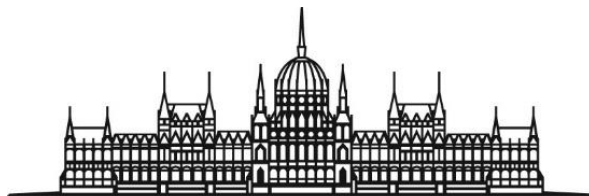

Országgyűlési Napló

Dr. Latorcai János és dr. Oláh Lajos
elnöklete alatt

Jegyzők: *Gelencsér Attila, Hiszékeny Dezső,*
Szabó Sándor, dr. Vinnai Győző

Az ülésnap megnyitása.....	1481
Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat általános vitájának folytatása.....	1481
Időkeret felosztásának ismertetése:	
Dr. Vinnai Győző jegyző	1481
Tállai András pénzügyminisztériumi államtitkár	1481
Felszólalók:	
Halász János (Fidesz).....	1486
Arató Gergely (DK)	1488
Dr. Latorcai János (KDNP)	1491
Bencze János (Jobbik)	1494
Bánki Erik (Fidesz).....	1496
Szabó Szabolcs (Momentum)	1501
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)	1505
Szabó Sándor (MSZP)	1511
Kovács Sándor (Fidesz)	1514
Dr. Apáti István (Mi Hazánk).....	1517
Dr. Simicskó István (KDNP)	1525
Szabó Rebeka (Párbeszéd)	1531
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	1537
Ritter Imre nemzetiségi képviselő	1540
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	1545
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)	1546
Kósa Lajos (Fidesz)	1546
Dr. Oláh Lajos (DK).....	1555
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	1558
Varga Ferenc (Jobbik).....	1566
Czerván György (Fidesz).....	1569
Tóth Endre (Momentum)	1572
Pánczél Károly (Fidesz)	1575
Dr. Harangozó Tamás (MSZP).....	1579
Dr. Vinnai Győző (Fidesz)	1585
Dócs Dávid (Mi Hazánk)	1590
Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz)	1593
Dr. Mellár Tamás (Párbeszéd).....	1596
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	1599
Nagy Csaba (Fidesz)	1601
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	1606
Gy. Németh Erzsébet (DK)	1617
Vajda Zoltán (MSZP).....	1618
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	1619
Dr. Kállai Mária (Fidesz)	1622
Barkóczy Balázs (DK).....	1626
Gelencsér Attila (Fidesz).....	1628
Sas Zoltán (Jobbik)	1631
Bartos Mónika (Fidesz).....	1636
Tompos Márton Kristóf (Momentum)	1638
Herczeg Zsolt (Fidesz)	1640
Vajda Zoltán (MSZP).....	1642
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	1648
Pócs János (Fidesz)	1651
Szabadi István (Mi Hazánk)	1653
Kanász-Nagy Máté (LMP).....	1657
Varju László (DK)	1661
Balassa Péter (Jobbik)	1664
Hiszékeny Dezső (MSZP)	1667
Gy. Németh Erzsébet (DK)	1670
Varga Zoltán (DK).....	1673
Dr. Komáromi Zoltán (DK).....	1676

Orosz Anna (Momentum).....	1680
Sebők Éva (Momentum).....	1683
Gréczy Zsolt (DK).....	1685
Jámbor András Imre (Párbeszéd)	1687
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	1691

Napirend utáni felszólalás:

Varju László (DK)	1696
--------------------------------	------

Az ülésnap bezárása	1698
----------------------------------	------

Az ülésen jelen voltak:

DR. BOLCSIK ZOLTÁN belügyminisztériumi államtitkár, DR. DUKAI MIKLÓS államtitkár, BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár, IZER NORBERT államtitkár, TÁLLAI ANDRÁS államtitkár.

Az Országgyűlés nyári rendkívüli ülésének
4. ülésnapja
2022. június 23-án, csütörtökön
(8.00 óra - Elnök: dr. Oláh Lajos
Jegyzők: dr. Vinnai Győző és Szabó Sándor)

ELNÖK: Kérem képviselőtársaimat és a kormány képviselőit, hogy foglalják el a helyüket. Köszönöm. (Megtörténik.) Jó reggelt kívánok! Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, a kormány képviselőit és mindazokat a kollégákat, akik segítik munkánkat a mai, nagyon sokáig nyúló nap levezénylésében.

Az Országgyűlés nyári rendkívüli ülésének 4. **ülésnapját** ezzel **megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Vinnai Győző és Szabó Sándor jegyző urak lesznek segítségemre. Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következnek a **Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitájának folytatása. A törvényjavaslat T/152. számon, az Állami Számvevőszék véleménye pedig T/152/3. számon a honlapon megismerhető. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztést uniós és nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Országgyűlés! Emlékeztetem önöket, hogy az Országgyűlés az előterjesztés 30 órás időkeretben történő tárgyalásáról döntött. A napirendi ajánlás függeléke tartalmazza az időkeretek felosztását. Felkérem Vinnai Győző jegyző urat, hogy ismeresse a frakciók mai napon rendelkezésre álló **időkeretének felosztását**. Parancsoljon!

DR. VINNAI GYŐZŐ jegyző: Tisztelt Országgyűlés! A mai napon rendelkezésre álló 13 órás időkeret megoszlása a következő: a Fidesz képviselőcsoportjának 266 perc; a KDNP képviselőcsoportjának 124 perc; a DK képviselőcsoportjának 74 perc; a Jobbik képviselőcsoportjának 59 perc; a Momentum képviselőcsoportjának 59 perc; az MSZP képviselőcsoportjának 59 perc; a Mi Hazánk képviselőcsoportjának 46 perc; a Párbeszéd képviselőcsoportjának 46 perc; az LMP képviselőcsoportjának 43 perc; a független képviselőknek pedig 4 perc áll rendelkezésre. Tájékoztatom önöket, hogy az egyes ülésnapokon rendelkezésre álló, fel nem használt tárgyalási időkeret másnapra nem vihető át.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A tegnapi napon, az általános vita megkezdésekor elhangzott az előterjesztői nyitóbeszéd, az ÁSZ elnökének és alelnökének, továbbá a Költségvetési Tanács elnökének felszólalása, valamint sor került a vezérszónoki és a képviselői felszólalásokra. Most elkezdenék az írásban előre jelzett első felszólalói kört, de előtte Tállai András államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A 2010-es évek növekedési lendületét

a koronavírus-járvány megakasztotta. Ugyanakkor a járvány által előidézett válság sokkal kedvezőbb helyzetben érte a magyar gazdaságot, mint a 2008-as pénzügyi válság idején. A magyar gazdaság 2020 elején ugyanis jóval ellenállóbb volt, és a költségvetésben is jelentős tartalékok voltak, amelynek köszönhetően átfogó válságkezelési programra kerülhetett sor.

A GDP 36 százalékát tette ki a munkahelyek megőrzésére, újak létrehozására, a vállalatok működésére, a beruházások ösztönzésére, a családok védelmére épülő intézkedések értéke. A pozitív eredmények hamar láthatóvá váltak, ugyanis a 2020-as átmeneti uniós átlag alatt alakult a visszaesés. 2021-ben rekordmértékben, 7,1 százalékkal nőtt a magyar GDP volumene, ami európai uniós összehasonlításban is kiemelkedő volt.

Növekedési teljesítményben megelőztük a V4-tagállamokat és a magállamok többségét is. A magyar gazdaság azon országok közé került már a tavalyi évben, amelyek elérték a járvány előtti gazdasági teljesítményt, illetve meg is haladták. Fontos kiemelni, hogy tovább nőtt hazánk relatív fejlettsége, ugyanis az egy főre jutó, vásárlóerő-paritáson számolt GDP a 2010-es uniós átlag 66 százalékáról 2021-re 76 százalékra emelkedett, megelőzve immár Portugáliát is.

A kedvezőtlen körülmények ellenére a foglalkoztatásban és a beruházások területén is rekordok születtek az elmúlt évben, az eredmények tartósságáról pedig a legfrissebb tényadatok is tanúskodnak. A növekedés az idei év első negyedében is folytatódott, a bruttó hazai termék 8,2 százalékkal bővült, ezzel a teljesítménnyel Magyarország az Unió élbolyába tartozik.

A válságkezelés következtében a GDP-arányos költségvetési hiány és államadósság átmenetileg megugrott, ugyanakkor Magyarország azon uniós országok közé tartozik, amelyek 2020-hoz képest csökkenteni tudták adósságrátájukat. 2021-ben az államadósság a GDP 76,8 százalékát tette ki, a GDP-arányos államháztartási hiány pedig 6,8 százalék volt. Mindkét mutató jobban alakult az uniós átlagnál.

Sajnálatos, hogy éppen megbirkóztunk a koronavírus-járvánnyal és az ebből fakadó válság negatív hatásaival, újfent kihívásokkal kellett szembesülnünk: a 2022 februárjában kirobbant orosz-ukrán háború alapvetően megváltoztatta a külső környezetet. A beszállítói láncok megszakadtak, a nyersanyagok és energiahordozók világpiaci ára elszállt, elérhetőségük szűkült. Rég nem látott humán katasztrófa és társadalmi sokk jellemezte az elmúlt pár hónapot, melyek szintén jelentős gazdasági következményeket vontak maguk után.

A magyar állampolgárok biztonsága és az energiaellátás kiszámíthatósága is felértékelődött. A háború és a nemzetközi szankciók, valamint a brüsszeli energiapolitika miatt évtizedek óta nem látott magaságokba ugró globális infláció, az emelkedő kamatok, valamint az állampapírhozam-környezet új helyzetet teremtett. A dráguló finanszírozás mellett felértékelődött, hogy az országok költségvetése lehetőség szerint

gyors és határozott reagálóképességgel, valamint megfelelő ellenálló képességgel rendelkezzen.

A magyar kormány, ahogy a járványt megelőző évtized során is bizonyította, ezúttal is elkötelezett a fiskális egyensúly erősítése és az államadósság szintjének további mérséklése, az államháztartási folyamatok fenntarthatóságának megőrzése mellett.

Tisztelt Ház! A fogyasztói árindex változása májusban Magyarországon meghaladta a 10 százalékot, régiós összehasonlításban azonban ez mérsékeltnek mondható. A hatósági árak fenntartása miatt egyelőre sem a kőolaj, sem a földgáz világpiacon emelkedése nem fejt ki jelentős hatást a háztartások energiára fordított költségeire.

Az emelkedő energiaárak ugyanakkor drágítják a magyarországi termelést is, tovább csökkenthetik a vállalatok profitját és szűkíthetik a befektetési lehetőségeket is. Vagyis magának az inflációnak a kártékony hatása kézzelfogható, éppen ezért a kormány és a jegybank törekszik az áremelkedések megfékezésére.

Még a tavalyi évben került bevezetésre a hatósági áras üzemanyagár és az egyes alapvető élelmiszerekre vonatkozó hatósági ár, amelyek október 1-jéig kerültek meghosszabbításra. A rezsicsökkentés programja már 2012 decembere óta védi a háztartásokat, de jelentősége igazán az elmúlt hónapokban értékelődött fel. Láthatjuk, hogy számos nyugat-európai országban az energia a járvány mellékhatásaként már a tavalyi évben is drágult, melyet csak súlyosbított a háborút követő drasztikus áremelés.

A magyar kormány álláspontja határozott és egyértelmű: nem engedhető meg, hogy a magyar lakosság szenvedje el a háború súlyos gazdasági következményeit, ezért is került meghosszabbításra az árstop, illetve megőrzésre a rezsicsökkentés, hogy megóvja a háztartásokat és a kisvállalatokat a háború miatt elszabadult áráktól.

(8.10)

Ha ugyanis ezek az árak érvényesülnének, azaz ténylegesen elszabadulnának az energiaárak, az tulajdonképpen egy dominóeffektusban megakasztaná a dinamikus növekedési folyamatokat. A háztartások a rendelkezésükre álló jövedelmük jóval nagyobb részét lennének kénytelenek a rezsiszámlák kiegyenlítésére költeni, így kevesebb maradna fogyasztásra, beruházásra, megtakarításra. Sőt, a korábbiakhoz képest többszörös energiaárak számos háztartást a szegénység szélére taszítanának.

Ezzel ellentétben a kormány arra törekszik, hogy megőrizze az elmúlt években elért eredményeket. Ebben a nehéz helyzetben mind az elért eredményekre, mind az állampolgárok fokozott biztonságára gondolni kell. A jövő évi költségvetéssel kapcsolatos kormányzati célkitűzés stabil alapot biztosít a kormányzati programok megvalósításához, garantálja a családok védelmét, hazánk biztonságának erősítését, a haderőfejlesztést és a rezsicsökkentés megőrzését.

Éppen ezért a 2023-as költségvetés a rezszi- és a honvédelem költségvetése lesz.

A Rezsivédelmi Alap 670 milliárd forinttal biztosítja, hogy a háztartások a kiszámíthatatlanul emelkedő piaci árak alacsonyabb energiaárat fizethessenek. Ezáltal megőrizzük a háztartások vásárlóerejét, vagyis továbbra is biztosított marad a fogyasztás révén támogatott gazdasági növekedés, a magas foglalkoztatási szint fenntartása és a vállalati beruházások további növekedése. A közszféra és a vállalati béremelések, továbbá a minimálbér jelentős emelése is biztosítja, hogy a magas infláció mellett is emelkedjenek a reálbérek. A háztartások rendelkezésre álló jövedelmét növeli a nyugdíj-kompenzáció, a 13. havi nyugdíj visszaépítése, a 25 év alattiak szja-mentessége, a családi adórendszer kedvezményei. 2023-ban a családpolitikai kiadások, adókedvezmények együttes összege az idei évhez képest is közel 450 milliárd forinttal növekednek, a 3225 milliárd forintot is elérve. Mindezek mellett a Rezsivédelmi Alap fogja szavatolni a háztartások anyagi biztonságát.

2023-ban a 842 milliárd forintot biztosító Honvédelmi Alap csökkenti a régióban kialakult háborús konfliktus biztonsági kockázatait, megteremti továbbá a honvédelmi fejlesztések forrásait, valamint megerősíti hazánk fizikai biztonságát. Az összes honvédelmi kiadás eléri a GDP 2 százalékát, teljesítve a NATO által megkívánt mértéket.

Tisztelt Országgyűlés! A gazdaságpolitikai prioritások elérése és a hiánycél teljesítése érdekében a kormány jelentős bevétel-növelő és kiadáscsökkentő intézkedésekről döntött. A hiánycél 2022-ben a GDP 4,9 százaléka, 2023-ban 3,5 százaléka lesz. Az egyenlegjavulás 60 százaléka a kiadás csökkentéséhez, míg 40 százaléka a bevétel növeléséhez köthető, így biztosítható a hazai költségvetési folyamat túlzott tehernövekedés nélkül.

A mérsékelt forrásbevonási igény lehetővé teszi, hogy az adósságfinanszírozásban továbbra is elsősorban a hazai források domináljanak, másrészt fenntartja a befektetői bizalmat is, ami kedvező finanszírozási feltételek mellett hozzájárul a költségvetés kamatkiadásainak mérsékelt szinten való tartásához. Emellett az új értékeket teremtő fejlesztések, vállalkozások továbbra is az Európai Unió legversenyképesebb adórendszerével számolhatnak, amelyben a társasági nyereség-adó mértéke mindössze 9 százalék, de a munkát terhelő adókat és járulékokat is tovább kívánjuk csökkenteni. A kiadáscsökkentő intézkedések nagyságrendje mintegy másfélszerese a bevétel-növelésnek. Elsősorban az állami beruházások elhalasztása teszi ki a kiadáscsökkentések jelentős részét. A GDP-arányos teljesítményt tekintve Magyarország a beruházások terén 27,5 százalékkal az Európai Unióban jelenleg az első. A fejlesztések megvalósulását az utóbbi időben döntően az építőipari kapacitáshiányok korlátozták, így az állami fejlesztések visszafogása által a magán-szektor beruházásai számára többletkapacitások szabadulnak fel, ezzel is erősítve a növekedési potenciált.

Mindezekén túl a kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy Magyarország mielőbb hozzájusson az országot megillető uniós forrásokhoz.

Tisztelt Országgyűlés! A kedvezőtlen geopolitikai helyzet, az Oroszországgal szembeni szankciók, valamint az energia- és nyersanyagárak emelkedése komoly hátráltató tényezője a gazdasági növekedésnek az egész Európai Unióban. A magyar kormány elkötelezett annak érdekében, hogy garantálja a magyar állampolgárok biztonságát, a kiszámítható energiaellátást és -árakat, a dinamikus gazdasági növekedést, a magas foglalkoztatási szintet és a javuló életkörülményeket. Továbbra is fenntartjuk a rezsicsökkentési programot, meghosszabbítottuk az ársapkarendszert, a hitelmoratóriumot és a kamatstopot, így a magyar kormány tulajdonképpen egy védőhálót hozott létre a kiszámíthatatlanul alakuló nemzetközi tényezők kivédésére. Ennek köszönhetően az idei évben is magas, 4,7 százalékos lesz a növekedés. Minden jel arra mutat, hogy az idei év I. negyedéve vártnál magasabb bővülését követően a II. negyedév is kedvezően alakul, a kormány intézkedései pedig változatlan körülményeket biztosítanak az elkövetkezendő időszakban is a növekedéshez.

Tisztelt Országgyűlés! A növekedési lehetőségek kihasználását támogatja továbbá, hogy Magyarország tökevonzó képessége számottevően erősödött az elmúlt évek során. A vállalati fejlesztések megvalósítása rövid távon is támogatja a gazdasági növekedést, hosszú távon pedig a kapacitások bővülése révén a termelés volumenének emelkedését biztosítják.

Végezetül a kivitel bővülését támogathatja a nemzetközi környezet és a globális ellátási láncok normalizálódása. Megjegyzendő, hogy a háború kitörését követően nem jelentkeztek érdemi termelési korlátozások a magyar iparban. Ezen tényezők mind enyhülhetnek. Az idegenforgalom láthatóan hónapról hónapra visszaépül, és az új termelőkapacitásoknak köszönhetően érdemi javulás várható a külső egyensúlyi pozícióban is, a külfölddel szembeni finanszírozási képesség így fokozatosan visszaállhat.

Tisztelt Ház! Összességében jövőre 4,1 százalékos gazdasági növekedéssel lehet számolni, ami várhatóan ismét felülteljesíti az uniós átlagot, így Magyarország relatív fejlettsége tovább javulhat az európai összehasonlításban. Az egyensúlyi mutatók folytatódó javulása prognosztizálható. A GDP-arányos államháztartási deficit, az adósságráta és a külső egyensúlyi mutatók is érdemben javulhatnak az elkövetkezendő időszakban, ami tovább erősíti az ország költségvetési egyensúlyát, stabilitását és biztonságát. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Felhívom figyelmüket, hogy a módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Először az írásban előre jelentkezett képviselőknél adom meg a szót. Halász János képviselő úr, parancsoljon!

HALÁSZ JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az elmúlt években hatalmas változások történtek a világban. Mára egyértelművé vált, hogy az előttünk álló évtized a veszélyek korát hozza el számunkra, egyszerre lesz jelen életünkben járvány, népvándorlás, fegyveres konfliktus, energiaválság. Az április 3-ai választáson a magyar emberek világos döntést hoztak arról, hogy elvárják, hogy a veszélyekkel szemben megvédjük Magyarországot.

(8.20)

A 2023-as költségvetéssel kapcsolatban is ez az egyik legfontosabb, csak akkor fogadható el, ha biztosítja az ország védelméhez szükséges forrásokat. A jövő évi költségvetés a rezszi és a honvédelem költségvetése lesz, így értelemszerűen biztosítja az ország védelméhez szükséges forrásokat is. A Rezsivédelmi Alap 670 milliárd forinttal lesz feltöltve, a Honvédelmi Alap pedig 842 milliárd forintból áll fel. A bizonytalan világgazdasági helyzetben is megőrizzük az ország biztonságát, az elmúlt évek eredményeit, a rezsicsökkentést, a családtámogatásokat, a nyugdíjak értékét. Az Országgyűlésnek benyújtott, most tárgyalt költségvetési tervezet fejezeteit átolvasva kijelenthetjük, hogy minden, a magyar emberek védelmének biztosításához szükség költség fedezete megtalálható benne.

A Nemzetbiztonsági bizottság alelnökeként a titkosszolgálatok jövő évi támogatásáról szeretnék bővebben beszélni. Talán azt nem kell hosszan részletezni, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatok munkája egy háborús, veszélyekkel és fenyegetettségekkel teli időszakban mennyivel értékelődik fel. Életbe vágó, hogy a nemzeti szuverenitásunk védelme érdekében meghozandó döntésekhez a katonai és a polgári hírszerzés pontos, naprakész információkat tudjon nyújtani. Szintén a magyar emberek biztonsága múlik az elhárítók munkáján. Napjainkban napi tízezer jönnek menekültként hazánkba a szomszédunkból, az orosz-ukrán háború kitörése óta több mint 800 ezren érkeztek, főleg Ukrajnából. Fel kell készülni arra, hogy egyes terrorista csoportok vagy ellenérdekelte szolgálatok ezt a menekültáradatot kihasználva próbálják embereiket bejuttatni Magyarországra.

A nemzetbiztonsági szolgálatok megerősítését és tevékenységük hatékonyabbá tételét szolgálta már az új kormányzati struktúra felállítása is. Emlékeztünk rá, hogy a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok 2010-ben kerültek a Belügyminisztérium irányítása alá. 2010-ben erre azért volt szükség, mert akkor a legfontosabb kihívás a közbiztonság helyreállítása volt, ugyanis szó szerint kriminális állapotokat örököltünk a Gyurcsány-Bajnai-kabinetek után, és ez az akkori bűnözési mutatókban nagyon drasztikusan meg is látszott. Nemcsak jogi szabályozásra volt szükség, hanem eredményes, hatékony és összehangolt fellépésre is.

Ezért döntöttünk úgy, hogy szemben a korábbiakkal, 2010-ben a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok felügyelete is, koordinálása is a Belügyminisztériumhoz

kerül, és a feladatuk fontos része lesz a bűnüldözés és a bűncselekmények felszámolásának segítése. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok a rendőrséggel együtt az elmúlt 12 esztendőben ezt a feladatot meg is oldották. Magyarország ma Európa egyik legbiztonságosabb országa, Budapest pedig Európa talán legbiztonságosabb fővárosa.

Viszont most egy új időszak elé nézünk, ez az évtized egy háborús évtized lesz. Az első és legfontosabb kihívás a háború és annak minden járulékos hatása, a háború nemcsak a fizikai biztonságra nézve jelent veszélyt, hanem az anyagi biztonságra és az energiabiztonságra is. Tehát egyszerre veszélyezteti egy szomszédunkban zajló háború a magyar emberek fizikai biztonságát, az ország energiabiztonságát és az emberek anyagi biztonságát. Ebből az következik, hogy az egész kormányzati szerkezetet úgy kell felállítani, hogy ezek a szempontok legyenek az első helyen. Ez vonatkozik természetesen a nemzetbiztonsági szolgálatok feladataira is. Ezért a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat kivételével, melynek természetes helye a Honvédelmi Minisztérium irányítása alatt van, a polgári szolgálatok a Miniszterelnöki Kabinetiroda irányítása alá kerülnek. Így a kormány a feladatellátásnál közelebb vonta őket a kormányzati központhoz, tulajdonképpen bevonja őket abba. A hatékonyabb irányítást fogja segíteni, hogy közös felügyelet alá kerül az Információs Hivatal, az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat is. Létrejött a Terrorelhárítási és Bűnügyi Elemző Központ utóda-ként a Nemzeti Információs Központ, melynek feladatkörei jelentősen meghaladják a jogelőd TIBEK feladatköreit. Ennek értelmében szélesebb körű feladatellátást és koordinációt fog végezni a NIK, és olyan szakembereket is be tud vonni a munkába, akik a nemzetbiztonsági szakértelem mellett az elmúlt években tapasztalatokra tettek szert például az energiabiztonság területén is.

Az átalakításokhoz, az állomány bővítéséhez és a megbecsültségük növeléséhez természetesen jelentős forrásokra is szükség van. A teljes titkosszolgálati hivatásos állomány ezért első lépésként megkapta idén februárban a hathavi fegyverpénzt, a 2023-as büdzsétervezet pedig további pluszforrásokat ad a szakterületnek. Az Alkotmányvédelmi Hivatal a 2022-es költségvetésben szereplő támogatásánál 630,8 millió forinttal többől gazdálkodhat majd jövőre a tervezet szerint, így több mint 13 milliárd forintból gazdálkodhat majd a hivatal. A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat majdnem 2 milliárd forinttal fog többet kapni, 1,3 milliárddal emelkedhetnek a személyi juttatások, 674 millió forinttal pedig az egyéb működési kiadások. Az Információs Hivatal személyi juttatásokra 810 millió forinttal fordíthat majd többet. A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat támogatása 41 százalékkal fog emelkedni, ez több mint 13 milliárd forintot jelent, így a szervezet büdzséje meg fogja haladni a 45 milliárd forintot 2023-ban. A Nemzeti Információs Központ több mint 4 milliárd forintból gazdálkodhat jövőre a

javaslat értelmében, ez 12 százalékkal haladja meg a jogelőd TIBEK költségvetését.

Összességében a nemzetbiztonsági szolgálatok támogatása 16 milliárd forinttal emelkedik 2023-ban. Ezzel először fogja meghaladni a százmilliárd forintot a titkosszolgálatok költségvetése.

A katonai és polgári szolgálatok 2023-as költségvetési támogatása megteremti a pénzügyi hátterét annak, hogy a fokozódó veszélyek ellenére Magyarország nemzeti szuverenitását megvédjük. Többször meggyőződhettem róla, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatoknál dolgozó hivatásos állomány hazájukat szerető, elhivatott és szakértő emberekből áll, akikre számíthatnak az emberek. Szeretném megköszönni áldozatos munkájukat, a nemzetbiztonsági szolgálatok számíthatnak a Fidesz-frakció támogatására, ahogy a kormány is számíthat rá.

A 2023. évi költségvetésitörvény-tervezet, melyet most tárgyalunk, a rezsvédelem és a honvédelem költségvetése, emellett megőrizzük a családok támogatását, a nyugdíjak értékét és a munkahelyeket is, a nemzetbiztonsági szolgálatok támogatásának emelése pedig nemzeti szuverenitásunk megőrzését biztosítja. A költségvetési törvény tervezetét éppen ezért támogatjuk. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Irigylem államtitkár urat és képviselő urat, akik már kora hajnalban ilyen rózsaszín optimista állapotba tudták a lelküket tenni és csodálatos győzelmi jelentésekkel tudtak megörvendetni minket. Az a baj, hogy sajnos ezeknek az égadta világon semmi köze nincs a valósághoz. *(Halász János: De van!)* Nincs köze ahhoz a valósághoz, ahol emelkednek az árak, ahol egyre nehezebben élnek a nyugdíjasok, ahol nem lehet kijönni egy tisztességes munkából, akár három műszakban dolgozó embernek a fizetéséből, ahol aggódniuk kell a gyerekes családoknak.

Ez a költségvetés sajnos nem javít, hanem ront ezen a helyzeten. Bármennyire is tagadják, Orbán Viktor 2023-as költségvetése a megszorítások, a brutális Orbán-csomag költségvetése, amely minden korábbinál több pénzt vesz ki a magyar emberek zsebéből és többet hagy a fideszes oligarcháknál. A jövő évi költségvetés azt bizonyítja, amit már az áprilisi választás előtt is tudtunk és jeleztünk: az Orbán-kormány megszorításra készül, soha nem látott, brutális adóemelésekkel hártják át a magyar polgárokra az elhibázott gazdaságpolitikájuk és külpolitikájuk következményeit.

Szívesen beszélnek arról, hogy de legalább a jövőbe befektetnek, legalább azon gondolkodnak, hogy a következő generációk életét hogyan tegyék élhetővé

és elviselhetővé. Szívesen beszélnék arról, hogy legalább azért megtesznek mindent, hogy a környezetünk, az életünk élhetőbb, jobb legyen, de ez sajnos nem így van. Önök a 2023-as költségvetésben, a megszorítások költségvetésében érdemben semmilyen fontos, a fenntarthatósággal, környezettel, klímavédelemmel kapcsolatos ügyben nem lépnek előre. Inkább költenek például Paksra újabb 150 milliárd forintot, egy olyan elhibázott atomerőmű-projektre, amelyről tudjuk, hogy egyrészt a nemzetközi szankciók miatt esélye sincs arra, hogy megépüljön, másrészt ráadásul éppen most derült ki, hogy fölötte kétséges, valaha kaphat-e engedélyt, egyszerűen azért, mert a szakma figyelmeztetésével szemben egy olyan területre sikerült kitérni az atomerőmű-projektet, amely nem alkalmas az atomerőmű megépítésére.

(8.30)

Ha hallgatnak a szakmára, csak néhány száz méterrel kellett volna odébb rakni a tervezett erőmű helyszínét. Ettől ez még nem lenne egy jó beruházás persze, de ott legalább fizikai értelemben nem súlyyodna el az erőmű.

Ezzel szemben nem fontos önöknek a megújulóra való átállás, nem fontos önöknek például az, hogy az emberek otthon létrehozassanak napelemeket és szélkerekeket, hogy a magyar háztartások jelentős része energiatermelővé válhasson. Úgy tűnik, hogy a megújuló tekintetében is csak a nagy bizniszt látják, néhány kivételezett oligarchának juttatnak pénzeket naperőművek, hatalmas naperőműtelepek építésére. Hozzáteszem, ezek nem fogják tudni minimálisan sem kiszolgálni azt az igényt, hogy esély legyen leválni a fosszilis energiáról, esély legyen megszabadulni a Magyarországot stratégiai, nemzetpolitikai értelemben is fojtogató orosz földgáz- és kőolajfüggőségtől.

De nem delegálnak például forrásokat a nagyvárosokban az elektromos járművek bevezetésére, fejlesztésére, a kötöttpályás közlekedés fejlesztésére. Ehelyett mire van pénz ebben a költségvetésben, arra rogyásig? Arra van pénz, hogy kínai vasutat építsenek, és egy olyan vasutat, amelynek kilométere 1,4 milliárd forintba, 1400 millió forintba kerül, és a legújabb számítások szerint röpké 975 év alatt megtérül.

Szeretném mondani, hogy a magánpénzüket rakják ilyen befektetésekbe, ne a közpénzt! Teljesen világos, hogy itt is csak arról van szó, hogy kinek kavicsbányája van, kinek bazaltbányája, jó üzlet az építés is. Ki lehet lapátolni - mondanám azt, hogy talicskázni, de hát ez nem a talicska nagyságrendje, ez a gigadömpör nagyságrendje - a pénzt különböző haveroknak, rokonoknak, barátoknak és üzletfeleknek.

Az egyik legnagyobb fájdalom, és ezt hosszasan kerestem ebben a költségvetésben, hogy mit terveznek önök annak érdekében, hogy megvalósulhasson Magyarország legfontosabb klímavédelmi és energiamegtakarítási projektje. Tudják, mi ez? A panelprogram folytatása, a lakóházak energetikai szigetelése.

Magyarországon sok-sok tonna kőolajat és főleg sok-sok köbméter földgázt égetünk el azért, hogy az utcát fűtsük, azért, mert nem hatékonyak a lakóházak, egy olyan időszakban épültek, amikor a maihoz hasonlóan azt gondolták, hogy az olcsó orosz energia, az olcsó orosz - vagy akkor szovjet - gáz örök időkre kitart, és mindig rendelkezésre fog állni. De ahelyett, hogy folytatnák egyébként azt a panelprogramot, amelyet a Gyurcsány-kormány idején nagymértékben, nagy számban tömegesen elindítottunk, és ami egy nagyon népszerű és nagyon sikeres program, és ami nagyon jelentős megtakarítást hozhatna az ország energiamérlegében, úgy számolják szakértők, hogy az ország összes energiafelhasználásának 10-15 százalékát meg lehetne valósítani egy kiterjedt lakóházfelújítási programmal - hozzáteszem, nemcsak a lakóházakra kellene ezt kiterjeszteni, hanem más forrásból a közintézményekre hasonlóképpen -, tehát egy energetikai felújítási programmal az összes energiafelhasználás 10-15 százalékát meg lehetne takarítani. Ez egyszerre szociális ügy, hiszen azt jelentené, hogy a rezsicsökkentés úgy valósul meg, hogy ugyanahhoz az életszínvonalhoz, ugyanahhoz az életműködéshez kevesebb energiát használunk. Önök ezt magyarázzák félre vagy ezt értik félre szándékosan.

A cél nem az, hogy az emberek rosszabbul éljenek, sőt a cél az, hogy javuljon az életminőség, de ez megvalósítható ma kevesebb energiafelhasználással is. Ennek érdekében kellene befektetni. Ezért mondom, hogy ez nem egyszerűen csak arról szól, hogy javítja az emberek életminőségét, és nemcsak arról szól, hogy jelentősen csökkentené Magyarországon a klímaváltozást okozó gázok kibocsátását, hanem azt is jelentené, hogy egyébként növelnék az ország energiafüggetlenségét, mert megújuló és energetikai korszerűsítés nélkül nincsen energiafüggetlenség, és hosszú távon ez gazdasági értelemben is egy megtérülő és fontos beruházás lenne.

Eppen ezért mi 60 milliárd forintot javasolunk beállítani a költségvetésbe a panelprogram folytatására. Hozzáteszem, ez csak az önrészre kell ahhoz, hogy minden magyar polgár számára, nemcsak a panelokban, hozzáteszem, hanem a régi építésű társasházakban is elérhető legyen ez a forrás, mert erre lehetne uniós forrást használni, tisztelt képviselőtársaim. Ha a kormány azt keresi, hogy hogyan tud végre lerakni egy olyan tervet uniós alapokra, amely támogatást kap, amely megfelel az uniós céloknak, akkor erősen javaslom, hogy ezt az energetikai felújítási elemet, a panelprogramot és a lakóház-felújítási energetikai korszerűsítési programot helyezték ennek a programnak a középpontjába. Biztos vagyok benne, hogy egy ilyen program található az uniós elképzelésekkel és célokkal is. Hozzáteszem persze, ettől még kellenek jogállami garanciák arra, hogy ezt a pénzt valóban erre fordítják, és nem az oligarchák zsebébe tömik vele.

Azt is el kell mondanom, hogy nagyon lényegesnek gondoljuk a városi levegőtisztaság csökkenését is. Eppen ezért nyújtunk be módosító indítványt

annak érdekében, hogy nőjön a közösségi közlekedés támogatása, mégpedig jelentősen, fenntartható maradjon a közösségi közlekedés, és hogy jusson forrás a járművek cseréjére, új, alacsonypadlós villamosok, trolibuszok vagy éppen elektromos buszok beszerzésére nemcsak a fővárosban, hanem a közösségi közlekedéssel rendelkező többi nagyvárosban is.

Szeretnék beszélni röviden a saját választókerületem ügyeiről is, mert mindaz, amit elmondtam nagyban, országosan, az igaz helyben, Kőbányán és Kispessten is. Ott is hasonlóak a problémáink, mint amelyeket most említettem. Fontos és lényeges elem, hogy jusson például forrás a kőbányai és kispesti vasútállomások korszerűsítésére. Kőbánya-Kispest az ország egyik legnagyobb vasútállomása, ennek ellenére szinte elviselhetetlen állapotban van. Önök évek óta ígérik ennek a felújítását, valójában nem történik semmi, de hasonló a helyzet Kőbánya alsó és Kispeszt vasútállomással is.

Fontos, hogy jusson a Kőrösi Kulturális Központ, leánykori nevén Pataky felújítására is forrás. Ez egy ikonikus épület, amely sem energetikai, sem más szempontból nem felel meg a mai elvárásoknak. Rendezni kell a Mázsa teret. Oda a kormány ígért egy beruházást, ami elmaradt, de a gödör ott maradt a helyén. Foglalkozni kell a kispesti piac és a kispesti uszoda ügyével is. Ezek mind olyan ügyek, amelyek a kőbányaiak és a kispesziek számára fontosak, amelyek a fenntarthatóságot, a klímasemlegességet, a zölddebb Kőbányát és Kispeszt szolgálják. Ezért módosító indítványokat nyújtunk be ezekben a javaslatokban, és várom a kormány és a kormánypárti képviselők támogatását is, hiszen ők képviselik Budapestet, Kőbányát, Kispesztet, az országot is. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Latorcai János alelnök úrnak. Alelnök úr, parancsoljon!

DR. LATORCAI JÁNOS (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Kedves képviselőtársaim! A 2022-es költségvetést, ahogy azt hallhattuk Tállai András miniszterhelyettes, államtitkár úr ma reggeli kiséxpozéjában is, a kormány úgy tervezte meg, hogy országunk gazdasága és élete újrainduljon, és Magyarországon a járvány utáni új világgazdasági korszak nyertesei közé kerülhessünk mindnyájan.

Mára már tény, hogy a tavaly meghozott, a gazdaság újraindítását szolgáló intézkedések sikeresek voltak. A kormány a hangsúlyt a beruházások ösztönzésére, a foglalkoztatás bővítésére és a vásárlóerő csökkenésének mérséklésére helyezte. A sikert leginkább mégis az mutatja, hogy a foglalkoztatás, ami végül is minden család életét érinti, és mindegyik életére hatással is van, elérte, sőt meghaladta a válság előtti szintet. Egy gazdaságilag stabil és biztonságos évről néztünk elébe, azonban a szomszédunkban kirobbanó háború sajnos mindezt felülírta.

A KDNP-nek a vitában eddig felszólalt képviselői számos szempontot, köztük az orosz-ukrán háborút és annak az Európai Unióra gyakorolt hatását, valamint az Európai Unió által elfogadott szankciók és a globális ellátási láncokat jellemző problémákat is figyelembe véve elemezték és értékelték a 2023. évi költségvetési javaslatot.

(8.40)

Mindazokra a nagyon alapos elemzésekre, amit ők kifejtettek, már nem kívánok kitérni, felszólalásomban a költségvetésben egyszerre jelen lévő stabilitásra és dinamizmusra kívánom helyezni a hangsúlyt.

Tisztelt Képviselőtársaim! A költségvetési javaslat legfontosabb vívmányai a 670 milliárd forinttal létrejövő Rezsivédelmi Alap és a 842 milliárd forintos keretösszeggel életre hívott Honvédelmi Alap. Az előbbi célja, hogy alacsony energiaárak biztosítása révén garantálja a lakosság biztonságát, és elősegítse a mikrovállalkozások versenyképességének növekedését, az utóbbi célja pedig az, hogy már 2023 végére teljesítse a kormány a NATO felé tett vállalását a honvédelmi kiadások növelésére.

A két dedikált alap garanciáját biztosító közel 180 milliárdos céltartalék és a további 170 milliárd forintos rendkívüli kormányzati intézkedésekre fordítható keret elkülönítésére is sor került a költségvetésben. Mindezek együttesen biztosítják, hogy a rendkívül gyorsan változó világban és gazdasági környezetben is sikerüljön megteremteni a kiszámítható állami gazdálkodáshoz szükséges stabilitás és dinamizmus egységét.

A stabilitás szempontjából az energiaárak megfékezése és a rezsicsökkentés fenntartása mellett létfontosságú, hogy a romló nemzetközi környezet ellenére is fennmaradjanak a családok életét segítő és támogató intézkedések. Jövőre mintegy 450 milliárd forinttal több jut erre a területre, így a rendelkezésre álló keret meg fogja haladni a 3200 milliárd forintot, és ezáltal továbbra is hazánk fogja arányosan a legtöbb forrást családtámogatásra fordítani az Európai Unióban. Ennek köszönhetően többek között továbbra is megmarad a 25 éven aluliak szja-kedvezménye, a babaváró kölcsön intézménye, a családi adózás és az otthonteremtési támogatások rendszere, valamint a „Nők 40” által a kedvezményes nyugdíjba vonulás lehetőségét biztosító szabályozás is.

Ha már itt tartunk, tisztelt képviselőtársaim, akkor rendkívül fontos kiemelnem, hogy a 13. havi nyugdíj is megmarad, sőt, miként azt a miniszteri expozéban is hallhattuk és számos más kormányzati kinyilatkozás is tartalmazta, miként az idei évben, úgy a kormány eltökélt abban is, hogy ha szükséges, jövőre is biztosítani fogja a kiegészítő nyugdíjmelést is annak érdekében, hogy a nyugdíjak vásárlóereje megőrizhető maradjon. Ez tehát a stabilitás, tisztelt hölgyeim és uraim, de mint említettem, a rugalmasság és a dinamizmus legalább ennyire fontos.

A törvényjavaslatban jelzett 4,1 százalékos gazdasági növekedés - ahogy azt miniszterhelyettes, államtitkár úr ma többször is aláhúzta - bizakodásra ad okot, különösen, ha hozzávesszük, hogy várhatóan 5,5 és 5,5 százalékkal emelkedik majd jövőre az export és az import is. A rendkívüli problémákkal terhelt nemzetközi környezetben különösen fontos, hogy a gazdaság élénkítésére szánt forrásokat megfelelő hatékonysággal és célirányosan lehessen felhasználni. Ezért is tartom kiemelten fontosnak Palkovics miniszter úr néhány napja tett bejelentését, miszerint az elkövetkező években hazánk mintegy 15,8 milliárd euró összegben fog végrehajtani energetikai beruházásokat. Ezekre a beruházásokra rendkívüli szükség van, hiszen az orosz-ukrán háború miatt nemzetközi szinten kevés és drága lett az energia, miközben nőtt a hazai gazdaság energiaigénye, így Magyarország energia-szuverenitása is új helyzetbe kerül.

Szükség van az energiahatékonyság növelésére, a villamosenergia-hálózat fejlesztésére, bővítésére. Ezzel összefüggésben a napelemes rendszerek bővítése is elengedhetetlen, azonban az energiatárolás problémájára is több megoldást is be kell vezetni. Meg kell találni ezek gyakorlatban való alkalmazásának a feltételeit.

A beruházások ösztönzése tehát nemcsak gazdasági, hanem nemzetstratégiai cél is. Mindez ugyanakkor nem vezethet a hiány elengedéséhez és elszálló államadóssághoz. A költségvetés tervezése során e célokra jelentős figyelem hárult, így jövőre várhatóan sikerül 3,5 százalék körül tartani a hiányt, miközben az államadóssági ráta is 74 százalék alá mérséklődik, ezzel pedig az államadósság-mutató csökkenésének alkotmányos kötelessége teljesül.

Mindezeknek természetesen elengedhetetlen feltétele az infláció féken tartása, letörése. E téren a kormány megteszi a szükséges lépéseket, de a globális ellátási láncok Covid óta tartó töredezettsége és a már amúgy is meglévő áruhiányt drasztikusan erősítő orosz-ukrán háború számos esetben túlmutathat cselekvőképességük határán, és ez mindenesetre komoly odafigyelést igényel.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt években tapasztalt kihívások reagálóképességünk fejlesztésére sarkalltak minket, így jelen korunk kihívásai elé már ezen tudás birtokában, felkészülten állt a Pénzügyminisztérium a 2023. évi költségvetés tervezése során. Ezt igazolja az Állami Számvevőszék által megfogalmazott vélemény is, amely kiemeli, hogy a központi tartalékok a kiadási kockázatok kezeléséhez elegendő összeget irányoznak elő rendkívüli intézkedésekre és beruházás-előkészítési, járványügyi, valamint az energia árának növekedésével kapcsolatos kompenzációs feladatokra.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindebből is látható, hogy a kormány a költségvetés tervezése során megértette az előttünk álló időszak legfontosabb kihívásait, meghatározóan azt, hogy az orosz-ukrán háború és a brüsszeli szankciós energiapolitika miatt most a

legfontosabb feladat Magyarország békéjének és biztonságának megőrzése, valamint az ország energiaellátásának biztosítása és a rezsicsökkentés védelme.

A KDNP képviselőcsoportja úgy látja, hogy a bevezetőmben említett és az imént részben megerősített gátló tényezők ellenére a kormány teljesíthető költségvetést készített, amelyet támogatásra méltónak talál. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Megadom a szót Bencze Jánosnak, a Jobbik képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

BENCZE JÁNOS (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Mélyen tisztelt Képviselőtársaim! Amikor képviselő lettem, eldöntöttem, hogy a magyar vidéki valóságot hozom be a parlamentbe. A költségvetéshez szigorúan kapcsolódóan - mert most arról van szó -, önök is látják, önök is ugyanúgy járják a vidéket - én ezt nagyon remélem, mindegyik padsorból -, azt látjuk, hogy Magyarország települései egyre kevésbé virágosak, egyre kevésbé szépek, és megjelent egy olyan fura megoldás a településeken, hogy bizonyos gazos területeket kineveznek méhlegelőnek.

Méhészsként mondom, ez nem megoldás. Én ilyenkor rákérdezek a polgármesterekre, járom a megyémet, járom az országot, és mindenhonnan egy véleményt kaptam vissza: nincs ember település-karbantartásra, nincs ember, aki elvégezze a munkát, és így nem lesznek szépek a települések, egyre több probléma van. A településvezetők arra kértek, hogy javasoljam, hogy legyen a költségvetésben egy olyan sor vagy akár egy melléksor, amikor, hogy „település-karbantartás”. Ugyanis anno, amikor Magyarországon tényszerűen nagy volt a munkanélküliség, megszületett egy olyan ötlet, hogy ezt a munkát végezzék el a közmunkaprogramba bevontak segítségével.

Ez nagyon régen történt, azóta halad az idő, idősödnek az emberek, és a polgármesterek, jegyzők elmondása szerint és a saját tapasztalatom szerint is elfogytak az emberek a közmunkaprogramból. Egyrésztük nyugdíjba vonult, átvészelték ezt az utolsó időszakot, amíg eljutott a nyugdíjkorhatárig. Ez egy olyan korosztály volt, a jelenlegi 70 év körüliek, akiknek volt munkabírásuk, volt élettapasztalatuk és szakmai tudásuk. El tudtak végezni profi módon egy kaszálást, egy metszést, egy árok-tisztítást, és ahogy haladt az idő, egyre jobban problémás emberek kerülnek be a közmunkaprogramba. Nem szabad az ő kezüket sem elengedni.

(8.50)

De megjelentek a drogproblémákkal küzdők, az alkoholproblémákkal küzdők, és akinek nincs szaktudása semennyi. Felnőtt egy olyan generáció, aki nem ismeri a kapát, nem ismeri a kaszát, úgy-ahogy megoldják. Ráadásul csökken a létszám is. Van olyan település Magyarországon a környezetemben, ahol

egyetlen közmunkás van, velük kellene megoldani az önkormányzat szűkös forrásaiból, hangsúlyozom, a település-karbantartást, ami élehetővé és biztonságossá tesz egy települést.

A másik, ami probléma, közmunkásokkal is beszélgetek, ajánlom önöknek, és ajánlom mindenkinek, amit közmunkásbérnek nevezünk, az a minimális összeg, ami pár tízezer forint, én úgy érzem, hogy ezért tisztességes munkát nem lehet elvárni. Ezért született az a javaslat, hogy kerüljön egy olyan sor a költségvetésünkbe, hogy település-karbantartás. Felmértük a polgármesterek között, le is fogom tenni a javaslatot az asztalra, hogy számszerűen megszülessen ez. Én arra kérem önöket, hogy támogassák, hogy a magyar települések karbantartottak, biztonságosak és szépek legyenek.

És ahogy ígértem, a valósággal jövök. Én ígéretet tettem a méhésztársaimnak, hogy a méhészet gondjait, problémáit, javaslatait elhozom a falak közé és előterjesztem a tisztelt képviselőknek. Képletesen szólva, behozom a méheket a parlamentbe, de ahogy látom itt az izgalmas vitákat, néha fizikailag sem ártana behozni őket, lehet, hogy egy kicsit meggyorsítanak a dolgokat. De a méhészet nem vicc, és a méhek sem vicc tárgyai, és a tréfát félretéve, komolyra fordítva a szót, nagyon sokat hallják önök is, hogy gond van a megporzókval. Több okból van gond a megporzókval. Egyszer az erősen túvegyszerezett mezőgazdaság, de a statisztikák kimutatják, szakemberek, és ez pártfüggetlen teljesen, a megporzó rovarvilág, főleg a vadon élők nagy része eltűnt, töredékére csökkent, 10-20 százalékra esett, és jelenleg a megporzást méhésztársaim látják el a méheik segítségével, és itt is jelentkeznek az első gondok.

A méhésztársadalomban több probléma merült fel, ezt is az élet hozta. Azok a nagy tudású kollégák, akik szívvel-lélekkel, szeretetből csinálják, és nem mellesleg azért, hogy anyagi haszonra tegyenek szert, kiöregedtek. A méhésztársadalom nagyon sok olyan kollégával dolgozik, akik 70 pluszosak. Ők adnák át fiataloknak ezt a tudást, de egy olyan tényező szólt közbe, amiről hallunk évek óta, de valahogy nem vettük komolyan, ez az éghajlatváltozás. Az éghajlatváltozás okozta hektikus időjárás, a tavaszi fagyok, az aszály, ami jelenleg is tombol az Alföldön, például Békés megyében már láthatóan tönkretette a napraforgóméz-termést, ezáltal a méhésznek nem érdemes napraforgóra vándorolnia, tehát nem fogja elvégezni a megporzási munkát. Nincs olyan bolond ember, aki a saját költségére teherautószámra méhkaptárakat hordjon egy aszályos, kiszikkadt területre, hogy szinte jótékonyági munkát végezve megoldja ezt a problémát, és a magyar mezőgazdaság számára másodlagosan hasznot hajtson.

Én arra kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy ha beérkezik a javaslat, gondolkodjanak el nagyon a támogatásán, ugyanis a megporzási munkát meg kellene becsülni anyagilag is, sőt nem meg kellene, meg kell, ugyanis ha nem lesz hajtóerő a méhésztársadalomban, szakmaszeretetről ezt a mennyiségű méhcsaládot, ami ma Magyarországon a komplett virágzó

kultúrák megporzását ellátja, senki nem fogja tartani. A fiataloknak nem lesz érdeke, és nem lesz utánpótlás, ezt tapasztalatból mondom. Úgyhogy arra kérem önöket, hogy támogassák ezt a javaslatot is, mert enélkül a magyar mezőgazdaság még katasztrófálisabb helyzetbe fog kerülni.

Végül, de nem utolsó sorban van egy olyan probléma Magyarországon, ami nagyon sok települést érint, nagyon sok megyét. Én nagyon örülök, hogy a kétharmados kormánypárti többségben olyan javaslat született, hogy foglalkozzanak a megyékkel, megszületett a „vármegye” elnevezés, és azt tudom mondani, hogy ez nagyon sok megyét szó szerint váratlanul érintett. Tehát vannak más ilyen váratlan események, amelyek megyéket érintenek, szintén visszautalnék a rendkívüli időjárási helyzetre, bármikor történhet katasztrófa-helyzet, elmos egy települési vízvezetőt a víz, egy házat, egy partfalat, egy utat. Ez Tolna megyében nemrég meg is történt a dombóvári térségben. Láttam képviselőtársamat, hogy kiment, megnézte a helyszínt, de per pillanat ennél akár egy megyei képviselő, akár egy megyei közgyűlési tag, egy országgyűlési képviselő sokkal többet tenni nem tud. Elindul egy folyamat, vis maior esemény, mindenki tudja, hogyan működik, elindulnak a hivatal malmai szép lassan örölni, a probléma fönáll, végigfut a folyamat, megszületik a döntés, és kijavítják az adott hibát.

Én arra fogok javaslatot tenni a költségvetésben, és ezt a megyei képviselői tapasztalataim mondatják velem, hogy hozzunk létre, hozzanak létre - nem tudom, hogy hogyan mondjam pontosan - a megyék, vármegyék számára egy vis maior alapot. Tehát a „vármegye” név mellé töltsük fel a megye kincsesládáját, hiszen a megyei közgyűlések elnökei, képviselői nagyon pontosan ismerik a saját megyéjüket. Ez egy politikafüggetlen javaslat. Mindenki tudja, hogy a megyei közgyűlések kormánypárti többségűek. Ezzel mindenkinek jót tennének, ugyanis egy megye nagyon gyorsan tud reagálni, egy megyei közgyűlési elnök, aki a megyében él, egy alelnök, egy képviselő, aki jól ismeri a helyszínt, egy gyors közgyűlés összehívásával villámgyors döntést tud hozni a vis maior felhasználásáról.

Hetek, hónapok helyett órák vagy napok alatt meg tudnánk oldani egy ilyen költségkerettel a felmerülő apróbb problémákat, ami mind a megyékben élőknek, mind a településeken élőknek hatalmas segítség lenne. Úgyhogy arra kérném a tisztelt képviselőtársakat, hogy amennyiben lehetséges, és úgy látják, támogassák ezt a javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Bánki Eriknek, a Fidesz részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! A koronavírus-járványt követően a magyar gazdaság megőrizte teljesítőképességét, sőt az

Európai Unió élvonalai közé tartozott azon országok közül, amelyek a leggyorsabban tudtak kikerülni a válságból, és amelyek a legnagyobb növekedést tudták produkálni a 2021. évben. Magyarország rekordot döntött a 2021. év gazdasági növekedésével, hiszen 7,1 százalékos növekedést produkáltunk, ami, azt gondolom, nemzetközi szinten is komoly elégedettséget és elismerést váltott ki.

A kormány döntéseinek köszönhetően folytatódott a gazdaság erősödése ebben az évben is, hiszen az első negyedévben 8 százalék fölötti bővülést mutatott a magyar gazdaság. Ez azért fontos, tisztelt hölgyeim és uraim, mert a jelenlegi bizonytalan helyzetben, az orosz-ukrán háború okozta változások következtében a háborús infláció nyomása alatt egy olyan világgazdasági válsággal kell szembenéznünk, ahol nagyon fontos az, hogy milyen alapokról indul a magyar gazdaság, milyen állapotban van a magyar költségvetés.

A sikeres gazdaságvédelmi és gazdaság-újraindítási program eredményeként sikerült megvédenünk Magyarországon a munkahelyeket, így számos országtól eltérően, ahogy említettem, lényegesen gyorsabban indult újra a gazdasági élet Magyarországon.

Magyarország Kormánya, ahogy azt vállalta, az elhúzódó háborús helyzetben is megvédi a munkahelyeket, a nyugdíjakat, a családokat és a rezsicsökkentést. Ennek a forrásait a 2023-as költségvetés, ami önök előtt fekszik, minden tekintetben biztosítja. A következő évben is megmarad a 13. havi nyugdíj, folytatódhatnak a családtámogatások, és az infláció mértékének megfelelően tovább emelkednek a nyugdíjak. Az orosz-ukrán háború és az elhibázott brüsszeli szankciós politika miatt most a legfontosabb Magyarország békéjének és biztonságának megőrzése, valamint az ország energiaellátásának biztosítása és a rezsicsökkentés védelme.

Ezen tények ismeretében, tisztelt hölgyeim és uraim, a tegnapi vitanapot hallgatva több mint meglepő, ahogy néhány ellenzéki képviselőtársam fogalmazott a költségvetés tervezetéről, illetve a kormány elmúlt időszakban elvégzett munkájáról. Ezért érdemes felidézni azt, hogy hogyan is működött a baloldali válságkezelés Magyarországon.

Azt gondolom, abban mindannyian egyetértünk, hogy a baloldal válságkezelésből egyszer már megbukott, hiszen 2010-re adósságválságba döntötte Magyarországot, és gyakorlatilag a fizetési képtelenség csak azért volt elkerülhető, mert az IMF a hitellel segítette az akkori baloldali magyar kormányt.

Nézzük, hogy mi is volt a baloldali válságkezelés receptje! Megszüntették a 13. havi nyugdíjat; csökkentették a gyés időtartamát; az áfa általános kulcsát 5 százalékponttal megemelték; bevonták az adózásba a családi pótlékot; megemelték a nyugdíjkorhatárt; csökkentették a táppénzt; elvettek egyhavi bért a közszférában dolgozóktól; ingatlanadót akartak bevezetni, erre már nem maradt idejük, mert a kormányváltás ezt a lehetőséget elvette tőlük; és ahogy említettem, emellett egy eszméletlen nagy hitellel, az IMF-

től felvett hitellel terhelték meg Magyarország adósságállományát.

(9.00)

Tisztelt Ház! A nemzeti kormányzás óta Magyarország fordulatot hajtott végre, növekedési pályára állítottuk a gazdaságot, és ezt a járvány ellenére is megőriztük.

A kormányzati intézkedéseknek és a koronavírus utáni gazdasági visszarendeződésnek köszönhetően - ahogy említettem önöknek az imént - a növekedés rekordot döntött a tavalyi évben, és az idei év elején is folytatódott ez a növekedés. 2023-ban a költségvetés 4,1 százalékos gazdasági bővüléssel számol, ami, azt gondolom, hogy a jelenlegi helyzetben egy igen ambiciózus cél, de azt gondolom, hogy azok a folyamatok, amelyeket a kormány elindított, biztosítani fogják, hogy ez a 4 százalék fölötti bővülés és növekedés tartható legyen a következő évben is.

2014 és 2019 között már bizonyította Magyarország, hogy képes folyamatosan az Európai Unió átlaga fölött bővülni, mégpedig nem is akármilyen mértékben, hiszen 2014 és 2019 között az átlagos éves gazdasági növekedés 4,1 százalék volt, miközben az Európai Unió növekedési átlaga 2,1 százalékot mutatott, azaz duplájával tudtuk bővíteni a magyar gazdaság teljesítményét az Európai Unió átlagához képest. Azt gondoljuk, hogy ennek most is különös jelentősége lesz, hiszen a válság utáni visszarendeződés egy olyan lehetőséget kínál Magyarországra számára, hogy ha mi ismét az Európai Unió átlaga fölött tudunk - ráadásul, mondjuk, annak a kétszeresével - bővülni, akkor felgyorsítjuk azt a folyamatot, amely Magyarország felzárkózását jelenti a nyugat-európai életszínvonalhoz. Azt gondoljuk, a kormányzat mostani döntései és a következő időszakra vonatkozó gazdaságfejlesztési stratégia alapján 2030-ra el tudjuk érni azt, hogy Magyarország az Európai Unió 27 tagállama közül az öt legfejlettebb és legsikeresebb ország közé fog tartozni.

2010 óta nemcsak gazdaságilag, hanem pénzügyileg is stabilizáltuk az országot, egyensúlyban van a költségvetés és csökkenő pályán az államadósság. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A 2023-as költségvetés az államadósság szintjének csökkentésével kalkulál, 3,5 százalékos GDP-arányos hiánnyal számol, és az európai uniós országok közül talán négy-öt olyan állam van még rajtunk kívül, amely ebben a helyzetben képes arra, hogy csökkentse az adósságát, egy olyan fegyelmezett és kiszámítható költségvetési gazdálkodásra készüljön, amely az adósság csökkentését teszi lehetővé.

Az elmúlt években, a Covid-válságból kilépve, a gazdaság újraindítási költségeit tekintve Európa valamennyi országa az államadósság bővítésével volt kénytelen kalkulálni. Most, ebben a helyzetben, ahogy gondolom, a magyar kormány egy nagyon határozott döntéssel és határozott lépéssel a következő évben már az államadósság csökkentésére határozta el magát, míg például a déli államok, annak ellenére, hogy

ők már bőven túllépték a 100 százalékos GDP-arányos államadóssági szintet, továbbra is az eladósodás pályáján maradnak, nem képesek egy olyan fordulatot végrehajtani, amit a magyar kormány jövő évi költségvetési javaslata megtett.

A költségvetés tervezhető és kiszámítható alapot ad az ország stabilitásának megőrzéséhez és a gazdasági növekedés fenntartásához. A költségvetés a mostani rendkívüli időkben is kiemelten kezeli a magyar családok, a gyermekvállalás és a gyermeknevelés támogatását. Jövőre is biztosítjuk azt, hogy Európa egyik legkedvezőbb, 15 százalékos személyijövedelemadó-szintje maradjon, emellett a családi adórendszer adókedvezményei, a legalább négy gyermeket nevelő szülők személyijövedelemadó-mentessége, ami különleges és unikum az Európai Unióban, megmaradjon, a 13. havi nyugdíj visszaépítését követően megtartjuk jövőre is a 13. havi nyugdíj kifizetését, illetve fennmarad a 25 éven aluliak személyijövedelemadó-mentessége is, aminek köszönhetően a pályakezdő fiatalok elhelyezkedése is sokkal könnyebbé válik, az ő életszínvonaluk is jelentősen emelkedett a kormány ezen döntésének köszönhetően.

A családpolitikai kiadások, adókedvezmény együttes összege az idei évhez képest 450 milliárd forinttal emelkedik, így jövőre eléri a 3225 milliárd forintot. Így GDP-arányosan Magyarország az, amely az európai uniós tagországok közül a legnagyobb összeget fordítja a családok támogatására. Mi hiszünk abban, hogy nem a migráció, hanem a gyermekvállalás támogatása, elősegítése az a megoldás, ami a népesség csökkenését meg tudja állítani Magyarországon.

A költségvetés a közsférában is biztosítja az elmúlt években megemelt bérek fedezetét, valamint a 2021-ben indított orvosibér-emelés újabb ütemét is.

A fegyelmezett költségvetési politika mellett folytatódna a már megkezdett, gazdasági és társadalmi szempontból jelentős önkormányzati beruházások, hogy továbbra is olyan lendületet adjon a magyar gazdaságnak, amivel - ahogy említettem önöknek - 2030-ra Magyarország az Európai Unió öt legsikeresebb állama közé emelkedhet. A célunk az, hogy a magyar állampolgárok életszínvonalja továbbra is átlag felett tudjon javulni.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2023-as költségvetés egyik kiemelt területe a biztonság, ami jól látszik a honvédelemre fordítható összegek jelentős megemeléséből. A területre egy év alatt több mint 50 százalékkal, azaz mintegy 460 milliárd forinttal több forrás fog jutni 2023-ban. Ez azt jelenti, hogy a honvédelmi kiadások 2010-hez viszonyítva több mint hatszorosára, 1375 milliárd forintra nőnek. A rendvédelmi kiadások is meghaladják jövőre a 965 milliárd forintot, ami 2010-hez képest mintegy 500 milliárd forintos többletnövekedést jelent.

Hogy miért fontos a rendvédelem és a honvédelem, tisztelt képviselőtársaim: nemcsak azért, mert a szomszédunkban dúló háború erre inspirál bennünket, hanem azért is, mert sajnos a gazdasági válságnak

lesz egy nagyon komoly élelmiszerválság-következménye is, egy olyan élelmiszerhiány fog kialakulni a világban, ami sajnos tovább fogja erősíteni a migrációt. Olaszország már arra készül, hogy a következő időszakban több tízmillió ember fog megindulni Afrikából, hiszen nem lesz elég élelmiszer, nem fogják tudni ellátni a családjaikat. Ha nem készülünk fel - ahogy 2015 után, itt is csak magunkra számíthatunk -, akkor nem tudjuk megvédeni Magyarország határait a következő években.

Az idei évhez képest jövőre több mint 300 milliárd forinttal több jut a bérekre a közsférában. Egészségügyi célokra jövőre 2670 milliárd forint fog rendelkezésre állni. Ez több mint 1470 milliárd forinttal magasabb összeg annál, mint amit a baloldal az utolsó költségvetésében 2010-ben készült biztosítani erre.

Ha már az egészségügynél tartunk, tisztelt hölgyeim és uraim, ott is nagyon sok támadás érte a kormányt az elmúlt időszakban. Azt gondolom, valamennyien büszkék lehetünk arra a béremelési programra, amit elindítottunk az elmúlt időszakban, hiszen 2010 óta az egészségügyben dolgozók bérére fordított költségvetési támogatás a négyszeresére nőtt. Talán a legnagyobb mértékben az orvosok bére emelkedett, annak a programnak köszönhetően, amit a kormány két évvel ezelőtt elindított, mára oda jutottunk, hogy egy 40 év munkaviszonnyal rendelkező orvos a korábbi közel 500 ezer forintos fizetése helyett mára közel 2,5 millió forintot tud megkeresni. Azt gondolom, hogy erre szükség van, hiszen egy nagyon jól képzett, nagyon jó munkára képes orvosi réteget így tudunk Magyarországon tartani, sőt mára azt is el tudtuk érni, hogy a fiatal végzős orvosok közül minél kevesebben gondolják úgy, hogy Nyugat-Európában több pénzt tudnak keresni, mint Magyarországon, ezért nem költöznek el, hanem itthon vállalnak munkát, és itthon vállalják a magyar emberek gyógyítását.

A 2021-ben megkezdődött orvosibéremelés-program alapján 2023-ra, ahogy említettem önöknek, egy további jelentős emelkedéssel számolhatnak maguk az orvosok is az egészségügyi dolgozók mellett.

A baloldali kormányok az egészségügy területén végzett áldásos tevékenységüknek köszönhetően 650 milliárd forintot vettek el ettől a területtől, minden nyolcadik, azaz 16 ezer aktív ágyat megszüntettek, 6 ezer egészségügyi dolgozót bocsátottak el, ráadásul egyhavi bért is elvettek tőlük.

(9.10)

Így, tisztelt hölgyeim és uraim, nem feltétlenül őszinte az a kritika, amelyet a magyar kormány költségvetésével szemben megfogalmaztak az elmúlt napokban.

Tisztelt Ház! Utoljára az oktatási kiadásokról szeretnék még néhány szót váltani. Az oktatási kiadások jövőre meghaladják a 2378 milliárd forintot, ami több mint 930 milliárd forintos növekedést jelent 2010-hez képest. A modellváltó intézményeknek, ugye,

amelyek már nem állami egyetemnek számítanak, nem a teljes kiadása, hanem csak a központi költségvetésből eredő támogatása jelenik meg a költségvetési számokban - ezzel sem kalkulált az ellenzék, amikor a tegnapi vita során a felsőoktatásra fordított forrásokat kritizálta -, így nemcsak azt a 100 milliárd forint bővülést és növekményt kell tekinteni, amit a költségvetésben látnak, tisztelt képviselőtársaim, hanem további 100 milliárd forint olyan forrással kalkulálhatnak, amelyből az átalakítás során történt vagyonjuttatásból eredő bevételek lesznek.

Tehát nem 100 milliárd, hanem 200 milliárd forint többletre számíthatnak a felsőoktatási intézmények, és azt gondolom, egy olyan minőségű egyetemi oktatás valósulhat meg Magyarországon a következő években, amiről nagyon sokat beszéltünk az elmúlt időben, de aminek nem volt reális alapja, hiszen nem volt olyan gazdasági lehetősége ezeknek az egyetemeknek, hogy azokat az elvárásokat, amelyeket velük szemben megfogalmaztak, teljesíteni tudták volna.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom tehát, hogy a 2023. évi költségvetési tervezet, amely önök előtt fekszik, minden tekintetben valamennyi társadalmi réteg számára olyan pozitív változásokat fog hozni, amelyekre mindannyian büszkék lehetünk. Azt kérem önöktől, hogy támogassák ennek a költségvetési tervezetnek az elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Szabó Szabolcsnak, a Momentum-képviselőcsoport részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

SZABÓ SZABOLCS (Momentum): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ugye, szoktuk azt mondani a költségvetésről - teljes joggal, és azt hiszem, ebben még vita sincs közöttünk -, hogy a mindenkori költségvetés a mindenkori kormánynak és kormányzó többségnek a társadalompolitikáját, gazdaságpolitikáját tükrözi. És akkor a vita ezután kezdődik, hogy ki ítéli meg ezt helyes iránynak, ki ítéli meg ezt kevésbé helyesnek, és ajánl helyette valami mást.

Mi úgy ítéljük meg, hogy az a fajta világgép vagy az a fajta kép, amelyet a kormánypárti többség és végrehajtó hatalomként a kormány az országról gondol, és amit ez a költségvetés tükröz, nem jó, ennél szerintünk van sokkal jobb irány. Értelemszerűen erről folyik itt a vita most már több mint egy napja, itt vagyunk a vita második napján, és ehhez tennék én hozzá néhány saját gondolatot.

A hozzászólásom elején tennék néhány megállapítást, és ezt fejteném ki jobban a hozzászólásomban. Egyrészt nekem van az az állításom, hogy ez nem a jövő költségvetése; van egy olyan állításom, hogy ez a költségvetés nem a megélhetési válságra adott jó válaszoknak a költségvetése; és van egy olyan állításom Csepel és Soroksár képviselőjeként, hogy ez nem a

Csepelen és Soroksáron élőknek a költségvetése. Akkor menjünk végig ezen a három állításon!

Miért mondom azt, hogy nem a jövő költségvetése? Abban megint csak szerintem vita nincs közöttünk, hogy az ország jövője alapvetően az oktatáson múlik, amivel Bánki Erik pont be is fejezte az előző hozzászólását. Mi azt látjuk ebből a költségvetésből, hogy a legalapvetőbb problémáját a magyar oktatási rendszernek nem kezeli. Az a helyzet ugyanis, és szerintem ezt nem lehet vitatni, hogy óriási bérválság van. Ez érinti nagyon erőteljesen a közoktatás részét az oktatásnak, értelemszerűen ezt kibővítve is kezelhetjük, és beletehetjük a bölcsődei meg az óvodai dolgozók, szakdolgozók bérét is, és érinti egyébként a még állami fenntartásban maradt felsőoktatási intézményeket is. Mindegyik esetben elmondható, hogy rettentően alacsonyak a bérek, tehát ha az itt dolgozó kollégák bérét a bruttó nemzetgazdasági diplomásátlagbérhez viszonyítjuk, akkor jelentős elmaradást tapasztalunk. Például, ha most azonnal 50 százalékkal megemelnénk a közoktatásban dolgozó pedagógusok bérét - tehát mondom, azonnal és 50 százalékkal -, még akkor sem érnénk el a nemzetgazdasági diplomásátlagbért, valahol ott a 90 százaléka körül lennénk átlagosan.

Ez miért probléma? Ezt szerintem mindannyian tapasztaljuk, akik itt ülünk ebben a teremben vagy képviselők vagyunk ebben az országban, hogy nagyon jelentős pedagógushiány van. Ezt próbálják mindenféle módon takargatni, de ettől tény, hogy nagyon sok szakostanár-álláshely nincs betöltve, azt vagy utazó pedagógusokkal oldják meg - és még ez a jobbik megoldás, bár pedagógiai szempontból már ez sem jó -, vagy az esetek többségében sajnos állandó helyettesítéssel más szakos tanárok, nagyon sok esetben teljesen más szakirányon végzett tanárok tartják meg az órákat. Van olyan megye, ahol, mondjuk, a kémia tanári álláshelyek jelentős része nincs betöltve. Van olyan megye, ahol a gimnáziumok 40 százalékában nincs helyben foglalkoztatott kémia tanár, és hosszasan lehetne még sorolni ezeket a problémákat.

Nyilván, itt lehet hosszú távú megoldásokról beszélni, de most a költségvetésről beszélünk. Én ezt elmondtam a miniszteri meghallgatáson, azóta interpelláció keretében is, hogy a szakma álláspontja elég egyértelmű ezen a téren: rövid távon egy dolgot lehet csak tenni nagyon gyorsan, meg kell próbálni bevonni az oktatási rendszerbe azokat a pedagógus kollégákat, akik már rendelkeznek pedagógus végzettséggel, de nem a hivatásukban dolgoznak. Ennek egy módja van, hogy is mondjam, ennek a problémarendelésnek a sine qua nonja, tehát egy ilyen peremfeltétele, elengedhetetlen feltétele, hogy azonnal bért kell emelni. Mert ha egy kezdő pedagógusnak alig több mint 200 ezer forintot adunk nettóban, míg, mondjuk, elmegy egy élelmiszer-áruházba, és kezdőként fizikai munkát végezve alaphoz ennek a másfélszeresét kapja, miközben ha meg bemege a boltba vásárolni, azt tapasztalja, hogy napról napra emelkednek az árak, és szinte semmit nem tudnak megvásárolni a fizetésükből, akkor persze hogy

nem fognak elhelyezkedni a frissen végzettek az iskolákban, aki pedig ott dolgozik, és mondjuk, gyerekeket nevel, az meg más munkahelyet fog keresni. Tehát sajnálatos módon más megoldás nincs.

Erre nem ad választ ez a költségvetés. Például ahhoz, hogy ezt az 50 százalékos béremelést megvalósítsuk, nagyjából 250 milliárd forint kellene a mi számításaink szerint, ezt értelemszerűen nem fedezi az a bővítés, ami a költségvetésben van. Ahogy mi számoljuk, ha a várható inflációt is figyelembe vesszük, ez maximum egy 10 százalékos béremelést tesz opcionálisan lehetővé jövőre. Ez nagyon messze van az 50 százaléktól, és csak jelezném, hogy még így is nagyon le lesz maradva a pedagógusok bére a diplomásátlagbértől, jó esetben talán a 60 százalékát eléri átlagosan. Ezért az az állításom, hogy ez nem a jövő költségvetése.

Mi adtunk be módosító javaslatot, hogy ezt a bizonyos 250 milliárdot adjuk oda a pedagógusok béremelésére, és plusz 15 milliárdot még azoknak a felsőoktatási intézményeknek - nincs sok, összesen maradt hat, öt egyetem meg egy főiskola -, amelyek még állami fenntartásban vannak, hogy az ott dolgozó kollégák bérét is meg tudjuk emelni, ugyanis az a nagy helyzet, nem tudom, mennyire vannak ezzel tisztában, hogy azoknak a felsőoktatási intézményeknek, amelyeket vagyonkezelő alapítványoknak adtak fenntartásba, állami forrásból sok pénzt adtak arra, hogy megemeljék az ott dolgozók fizetését, míg az állami fenntartásban maradt egyetemeken nem valósult meg ilyen béremelés. Ezért van az például, hogy több mint másfélszerese a fizetése egy szegedi egyetemen dolgozó adjunktusnak, mint egy ELTE-n dolgozó adjunktusnak, ami, lássuk be őszintén, nincs rendben. És mondom, ezt az állam finanszírozza, nem a fenntartó alapítvány. Ezért adtunk be módosítóként egy jövővédő alapot, amivel tehát ezt a két problémát kezelniük.

A második állításom az volt, hogy ez a költségvetés nem a megélhetési válságra adott helyes válaszok költségvetése. Szerintem, és ez jól kiolvasható a számokból, ez az adóemelések, adósarcok költségvetése és a lakosságra terhelt adósarcok költségvetése.

(9.20)

Ha megnézzük, hogy milyen összegűek a legfontosabb adótételek, amelyek nagyon jelentős részét a lakosság fizeti, a jövedékiadó-bevétel 1500 milliárdra nő, a személyijövedelemadó-bevétel majd 4000 milliárdra nő, az áfabevétel összességében majd 7000 milliárdra nő, és óriási ütemű növekedésekről beszélünk. Tehát jól látható, hogy mi, lakosok fogjuk megfizetni áruk vagy szolgáltatások vásárlása során azt, hogy ez a költségvetés valamennyire még összetakolva maradjon.

Persze, önök mindig azt mondják erre, hogy de most vezették be az extraprofitadót. Csak annak meg az az érdekessége, hogy voltaképpen nem extraprofitot adóztatunk. Tehát amikor, mondjuk, népegészségügyi termékadót emelünk, azt mi fogjuk kifizetni, emberek,

amikor bemegyünk, és üdítőt veszünk a boltban. Ha jövedéki adót emelünk - ez történik -, akkor azt mi fogjuk megfizetni, amikor jövedékiadó-köteles terméket vásárolunk. Amikor a gyógyszergyártókra, importőrökre terhelnek pluszadót, azt mi fogjuk kifizetni, mert árbevétel alapján határozzák meg, és még hosszasan sorolhatnám. Ezekben az esetekben ugyanis nem az adózás előtti eredmény ennek az extra adóterhnek az alapja. Innentől kezdve ez nem extraprofitadó, ez szépen vissza lesz terhelve a lakosokra, ezt már kezdjük tapasztalni egyébként, mindenki megnézheti a saját számláit lassan, meg a híreket, amit a szolgáltatója már közölt előre, hogy hogyan fogja emelni az árakat.

Egyetlenegy elem van ebben az egész csomagban egyébként, ami úgy mond extraprofitot adóztat, az a technikai értelemben a MOL-ra kivetett pluszadó vagy -bevétel, merthogy nagyon olcsón jut hozzá az orosz kőolajhoz jelen pillanatban a MOL, és nagyon drágán értékesíti, ebből van egy pluszbevétele, ebből finanszíroztatja most az állam a 480-as üzemanyagárát. Az nagy kérdés lesz, hogy jövőre mi lesz, mert ezt elvonja majd egy pluszadóval az állam.

Összefoglalva tehát, ez nem a megélhetési válságra adott helyes válaszok költségvetése, hanem az emberek megsarcolásának a költségvetése.

És a harmadik, amit említettem, hogy ez nem a Csepelen és a Soroksáron élők költségvetése. Jól látszik, hogy Budapest megszenvedi majd a jövő évi költségvetést. Fennmarad az a rendszer, hogy ott tartunk, hogy már a hulladékból előállított áramot is ellopják Budapestről. Tehát amit mi Budapesten hulladékként megtermelünk, annak egy jó részét elégetik egy égetőműben, abból termelődik egy bevétel, majd azt fogja az állam és elvonja. Még a szemetünket is ellopják. Abból a közvilágítást egyébként pont lehetne biztosítani Budapesten. Mondják, hogy jó, de az iparüzemiadó-elvonást megszüntetik jövőre. Persze, cserébe meg a szolidaritási hozzájárulást ugyanennyivel megemelik, és akkor még az inflációval nem is számoltunk. És ebből adódik az, hogy semmire nincs pénze a fővárosnak, és így nálunk Csepelen és Soroksáron is nagyon sok beruházás nem indulhat el.

Ezért én adtam be a Budapest 2.0 alapunk keretén belül olyan módosító javaslatokat, amelyek kezelnék a legfontosabb helyi problémákat. Például: a gerincút fejlesztésének az elindítását Csepelen, a II. Rákóczi Ferenc út vagy a Csepeli út fejlesztését, felújítását el kellene indítanunk - erre adtam be módosítót -, Soroksáron a kiság kotrására, vagy például, megint csak Soroksáron, a vasúti aluljáró megépítésére. Ha ezek nem valósulnak meg, akkor sajnálatos módon, mi nagyon rossz helyzetben leszünk jövőre is, ezért ha mást nem, legalább azt kérem, hogy ezeket támogassák.

Összességében tehát, csak megismételni tudom, ez a költségvetés szerintünk nem a jövő költségvetése, nem a megélhetési válságra adott helyes válaszok költségvetése, és nem Csepel és Soroksár költségvetése.

És értem én a kommunikációs feladatokat, értem én, hogy próbálják ezeket elterelni, mármint az emberek figyelmét erről elterelni, erre ez a vármegye- meg ispántörténet nagyon jól néz ki - mert sokan most erről beszélnek az utóbbi egy napban -, de a valóságban ez a lényeg, amiről én most beszéltem. Nem az a fontos, hogy hogyan nevezünk bizonyos tisztségekben lévőket, meg hogy nevezünk egy területi közigazgatási egységet, hanem hogy mi van a költségvetésben, és ugye, a tények, számok sajnos makacs dolgok, és abból csak az jön ki, ezt olvasva, amit én itt most elővezettem.

Úgyhogy ha mást nem, azt kérem, hogy legalább a módosító javaslatainkat fogadják meg és szavazzák meg. Köszönöm szépen. *(Gelencsér Ferenc tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Juhász Hajnalkának, a KDNP képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon!

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Nem kérdés, hogy a 2023-as költségvetés tervezése kihívásokkal terhelt nemzetközi környezetben érte hazánkat. Éppen hogy csak kilábalunk a koronavírus-járvány által jelentette veszélyhelyzetből, amikor az elszabaduló energiaárak korszaka köszöntött ránk, és az orosz-ukrán háború következményei világszerte rendkívüli próbatétel elé állítják az országokat. Mindezen külső események hatásai meglátszanak a kormány által benyújtott költségvetési tervezeten is, amely, mint ahogyan többször is elhangzott a Házban, a rezsvédelem és a honvédelem költségvetése. Fontos hangsúlyozni, hogy a magyar kormány eddig is és ezután is megtesz mindent, hogy a háború és a brüsszeli szankciós politika árát ne a magyar családok fizessék meg, miközben megvédjük az elmúlt évek eredményeit.

Számos sikerről számolhatunk be az elmúlt időszakból, amit még a koronavírus-járvány okozta nehézségek sem tudtak semmissé tenni, hiszen az elmúlt évek tudatos gazdaságpolitikájának köszönhetően, ami a munkaalapú társadalom erősítését célozza, hazánk gazdaságát egy stabil állapotban érte a vírushelyzet, aminek köszönhetően Magyarország lényegesen jobban indult újra, a gazdasági élet pedig sokkal erőteljesebben. A GDP történelmi rekordmértékben, 7,1 százalékkal bővült az előző év során. Ezzel szemben ma azzal kell szembesülnünk, hogy egy szomszédos országban háború van. A háború és a brüsszeli energiapolitika hatására felerősödött az inflációs nyomás, valamint soha nem látott energiaár-emelkedést tapasztalunk. Miközben zajlik a XXI. század eddigi legnagyobb geopolitikai átrendeződése, globális energia- és élelmiszerválság fenyeget minket.

Ezt tetéznék még a brüsszeli politika a globális minimumadó bevezetésével, ami ebben a nehéz helyzetben komoly adóemelést jelentene a cégek számára, és a vállalkozások terheit növelné. A közép-európai országok, köztük hazánk is, felelős és kiegyensúlyozott

költségvetési politikát folytattak, ezért alacsonyan tudtuk tartani a munkát és a gazdasági társaságokat terhelő adókulcsokat. Ez a javaslat viszont Magyarországon okozná a legnagyobb károkat, hiszen komoly adóemelést vonna magával a vállalkozások számára, ami pedig a munkanélküliség növekedéséhez vezetne. Álláspontom szerint a társasági adót nem az előbb említett nehéz világpolitikai és világgazdasági körülmények között kellene 15 százalékra emelni.

Ráadásul az OECD javaslata eredetileg a digitális nagyvállalatok megadóztatását tűzte ki célul, mára azonban a fókusz eltolódott, és a termelővállalatokra is pluszadóterhet rónának, ami a magyar emberek tízezreinek munkahelyét veszélyeztetné. Ebben a helyzetben a termelővállalatokat sújtó újabb adóterhek végzetesek lehetnek, főleg úgy, hogy a bevezetésre már 2023 elején sort akarnának keríteni, míg a világ többi részén ki tudja, ezt mikor fogják bevezetni, már ha egyáltalán ezt teszik. Egy ilyen döntés az európai vállalatokat hozná versenyhátrányba.

Azt kell mondjam, hogy valóban a válságok és a bizonytalanságok korát éljük, ugyanakkor azt megállapíthatjuk, hogy a benyújtott költségvetés ezekben a rendkívüli időkben is kiemelten kezeli a magyar családok, a nyugdíjasok, a magas foglalkoztatottság és a növekedő jövedelmek megőrzését, az életpályaprogramok stabilitásának biztosítását, az egészségügy és a felsőoktatás fejlesztését, valamint a gazdaságilag és társadalmilag is jelentős beruházások végrehajtását. Mindezek megvalósításához legfontosabb feladatunk Magyarország békéjének és biztonságának a megőrzése.

Ahogy az MCC Klímapolitikai Intézet egyik tanulmányában is rámutatott, a stabil energiaellátás biztonsága, az energiaszuverenitás növelése és a rezsvédelem védelme jelenleg prioritást élvező nemzetbiztonsági kérdések. Az elmúlt napokban frakciótársaim is többször említették már, hogy a magyar kormány számára kiemelt fontosságú a családok védelme és támogatása. Ennek kapcsán a 2023. évre szóló költségvetés számos elemet tartalmaz, hiszen a családok támogatását szolgáló, családpolitikai célú kiadásokra és kedvezményekre a költségvetés 3225 milliárd forintot különít el. Ez a politika többek között jelenti az adó- és járulékkedvezmények garantálását, a 25 év alattiak szja-mentességét, a gyermekétkeztetés támogatását és az ingyenes tankönyvellátást is, de idetartozik az otthonteremtési program folytatása is, amire a költségvetés több mint 490 milliárd forintot biztosít. Ez közel három és félszerese a 2010-ben lakástámogatásokra fordított összegeknek.

(9.30)

Az otthonteremtési programnak köszönhetően folytatódhatnak például olyan programok, mint a falusi CSOK, a családok lakáshoz jutása, a lakhatási körülmények javítását támogató konstrukciók, valamint a lakóépület korszerűsítéséhez nyújtott adó-visszatérítési támogatás.

Fontos hangsúlyozni azt is, hogy ezek a támogatások nemcsak a családok helyzetét segítik és pénztárcájukat kímélik, de teremtett világunk védelméhez is nagyban hozzájárulnak. A felújítások javítják a magyar házak energiahatékonyságát, az ingatlanállomány minőségének javulása pedig egy további lépést jelent hazánk energiafüggetlenségének javításához, hiszen a legolcsóbb és legkörnyezetkímélőbb az az energia, amit fel sem használunk. A környezetünk védelme érdekében megfontolt, de hatékony lépéseket kell tennünk, melyek hozzájárulnak a vállalt klímacélok eléréséhez, mint például a kormány klíma- és természetvédelmi akciótérve, mely megfelelő keretet biztosít ehhez. Nem pedig olyan átgondolatlan kezdeményezéseket kell megvalósítani, ami a lakosságot terhelné, mint például a Brüsszel által szorgalmazott karbonadó, ami a túlnyomórészt az ipar által generált környezetszennyezés árát az emberekkel, így többek között a magyar lakossággal fizettetné meg.

A Klímapolitikai Intézet elemzésében rámutat arra is, hogy az említett javaslatcsomag a gyakorlatban azt eredményezné, hogy a lakossági fogyasztó számára jelentősen drágulna a tankolás, felszöknének az élelmiszerárak, nem is beszélve az otthoni gázszámlák összegéről. Mindez teljesen szembemegy azokkal a célokkal, amelyekért hazánk kormánya folyamatosan küzd. A karbonadó tehát alapvetően a kevésbé tehetőseket vagy éppen a kvv-szektorú sűjtaná elsősorban, akik nem tudnak például azonnal tisztább meghajtású járműveket vásárolni, így megnövekedett adóterhekkel néznének szembe. Nemhiába nevezte miniszterelnök úr Timmermans európai zöldmegállapodásért felelős uniós biztos karbonadó-javaslatát örült gondolatnak. A tavaly indított nemzeti konzultáció alapján is egyértelmű, hogy a magyar emberek elutasítják azt, hogy az európai gazdaság zöldátállásának költségeit a lakosságra terheljék.

Tisztelt Képviselőtársaim! A jelen költségvetésben teremtett világunk védelmének fontossága számos fejezetben és előirányzatban megjelenik. A nemzetközi elvárásokhoz illeszkedve a magyar klímapolitikáról elmondhatjuk, hogy alapvetően két stratégiai cél mentén alakul: egyrészt célja a hazai üvegházhatóság-kibocsátások csökkentése, a gazdaság működésének zöldítése, másrészt pedig az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz való alkalmazkodás.

Kiemelt szakpolitikai cél az energiatakarékosság ösztönzése, az energiaszektor klímabarát átalakítása és a megújuló energiaforrások arányának növelése, hasznosításának ösztönzése, illetve az energetikai innovációban rejlő és a klímaváltozáshoz kapcsolódó gazdaságfejlesztési lehetőségek kihasználása. Magyarország klímapolitikai törekvései megvalósításának további kiemelkedő eszköze a LIFE program és a modernizációs alap. A környezetvédelmi feladatok tekintetében említésre érdemes, hogy továbbra is támogatjuk a LIFE közvetlen uniós fejlesztési forrásokból megvalósuló integrált és hagyományos környezetvédelmi projekteket mintegy 473,7 millió forint összegű

önrész- és társfinanszírozással, míg a modernizációs alap célja az energetikai rendszerek modernizációja és az energiahatékonyság növelése. Az energiaellátás stabilitása az elmúlt hónapok eseményeit és tendenciáit követően felértékelődött. Hazánk energiapolitikájának fókuszában a jövőben is az ország mindenkori biztonságos energiaellátásának garantálása áll a fenntarthatóság, a fogyasztói teherbíró képesség és a versenyképesség figyelembevételével. Cél a biztonságos, környezetileg is fenntartható és versenyképes energiatermelés és -elosztás, valamint a takarékos energiefelhasználás fejlesztése, hazánk energiafüggőségének csökkentése.

Ezzel párhuzamosan célkitűzés a környezeti levegő minőségének javítása, az emberi egészséget és természeti környezetet veszélyeztető légszennyezettség kialakulásának a megelőzése is. A közlekedés, az ipar, az energiatermelés, a mezőgazdaság és a lakosság által kibocsátott részecskeszennyezés csökkentésére szolgáló intézkedések célja az emberi egészség és az ökoszisztémák megóvása, a környezet védelme, a gazdaság működése és fejlődése, a társadalom anyagi, szellemi fejlődésének hosszú távú biztosítása mellett. Az új országos levegőterhelés-csökkentési program minden lényeges légszennyező anyag kibocsátásának csökkentésére országos célértékeket tűz ki, melyek elérése érdekében intézkedéseket is megfogalmaz.

Tisztelt Képviselőtársaim! Teremtett világunk védelme során kiemelt fontosságú a fenntarthatósági feladatok és közműszolgáltatások előirányzat, melyre 2023-ban az előző évhez képest 6280,7 millió forinttal többet, azaz 25 104,9 millió forintot biztosít a költségvetés. Ide tartozik a termékdíjketeles termékek hulladékainak gyűjtése és hasznosítása, a kapcsolódó hulladékgazdálkodási fejlesztések támogatása, lakossági szemléletformálási feladatok ellátása, a hulladékgazdálkodási stratégiai célkitűzéseket meghatározó dokumentumokban megfogalmazottakkal összefüggő tervezési és fejlesztési feladatok ellátása, a hulladékgazdálkodási és víziközműprojektek támogatása, a kiemelt gazdasági övezetek köz-műfejlesztésének finanszírozása.

A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai közt szerepel a jogellenesen elhelyezett hulladék felszámolásának támogatása is, aminek értelmében 1 milliárd forint pályázati összeggel támogatja a kormány az önkormányzatok illegális hulladéklerakás elleni küzdelmét. Ehhez a pályázati rendszer kidolgozása hamarosan meg is kezdődik. Gondoljunk csak bele, hogy ezek az illegálisan elhelyezett hulladékkupacok milyen mértékben szennyeznek környezetünket, ha már egyetlenegy, egyébként újrahasznosítható PET-palack is több évszázados lebomlási idővel rendelkezik, mely idő alatt folyamatos szennyezést jelent a környezet számára. Az ilyen termékekkel ráadásul azt is szem előtt kell tartanunk, hogy ha a körforgásos gazdaságnak köszönhetően visszakérülne a természetbe, akkor újrafelhasználásának köszönhetően csökkenne a társadalom által gyártott hulladék mennyisége is. E kapcsán kiemelendő, hogy a 2023. évre a

körforgásos gazdálkodásért felelős államtitkárság számára a körforgásos gazdaságpolitika tekintetében 45 200,1 millió forint többlet biztosítására kerül sor.

Fontos hangsúlyozni azt is, hogy a Technológiai és Ipari Minisztérium 2023-ban is több mint 222 millió forint értékben fog olyan szervezeteket, szakmai szövetségeket, nonprofit gazdasági társaságokat támogatni, amelyek a környezettudatosság növelésével, környezeti neveléssel, a környezetkímélő technológiák, eljárások, gyakorlatok elterjedésével kapcsolatos feladatokat látnak el.

Tisztelt Képviselőtársaim! A környezetvédelmi feladatok mellett szerepet kapnak a természetvédelmi feladatok is. A klímaváltozás hatásairól beszélve nem hagyhatjuk szó nélkül az egyre szárazabbá váló időjárást és annak mezőgazdaságra gyakorolt hatását, hiszen a legtöbb problémát ma a légköri aszály és a légköri szárazság okozza. A vízbiztonság és a biztonságos élelmiszer-termelés fenntartása szempontjából kiemelt fontosságú cél a mezőgazdaság fejlesztése fenntartható, integrált vízgazdálkodással, mely lépést tart az egyre szélsőségesebb időjárási viszonyok várható hatásaival. Hazánkban az öntözött területek aránya jelentősen elmarad az európai átlagtól, ennek megoldására tett lépések egyikeként az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi törvény, valamint az ennek végrehajtásáról szóló 2020. évi kormányrendelet célja, hogy a mezőgazdasági termelők, valamint az öntözéses gazdálkodást tervező ügyfelek olyan lehetőségeket kapjanak, amelyek a fenntartható vízgazdálkodásra ösztönöznek. E két dokumentum a felszíni vízből való öntözést részesíti előnyben, hiszen a felszíni vizek megfelelő tárolásával, átvezetésével, elosztásával, illetve mezőgazdasági öntözési célú felhasználásával csökkenteni lehet a klímaváltozás káros hatásait, valamint a hosszabb utánpótlási idővel rendelkező felszín alatti vízkészlet túlzott igénybevételét, mely vízkészlet egyébként a hazai ivóvízigény jelentős hányadát biztosítja. Új elemként megjelent a tisztított szennyvizek, valamint a szűrkevizet öntözési célú felhasználásának a lehetősége is.

A törvény és intézkedési csomagja révén elhárultak a hazai mozaikos birtokszerkezetből adódó termelői öntözésfejlesztési beruházások megvalósítását és működését akadályozó tényezők.

(9.40)

Mindezek fényében nem meglepő, hogy a költségvetésben az öntözés igénybevétele, fejlesztése fejezeti kezelésű előirányzat jelenleg 489,4 millió forint összegű támogatást tartalmaz, mely támogatás célja az öntözésfejlesztési célú intézkedésekhez szükséges forrás biztosítása, mivel az állami főművek fejlesztése mellett az öntözött területek növekedéséhez elengedhetetlen a termelői oldalon jelentkező igények kielégítése is.

Mindezzel összhangban kiemelt fontosságú a természeti értékeink védelme is és a természetvédelmi pályázatok további támogatása, melyek önrészösszegéhez

nyújt jelenleg is pénzügyi támogatást az Agrárminisztérium, ennek köszönhetően az uniós és egyéb nemzetközi forrásokat minél szélesebb körben tudjuk kihasználni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt időszakban tapasztalhattuk - akár a koronavírus-járvány hatásával összefüggésben is -, hogy jelentősen növekedett a társadalom igénye az erdők sokrétű szolgáltatásai iránt, amire válaszul a költségvetés a korábbinál is nagyobb hangsúlyt fektet az erdők gazdasági, védelmi és közjóléti szolgáltatásainak fejlesztésére, a környezeti nevelésre az ember és az erdő viszonyának javítása érdekében, valamint az erdő rekreációs szerepének erősítésére. Mindezek mellett természetesen a továbbiakban is nagy hangsúlyt fektet a nemzeti erdőstratégiában foglalt célok megvalósítására és teljesítésére, az erdővagyon megőrzésére és gyarapítására, a természetközeli erdőgazdálkodási módszerek fejlesztésére, továbbá az erdők egészségének védelmére, ellenálló és alkalmazkodóképességük javítására, a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak mérséklésére. Fontos, hogy az erdőket ma a jövő nemzedéke szükségleteinek figyelembevételével használjuk.

Mindezekből is látszik, hogy Magyarország Kormányának a természetvédelem, a családok védelme érdekében hozott döntései során nemcsak a családok pénzügyi támogatását tartja szem előtt, hanem ez a vízió kiterjed a magyar családok egészségének és életminőségének a védelmére, illetve az egészséges környezethez való alkotmányos jog érvényesítésére is, mely cél a környezet állapotának javítása, a gazdasági fejlődés és a környezetvédelmi szempontok összehangolásában is megjelenik. Mindehhez kulcsfontosságú feltételeket jelent a természeti erőforrások fenntartható használata, a környezet minőségének javítása, a természeti örökség megőrzése és a környezeti biztonság megőrzése.

Ennek fényében kiemelt célként jelenik meg a környezettudatosságot növelő programok, fenntarthatóságot népszerűsítő események bővítése, valamint az olyan, környezeti nevelést szolgáló, többéves múltra visszatekintő programok folytatása, mint például az országos iskolakert-fejlesztési program, a zöldóvoda-program vagy éppen a „Ments meg egy kertet!” program. Az előbbiekből felsorolt számos költségvetési elemből is világosan látszik, hogy ma Magyarország elkötelezett abban, hogy megvédje a természeti örökséget és annak az életformának a természeti feltételeit, amelyeket a magyar emberek együtt alakítottak ki.

Ez a költségvetés rendkívül nehéz körülmények között is biztosítani tudja a magyar családok védelmét, hazánk energiabiztonságát, a rezsi-csökkenés vívmányának a védelmét, a teremtett környezetünk védelmét és a fiatalok jövőjét, ezért rendkívül fontos a törvényjavaslat támogatása. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm a hozzászólást. Megadom a szót Szabó Sándornak, az MSZP képviselőcsoportja részéről. Jegyző úr, parancsoljon!

SZABÓ SÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Talán azzal érdemes kezdeni, hogy a kormány most élénk benyújtott jövő évi költségvetési tervezete túlságosan is hurráoptimista. Nem egy jó környezetben született, valóban, de nem is jó időben, elhamarkodva, és előttünk látva a kiszámíthatatlan gazdasági környezetet, talán a kormány megfontolhatta volna, hogy ezt a költségvetési tervezetet egy későbbi időszakban, megalapozottan, megfontolt számokkal nyújtsa be a parlament elé.

4,1 százalékos GDP-emelkedéssel számol, amit egyébként már a Költségvetési Tanács is nyílt kritikával illetett, ugyanis kisebbfajta csoda kell ahhoz, hogy ez megvalósulhasson. De a Költségvetési Tanács nemcsak ezt mondta, hanem azt is sürgette, hogy a kormány minél hamarabb állapotodjon meg az Európai Bizottsággal, hiszen a hazánknak járó 40 milliárd euróra Magyarországnak nagyobb szüksége van, mint korábban bármikor.

A költségvetési számai alapján megállapítható, hogy a kormányzat a GDP-növekedést, az adóbevételek megugrását rendkívüli módon felül-, míg az inflációt, valamint a hiány mértékét pedig rendkívüli módon alultervezte. Az áremelkedések ütemét 5 százalékban, az euró árfolyamát 307 forintban határozta meg, és ezek a számok a költségvetés megalapozottságának mértékét is jól tükrözik, sokkal inkább álomvilágnak tekinthetők.

Az is látszik, hogy a kormány egyáltalán nem nagyon kezdte a spórolást, mint ahogy az új különadók bevezetésénél ezt bejelentette. Az állam magára sokkal többet fordít, mint korábban, a jóléti funkciókat pedig jelentős mértékig visszavágta. Csak hogy néhány számot összehasonlítsunk a korábbi szocialista kormányok idejéből is: az oktatásra GDP-arányosan 37 százalékkal, az egészségügyre 14 százalékkal, a nyugdíjakra pedig 31 százalékkal költ kevesebbet jövőre a kormány, mint egyébként ezt 2010-ben tette.

A szociális területet áttekintve azt lehet mondani, az évek, évtizedek óta nem látott áremelkedések, a beláthatatlan idejű gazdasági válság ellenére továbbra sem mondhatjuk el, hogy a kormány segítene a legszegényebbekben, legjobb esetben is csupán a stagnálást garantálja. Az inflációt éppen eléri a minimális emelések, akár a nyugdíjknál, akár az egyes szociális ellátásoknál, tulajdonképpen semmiféle perspektívát nem kínálnak a szegénységben élő több százezer nyugdíjasnak vagy éppen családoknak.

A lakáshoz jutás állami támogatása továbbra is a magasabb jövedelműek kiváltsága lesz, a rosszabb helyzetű családok változásra nem igazán számíthatnak. Hiába a családvédelmi akció, láthatóan a gyermekszületések további csökkenésével számol a kormány is, hiszen az ezzel kapcsolatos költségvetési sorok jelentősen csökkennek, kevesebb jut anyasági támogatásra, gyesre, gyetre, de még a bölcsődeépítésre is. Az adatokból egyébként egyértelműen kiszámolható, hogy a GDP csupán 23,6 százaléka jut jóléti kiadásokra az idej 24,6 százalék helyett, szintén jelzéseként, egyébként 2010-ben ez még 31,1 százalék volt.

Rátérve az önkormányzatokra, a 2022. évi költségvetés önkormányzatokat érintő fejezetét számos tekintetben a tavalyi számok ismétlődése jellemzi. A magas infláció és a forint árfolyamának romlása, valamint az energiaárak bődületes emelkedése ellenére szinte tulajdonképpen ugyanakkora összeg található az önkormányzatok költségvetésében, mint a korábbi években az tapasztalható volt.

A központi költségvetés szolidaritási hozzájárulásnak nevezett, önkormányzati adóból származó bevétele ismét emelkedni fog. A számokat nézve 2020-ban ez még 43 milliárd volt, 2022-ben már ennek a háromszorosa, 130 milliárd, és jövőre 217 milliárd forintot kíván beszédni a központi költségvetés az önkormányzatoktól.

A gépjárműadóról már nagyon sokat beszélünk. Ez tulajdonképpen most már teljes egészében a központi költségvetés bevételét képezi. Ez egyébként 2019 óta 35 milliárd forint veszteséget jelent az önkormányzatok számára, ami azért fájó, hiszen a működésén túl talán ez volt az egyetlen bevétele különösen a kistélepléseknek, amiből esetleg valamilyen fejlesztést vagy bármi mást meg tudtak valósítani.

Továbbra is nő az önkormányzatok terhe azzal, hogy kikerültek a rezsicsökkentés hatálya alól. Egy kormányhatározat kimondja, hogy a rezsicsökkentés szabályait úgy kell módosítani, hogy azok a jövőben csak a lakossági fogyasztókra legyenek érvényesek, így tehát az önkormányzatok még nehezebb helyzetbe fognak kerülni a következő évhez képest.

Talán egyetlen pozitívum vagy egyetlen előrelépés az önkormányzatok szempontjából, hogy véget ér az egyik legfontosabb bevételi forrásuk, a kis- és középvállalkozások iparűzésiadó-kedvezménye, legalábbis ez egyelőre így tűnik. De hosszú még az év, Parragh Lászlónak, tudjuk, szeniális ötletei vannak, az év második felében még bármilyen javaslattal előállhat, amit egyébként a kormány a magáévá tehet. Egyébként ez a tétel 150 milliárd forinttal csökkentette a települések forrásait.

A közvetlen választókerületemben, melynek központja Szeged, az önkormányzat helyzetét áttekintve elmondhatjuk, hogy csak ebben az évben - hogy néhány számot jelezzek - milyen bevételkiesések, elvonások valósultak meg. A hipakiesés 2,3 milliárdot, a gépjárműadó elvétele 500 millió forintot, a szolidaritási adó 1,9 milliárdot, míg a tömegközlekedés támogatásának elmaradása 328 millió forintot jelentett csak ebben az évben. Hogyha meg is szűnik az iparűzésiadó-kedvezmény a következő évben, akkor sem lehetünk sokkal boldogabbak, mert - mint említettem korábban - a szolidaritási adó jelentős mértékben megemelkedik, tehát csak Szeged esetében ez 1,9 milliárdról 3,5 milliárd forintra fog emelkedni.

(9.50)

Folytatódik a „Modern városok” programjának visszaszorulása is. A számokat tekintve 2020-ban 135

milliárd, 2021-ben 85 milliárd, 2022-ben 50 milliárd, a következő évi költségvetésben pedig csupán 23,3 milliárd forintot jegyezhetünk fel. Hasonló utat jár be egyébként a „Magyar falu” program is, amely a kistelepüléseken élő emberek életminőségének a javítását szolgálja, valamint az 5 ezer fő alatti kistelepülések úthálózatának javítását tűzte ki célul. Erre egyébként tavaly az 50 milliárd forint működési támogatás mellett további 43 milliárd forint felhalmozási kiadás állt rendelkezésre, most, jelenleg a következő évi költségvetésben csupán 26,7 milliárd forint felhalmozási kiadás szerepel.

Összességében elmondható tehát, hogy a jövő évi költségvetés nem fogja megoldani az önkormányzatok gondjait, amit főleg 2019 óta tapasztaltunk, sőt kijelenthető, hogy az elszabadult energiaárak tekintetében akár tömeges önkormányzati csődök is bekövetkeznek, amennyiben a kormány nem fog egyértelmű és érdemi segítséget nyújtani a települések számára.

Éppen ezért az MSZP képviselőjeként módosító javaslatot nyújtottam be az önkormányzatok finanszírozásának javítása érdekében, melynek lényege értelemszerűen az önkormányzatok pénzügyi helyzetének jobbá tétele, ami egyébként teljes egészében összeeseng az önkormányzati szövetségek, érdekvédelmi szövetségek korábbi, illetve mostani álláspontjával is. Ilyen a gépjárműadó teljes mértékben településeken történő maradása, hogy a települések a működési kiadásokon túl valamilyen fejlesztést is megvalósíthassanak, és leginkább infrastruktúra-fejlesztésre fordíthassák ezt az összeget. Kapják vissza a települések a közösségi közlekedési támogatást, ami 2 milliárd forint volt nagyon sokáig, de az elmúlt két év költségvetésében ez az összeg már nem szerepelt.

További egyéni módosító javaslatot is nyújtottam be a saját választókerületem kapcsán, így például a déli Tisza-híd előkészítésének megvalósítására, melyet egy húszéves diskurzus előz meg, és 2017 óta két kormányhatározat is született erről. Ennek a megvalósítására 2 milliárd forint előkészítési költséget javaslok. Javaslok a Szeged-Kübekháza közötti 9,1 kilométeres szakasz felújítását, mely véleményem szerint az ország egyik legrosszabb útja, bár tapasztalhatjuk, hogy rendkívül rossz állapotban vannak nemcsak a főútjaink, hanem a három- és négyszámjegyű utak szinte túrheteren állapotban vannak. Javaslatom a Klárafalva-Kiszombor közötti kerékpárút megépítése, valamint az újszentiváni régi iskola felújítása kapcsán is.

Visszatérve a költségvetés egészére, összességében megállapítható, hogy a brutális mértékű megszorítások mellett a kormány a bizonytalanság költségvetését nyújtotta be az Országgyűlésnek, tulajdonképpen elmondhatjuk, hogy a létbizonytalanság költségvetését. Egyértelműen látszik, hogy arányaiban megint kevesebb pénz jut majd oktatásra, egészségügyi és szociális kiadásokra, és sokkal több adót fog beszedni a kormány. Növekednek az árak, nehezebb helyzetbe kerülnek különösen az eddig is szegénységben élő

családok és nyugdíjasok, de nehezebb helyzetbe kerülnek az önkormányzatok is. Közben meg azt tapasztaljuk, hogy a kormány nemcsak fosztogat, hanem osztogat is. Osztogat a kegyeltjeiknek, azoknak, akiknek egyébként is sok van, akiket nagyvonalúan, de teljes mértékben igazságtalanul megkímél a különadóktól.

Míndezek ismeretében azt mondhatjuk el, hogy ezt a költségvetést ebben a formában támogatni nem tudjuk. Köszönöm szépen. *(Taps a Momentum soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Kovács Sándornak, a Fidesz részéről. Parancsoljon!

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Képviselőtársaim! Hadd kezdjem én is azzal, hogy ez a költségvetés a rezsivédelem és a honvédelem költségvetése. De szeretnék reagálni rögtön a méhlegelő Bencze János képviselőtársam mondására, ami összefüggésben van Szabó Sándor önkormányzati felszólásával is. Az önkormányzatok nevében benne van, hogy próbálnak önkormányozni. Mátészalka környékén 44 település össze is állt, és a kötelező szolgáltatási egységeket próbálja meg összehangolni, s éppen arra, amire nem maradt ember, próbálnak nonprofit gazdasági társaságokkal megoldást keresni azoknak a kiadásoknak a finanszírozására, amelyek egyébként önkormányzati feladatok. Azt gondolom, ha az önkormányzatoknak csak és kizárólag, mindig odaadjuk azt, amit kérnek, akkor az egy kicsit sarkos dolog. Az állami feladat ellátásához szükséges kiadásokat kell biztosítani, de ezenfelül a település kormányzásához jó menedzsmenttel, jó gondolkodással, jó elemzéssel hozzá lehet járulniuk az önkormányzatoknak. Hangsúlyozom, 44 önkormányzat van a választókerületemben, mindegyik polgármesterrel kiváló viszonyban vagyok, és meg is tettük azokat a lépéseket, amelyeket meg kellett tenni.

S mivel a rezsivédelem és a honvédelem költségvetéséről beszélünk, ennek nagyon fontos része az extraprofit-különadó, amely a Honvédelmi Alapot és a Rezsivédelmi Alapot körülbelül 1500 milliárd forinttal támogatja. Szabó Szabolcs a szokásához híven csúsztat, amikor azt mondja, hogy ezeket a forrásokat tőlünk veszik el adóként. Szabolcs, az extraprofitadó azt jelenti, hogy a cégek bevételeztek valamit, sokkal többet a háború miatt, mint amit egyébként kellett volna. Valóban mitőlünk! Ezt veszi a kormány vissza, és fordítja arra, amire kell. Ne sugallja azt, hogy a magyar emberekkel fizettetik meg! Ezek a cégek már megfizették, és vissza akarjuk venni tőlük. Legyen kedves korrektnek lenni, és ne csúsztatni, hogy az emberektől akarunk adót elvenni. Nem, Szabolcs, nem! Önök csúsztatnak, és megpróbálják ezt az egészet úgy beállítani, mintha a kormány az emberektől akarná az adót elvenni.

De nézzük meg, hogy mit is jelent a Rezsivédelmi Alap 670 milliárdja, vagy éppen a Honvédelmi Alap 842 milliárdja, amely egyébként a GDP 2 százalékos arányát is teljesíti, ami a NATO-tagságunkkal együtt járó kötelezettség. Ez a két bevétel arról szól, hogy egyrészt a magyar emberek 2023-ban is kvázi nyugodtan élhessék az életüket, és azt a fajta rezsinövekményt, amit a háború generál, ne velük fizetessék meg, hanem azokkal a cégekkel, amelyek extraprofitot szednek be. A szomszédban háború van, és azt gondolom, ilyenkor védeni kell a hazánkat, vagy legalábbis fel kell készülnünk olyan eseményekre, amik bármikor előfordulhatnak tőlünk néhány száz kilométerre vagy négy-tíz kilométerre a határunktól. Tehát fel kell készülni.

De mindezekkel a negatív tendenciákkal ez a költségvetés azt tűzte ki célul, hogy a gazdasági növekedést 4,1 százalékra viszi fel, ami 2022-ben 7,1 százalék volt, a GDP-arányos hiánycélt 3,5 százalékban határozza meg, és az inflációra is 5,2 százalékot tervez. Itt jegyzem meg, azt, amit a nyugdíjasokkal mi kötöttünk 2010-ben, teljesítjük, hiszen a mindenkori inflációnak megfelelő nyugdíjemelést tartjuk, tehát nem engedjük a nyugdíjasokat elszegényedni. Ebben is vitánk van az ellenzékkel. Ehhez is előteremti a forrást ez a költségvetés. És a 13. havi nyugdíjat, amit a kormány heti bontásban akart bevezetni, egy összegben kifizette, és 2023-ban is rendelkezésre áll ez az összeg, mindazzal, hogy a családpolitikai kiadások, a nyugdíj mellett, a 25 év alattiak személyijövedelemadó-mentességének figyelembevételével is 450 milliárddal növekszik, azaz 3225 milliárdra nő. A gyermekes családok 2023-ban, ahogy mondtam, 3225 milliárd támogatást kapnak, ez 450 milliárddal több, amint mondtam, de pontosan ellentétes az ellenzék szándékával, akik viszont segélyből akarnak szociális juttatást adni, a mi polgári kormányunk pedig a munkaalapú társadalmat finanszírozza, és ebben is a munkában való részvétel adómérséklését, vagy pedig a 25 év alattiaknak a nullaszázalékos adó mértékét tűzte ki célul. Azt gondolom, hogy biztonságban van az otthonteremtési program is.

(10.00)

Mert én emlékszem még arra az időre, 2010 előtt megígérték, hogy a jól működő konstrukciókat megtartják, és a Gyurcsány Ferenc által vezetett kormány azonnal eltörölte az emberek kedvezményes kamatozású hitelének támogatását.

A tankönyvellátás ingyenes, az étkezés ingyenes. Ez sem volt 2010 előtt, hiszen az emberekkel - a tanulókkal és a szülőkkel - fizetették meg annak idején azt a gazdaságiválság-kezelést, amit önök a választások előtt az áfa csökkentésével megszavaztak, aztán mire életbe lépett volna, megnyerték a választásokat 2006-ban, és rögtön vissza is emelték annak a duplájára.

De engedjék meg, hogy egy kicsit a szakmámról is beszéljek, a szociális ágazatról és a gyermekvédelemről. A Belügyminisztériumhoz került és nagyon

sok kritikát kapott, hogy belügyminiszter úr biztosan ért ehhez is. Egy miniszternek, azt gondolom, nem kell mindenhez érteni. Jó csapatot kell felállítani, és jó döntéseket kell hozni.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Fülöp Attila személyében, aki régi terminussal szociálpolitikus, most pedig van egy új gondolata neki, ez pedig a gondoskodáspolitikai, ennek a felelős államtitkáraként ellátja a kormányzati koordinációt, és ezzel kapcsolatos szakmai és szakmapolitikai egyeztetéseket is. Az ágazat feladatai közé tartozik a gyermekvédelem, a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, illetve a foglalkoztatási és rehabilitációs támogatások, valamint ezek jövőjének fejlesztése.

Hangsúlyos feladat a fogyatékos személyek helyzetének további javítása, valamint a megváltozott munkaképességű személyek munkaerőpiaci integrációja. A belügyminiszter a szociális ügyekért való felelősség keretében meghatározza a szociális ügyekkel kapcsolatos területek szakmai felügyeleti rendszerét. A szociális intézményi ellátások, szolgáltatások rendszereinek legfőbb szabályozója a 1993. évi III. törvény, továbbiakban a szociális törvény. Ezek mentén, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságon - SZGYF - keresztül gondoskodik az állam által fenntartott szociális, gyermekvédelmi intézmények működtetéséről, valamint hozzájárul az önkormányzati, egyházi és nem állami fenntartók által működtetett szolgáltatásokhoz.

Itt is hadd álljak meg egy pillanatra, mert az ellenzék bele van betegedve, hogy az egyházak részt vesznek oktatáspolitikai, szociálpolitikai és egyéb olyan fenntartásban, amelyek állami feladatok. Azt gondolom, hogy a magyarországi kereszténydemokrata kormányzat és Magyarország zsidó-keresztény kultúrája az elmúlt ezer évben alapot ad arra, hogy az a közösség, amely ezt a hitet és ezt a fundamentumot megtartja az országban, felelősséggel részt vegyen ezeknek a feladatoknak az ellátásában.

Továbbmenve: a Nemzeti Szociálpolitikai Intézetet nemrégiben neveztük el Slachta Margitról, egy híres szociálpolitikusról, amely ellátja a '97. évi XXXI. törvény, a gyermekvédelmi törvény szerinti, gyermekvédelemről, gyámügyi, szociálpolitikai igazgatásokról szóló képzési, szakképzési és továbbképzési rendszer működtetését. A szakterület feladata a gyermekvédelem, ideértve a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, továbbá a gyámügyi hatóságok ellátása, valamint a javítóintézeti ellátás szabályozási háttérének alakítása, megvalósítása törvényi keretekben.

De mivel képviselőtársaimnak megígértem, hogy behozom a csúszást, mert bizottsági ülésre kell menni, csak felsorolásszerűen szeretnék még a szociálpolitikáról, gyermekvédelemről néhány gondolatot mondani. Azt gondolom, hogy a 2023. évben a szociális ügyekkel foglalkozó szakterület legfontosabb célkitűzései a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások

hosszú távú kiszámíthatósága, működtetése, fejlesztése. Ennek keretében és érdekében a szolgáltatók megerősítése, a fogyatékosok, megváltozott munkaképességűek munkaerőpiaci helyzetének javítása, fejlesztése, esélyegyenlőségének biztosítása, javítása, minél nagyobb arányú nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatásra ösztönzése. Az egyházak szociálpolitikai és gyermekvédelmi szolgáltatásainak biztosítása, fejlesztése, az autista személyeket ellátók, kis létszámú, fogyatékos személyeket ellátó intézmények kiemelt támogatása, a szociális diagnózis felvételének folyamatos támogatása család- és gyermekjóléti központok számára.

Sorolhatnék még nagyon sok mindent, ami a régi terminológiában EMMI szociálpolitikai államtitkárság, az az új terminológiában a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikai államtitkárságán keresztül valósul meg. Mindez garancia arra az említett költségvetési növekménnyel, hogy a szociális helyzetben a gondoskodásra szoruló állampolgárok - beleértve a külföldi állampolgárokat is, lásd Ukrajnából érkező menekültek - segítése minden tekintetben biztosítva van.

De engedjék meg nekem, hogy egyéni képviselői körzetemből hozzak fejlesztéspolitikai elképzeléseket, mert itt látom Apáti István kedves képviselőtársamat, aki biztosan fogja mondani az M49-es autópálya nagyon fontos beruházását, a csengeri börtön megépítését, a mátészalkai új polgármesteri hivatal lehetőségét. *(Dr. Apáti István: Az biztos! Már készülök!)* Én bízom benne, hogy gazdálkodási és gazdasági fejlesztéseket tudunk megvalósítani - és ebben partnerek kell hogy legyünk, egyéni képviselők vagy listás képviselők - a lakosság lokális érdekeinek megtámogatására vagy pedig segítésére.

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. Mindezzel ajánlom elfogadni a 2023. évi költségvetést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szerezzel köszöntöm képviselőtársaimat. Folytatjuk munkánkat. Köszöntöm államtitkár urat is, aki éppen a váltás után most veszi át a dolgok kézben tartását.

A következő felszólaló a Mi Hazánk képviselőcsoportjából Apáti István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. APÁTI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Bár más sorrendre készültem, de mivel Kovács Sándor ezek szerint olvas a gondolataimban, vagy ismeri a szokásaimat és ismeri a gondolatmenetemet, ezért megfordítom a felszólalásom eredetileg tervezett sorrendjét.

Biztosíthatom arról Kovács képviselő urat, hogy mint ahogy eddig is, úgy ezután is mindenben támogatam a választókerület fejlesztését, sőt szinte már rekordnak számítóan az M49-es úttal kapcsolatos felszólalásokkal az elmúlt több mint tizenkét esztendőben. Legalább egy tucatszor, de az is lehet, hogy egy

tucatszor is több alkalommal hoztam ezt szóba vagy fordultam az illetékesekhez írásbeli kérdés formájában, hiszen a mátészalkai választókerületnek az országos és európai közlekedési vérkeringésbe való bekapcsolása stratégiai szempontból kulcskérdés, nem beszélve arról, hogy a beruházás vélhetően sokéves időtartam alatt számos munkahelyet teremtene az ország legszegényebb járásának, a Csengeri járásnak is, amely szerves részét képezi ennek a választókerületnek.

És természetesen nem leszek kerékkötője a mátészalkai kórház vagy éppen a mátészalkai polgármesteri hivatal felújításának, mint ahogy szenvedélyesen szorgalmaztam szülővárosom határában, Csengerben a börtön megépítését, úgy néz ki, hogy az eredetileg tervezett kilenc börtön közül egyedüliként valósulhat meg az országban, ami a börtönök túlszűfoltóságának csökkentéséhez kapcsolódó program részét képezi.

És hogyha lehet hinni a híreknek - bár jó lenne, hogyha hiteles tájékoztatást is kapnánk végre képviselőként is és a környéken élők is egyaránt -, talán most már egy ezer férőhelyes fegyintézet fog megépülni az eredetileg tervezett 500 férőhelyes helyett, és ez azt jelenti, hogy legalább 500 alkalmazott, alkalmazottként, mondjuk, egy négyfős családdal számolva legalább kétezer környékbeli ember megélhetését biztosítaná vagy járulna hozzá jelentős mértékben.

Úgyhogy én ezeket a beruházásokat eddig is szorgalmaztam, mindig számonkértem a kormányon, és mindig napra pontosan emlékeztettem arra a miniszterelnök urat is, hogy 2017. május 4-én a csengeri járási tanuszoda átadásakor a délelőtti órákban, mielőtt eleredt az eső - akkor még találkoztunk esővel, ma napság ez egyre ritkább -, megígérte a csengerieknek és a Csenger környékieknek az M49-es gyorsforgalmi elkerülő út megépítését és a csengeri börtön megépítését is. Úgyhogy én kerékkötő biztos nem leszek, támogató annál inkább, hiszen létkérdés a környékünk felemelkedése szempontjából is.

És itt egy érdekes politikai összefüggést hoznék Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyetlen ellenzéki képviselőjeként. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében érte el az április 3-ai választásokon a legjobb eredményét vagy eredményeit a Fidesz-KDNP. Nagyon örülnek annak, hogyha ez a környéken élők átlagkeresetének növekedésében, akár az úthálózat, az intézményhálózat fejlesztésében, a főleg magyar tulajdonú vállalkozások odatelepítésében és egyáltalán nemcsak a választókerület, hanem az egész megye életminőségében, mindennapjaiban is megmutatkozna, természetesen pozitív előjellel.

Hiszen én úgy gondolom, hogy ha ezt az íratlan politikai logikát vagy szabályrendszert nézzük, akkor bizony a Fidesz-KDNP tartozik Szabolcs-Szatmár-Bereg megyének az önök gondolkodása szempontjából is, úgyhogy van mire hivatkozni akkor, amikor fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatban indul meg lobbitevékenység.

(10.10)

De hogy rátérjek a költségvetés országos jellegű tárgyköreinek tárgyalására vagy megemlézésére, szeretném megerősíteni azt, amit a Mi Hazánk frakcióvezetője tegnap itt elmondott, miszerint a Mi Hazánk Mozgalom ezt a multik költségvetésének tartja, és számos nagy vesztese van ennek a költségvetési tervzetnek. Rögtön kezdeném az egészségüggyel, az oktatással és a rendvédelemmel, de akár folytathatnám az önkormányzatokkal, akár a családtámogatási ellátások bizonyos szempontból történő felülvizsgálata esetén, mondjuk, az egy- és kétgyermekes családokkal vagy a devizalapú hitelesek sorsára hagyásával is, amiről végképp egyetlen szó nem esett az elmúlt két napban.

Az egészségügy, legalábbis amit Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében ebből lehet látni, bizony viharos sebességgel leépül. Igaz, hogy itt valósultak meg szabad szemmel is jól látható béremelések az elmúlt években, de bizony nagyon magas a pályaelhagyók aránya. És amit itt a világháborút helyettesítő világjárvány idején a kormány művelt az egészségügyi dolgozókkal, gyakorlatilag egyfajta oltászsarolás vagy oltáskényszerítés történt, az bizony nem növelte ennek a pályának a vonzerejét.

De talán még ettől is súlyosabb a helyzet az oktatásban, ahol nettó 160 ezer forint környékén van egy kezdő pedagógus bére. Ezt azért érdemes ízeletgetni, tisztelt képviselőtársaim, hiszen ez egészen pontosan azt jelenti, hogy egy kezdő pedagógus, mint ahogy egy kezdő rendőrájáró is, 16 darab 10 ezrest vagy 8 darab 20 ezrest kap a hónap végén a munkája eredményeként. Hát, a jelenlegi inflációs környezetben, a budapesti vagy éppen nagyvárosi lakásbérleti díjakat figyelembe véve, a mindennapi megélhetéshez kapcsolódó költségeket figyelembe véve ebből gyalog a buszmegállóra nem nagyon lehet kimenni, nemhogy tisztességes megélhetést teremteni. Nem csoda tehát, hogy nagyon magas a pályaelhagyók aránya az oktatásban, és egyébként nemcsak az ország kevésbé fejlett részeiben, hanem a budai iskolákban is - a pénzügyileg elvileg olyan jól ellátottnak gondolt vagy annak hitt budai iskolákban is - rendkívül sok pedagógus és aszisztens hagyja ott a pályát, mert egész egyszerűen nem tud megélni ebből a fizetéséből, még az esetleges nyári tescós, lidlós vagy aldis pénztári vagy egyéb munkakörben történő munkavállalással együtt sem tudnak kijönni, nem tudnak megélni, hovatovább, lassan ennivalót sem tudnak már venni ezekből a fizetésekből.

A rendőrájáróknél, a kezdő rendőröknél ugyanez a helyzet. Nem véletlen az, hogy amikor a tilalom megszűnt, pár hét, olyan két hét leforgása alatt legalább 300 rendőr szerelt le, és ez a leszerelési hullámnak még csak az eleje. Hozzáteszem, én örülnék annak, ha nem lenne a Mi Hazánnak ebben igaza, de attól tartunk, hogy a rendőrségnél nagyon nehezen lesz megállítható ez a fajta leszerelési hullám. Nem véletlen az a jelenség, amiről itt nem beszéltünk, de

igazából ezekről is kellene beszélni, hogy nagyon sok rendőr politikai pártokhoz kíván csatlakozni, politikai pártokba kéri a felvételét, de nem azért, mert politizálni akarnak, nem azért, mert leküzdhetetlen vágyat éreznek magukban ahhoz, hogy bekapcsolódjanak a magyar belpolitika mocsaras iszapbirkózásába, hanem, tudják, azért, mert amiatt kirúgják őket. Mert akkor ezzel elérik azt, hogy a testülettől elbocsátják őket, de a rendőrségnél sokszor még ez sem eredményezi a szolgálati jogviszony megszüntetését, bár elvileg azonnali megszüntetéssel járna, de sokszor enyhe fegyelmi büntetésekkel tudják le a szolgálati előjárók, mert annyira nincs rendőr, hogy kénytelenek megszegni azt a hivatásos szolgálati jogviszonyról szóló törvényt, amit egyébként legfőképpen nekik kellene betartani. De nem a rendőrök hibája, nem a járőrök és nem az alacsony beosztású rendőrök vagy a tiszt-helyettesi állománycsoport hibája, hogy ilyen helyzetbe kerültek. Hogyha van pénz más területekre, akkor kellene találni forrásokat a rendőrség megerősítésére és a rendőri állomány megtartására.

És ha mást nem nézünk, csak mondjuk, az elmúlt néhány történést, ami mondjuk, Kerepesen vagy Kispesten történt, azok a jelenségek, amelyekről korábban azt gondoltuk, hogy Északkelet-Magyarországra vagy a Dél-Dunántúlra jellemzőek inkább, Pest megyében és a főváros egyes kerületeiben is egyre gyakoribbak, szubkulturális bűnözéshez kapcsolódó problémák. Ezek felszámolásához, megfékezéséhez bizony sokszor csapaterőt, létszámot kell felvonultatni, megfelelő létszámú csapaterőben kell megjelenni az elkövetés jellegéből adódóan, de lassan nem lehet kiállítani semmilyen csapaterőt, mert ahhoz, mondjuk, csapat kellene, a leszerelő rendőrök vagy a nagyobb mértékű leszerelések pedig ezt értelemszerűen eleve lehetetlenné teszik.

De nemcsak az egészségügy, az oktatás vagy a rendvédelem kerül rendkívül nehéz helyzetbe, és teszem hozzá, nyilván vannak olyan körülmények, amelyekről a kormány nem vagy kevésbé tehet. Nyilván az orosz-ukrán, pontosabban az ukrán területen zajló orosz-amerikai háborúról nem tehet. A világháborút helyettesítő világjárvány, a Covid rossz kezeléséről viszont tehet, hiszen ott számos olyan túlfutott tilalom, korlátozás, teljesen illogikus, a józan paraszti ésszel teljesen szembe nem intézkedés történt, amelyeket hogyha nem vezetnek be vagy másként döntenek, akkor nem csapódik le ilyen hátrányosan gazdasági szempontból sem.

De ha már itt sokan az élelmiszerválságról, az energiaválságról beszéltek, akkor hadd jegyezzem meg azt a Mi Hazánk Mozgalom nevében, hogy stratégiai kulcskérdés lesz az egészséges ivóvíz, a megfelelő mennyiségű és minőségű élelem és a fűtőanyag vagy az energia biztosítása. Ehhez képest nem látjuk azt, hogy a gazdák helyzetén javítanának, ráadásul a gazdák helyzetét jelentősen rontja a történelmi mértékű aszály. Olyan helyzetbe jutottunk, tisztelt képviselőtársaim - csak hogy megint kicsit gyakorlatiasabban szemléljük az eseményeket -, hogy lassan már,

mondjuk, nemcsak a gyümölcsfákat kell locsolni, öntözni ahhoz, hogy életben maradjanak vagy valamilyen termést adjanak, hanem lassan már az erdei fafajták öntözéséhez, legalábbis csemetekori öntözéséhez is hozzá kell kezdeni, ami egészen megdöbbentő, mert drága megboldogult nagypapám Csengerben nekem a gyümölcsfák neveléséről, öntözéséről nagyon sokat beszélt, de az erdei fafajták öntözéséről soha egy szót nem mondott, mert erre nem volt szükség, erre nem került sor. Most ott tartunk, hogy a tölgycsemetét, lassan már az akáccsemetét is öntözni kell, mert az aszály ezeket a fafajtákat is károsítja vagy pusztítja, legalábbis csemetekorban, ami egyébként a jövő fűtőanyagának, iparifa-szükségletének a megtermelése vagy a gyümölcsöket tekintve az élelmiszer-termelés szempontjából kulcskérdés.

Azt látjuk, akár őstermelői családi gazdaság tagjaként mondhatom ezt, hogy a várható felvásárlási árak egyáltalán nem tükrözik vissza azokat a jelentős költségnövelő tényezőket, amelyekkel a magyar gazdáknak számolni kell. Az elmúlt évekhez képest számottevően nőttek a műtrágyaköltségek, nőtt a vegyszerek ára, közel 500 forinttal a gázolaj, jelentősen növekedtek a munkabéreköltségek. Most még a gazdák nyakába robbantják azt is, hogy napi bejelentés esetén 500 forintról 1000 forintra emelik a napi közterhet, holott ezt csökkenteni kellene, vagy akár átmenetileg szüneteltetni, megszüntetni a foglalkoztatás növelése és a munkáltatói terhek csökkentése érdekében, és a megnövekedett terhekhez képest nemhogy növekednének a felvásárlási árak, hanem csökkennek, legjobb esetben stagnálnak. Bizonyos gyümölcsfajtákért most ugyanazt az árat akarják adni a felvásárlók, amit adtak tavaly is, holott ahhoz képest már az előbb említett költségek lényegesen megnövekedtek. Azért az mégiscsak egészen elképesztő, hogy a magyar parasztember vagy a magyar földművesek verejtékes munkájának gyümölcsét felvásárlók és multik zsebelik be - a multik költségvetésére utalok itt vissza -, és mondjuk, azt az almát, amit mi jó esetben 100 vagy 120 forintért el tudunk adni, annak a legsilányabb változatát, amit a hullóalmába, a léalmába nem teszünk bele, mert szégyellnénk magunkat, 400-500-600 forintért adják el a fővárosi embereknek. Akár a különböző ellenőrző hatóságokon keresztül ezzel sokkal többet kellene foglalkozni, hogy miközben kivézetik a magyar földműveseket a keleti határon, addig nem arany-, gyémántáron adják el Pesten meg más nagyvárosokban azt, amit, megint mondom, mi szégyellünk beletenni az étkezési almába, de a léalmába is, mert annyira silány minőségű. Számos alkalommal találkoztam ilyennel, de ez most csak egy zárójeles megjegyzés.

Ha egy kicsit erősebben akarok fogalmazni, akkor nagyon finoman, egy kicsit visszafogva a lendületemet, azt tudom önöknek mondani, hogy jelen állás szerint úgy fest a helyzet, hogy a magyar földműves hiába dolgozik akár napi 12-14 órát, akkor sem jut előre; aki csak bizonyos testrészei környékén tesz

heves és határozott kézmozdulatokat, az hús hasznot belőle. És ennek a megfékezése vagy megszüntetése érdekében önök semmit nem tesznek, végtelen elégedettséggel - csak nem tudom, mivel annyira elégedettek, vagy mire ez a nagy önbizalom, mint a rossz focista, aki közelről nézi a meccset -, önök ezt közelről végignézik, pedig annak a jelentősége felértékelődik, hogy egészséges élelmiszer legyen, talán soha nem látott jelentőségű lesz az elmúlt 32 esztendő kapcsán.

(10.20)

De ha már az energiaválságnál tartunk, nagyon sok magyar család kizárólag fával tud fűteni. Valahol az 500 ezer és 1 millió között lehet azon magyar ingatlanok száma, amelyeket jellegükből adódóan csak fával lehet fűteni. Egy sor utalás nincs arra, hogy mondjuk, a tűzifa áfamentességét biztosítanák, holott a valóban tűzifa minőségű fűtőanyagok legalább 4 ezer forint körül lesz a mázsánkénti költsége, legalábbis állami erdőgazdaságok vonaláról erről lehet hallani. 4 ezer forint mázsánkénti ár egy frissen vágott, gyakorlatilag vizes, nem feltétlenül jól használható tűzifa esetében a legtöbb magyar család számára kigazdálkodhatatlan. A szociális tűzifaprogram, mielőtt még ezzel érvelnének, a valós igényeknek csak elenyésző töredékét tudja kielégíteni, a tűzifa teljes áfamentessé tétele legalább egy rövid időre, legalább erre a fűtési szezonra, amely majd októbertől indul, nagyon komoly segítséget jelentene, feltéve, hogy megjelenik a fogyasztói árakban és nem nyelik be a kereskedők. Ez nagyon komoly segítséget jelentene a magyar családoknak.

Beszélhetnénk a teljesség igénye nélkül a családtámogatásokról is. Tegnap egy rövid utalás hangzott el erre, én azonban kicsit jobban kibontanám. A Mi Hazánk Mozgalom hiányolja az első és a második gyermek után járó családtámogatások mértéke növekedésének elmaradását. Nagyon szép a három- és négygyermekes család, csak a természet úgy alakította az embert, hogy a hármas és négyes ikrek ritkán születnek, így ahhoz, hogy 3-4 gyerek legyen, először az első és második gyermek vállalása szükséges, és ezek a családok sem alacsonyabb rendű tagjai vagy sejtjei a magyar társadalomnak, ezek az egy-két gyermekes családok is sokkal magasabb támogatást érdemelnének.

Aztán vannak itt a költségvetéssel szélesebb összefüggést mutató kérdések. Az elmúlt hetekben nagy port vert fel a kata, a kisvállalkozók átalányadója körüli vita. Próbáltam vita közben egy rövid fejszámolást végezni. Ha abból indulunk ki, hogy 460 ezer katas vállalkozó működik, 108 ezren mellékállásban, a többiek főállásban katáznak, akkor bizony valahol a 200-270 milliárd forint körül is lehet a katából származó éves bevétel. Az biztos, hogy minden évben sokkal többet hozott a konyhára, mint amennyit a kormány tervezett. Tehát egy igazi sikertörténettel állunk szemben, ennek a sikertörténetnek pedig vagy véget

akarnak vetni, vagy - kevésbé durva esetben - jelentősen meg akarják keseríteni a katás vállalkozók életét akár a tevékenységi körök megnyirbálásával, akár az adóemeléssel, akár bármilyen egyéb körülménnyel. 460 ezer katás azt üzeni a magyar kormányoknak és a magyar Országgyűlésnek, hogy körülbelül 400 ezer és 1 millió 800 ezer magyar ember megélhetéséhez járul hozzá részben, vagy esetleg biztosítja ennyi ember megélhetését teljes egészében. (Sic!) Tehát egy nagyon komoly vállalkozói réteg és egy nagyon komoly társadalmi tényező, nagyon komoly gazdasági és társadalmi kérdés, hogy a katóhoz önök hogyan kívánnak hozzájárulni.

Azt is elképesztőnek tartja a Mi Hazánk Mozgalom, hogy az egy kifizetőhelytől származó jövedelmet, amit 2020. január 1-jétől 3 millió forintban, cirka havi 250 ezer forintban maximáltak, hogyan határozzák meg. 2020. január 1-je óta ugyanis hiperinfláció vagy ahhoz közeli mértékű infláció van, éppen ezért nagyon alaposan át kell gondolni, hogy az ezzel kapcsolatos jövedelemhatárokat és az afölötti adózást hogy határozzák meg. A 40 százalékos büntetőadót nem oktató-nevelő célzatúnak, hanem megtorló jellegűnek és felháborítóknak tartjuk. Legfeljebb 15 százalékos mérték lehet megengedni, és legalább hatmillióra kellene emelni egyébként az azonos kifizetőtől származó jövedelem felső határát a mostani 3 millió helyett.

Nézzük a bevételi oldalt, mert igazából nem a katasok zsebében kellene szerintem kotorászni, hanem azoknak a zsebében, azoktól kellene elvenni, akiknél bőven termelődött haszon, de ezt a legszélesebb kiterjesztésben. Az extraprofitadót, önök ezt így nevezik, a Mi Hazánk Mozgalom 2020 márciusa óta járványszolidaritási adó néven vitte be a köztudatba, lényegét tekintve egyébként közel ugyanaz vagy nagyon hasonló adókról beszélünk. Igen ám, csak van komoly hiányérzetünk is, hiszen eddig nem láttuk a felsorolásban, mondjuk, a vakcinagyártókat, akik ennek az egész Covid-örületnek, ennek a világháborút helyettesítő világválságnak a legnagyobb haszonélvezői még a normál gyógyszergyártókhöz képest is, szinte már fozkozhatatlan, hiper, extra vagy nem tudom, milyen haszonra tettek szert az elmúlt két évben, még az átlag gyógyszergyártókhöz viszonyítva is mondom ezt. Természetesen tették mindezt megkérdőjelezhető hatékonyságú vakcinákkal, amelyek kimondva vagy kimondatlanul messze nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket, a mellékhatásokról már nem is beszélve, de ezt most végképp nem akarom idehozni.

A másik kérdés, ami viszont már inkább a hazai szerencsejátékköröket érinti, a kaszinók megadóztatása. Hát, ha valahonnan, akkor a kaszinószektorból lehetne bőven pénzt elvenni, akár több tíz vagy urambocsá, százmilliárdos nagyságrendben is. De nemhogy extraprofitadóval nem akarják ezeket sújtani, hanem még a NAV online pénztárgéprendszerébe sem kötik be. Miért? Azért, mert rengeteg pénzt meg lehet mozgatni úgy, hogy radar alatt marad az egész, és eltűnik a hatóság számára, rengeteg szürke- és feketepénzt lehet

így különböző kifizetések céljára áramoltatni, kvázi pénzt csinálni, holott ez a szektor az, amely nagymértékű extraprofitadót is elviselne legalább a következő két évben.

Különböző védelmi alapokról beszélnek önök, tisztelt kormánypárti képviselők, rezsivédelemről, honvédelemről. Ez nagyon helyes gondolat, csak a rezsivédelemből is kimaradnak a mikro- és kisvállalkozások. Két héttel ezelőtt interpellációt nyújtottam be ebben a kérdéskörben. Az a válasz született, hogy legalább százezer mikro- és kisvállalkozó benne marad ebben a körben. Nos, ami most kialakulni látszik, az alapján mondhatjuk, hogy ez egy szemenszedett hazugság volt, mert évi 1500 köbméteres gázfogyasztáshoz vagy évi 4 ezer kilowattórás áramfogyasztás felső határához kötni a rezsivédett körben való maradást, az azt jelenti, hogy a százezer mikro- és kisvállalkozó elenyésző töredéke fogja csak ezt igénybe venni.

Nagyon sajnálom, hogy Kovács Sándor képviselőtársam kiment a teremből, mert éppen tegnap többen hívtak Mátészalka és az ő lakóhelye, Géberjén környékéről is, hogy olyan vállalkozókat tesznek ki a rezsivédetti körből már a vízfogyasztás kapcsán, majd aztán folytatják az árammal és a gázzal, akiknek az állandó lakóhelye és a cég székhelye megegyezik, tehát azonos lakcímen van, a vízszolgáltató önkényesen elkezdte ezeket az embereket bepakolni abba a körbe, ami alapján ők sokkal magasabb tarifákat fognak fizetni. Ennyit tehát erről a rezsicsökkentésről, amelyben nagyon jó lesz, ha a lakossági kör benne marad, reméljük, nem kezdik el majd a lakosság különböző részeit ebből kidobálni, de az, hogy a mikro- és kisvállalkozók védtelenek maradnak, az gyakorlatilag teljesen biztos.

Végül, de nem utolsósorban egy közelgő társadalmi katasztrófa veszélyére hadd hívjam fel az önök figyelmét! A devizaalapú hitelesek védelméről egyetlenegy szót nem hallunk, egyetlenegy sort nem olvashatunk, viszont azt látjuk, hogy június 15-ével megszűnt a kilakoltatási és ingatlanárverési moratórium, az egész végrehajtó maffia, az ingatlanhiénák rászabadultak a magyar társadalomra, önök ezt megengedték nekik, pedig, ugye, a hiénákról tudjuk, hogy a legfőbb tulajdonságuk, hogy soha nincs tele a bendőjük. Önök szabad prédává tesznek több tízezer vagy több százezer magyar ingatlant, pedig ha annyira túlfejlett lenne a védőösztönük, mint ahogy azt önök hiszik magukról, akkor bizony meg kellene védeni a devizaalapú hiteleseket is legalább gyors intézkedésként, gyors segítségként, a kilakoltatási és ingatlanárverési moratórium visszaállításával. Ne azzal a néhány faktorcéggel foglalkozzanak, ne annak a néhány faktorcégnek az érdekeit nézzék, akik nyomást gyakorolnak önökre! Ráadásul történik ez egy Völner-Schadl-ügy árnyékában, amiből nagyon rossz következtetéseket, nagyon gyanús következtetéseket lehet levonni.

Úgyhogy, mivel a védelmi hatás és a védelmi erő jóval csekélyebb mértékű, mint ahogy azt önök hirdetik magukról, és egyébként is számos hiányossággal

küzd ez a költségvetés, amely a multik költségvetése, ezért a Mi Hazánk Mozgalom ezt nyilvánvalóan nem fogja tudni támogatni. Köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps a Mi Hazánk képviselői részéről.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a KDNP képviselőcsoportjából Simicskó István frakcióvezető úr. Parancsoljon, frakcióvezető úr, ön é a szó.

DR. SIMICSKÓ ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Sok minden elhangzott ma már a költségvetés általános vitájában és a tegnapi nap folyamán is. Mindannyian tudjuk, hogy egy költségvetésnek, egy ország költségvetésének összeállítása, elkészítése óriási feladat és óriási felelősség is egyben. Normál békeidőszakban sem kis feladat, hát még egy olyan elhúzódó háború idején, amely a szomszédságunkban van jelen, és amely természetesen sok-sok bizonytalansági tényezőt, a biztonsági kockázatokon túl a gazdasági folyamatokban is rejt magában. Bizakodók vagyunk természetesen, mindig is elmondjuk, hogy a béke pártján állunk, és nem rajtunk múlik, hogy ez a béke mikor fog bekövetkezni, de mi mindent megteszünk annak érdekében, hogy a béke bekövetkezzen.

(10.30)

Amikor viszont a költségvetést össze kell állítani, akkor ezeket a pénzügyi folyamatokat, gazdasági folyamatokat, az elhúzódó háború negatív hatásait, bizonytalansági tényezőit mind-mind mérlegelni kell, és ezért is mondom azt, hogy óriási felelősség és óriási feladat, amit a Pénzügyminisztérium elvégzett. Ezért én általában mindig azzal kezdem, hogy megköszönjem még normál békeidőszakban is a Pénzügyminisztérium munkatársainak a hatalmas és felelősségteljes munkáját, megköszönjem Banai államtitkár úr tevékenységét és szakmai felkészültségét, és természetesen kérem, adja át Varga Mihály pénzügyminiszter úrnak és Tállai András államtitkár úrnak is ezért a nagy munkáért az elismerésünket.

Az államnak, mint tudjuk, vannak klasszikus feladatai. A modern államoknak is vannak alapvető feladatai, elsősorban elosztási funkciót gyakorol, allokációs feladatokat is gyakorol, ami azt jelenti, hogy amit a magánszféra nem tud megoldani, nem tud elvégezni, azt az államnak kötelessége teljesíteni, például a közutak rendben tartása, építése, a tudomány segítése, és a többi.

Én inkább most itt elsősorban a stabilizációs feladatra hívnám fel a figyelmet, és erre orientálna a felszólalásom, és ennek a fontosságára, hiszen egy költségvetésben is a stabilitásnak, a kiszámíthatóságnak, amennyire természetesen lehetőségünk van, és emberi tudással ezt fel lehet mérni és el lehet készíteni, ennek a funkciónak ma különösen nagy ereje és

jelentősége van, elsősorban a biztonság garantálása, tehát a rend és a biztonság megtartása, megteremtése szempontjából, és ezt létbiztonsági értelemben is értem, tehát a magyar családok szempontjából is kulcsfontosságú. Fontos, hogy a gazdasági növekedés tervezhető legyen, amennyire az állami ösztönző eszközök rendelkezésre állnak, hiszen a gazdasági növekedés ad lehetőséget valamennyi ágazatnak a kiszámítható működéshez, és természetesen az elosztási funkciót is ilyen módon tudja hatékonyan ellátni az állam, munkahelyek teremtése, foglalkoztatás bővítése, s a többi.

Az államnak, mint tudjuk, a mai modern államoknak vannak gazdasági eszközei, tehát vannak olyan lehetőségei, gazdaságpolitikai eszközei, amelyekkel tud segíteni a gazdaság működésén és az állami szereplők és a magánszereplők együttműködésében is. Vannak fiskális eszközei, ezek alapvetően költségvetési eszközök, tehát az adók fajtái, mértéke, ezek alapvetően meghatározzák ezen eszköztárat, és van monetáris funkciója, illetve eszköztára is a mindenkori államnak, elsősorban a bankrendszeren keresztül tud a gazdaság szereplőire hatást gyakorolni, van-e pénzkínálat, a kamatlábak mértéke milyen, és a többi. Ezeket is nyilván a Pénzügyminisztérium szakemberei megfontolták, amikor a költségvetést benyújtották a törvényhozó hatalom elé, és amiről ma itt beszélhetünk érdemben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Egy zárójeles megjegyzést hadd tegyek, mert lehet egy ilyen filozófiai vita is, hogy az államnak ezek a feladatai megvannak-e, meglesznek-e, vagy pedig sem. Sokan beszéltek az állam elhalásáról, különböző ideológusok, de az biztos, hogy a korai felvilágosodás időszakában, tudjuk a klasszikusokat, Adam Smith vagy David Ricardo, ők úgy fogalmaztak, hogy gyakorlatilag az állam beavatkozása a gazdaságba teljesen szükségtelen. Tehát a piacok teljesen szabad és önszabályozó működését, mindenhatóságát vallották.

Nyilván rájöttünk arra, hogy az azért nagy baj lenne, ha az állami feladatrendszer nem terjedne ki arra, hogy a gazdaságot élénkítse, segítse és a gazdaság szereplőit is ösztönözze gazdasági növekedésre, tisztességes versenyre, és a többi. Ha ez így lenne, ha így maradt volna ez a felfogás napjainkban, akkor valószínűleg sokkal kevesebb figyelem irányulhatott volna és irányulna a jelenlegi költségvetésünkben, illetve a jövő évi költségvetésünkben is a családok támogatására, mert a piac nem feltétlenül a családok támogatásán áll, mert nem ez a feladata, hanem a piac egy versenyképes piac, és a gazdálkodó szereplők nyilván profitra törekszenek, némelyek pedig ilyen helyzetben is akár extraprofitra. Ezért is helyes, hogy ez a költségvetés és a kormány pénzügypolitikája, gazdaságpolitikája bizony-bizony azokat a szereplőket, azokat az ágazatokat, ahol extraprofita tudnak szertenni, bevonja a közös teherviselésbe, és olyan forrásokat, olyan védelmi alapokat hoz létre, amivel a magyar családok életmódját, életvitelét könnyíti és segíti.

Erre utalva találtam egy-két érdekes írást, ez pedig John Wilson írása, aki 1927-ben azt jósolta, hogy 1977-re a család gyakorlatilag megszűnik, kipusztul, kihal, David Cooper pedig 1971-ben írt egy könyvet a család haláláról. Tehát ha hagyná az állam, és nem lenne egyfajta emberközpontú politika és olyan gazdaságpolitika, amely igenis figyelembe veszi a társadalom különböző szereplőit, és ellátási és szociális intézményeket is igyekszik fenntartani, nyilván az egyházak segítségével - kiemelkedő szerepet játszanak ebben a történelmi egyházaink is -, akkor valószínűleg ezek az írások, ezek a tételek igazak lettek volna, igazak lennének, de nagyon szomorú lenne, ha ez így lenne.

Mi, kereszténydemokraták, úgy látjuk, hogy az emberiség jövője a család által valósul meg, a család jelenti az élet továbbadásának és gyermekeink nevelésének legfontosabb kereteit. Ezért, tisztelt államtitkár úr, tisztelt képviselőtársaim, mi valamennyi, kormány által elkészített költségvetést mindig azon szemüvegen keresztül nézünk, hogy a családok támogatása szerepel-e benne, odafigyelnek-e, vagy pedig sem a családok jövőjére, és jobbá teszi-e, könnyebbé teszi-e a családok boldogulását és életét. Mi a prioritás egy költségvetésben a számok nyelvén? Mi azt látjuk, hogy ebben a költségvetésben, amit most elkészített és elénk tett a kormány, szerepel kiemelten, sőt hangsúlyosan prioritásként a családok támogatásának a bővítése, és ezt örömmel nyugtázzuk mi, kereszténydemokraták, ezért is fogjuk majd támogatni a költségvetés elfogadását.

Természetesen más értékek is szerepelnek az előttünk fekvő tervezett költségvetésben. Örömmel látjuk, hogy 2023-ra 3225 milliárd forintnyi családtámogatás-bővülés következik be, illetve ezen összeg áll majd rendelkezésre a családok megsegítésére. Ez azt jelenti, hogy az előző évhez képest mintegy 450 milliárd forinttal több forrást biztosít a kormány ilyen nehéz és kiszámíthatatlan gazdasági helyzetben is, a háború sújtotta világunkban is törekszik arra, hogy a családokat segítse és támogassa. A nyugdíjasok segítésére összességében mintegy 4900 milliárd forint áll rendelkezésre. Ez is megnyugtatónak látszik, sőt megnyugtató, hogy a 13. havi nyugdíj is szerepel mintegy 370 milliárd forinttal a tervezett büdzsében. Nyilván a Rezsivédelmi Alap - a rezsicsökkentés értékeit is meg kell védeni -, ennek az alapnak a létrehozása is üdvözlendő a mi részünkről.

Engedje meg, tisztelt államtitkár úr, tisztelt képviselőtársaim, engedjék meg, hogy mint volt honvédelmi miniszter, kifejezzem azon elismerésemet, hogy igen, az a klasszikus állami feladat, amely a rend és a biztonság fenntartására, tehát a stabilizációs feladatkörre vonatkozik, ez is jelentős mértékben bővül, és nemcsak a Honvédelmi Alap létrehozásával, hanem egy olyan költségvetés, a honvédség és a honvédelem egészére nézve egy olyan költségvetési tervezet biztosításával, amely soha nem látott összegeket mutat, soha nem látott bővülést.

Amikor én voltam miniszter, akkor 350-400 milliárd forintos költségvetésből tudtunk - jó, hogy ha annyi volt - mozogni, ezek behatárolták a mozgásunkat jelentős mértékben. De örömteli, hogy amikor 2016-ban még volt miniszterként, akkori miniszterként volt szerencsém a jóisten kegyelméből kitalálni a Zrínyi 2026-os honvédelmi és haderőfejlesztési programot, ez nagy léptékkal halad előre. Tehát én ezt örömmel nyugtázom mindenképpen, mert ebben a helyzetben, lám-lám, beigazolódtott az a helyes feltételezés és adott esetben ezt követően a döntésünk is, hogy még nem tört ki a világbéke, igenis szükség van egy ütőképes haderőre, szükség van arra, hogy a békét ilyen módon is garantáljuk Magyarország számára, mégpedig önmagában azzal a ténnyel, hogy létezik egy ütőképes Magyar Honvédség.

Tehát az ütőképes Magyar Honvédség nem azért jön létre, mert mi folyamatosan sikeres fegyveres harcokban és háborúkban szeretnénk részt venni. Természetesen nemzetközi békefenntartó folyamatokban, mint ahogy eddig is tettük, továbbra is megmarad ez az igény szint, de önmagában van egy visszatartó ereje egy ütőképes Magyar Honvédségnek, hogy ne húzzák be esetlegesen Magyarországot bármilyen katonai konfliktusba. Mi a békét szeretjük, és ezért kell egy ütőképes Magyar Honvédséget fenntartanunk.

Csak utalnék arra, hogy ha az ókori Kínában a régi kínai írásjeleket megvizsgáljuk, nem tudom, tudják-e, tisztelt képviselőtársaim, hogy mi volt a béke jele: egy lándzsát tartó katona. Bizony, már akkor is tudták, hogy béke csak akkor van, ha ezt meg is tudjuk őrizni. Ezért is bölcs dolog szerintem a kormány részéről, hogy a honvédséget fejleszti. Nyilván látjuk azt, hogy a rendvédelemre, a rendvédelmi szervekre is közel 1000 milliárd forint jut, 965 milliárd forint. 2010-hez képest ez 517 milliárd forinttal több, tehát több mint duplájára emelkedett a rendvédelmi szervek költségvetése is.

(10.40)

Tisztelt Képviselőtársaim! Összességében - és most, ugye, egy új feladatkörrel bővült ez a tárca, hiszen a sport is idetartozik a jelenlegi kormányzati struktúrában - mintegy 1561 milliárd forint jut a honvédelemre és a sportra együtt, ebből a sportra, ha jól néztem, mintegy 138,8 milliárd forint. Ez is növekszik és jelentősen bővül.

Ez összességében azt mutatja, hogy 40 százalékkal növekszik a honvédelmi költségvetés az előző évihez képest. Ez egy óriási növekedés. Nem is nagyon volt erre, talán a háborús időszakokat leszámítva, történelmi példa. De az biztos, hogy ezzel már most elérjük azt, amit egyébként még 2016-ban vagy 2017-ben vetett fel Trump elnök úr, az akkori amerikai elnök egy NATO-csúcson, ha jól emlékszem, hogy mielőbb érjük el a bruttó hazai össztermék 2 százalékát, amelyet a védelemre fordítunk. Ezzel most elértük már,

tehát '24-re vállaltuk a NATO felé, ezt most előre tudtuk hozni egy évvel. Szerintem ez is mutatja a szövetségeseink felé is, hogy komolyan gondoljuk a szövetségben való munkánkat, ugyanakkor nagyon komolyan gondoljuk, hogy nekünk ebben is szerepünk van, tehát nem a szövetségi kötelezettségek teljesítése oldaláról közelítem meg ezt a kérdést, az is fontos, de önmagunk megbecsülése szempontjából, önmagunk elé kitűzött cél elérése szempontjából is, és a következő, kiszámítható, tervezhető programnak a végrehajtása megvalósul ezen keresztül.

Természetesen ennek számos eleme van. 1250 fővel bővíthet a honvédség létszáma. Ez egy fontos dolog, hiszen még annak idején, amikor 2016-ban eldöntöttük, hogy elindulunk a Magyar Honvédség megerősítésének útján, akkor úgy döntöttünk, hogy egy 30 ezer fős állandó katonai állománya lesz a Magyar Honvédségnek, ezt megbecsüljük, felszereljük, egyéni felszereléssel látjuk el, megfelelő kiképzésben részesülnek, és lesz egy 20 ezer fős tartalékos állomány, ami egy országos rendszerben, területvédelmi ezredek létrehozásával valósul meg. Ez a folyamat is felgyorsult, most már 12 ezer tartalékosunk van. Itt is megjegyzem zárójelben, hogy 2010-ben 17 főből állt a Magyar Honvédség tartalékos állománya, ami tényleg szégyennek is mondható nyugodt lelkiismerettel.

Amit látok, a társadalom felé való nyitás, hiszen a haza védelme nemzeti ügy, és ez nemcsak egy deklaráció a honvédelmi törvény 1. § (1) bekezdésében, hanem ezért tenni is kell, dolgozni is kell, hogy azzá váljon, ezért szükség van olyan programokra, amelyekkel a társadalmat, leginkább a fiataljainkat meg tudjuk szólítani.

Fontos és örömmel látom, hogy a Honvédelmi Sportszövetség, amelyet még szintén miniszterként volt lehetőségem létrehozni az Országgyűlés támogatásával, és köztestületként működik, itt is növekszik a támogatás, mégpedig azért, mert elkészültek azok a honvédelmi sportközpontok, amelyek a fiatalok számára helyben, lokálisan elérhető módon honvédelmi továbbképzésekre adnak lehetőséget sportlövészet, küzdősportok, technikai sportok gyakorlásán keresztül.

Tehát mindenképpen fontos látni azt, hogy ezek a programok mennek tovább, a honvédelmi tábortok is mennek tovább, amelyek szervezésében szintén a honvédséggel együtt a Honvédelmi Sportszövetség aktivistái vesznek részt. Több mint százezer tagja van a Honvédelmi Sportszövetségnek, csak úgy melleleg jegyzem meg, közel 500 tagszervezete van, és '17-ben indultunk nulláról. Tehát fontos dolog, hogy ezek a programok is menjenek tovább. A kadétképzés is, amit szintén 2017-ben indítottunk el, most már 110 középiskolával van szerződése a Magyar Honvédségnek, akkor is a nulláról indultunk. A brit mintát vetjük alapul. Ezek a folyamatok is haladnak előre, és bízom benne, hogy a honvédelem társadalmasítása, a nemzeti ügyé tétele a honvédelemnek ezen programokon keresztül is tovább tud erősödni. Erre megvannak a pénzügyi garanciális elemek, a források.

Tisztelt Képviselőtársaim! Röviden még hadd szóljak a sportágazatról, hiszen az a megtiszteltetés is ért az eddigi politikai pályafutásom során, hogy sportért felelős államtitkárként is dolgozhattam három éven keresztül, ezért az egyik szemem mindig a sportágazaton maradt továbbra is. Nagyon fontos az a folyamat, amit sportért felelős államtitkári időszakomban sikerült elindítanunk, ez a 16 kiemelt sportág fejlesztési támogatása. Ez a folyamat is halad tovább.

A fővárosi klubok, a hat nagy fővárosi egyesület támogatása is láthatóan erősödik. Látható, hogy milyen sportsikereket érnek el a magyar sportolók, lásd most éppen a vizes-világbajnokság, és milyen színvonalas világversenyeket, sportversenyeket tudunk rendezni. Jövőre tervezetten szerepel a költségvetésben az atlétikai világbajnokság és a karate-világbajnokság megrendezése is - ha jól emlékszem, 19 milliárd az atlétikai, és 2 milliárd a karate-világbajnokság. Ezek fontos dolgok, hogy ezeket meg tudjuk rendezni, és a szervezési, rendezési képességünket is megmutatjuk ország-világ előtt. Tehát úgy látom, a sportágazat is jelentős növekedésen megy keresztül, a költségvetésben legalábbis a számok nyelvén ez látható.

Utoljára hagytam a biztonsággal összefüggő kérdésekért kifejezetten felelős nemzetbiztonsági szolgálatok megítélését. Nyilván a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat a honvédelmi miniszter irányítása alatt működik, ott is növekszik a költségvetés, ez jó. Kiváló munkát végeznek a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnál dolgozó kollégák. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál is alapvetően szinte mindegyik ágazatban növekedés van. Tehát az Alkotmányvédelmi Hivatalnál 12,5-ről 13 milliárd fölé emelkedik a támogatás előirányzata. Az Információs Hivatalnál egy kisebb mértékű csökkenés van, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál jelentősebb növekedés van, 26 milliárdra, a Nemzeti Információs Központnál is 3,7 milliárdra, 4,1 milliárdra növekszik a költségvetési támogatás.

Tisztelt Képviselőtársaim! Végezetül azzal zárnam a felszólalásomat, visszautalva az elejére, hogy nekünk, kereszténydemokratáknak milyen szempontok alapján kell megítélnünk egy előttünk fekvő költségvetési tervezetet, amely az ország jövőjéről szól, a magyar családok jövőjéről szól. Mi úgy látjuk, hogy az előttünk fekvő költségvetési tervezet, amely a '23. évre szól, kereszténydemokrata értékeket tartalmaz, védi a rezsicsökkentés eredményeit, ezen keresztül növeli a családok biztonságát és támogatását, és Magyarország területi szuverenitását és biztonságát is kiemelten kezeli, hiszen a védelmi költségvetés is növekszik, és mind a két alap, a Rezsivédelmi Alap és a Honvédelmi Alap hozzájárul ahhoz, hogy a megfelelő garanciális pénzügyi háttérelmek is a tartalékokon túl rendelkezésre álljanak.

Ezért támogatjuk az előttünk fekvő költségvetési tervezetet, s arra kérjük valamennyi képviselőtársunkat, hogy ők is támogassák. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. A következő felszólaló a Párbeszéd képviselőcsoportjából Szabó Rebeka képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Azt hiszem, hogy ahogyan az előbb hallgattam a fideszes és KDNP-s felszólalásokat, megint csak bebizonyosodott, hogy egy egészen másik mozi nézünk. Mi is áttekintettük ezt a jövő évi költségvetést, és az az igazság, hogy mi azt látjuk, hogy ez sajnos egyáltalán nem szolgálja a családok védelmét, sőt nagyon aggasztónak találom, hogy ez egy kifejezetten megszorító költségvetés lesz. Ez a költségvetés az Orbán-kormány több ezer milliárdos megszorító csomagja, amit egyébként szerintem Bokros Lajos is kb. megirigyelhetett volna, és attól tartok, hogy ennek a hatásait a magyar családok is érezni fogják.

Ami különösen felháborító szerintem ebben a költségvetésben, hogy viszont a kormány saját magán, illetve az oligarcháin nem spórol semmit. Mészáros Lőrincnek nem fognak nagyobb terhet vállalni a közösből, az ő cégeiket és vagyonaikat nem érinti a közteherviselés. Ezt az önök által extraprofitadónak nevezett adónál is láthatjuk, hogy valamiért mind a kaszinók, mind ezek a nagy építőipari cégek valahogy kimaradnak ebből az adózásból. Biztosan nem kerestek önök szerint még eleget, és nem kell hozzájárulniuk a közöshöz.

Ráadásul tudjuk azt, hogy folyamatosan gyengül a forint, és az emberekkel fiztetik meg az inflációt okozó rossz gazdaságpolitikájuk árát is. Látjuk ebben a költségvetésben, hogy a közsférában dolgozók, a pedagógusok, a szociális munkások, idősgondozásban dolgozók, az egészségügyi ápolók, szakápolók nem fognak fizetésemelést kapni, de akár a rendvédelmi dolgozókat vagy a tűzoltókat is említhetném. Mindeközben nyakunkon a klímaválság, az energiaválság és a biológiai sokféleség válsága, és a költségvetésből nem látszik, hogy ezzel bármit törődjenek.

Egyébként itt most akkor megjegyzem, hogy nagy érdeklődéssel hallgattam Juhász Hajnalka, KDNP-s képviselő asszony előző felszólalását, és volt benne számos dolog, számos megfogalmazott cél, ami nekem ugyan szimpatikus volt, csak sajnos én nem találom ezeket a költségvetésben. A képviselő asszony az előbb még azt a mondatot is kimondta, hogy „a legjobb energia az, amit nem használunk el”.

Én ebben teljesen egyetértek önnel, és nagyon örülök, hogy az önök padosaiból is elhangoznak ezek a mondatok. Csak azt nem értem, hogy amikor ellenzéki képviselők, például egy főpolgármester-helyettes ilyeneket mondanak, hogy esetleg kevesebb energiát kéne használni, akkor rászáll a fideszes média, üldözni fogják, és minden, Fidesz által befolyásolt médiafelületen - hogy mondjam? - szinte örülnek belyegzik, hogy hogy lehet ilyet mondani, hogy használjunk kevesebb energiát.

(10.50)

De én örülök, hogy ezt most Juhász Hajnalka is elmondta, mert akkor ezek szerint csak... Lejegyzetem ezt a mondatot, majd megnézhetjük a jegyzőkönyvben. Tehát akkor örülök, hogy mégiscsak van valahol egy ilyen konszenzus, hogy igen, egyébként egy klímaválság és egy energiaválság idején az energiatakarékosság és energiahatékonyság, hogy elérjük azt a komfortfokozatot, amire az embereknek szüksége van, de kevesebb energiát használjunk erre, ez igenis egy nagyon fontos cél.

De sajnos azt látom, hogy még annak idején Orbán Viktor kormányfő úr, amikor még csak a második miniszterelnöksége kezdődött, akkor ő elmondta, hogy nem lesz környezetvédelmi minisztérium, ezt már akkor láttuk, de a környezet- és természetvédelem kormányzati súlya változatlan marad. Aztán még annak idején a boldog emlékü Szájer József fideszes EP-képviselő is tett egy ígéretet, még akkor, amikor ő Alaptörvényt szerkesztett, hogy a környezet- és természetvédelem alkotmányos garanciái változatlan érvénnyel kerülnek majd át a régi alkotmányból az új fideszes Alaptörvénybe. Én attól tartok, hogy ez nem teljesült.

Ezekhez képest most ott tartunk, hogy a fenntarthatóságnak Európában egyedülálló módon már a negyedik ciklus óta nincs képviselete a kormányban, teljesen leépült ez az ágazat, elveszítette szakmaiságát és tekintélyét a kormányhivatalokba betagolt környezetvédelmi hatóság, és sajnos a nyilvánvalóan alaptörvény-ellenes kiemelt beruházási törvény révén a hatalom manapság bármilyen állami vagy magánberuházást függetleníteni tud a hatályos környezet- és természetvédelmi jogszabályoktól, ahogyan azt most éppen számos esetben látjuk, akár a Fertő tó tönkretétele kapcsán is. De Budapest területén belül is számos ilyen kiemelt beruházás van, az egyik pont a zuglói Bosnyák téren, ahol nem sikerült a helyi emberek véleményét meghallgatni, mielőtt kiemelt beruházással nyilvánították volna.

Sajnos, a benyújtott költségvetési tervezet is ennek a tragikus és megmagyarázhatatlan leépülési folyamatnak a folytatását ígéri, illetve nemcsak ígéri, hanem sajnos meg is határozza, merthogy egyetlen, a fenntarthatósághoz kapcsolódó terület sincs benne, amelynek növekedne a támogatása, miközben a környezetileg káros tevékenységekre többet áldoz a kormány.

Van egy ilyen sor a költségvetésben, hogy környezet- és természetvédelmi feladatok. Erre volt valamiért tavaly 4 milliárd forint; ez idén 3 milliárdra csökken. Én nem tudom, pontosan mit takar ez a cím, de nem tudom elképzelni, hogy van olyan környezet- és természetvédelmi feladat, amiből el kell venni pénzt, ismerve a magyar környezeti állapotot; különösen azal összehasonlítva, hogy az autó- és motorsport támogatását közben 3 milliárd forinttal növelik. Én nem tudom, miért kormányzati feladat ez. Nincs elég

autógyártó az országban? Állítólag ez a magyar gazdaság legerősebb ágazata. Ha fontos az autógyártóknak az autósport, akkor vajon miért nem támogatják ők ezt a nemes célt? Ha pedig még nekik sem fontos, akkor miért kell mindannyiunk adójából erre a hobbitévékenységre költeni, mondjuk, például a környezetvédelem helyett?

Aztán a GMO-kártalanításra szánt keret a háromszorosára nő. Itt felmerül bennem, hogy mi lehet ennek az oka egy olyan országban, amelynek GMO-mentességét az Alaptörvény garantálja. Nem tudom, nem jól működik az import ellenőrzése, vagy esetleg illegális szennyezett vetőmagok kerülnek az országba, folyhatnak természetesi kísérletek, amikről nem tudunk. Ezeket majd meg fogom kérdezni még a megfelelő fórumokon, de nem vagyok benne biztos, hogy ezért a számlát az adófizetőknek kell állni az érintett cégek és az ágazatok helyett.

Aztán azt is látjuk, hogy a kétszeresére nő a Központi Nukleáris Alap támogatása. A Nukleáris Alap feladata a nagy aktivitású sugárzó paksi hulladék eltakarításának finanszírozása. Én azt gondolom, hogy ha ez a rendszer tisztességesen működne, akkor ez az alap nem szorulna támogatásra, hiszen a vonatkozó magyar és uniós szabályok szerint a Paksi Atomerőmű befizetéseiből kellene ezt feltölteni. Ehhez képest minden évben állami segítségre szorul ez az alap, és éppen kétszer akkora, mint legutóbb. Mindezt egy olyan országban vállalja magára a költségvetés, ahol Európában példátlan módon be van tiltva a szélenergia-építés, és a napenergia pedig meg vannak adóztatva. Én nem tudom, hogy biztosak-e önök abban, hogy ilyen körülmények között, amikor egyébként egész Európa azt keresi, hogy hogyan tudná minél nagyobbra növelni a helyben megtermelt megújuló energia arányát, nekünk egy atomerőmű megtámogatására kell-e költenünk az állam szűkösségeit.

Illetve, hogyha az önök költségvetése valóban a jövőről szólna, és nem a Fidesz-holdudvar pénzigényéről meg az elhibázott gazdaságpolitika nyomán keletkezett rések kétségbeesett betömődéséről, bár most látjuk ebben a költségvetésben, hogy ez sajnos nem is igazán sikerül, akkor egészen más arányokat kellene tartalmaznia ennek a költségvetésnek. Ezért a Párbeszéd benyújt egy módosítójavaslat-csomagot, amelynek több eleme van, megpróbáljuk az igazságos és zöld Magyarország költségvetését legalábbis megközelíteni ebből a kiindulási költségvetésből, amit az önök pénzügyminisztere benyújtott az Országgyűlésnek.

A Párbeszéd javaslata, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszió nyomán teljességgel ellehetetlenült és ugyanezen okok miatt például Finnországban már leállított Roszatom-beruházás jövő évre tervezett 150 milliárdját a szokásos „nem épül semmi, de Mészáros Lőrinc cégei azért jól keresnek” projekt helyett idén inkább, illetve jövőre, 2023-ban költsük környezetvédelemre. Költsünk ebből jelentős összeget, nagyságrendileg akár 100 milliárdot az otthonok energiahatékonysági korszerűsítésének vissza nem térítendő támogatására.

Itt szeretném megjegyezni, hogy minden önkormányzatnak, minden budapesti kerületnek egy visszatérő problémája, hogy akár az önkormányzati tulajdonú lakóházak, akár a magánházak, a társasházak, de akár a kertesházak is, nyilván, ahol nincsenek társasházak kisebb településeken, nem tudnak segíteni az energiahatékonysági felújításokban, és erre alig van valamiféle állami forrás. Korábban az Európai Unió erre már egyszer adott pénzt Magyarországnak valamikor 2012-13 táján, ha jól emlékszem, mintegy 3000 milliárd forintos nagyságrendben. Ezt akkor Lázár János hathatós közbelépése miatt nem sikerült a magáningatlanokra, a társasházakra vagy önkormányzati lakóházakra elkölteni, hanem mindenféle közintézményekre költötték.

Én azt gondolom, hogy ha már elhangzott az előbb a KDNP részéről, hogy az a jó energia, amit nem használunk el, akkor elsődleges fontosságú lenne egy klímaválság idején az otthonok energiahatékony felújítása, hiszen egyébként tudjuk, hogy a szén-dioxid-kibocsátás és egyébként városokban a légszennyezés egy része is a nem hatékony, nem jó fűtésből származik. Ezen rengeteget lehetne spórolni. Nem arról beszélünk, hogy az emberek fagyjanak meg az otthonaikban. Nem, nem erről beszélünk, hanem arról, hogy úgy érjünk el megfelelő hőmérsékletet, hogy nem az utcát fűtjük, és erre igenis egy nagyon nagy összeget kellene végre áldozni a kormánynak, nyilván egyébként évekre előre, egy hosszú távú programban. Mondjuk, volt 12 évük, amikor ebben tehettek volna valamit, de hát ezt nem igazán sikerült megtenni.

Szeretnénk mintegy 30 milliárdot költeni környezeti károk elhárítására is. Sajnos Magyarországon még mindig nem alkalmazzák kellőképpen a „szennyező fizet” elvet, és nagyon sok olyan, évtizedekre visszanyúló környezeti kár van ebben az országban, akár, ha különböző szennyező ipartelemek felszámolására is gondolunk, amelyeket még mindig nem sikerült végrehajtani.

Nagyon fontos lenne, és legalább 5 milliárdot érne az, hogy az egyébként gyakran állami feladatokat átvállaló környezet- és természetvédő civil szervezeteket támogassák és az ő feladataikat finanszírozzák egy kiszámítható, átlátható pályázati struktúra keretében, de odafigyelve arra, mondom, hogy nagyon gyakran ezek a civil szervezetek kvázi állami feladatokat látnak el.

Ha már állami feladatokat ellátó civilekről van szó, akkor újra elmondom, hogy hozzák létre az országos állatvédelmi alapot, jelenjen meg ez így külön csomagként a költségvetésben, erre nagyságrendileg 8-10 milliárd forintot szerintem érdemes lenne fordítani, amiben több, állatvédelemmel kapcsolatos feladatot is lehetne finanszírozni. Egyrészt szintén itt van nagyon sok civil szervezet, amelyek állami feladatot látnak el az állatvédelem területén. Nekik rendszeres pályázati támogatásra lenne szükségük.

Nagyon fontos lenne megoldani, hogy az akár állatvédelmi, akár más ügyekben elkobzott állatok megfelelő elhelyezését és tartását megoldják. Itt nagytetű

állatokra, akár legelő állatokra, lovakra, birkákra, szamarakra és egyéb haszonállatokra is gondolok. Van két ilyen hely az országban, egyrészt a Dharma Ló Menedék Alapítvány, másrészt pedig a Bottyán Equus, amelyek lovakat képesek megőrizni. Nem finanszírozzák önök ezeket sem, ez a költségvetés, sem egyébként az Agrárminisztérium nem segít rajtuk, pedig ez is egy nagyon fontos állatvédelmi feladat lenne.

Fontos lenne az ebrendészeti telepek korszerűsítésére, ellenőrzésére költeni, szemléletformálásra, ivartalanításra. Hosszan tudnám még sorolni, de akkor nem maradna elég idő másra. Tehát az országos állatvédelmi alap létrehozására teszünk javaslatokat.

Aztán nagyon fontos lenne az országban lévő nagy tavak állapotát javítani. Itt van a Tisza-tó, a Velencei-tó, a Fertő tó és nyilván a Balaton. Egyrészt nagyon jó lenne, ha nem költenének rengeteg turisztikai forrást környezetkárosító beruházásokra. Azt látjuk, hogy gyakorlatilag tönkreteszik, a Balatonban egyrészt irtják a nádast, tönkreteszik a partot, rengeteg beruházás épül közvetlenül a partra. A balatonaligai magaspart tönkretételét említtem most csak idő hiányában.

(11.00)

Én azt gondolom, hogy a turisztikai beruházásokat is meg lehetne úgy valósítani, hogy ne tegyék tönkre a természeti környezetet, gyakorlatilag ezzel ezeknek a vizeknek a jövőjét veszélyeztetik. Tehát ezekre ne fordítsanak pénzt, ellenben például a rekonstrukciós munkákra, például a Velencei-tó esetében a vízpótlás hatékony és természetközeli megoldására viszont kellene pénzt fordítani.

Nagyon lényeges lenne, hogy a nemzeti parkok finanszírozását megemeljék. Magyarország nemzeti parkjai védik, őrzik a természeti területeket. Én azt gondolom, hogy a jelenleg betervezett kevesebb mint 13 milliárd forint erre nem elég, javaslatot teszünk a nemzeti parkok személyi és működési keretének is az emelésére. Tényleg ők a letéteményesei a természeti örökségünk megőrzésének.

Nagyon nagy probléma egyébként Magyarországon a vízvezetékek állapota, a teljes víziközmű-hálózat rekonstrukciójára lenne szükség. Sajnos, az önök rezsicsökkentése, illetve a vezetékesközmű-adó miatt elmaradnak gyakran a karbantartások és a fejlesztések. Ez az egész országban probléma, de például a budapesti agglomerációban konkrét vízhiányokhoz vagy rossz minőségű ivóvízhez vezet. Példaként említhetem Érd vagy Pilis települést, ahol gyakran tapasztalják, hogy barna színű, üledékes víz folyik a csapból, mert egy tisztítóberendezés megvásárlására nincsen pénz. Tehát egészen egyszerűen erre létre kellene hozni egy alapot, amelyből szintén évről évre ütemezetten segítik a víziközmű-hálózat rekonstrukcióját.

Nagyon fontos, és már mások is említették az önkormányzatokat, és már mások is említették az önkormányzatokat az aránytalanul magas szolidaritási

járuulékkal. Én azt gondolom, hogy ezt csökkenteni kellene, ez minden önkormányzatnak segítene. Budapest fővárosnak is határozottan jót tenne, ha nem az történe, hogy míg Tarlós idejében mintegy 10 milliárdot kellett ilyen jogcímen befizetniük a központi költségvetésbe, jövőre az önök tervezete szerint már 56 milliárdot vennének el a budapestiektől; és közben meg elvárják, hogy az önkormányzatok teljesítsék a saját feladataikat. Ilyen feladat az önkormányzatoknál például az útfelújítás. Ugye, nyolc évig dolgoztam egy kerület alpolgármestereként Zuglóban, tudom azt, hogy az állampolgárok rendszeresen panaszkodnak az útfelújítások miatt, de önök nem hagynak pénzt az önkormányzatoknak erre a célra.

Mi azt javasoljuk, hogy egyrészt a gépjárműadó legalább 50 százalékát, illetve az üzemanyagok jövedéki adójának a 25 százalékát adják vissza az önkormányzatoknak, kifejezetten útfelújítási célokra. Mert most, ugye, az van, hogy amit az autósok például a benzin jövedéki adójában befizetnek, azt önök lenyelik, és nem tudják az önkormányzatok útfelújításra fordítani. Ezt innen üzenem az autósoknak, hogy igen, az ő érdekeit is védjük, szeretnénk jobb utakat, és szeretnénk, ha erre pénzt adna a kormány az önkormányzatoknak.

Ezenkívül, ha már Zuglót említettem: Zugló önkormányzatának is rendkívül fontos lenne, ha lenne elérhető összeg arra, hogy energiahatékonysági felújítások történjenek, és itt az önkormányzati lakóházakra is gondolok. Ezekben évtizedes lemaradás van, és az önkormányzatok a jelen kivéreztetett helyzetben saját erőből nem fogják tudni megoldani az energiahatékonysági felújítását ezeknek a házaknak.

Szükségesnek tartanám, hogy a 4-es metró meghosszabbításának a tervezésére legalább 3 milliárd forintot fordítsanak. Ez Zugló szempontjából nagyon fontos lenne a Bosnyák térig, de Újpalota, a XV. kerület szempontjából is fontos lenne akár a Pólus Centerig kivinni. Nyilván a pontos nyomvonalat szakértőknek kell meghatározni, nem nekem, de az biztos, hogy azt a nagyarányú buszterhelést, ami a két kerület között és a belváros között van, le lehetne csökkenteni azzal, ha meghosszabbítanák a 4-es metró.

Nagyon fontos lenne, hogy Zugló vasútállomás például akadálymentes legyen, mert ott volt egy ilyen kozmetikai felújítás, de akadálymentes nem lett, babakocsival, kerekesszékekkel nem lehet megközelíteni; illetve zajvédő falak építése is fontos lenne.

Nem sorolom tovább, igazából csak néhány példát említettem arra, hogy egy igazságos és egy zöld Magyarország költségvetése hogyan nézne ki, amelynek az összeállításán a fenntarthatóság is szempont volt. Sajnos, az önök által benyújtott tervezet hírből sem ismeri a fenntarthatóságot, de ha valóban fontos lenne önöknek az ország jövője, akkor kérem, hogy támogassák a Párbeszéd módosító javaslatait, hogy legalább egy kis részét helyrehozzák annak, amit az elmúlt 12 évben végtelenen elrontottak. Ellenkező esetben mi nem tudjuk támogatni ezt a költségvetést. Kérem, fontolják meg,

hogy a teljes módosító csomagunkat elfogadják, és beépítik a 2023-as költségvetésbe. Köszönöm. *(Szórványos taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány részéről Banai Péter Benő államtitkár úr kér szót. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Röviden öt pontra reagálnék mindazon gondolatok kapcsán, amiket Szabó Rebeka képviselő asszony fogalmazott meg.

Az első ez a bizonyos megszorító költségvetés. Engedjék meg, hogy azt mondjam, az a benyomásom, hogy hosszan gondolkoztak ellenzéki képviselők a törvényjavaslat vitája előtt, vajon milyen hangzatos jelzővel illessék a költségvetést; folyamatosan elhangzott a tegnapi nap folyamán is ellenzéki oldalról, hogy ez a megszorítás költségvetése. De amikor azt kérjük, hogy mondjanak konkrétumot, hogy mely az az intézkedés, amely a magyar családokat érinti, amely a magyar családok jövedelmét csökkentené, akkor semmilyen konkrétumot nem kapunk. Képviselő asszony, azt kérem tisztelettel, hogy mondjon ilyen intézkedéseket.

A „megszorítás” szóról tudjuk azt, és az elmúlt évtizedekben megtanultuk, azokat az intézkedéseket hívtuk megszorításoknak, amelyek a nyugdíjat vagy a béreket csökkentették, vagy a családtámogatásokat csökkentették, vagy mondjuk, a családokra pluszadókat vetettek ki. Ilyeneket a jövő évi költségvetés-törvény-javaslat nem tartalmaz. Ez az első dolog, amit rögzíteni szerettem volna.

A második: a képviselő asszony úgy fogalmazott, hogy az állam magán nem spórol. Ajánlom képviselő asszony figyelmébe például az 1281/2022. kormányhatározatot *(Szabó Rebeka felé mutat egy iratot.)*, szívesen átadom, ez rögzíti, hogy az állam milyen főbb területeken hajt végre kiadáscsökkentést. A 2023-as költségvetés, ha például összehasonlítják a 2022-es vagy a 2021-es költségvetéssel, akkor azt fogják látni, hogy az állami szervezeteknél a bérek megőrzésére, sőt számos területen a növelésre koncentráltunk, és az ezen kívüli működési kiadásokat pedig elég szigorúan terveztük. Tehát kérem, hogy amikor azt keresik, hogy az állam magán milyen intézkedéseket hajt végre, akkor igenis ezeket vegyék figyelembe.

Arról nem is beszélve, hogy számos állami programnak a lassítása mellett döntöttünk. Hozzáteszem, hogy amikor inflációról beszélünk, akkor például az állami beruházásoknak a visszavétele, az építési beruházásoknak a visszavétele épp az infláció letörését is szolgálja. Miért? Mert az elmúlt években azt láttuk, hogy akkora keresletet generált a növekvő lakossági megtakarításoknak köszönhetően az építőipar felé a lakosság, annyi vállalkozási beruházás valósult meg, és anynyi állami beruházás valósult meg, hogy az összkereslet a kínálatot számos esetben meghaladta - egyszerűen

fogalmazok: nehéz találni kőművest -, az árak mentek fölfelé.

Azzal, hogy az állam úgymond magán is spórol, és állami beruházásokat később valósít meg, az igenis takarékosági intézkedés, olyan, ami meggyőződésünk szerint a gazdasági növekedést nem veti vissza, viszont, mondjuk, az építőiparban remélhetőleg az árak emelkedését akadályozza meg, ezzel hozzájárul az inflációhoz. Tehát kérem, hogy az intézkedéseket ebből a szempontból is nézzük: a költségvetésre is figyelniünk kell, az inflációra is figyelniünk kell, úgy, hogy mellette a gazdaság növekedését fenntartjuk egy magasabb szinten.

A béreket említettem, ez a harmadik pont. A képviselő asszony mondta, hogy pedagógusok, egészségügyi, szociális dolgozók bérét kellene emelni. Örülök, hogy ezeket a területeket mondta, mert pont olyan ágazatokat említett, ahol az idei évben is volt béremelés.

Vagy a képviselő asszony megszorításokat említ. Tudjuk, hogy akkor voltak megszorítások korábban, amikor gazdasági visszaesés volt, és az adott kormányzat megszorításokkal reagált. 2020-ban, amikor világgazdasági szinten dupla akkora volt a visszaesés, mint a 2008-2009-es válságnál, például a pedagógusoknak vagy az egészségügyi dolgozóknak a bére emelkedett; 2022-ben is. És az önök előtt lévő törvényjavaslat a háború okozta nehézségek mellett is arra koncentrált, hogy minden területen a bérek megmaradjanak, és azon dolgozunk, hogy az egészségügyben például az orvosok béremelése folytatódhasson, és abban bízom, hogy lesz lehetőség a pedagógusok béremelésére is. *(Szabó Rebeka: Ápolók!)*

A negyedik pont... *(Szabó Rebeka: Ápolók!)* Halalom, képviselő asszony. Kérem, hogy nézze meg, az ápolók fizetése hogyan emelkedett 2020-ban, az azt követő időszakban és az előtt, és 2010-hez képest, a kumulált inflációhoz képest sokszoros a növekedés. Most fejből mondom, az egészségügyi ágazat összbéremelése 2010-től, az összes bértömeg 300 százalékkal nőtt. A kumulált infláció bőven 50 százalék alatt van.

A következő pont, a negyedik pont, amire reagálnék: az energiahatékonyság, környezetvédelem. A célokkal egyetértünk, képviselő asszony, nem kérdés, de ha ön fontosnak tartja az energiahatékonyságot és a környezet védelmét, akkor szerintem érdemes most Európába kitekinteni.

(11.10)

Ugye, Németországot sokszor példaként említették az energiahatékonysági beruházások, a megújuló energia használata kapcsán. A legújabb hírek azok, hogy széntüzelésű erőművek álltak szolgálatba, atomerőművek álltak le. Felhívom a figyelmet arra, hogy Paks II. beállításának köszönhetően éves szinten 17 millió tonna szén-dioxid-kibocsátás válna elkerülhetővé. Felhívom arra a figyelmet, hogy most, amikor látjuk, hogy a háború kapcsán a gáz- és olajár hogyan emelkedik, akkor külön jelentősége van annak, hogy

olcsó és meggyőződésünk szerint szén-dioxid-kibocsátást csökkentő atomenergia-beruházás valósulhasson meg. Tehát ha egyaránt fontosnak tartjuk a környezetvédelmet, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését és azt, hogy olcsó energia álljon rendelkezésre a vállalkozások és a lakosok számára, akkor szerintem a Paksi Atomerőmű projektjének támogatása egy ilyen cél, egy ilyen támogatandó, az energiahatékonyságot, a környezet védelmét segítő cél.

Természetesen abban egyetérték képviselő aszszonnyal, hogy az energiahatékonyságra törekednünk kell. Én abban bízom, és abban kérem az ellenzéki képviselők segítségét is, hogy mindazok az európai uniós források elérhetőek legyenek Magyarország számára, amelyek a 2021-2027-es uniós ciklusból rendelkezésre állnak. A helyreállítási eszköznek több mint a 30 százalékát energetikai projektekre, energiahatékonyság-javításra szeretnénk felhasználni. Közös érdekünk mindnyájunknak, hogy ezek a sokszor említett uniós források, amelyekről a Tanács és a Parlament már egyszer döntött, ténylegesen Magyarország rendelkezésére álljanak.

Az utolsó pont az önkormányzatok kivéreztetése. Én azért nem hívnám kivéreztetésnek azt a helyzetet, amikor - kétségtelenül a Covid számos önkormányzatnak komoly feladatot jelentett, köszönet minden önkormányzatnak, aki elfogadta azokat a lépéseket, amelyek a közös teherviselésről szóltak - összességében az önkormányzatok állampapír- és kereskedelmi banki pénzeszközállománya a 2020. év végi 1048 milliárd forinthez képest 2021 végére közel 10 százalékkal, 1148 milliárd forintra nőtt, és 2022 első negyedében a befolyó helyi adóbevételek révén ez 1332 milliárd forintra növekedett. Ez 2021 első negyedéhez képest 208 milliárd forintos növekedés. Ez az állampapír- és kereskedelmi banki állomány, ebben nincs benne a Magyar Államkincstárnál vezetett számlákon lévő európai uniós és állami fejlesztési forrás. Tehát az önkormányzatok saját beszámolóit alapján én a kivéreztetés szót egyszerűen nem tudom értelmezni.

Az pedig pláne furcsa, hogy amikor szolidaritásról van szó, a baloldalon sajátos módon az önkormányzati adóerő-különbségek közötti szolidaritást sokszor támadják. A jövő évi költségvetésitörvény-javaslatban képlet szerint a tehetősebb, jobb módú önkormányzatoknak be kell fizetni egy összeget, amely az önkormányzati fejezetbe érkezik meg, és amelyből az önkormányzatok feladatait finanszírozzuk. *(Szabó Rebeka közbeszól.)* Hallom az ellenzéki vezetésű önkormányzatról a közbeszólást. Engedjenek meg akkor konkrét számokat, amelyek néhány önkormányzat egy főre jutó szolidaritási hozzájárulását mutatják: Budapest tekintetében ez 21 459 forint, Győr város tekintetében 65 406 forint, Székesfehérvár 56 534 forint. Sorolhatnám végig a számokat, de az állításom az, hogy van egy képlet, amely az adott önkormányzat gazdasági lehetőségei szerint határozza meg, hogy kik azok, akik más önkormányzatok, szegényebb önkormányzatok feladataihoz hozzá kell hogy járuljanak.

És ha szolidaritási hozzájárulásról beszélek, akkor azt is el kell mondjam, hogy természetesen minden önkormányzat, akár tehetősebb, akár szegényebb, normatív alapon az állami, jogszabályok és törvények által meghatározott feladatokhoz költségvetési támogatást kap, minden feladathoz a jövő évi költségvetési törvény Budapest, Fehérvár, Győr vagy egyéb városok, települések tekintetében ugyanazt a támogatást biztosítja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Az első felszólalói kör utolsó felszólalója Ritter Imre német nemzetiségi képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő: Sehr geehrter Herr Vorsitzender! Sehr geehrtes Parlament! Erlauben Sie mir bitte, dass ich heute im Namen und im Auftrag des Ausschusses der in Ungarn lebenden Nationalitäten meine gestrige, 20-minütige Rede bezüglich des Gesetzentwurfs Nr. T/152 über den ungarischen Haushalt 2023 im Zusammenhang mit dem Nationalitätenbedarf übergreifende Teilen fortsetze.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Engedjék meg, hogy a Magyarországi nemzetiségek bizottsága nevében a mai napon folytassam a tegnapi nap már húsz percben megkezdett hozzászólásomat a 2023. évi központi költségvetésitörvény-javaslatlall, annak nemzetiségi részeivel kapcsolatban.

A T/152. számú, a Magyarország 2023. évi központi költségvetésére vonatkozó törvényjavaslat a 2022. évi elfogadott, eredeti költségvetési törvényhez képest az alábbi nemzetiségi módosításokat tartalmazza. Először a 12 nemzetiség esetében mondom.

1. A XI. fejezet 30.1.31.1. „nemzetiségi szakmai támogatások” működési kiadás előirányzata a 2022. évi 3 milliárd 299,5 millió forintról 3 milliárd 149,4 millió forintra, azaz 151,1 millió forinttal csökkent.

2. A XLVII. fejezet, a Gazdaságvédelmi Alap 2.1.7. „nemzetiségi intézmények támogatása beruházásra, felújításra, pályázati önrészre” rovat működési kiadása 295,1 millió forint változatlan összeggel visszakerült a XI. fejezet 30.1.31.4. működési kiadás sorára. Ez rendben van.

3. Úgyszintén a Gazdaságvédelmi Alap 2.1.7. felhalmozási kiadás 2022. évi 2 milliárd 703,7 millió forint összege egyrészt csökkentésre került 700 millió forinttal - ami indokolt volt, mert ez az 1049/2021. (II. 12.) számú, az egykori szlovák ajkú evangélikus gyülekezet templomának felújításával kapcsolatos intézkedésekről szóló kormányhatározat 4. pontja szerint ezzel azonos összegben a 2022. évi költségvetésitörvény-javaslatban ez a keret egyszeri jelleggel ezen összeggel megemelésre került, tehát ez a csökkentett rendben van -, másrészt az így 700 millió forinttal csökkentett maradvány 2 milliárd 3,7 millió forintból csak 1 milliárd 654,9 millió forint került visszavezetésre a XI. fejezet

30.1.31.4. „nemzetiségi intézmények támogatása beruházásra, felújításra, pályázati önrészre” felhalmozási kiadás sorára, a 348,8 millió forint különbözettel azonban ez az előirányzat is csökkent.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a 1. pont szerinti 151,1 millió forinttal, valamint az utoljára mondott 348,8 millió forinttal, tehát összesen 499,9 millió forinttal csökkentve lett a 12 nemzetiség támogatása a 2023. évi költségvetésitörvény-javaslatban a 2022. évihez képest, aminek a konkrét indokát egyelőre nem ismerem, a Magyarországi nemzetiségek bizottságával erre vonatkozó egyeztetés nem volt, erre vonatkozó tájékoztatást sem kaptunk.

Másodsorban a roma nemzetiséget érintően egyrészt a 2022. évi központi költségvetési törvény szerinti XIV. fejezet 20.5.1. „roma nemzetiségi szakmai és beruházási támogatások” felhalmozási kiadás 411,2 millió forintját a 2023. évi költségvetésitörvény-javaslatban ugyanezen rovat működési kiadás sorába tették át, másrészt ugyanezen rovat működési kiadás sora a 2023. évi költségvetési javaslatban további 135,8 millió forinttal megemelésre került.

(11.20)

Természetesen a megemelés nincs ellenünk, de a Magyarországi nemzetiségek bizottságával erről sem volt egyeztetés, illetve tájékoztatás.

A 13 nemzetiségre összefoglalóan mondhatom, hogy a 499,9 millió forint csökkenés, valamint a roma nemzetiségnél a 135,8 millió növelés együttes hatásként ez 364,1 millió forinttal került csökkentésre a 2022. évi költségvetéshez képest a '23. évi költségvetésitörvény-javaslatban, hangsúlyozom, amellet a 700 millió mellett, amivel egyetértünk és rendben van.

Most pedig rátérnék a T/152. számú törvényjavaslat módosításával kapcsolatos nemzetiségi igényekre, indítványokra, amelyeket alapvetően két részre bontanék: azon módosítási igények, melyeknek van költségvetési többletigénye, másrészt azon módosítási igények, amelyeknek nincsen költségvetési többletigénye. Előbb az utóbbiakról beszélnék, mert gondolom, államtitkár úr is ezeket hallgatja szívesebben.

Tehát az egyik módosítási szándékunk a 10. számú melléklet 2.2. A feladatalapú támogatás fajlagos összegének meghatározása fejezetben javasolt módosítás, melynek az indoklása, hogy az elmúlt két évben a koronavírus okozta veszélyhelyzet korlátozásai miatt a tételes feladatalapú értékelési rend helyett átmeneti szabályozásként a 2018. és 2020. év között kapott pontszámok átlagát kapták a hñö-k. A 2023. évi törvényjavaslat már visszaállítaná a korábbi tételes értékelési rendszert. Véleményünk szerint ez egyrészt korai, hiszen 2022 első négy hónapjában még számtalan korlátozás volt érvényben, másrészt késői, visszamenőleges hatályú rendelkezés lenne 2022. január 1-jétől indulóan, ami negatív kihatású lehet számtalan helyi nemzetiségi önkormányzatra.

Ezért azt javasoljuk, hogy a 2023. évben még tartsuk fenn a három év átlagpontszáma alapján történő értékelést, és a korábbi tételes értékelést vagy annak egy hatékonyabb, átláthatóbb pontszám meghatározását, ami már elő van készítve, csak 2024. évtől állítsuk vissza, amennyiben 2023-ban már nem lesznek érdemi veszélyhelyzeti korlátozások.

Másodsorban, a 10. melléklet I. Előirányzat és támogatások fejezet 2. pontját kell kiegészíteni egy új ponttal, a 2.2.1-gyel: a feladatalapú támogatásra való jogosultság szempontjából települési nemzetiségi önkormányzatnak kell tekinteni az átalakult nemzetiségi önkormányzatot is. Ennek az indoklása, hogy a működési támogatás megállapításának és folyósításának szabályozásában tételesen is szerepel - 1.2.1. pont -, hogy a működési támogatásra való jogosultság szempontjából települési nemzetiségi önkormányzatnak kell tekinteni az átalakult nemzetiségi önkormányzatot is. Ugyanakkor a feladatalapúnál ez nem szerepel. Ezzel a módosítással érvényesítjük és egyértelműsítjük az átalakult nemzetiségi önkormányzatok helyét a törvényben.

Harmadsorban, annak érdekében, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok a médiatámogatásukat szélesebb körben tudják felhasználni és elszámolni az elektronikus médiára is, az alábbiak szerinti 3.4.2. pont kiegészítését javasoljuk a 2023. évi költségvetési törvény 10. mellékletében:

Az országos nemzetiségi önkormányzat, valamint a nemzetiségi média a 3.2. pont szerinti támogatások terhére a miniszter által támogatói okiratban meghatározottak szerint a működéséhez és a Nek. törvény 117-119. §-ában és 121-122. §-ában foglalt közfeladatai ellátásához, a közfeladat-ellátás fejlesztéséhez, továbbá a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 12. § (3) bekezdése alá tartozó alkotásokhoz kapcsolódó működési és felhalmozási jellegű költségeket számolhatja el.

Mindezen módosításokat leegyeztettük a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Ügyekért Felelős Államtitkárságával, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségével és természetesen a Magyarországi nemzetiségek bizottságával, minden ellenzéki frakciónak is megküldtük, és a jövő héten bizottságunk részéről be kívánjuk nyújtani a módosítást.

Még egyszer szeretném kihangsúlyozni, hogy ennek a három módosításnak semmilyen költségvetési többletigénye nincs, csak az eddigi támogatás megállapításának megkönnyítése, a hatékonyabb felhasználás elősegítése és az egyértelmű törvényi szabályozás a célja.

Ezek után rátérnék a költségvetési többletigény-nyel bíró nemzetiségi kezdeményezésekre.

Első pontként szeretnék választ kapni arra, hogy mi indokolta a mai hozzászólásom elején vázolt összesen 364,1 millió forint csökkentést, miért került rá sor, és ha ennek nincs konkrét, egyértelmű oka, akkor tisztelettel kérjük ennek a visszahelyezését a '23-as költségvetési törvénybe, hiszen a feladataink nem csökkentek.

Másodsorban a 10. számú melléklet a települési és területi nemzetiségi önkormányzatok és az országos nemzetiségi önkormányzatok támogatásait tartalmazó I. Előirányzatok és támogatások táblázatát javasoljuk kiegészíteni az alábbi 5. ponttal: „A települési nemzetiségi önkormányzatok működésének támogatása, ha a települési nemzetiségi önkormányzat nemzetiségi köznevelési intézmény vagy nemzetiségi kulturális intézmény fenntartója; fajlagos összeg: 4 millió 160 ezer forint/év.”

Jelenleg 60 települési nemzetiségi önkormányzat tartozik az intézményfenntartói körbe, így ennek éves költségvonzata 187 millió 200 ezer forint. Ennek alapján az 1.1.1. jogcímszámon a települési nemzetiségi önkormányzatok működésének támogatása jogcím, a jelenlegi 2 milliárd 155,9 millió forint előirányzata 187,2 millió forinttal, 2 milliárd 343,1 millió forintra növekedne.

A fajlagos összeg emelésének indoklása, hogy az elmúlt évek folyamatos törvénymódosításainak eredményeként már 60 települési nemzetiségi önkormányzat összesen több mint 80 nemzetiségi köznevelési és/vagy nemzetiségi kulturális intézmény fenntartói jogait, vagyonkezelési jogait, valamint a köznevelési intézményeknél az építmény, épület és ingóságok tulajdonjogait is átvette a korábbi fenntartóktól, tulajdonosoktól. A fenntartói és tulajdonosi jogok átvétele rendkívül sok többletmunkát és objektív, konkrét többletköltséget jelent az intézményfenntartóknak, ami maximálisan indokolja a működési támogatásuk összegének megemelését.

Ez tehát a 60 intézményfenntartó hnt-t érinti, a további, nem intézményfenntartó 2105 települési önkormányzatnál a működési támogatás összegét most nem kívánjuk módosítani.

A harmadik téma a települési és területi önkormányzatok, valamint a települési nemzetiségi és területi nemzetiségi önkormányzatok kapcsolatából fakad. A nemzetiségi önkormányzati rendszert életre hívó, a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény megalkotása óta - és ezen nem változtatott a 2011. évi CLXXIX., a nemzetiségek jogairól szóló törvény sem - a törvény betűje szerint a települési önkormányzatok és települési nemzetiségi önkormányzatok egyenrangú felek, nincs közöttük alá-fölérendeltségi viszony. Ez azonban sajnos csak a törvény betűje szerint van így, de a valóságban nem.

Az egyik legjelentősebb feszültség és állandó probléma rendszerszintű forrása a települési önkormányzatok és a települési nemzetiségi önkormányzatok között, hogy a törvény a települési és területi nemzetiségi önkormányzatok pénzügyi, számviteli, adóügyi, belső ellenőrzési és egyéb feladatainak elvégzését a települési önkormányzatok és a megyei önkormányzatok hivatásának feladatává teszi. Ugyanakkor ezek elvégzésére az önálló hivatallal rendelkezők esetében egyáltalán nem biztosít támogatást, a közös hivatalok esetében pedig egy minimális létszámszorzóval immáron elavult és több mint minimum egy évtizede nem módosított fajlagos támogatást biztosít csak.

(11.30)

Ezért nagyon sok esetben a települési önkormányzatok hivatalai csak nyűgnek tekintik a települési nemzetiségi önkormányzatokat. A települési nemzetiségi önkormányzatok pedig a törvény foglyai, mert nincs más választási lehetőségük, csak a települési önkormányzatok hivatala.

Ha esetleg valaki azt gondolná, hogy nemzetiségi oldalról érintettként ebben a kérdéskörben akár a legkisebb elfogultság is lenne bennem, akkor szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a települési nemzetiségi önkormányzatok ez irányú kiszolgáltatottságát az Állami Számvevőszék is egyértelműen megállapította és leszögezte több száz települési önkormányzat és nemzetiségi önkormányzat úgynevezett egyablakos vizsgálata során. Ügyszintén visszakereshető az ÁSZ összefoglaló jelentéséből, hogy a települési nemzetiségi önkormányzatok tevékenysége kapcsán végzett vizsgálataik során tett megállapításaik közel 75 százalékaiban a települési önkormányzat volt az elmarasztalt, vagyis a települési önkormányzat nem végezte el a települési nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatban a törvény által előírt kötelezettségeit.

Szeretném kihangsúlyozni, hogy semmiképpen nem szeretnénk a NEB részéről semmilyen módon befolyásolni vagy állást foglalni abban a szakmai és politikai vitában, hogy a települési önkormányzatok részére biztosított különböző támogatások és saját bevételeik összességében elegendőek-e vagy sem és mire. Erről szakemberként megvan a véleményem, de ezt meg is tartom magamnak, ha megengedik.

Azt is szeretném kinyilatkoztatni, hogy nem tudom, milyen módon, milyen számítások alapján, mikor és milyen törvényalkotói szándékkal került a közös hivatalok részére a számított alaplétszám esetében a közös hivatal fenntartó településeken működő települési nemzetiségi önkormányzatok száma alapján egy minimálisan elismert létszámkorrekciós tényező meghatározásra és bevezetésre. Én visszaneztem 2013-ig a költségvetési törvényeket, és azt biztosan állítom, hogy azóta a korrekciós szorzók nem lettek módosítva. Mindössze egyszer, az elmúlt évi költségvetési törvényben került két új kategória beállításra, nevezetesen a korábbi 1-3 települési nemzetiségi önkormányzat esetéből, ahol 0,04-es szorzó volt, ki lett véve a 0-1 települési nemzetiségi önkormányzat esete nulla szorzóval, valamint a 4-nél több települési nemzetiségi önkormányzat esetén, ahol 0,07-es szorzó van, ebből a csoportból a 9 vagy több települési nemzetiségi önkormányzat lett kivéve egy új 0,1-es szorzóval. Ez volt az egyetlen, minimálisan pozitív változás, amit az elmúlt tíz évben találtam.

Magyarországon az elsők között lettem adótanácsadó, majd adószakértő, és mint költségvetési kiegészítő minősítéssel rendelkező könyvvizsgáló meglehetősen sokat dolgoztam szakértőként települési önkormányzatoknak is. Higyjék el, hogy otthon vagyok ezen a területen a másik oldal részéről is. Ezért

anélkül, hogy részletes indokolásba és számításokba kezdenék, teljesen nyilvánvaló, hogy a közös hivataloknál a nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatok ellátásának finanszírozására a minimum egy évtizede megállapított szorzók ma már teljesen irreálisak, még akkor is, ha ezek tíz éve abszolút reálisak lettek volna. Merthogy, amint tegnapi hozzászólásomban is részleteztem, szerencsére a települési és területi nemzetiségi önkormányzatok támogatásai az elmúlt nyolc évben mintegy hatszorosára nőttek, ennek következtében természetesen, ha nem is lineárisan, de többszörösére nőttek az ezzel kapcsolatos pénzügyi, számviteli, belső ellenőrzési és egyéb feladatok ellátásával kapcsolatos munkák is.

A feladat egyértelmű: minden, akár önálló, akár közös hivattal rendelkező település, amelynek van egy vagy több települési nemzetiségi önkormányzata, kapjon egy, a települési nemzetiségi önkormányzatok száma alapján differenciált, reális, direkt, közvetlen támogatást a nemzetiségi önkormányzatok részére végzett, a törvény által előírt feladatai teljesítésére, függetlenül attól, hogy egyébként erre bármilyen más forrásból biztosított-e vagy biztosítható-e az önkormányzati fedezet. Ez az egyetlen módja annak, hogy ezt a közel három évtizede fennálló függőségi, alárendelt, kiszolgáltatott, sokszor a nemzetiségekre nézve megalázó helyzetet, ennek objektív törvényi és pénzügyi alapját felszámoljuk. Hogy ez milyen fajlagos és éves támogatási igényt igényel, arról majd a holnapi felszólalásomban kívánok még beszélni, addig legalább a számok nem zavarnak tovább senkit, és nyugodtan átgondolhatja ezt a helyzetet és ennek a lehetséges rendezését. Köszönöm, hogy meghallgattak. Danke für Ihre Aufmerksamkeiten! (*Taps.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Elsőnek megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Erős a kísértés, hogy reagáljak államtitkár úrra, aki egyébként korrekt módon reagált a képviselőkre. Az egészségügyi szakdolgozók béremelését igen nehéz egy olyan egészségügyi csomagba belezézni, amely lényegében 4 százalékkal költ több forrást a korábbiakhoz képest. Még maga a kormány is 5,2 százalékkal vagy 5,4-es inflációval számol. Összességében tehát nehéz belevizionálni ebbe a csomagba az egészségügyi szakdolgozók bértömegének jelentős emelését. Tehát a saját számaik leplezik le a kormányzat ezt illető megnyilvánulásait.

De két nagyon fontos felvetésünket szeretném megosztani önökkel. Egyrészt az elmaradt tartásdíjak tekintetében nagyon örültem, hogy tavaly a kormány végre elkezdett valamit csiszolni a megoldás irányába, viszont ez egyáltalán nem teljes körű. A mi javaslatunk, a Jobbik javaslata szerint elmaradt tartásdíjak

esetén a magyar államnak, Magyarországnak meg kellene előlegeznie a teljes elmaradt összeget - ez mindenképp hasznosuljon a gyermek szférájában és a lehető leghamarabb -, majd azt követően azoktól az emberektől, akik nem fizetik a tartásdíjat, Magyarország kísérelje meg azt behajtani. Értem én, hogy ez a kockázatot némiképpen áttelepíti a magyar költségvetésre, viszont számtalan gyermeket nevelő család gondjain érdemben enyhíthet. Érdekel bennünket tehát a kormányzat álláspontja erről.

Mint ahogy egy módosító javaslatot a családi pótlék szférájában is benyújtunk. Itt nem titkoltuk, hogy nemcsak duplázást tervezünk, hiszen nagyjából az érték fele párologott el az elmúlt tíz évben, hanem egy családi kártya nevű konstrukción keresztül tennék elérhetővé ezt az összeget. A családi kártyával viszont kizárólag gyermeknevelési cikkeket és az ideértendő alapvető élelmiszereket lehetne megvásárolni. Érdeklődünk, hogy a kormány álláspontja a családi kártya tekintetében micsoda, tehát vállalja-e azt a nagyon komoly elhatározást, hogy ezek az összegek szigorúan és dedikáltan csak a gyermek érdekkörében hasznosulhassanak. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A KDNP képviselőcsoportjából Juhász Hajnalka képviselő asszony kért szót. Parancsoljon!

DR. JUHÁSZ HAJNALKÁ (KDNP): Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Én Szabó Rebeka képviselő asszony állítását szeretném korrigálni. A kevesebb energiahasználat el sem hangzott a részemről, ezt a projektet a Párbeszédnek nagyon szívesen meghagyjuk. Én a lakóépületek korszerűsítése kapcsán az energiahatékonyság növeléséről és annak fontosságáról beszéltem, és azt mondtam, hogy a fel nem használt energia egy környezetkímélő gondolkodásmód. Azt gondolom, hogy a fel nem használt energia és a kevesebb energiahasználati szók közötti különbséget egy ökológusnak és biológusnak illik tudni. Nagyon szépen köszönöm. (*Taps a kormánypártok sorában.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A Fidesz képviselőcsoportjából Kósa Lajos képviselő úr következik kétperces felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Ház! Szabó Rebeka képviselőtársam hozzászólását szeretném pontosítani vagy inkább kijavítani. Ő a szolidaritási hozzájárulásról beszélt az önkormányzatok esetében, és azt mondta, hogy ha a szolidaritási hozzájárulást visszahagynánk az önkormányzatoknál, akkor az önkormányzatok jobban járnának. A helyzet az, hogy semmivel sem, mert egyébként ugyanúgy az önkormányzati rendszerben marad a szolidaritási hozzájárulás, csak onnan, ahol nagyobb az iparűzési adó, veszt el a rendszer, és adja oda, ahol kevés az iparűzési adó.

(11.40)

Az iparúzésiadó-bevételi képesség nagyon sokszor nem a települések vezetésének róható fel. Szerintem teljesen nyilvánvaló, hogy Szamosangyalos ilyen típusú képességei teljesen mások, mint Debrecen vagy Gyóré, és ezt a 3200 önkormányzatnál nagyon sokáig lehetne sorolni, párban összevetve. A szolidaritás pont azt fejezi ki, hogy ott, ahol szükségszerűen több a lehetőség, nagyobb az infrastruktúra, több a munkaerő, oktatási intézmények, egyéb ipartelepítési tényezők kedvezőbbek, ott nyilván több iparúzési adó keletkezik, és abból kellene oda tenni, ahol egyébként szintén vannak mindenfajta igények, csak nem tudnak ipart telepíteni, vagy sokkal kisebb a lehetőségük.

Viszont azt végképpen szeretném tisztázni, hogy ha ezt úgy képzeljük el, hogy kivonjuk a rendszerből a szolidaritási hozzájárulást, azzal viszont az Európai Unió adópolitikai irányelvének mondunk ellent, mert ez egy helyi adó, csak helyi felhasználásra lehet költeni. Tehát központi programokat, például központi útfejlesztést nem lehet belőle finanszírozni, mert elbukjuk ezt az adót, mert ez egy fogyasztási típusú adó, a forgalomra számoljuk, és ilyet csak egyet lehet kivetni, az áfát. Ezt azért tudjuk benn tartani a rendszerben, mert helyi adó. Ezt a jellegét, ha megszüntetjük, az végzetes következményekkel járhat, mert elbukjuk ezt az adófajtat.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ezzel a kétperces felszólalások végére értünk. A második körű felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Kósa Lajos képviselő úrnak, a Fidesz képviselőjének. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

KÓSA LAJOS (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Ház! Ha jól számolom, a 33. költségvetési vitán veszek részt a parlamentben, ez ilyen jubiláló alkalom. A 33 szép szám, és többször elmondtam már, de ezt szeretném rögzíteni, csak azért, hogy világos legyen a kiindulópont, hogy a költségvetés, de egyébként a matematika logikája szerint is nem létezik olyan szám, aminél ne lehetne nagyobb mondani. Tehát minden számnál van nagyobb szám, ez egy nagyobb fontos alapigazság a költségvetésben is, de a matematika világában is.

A másik kiindulási pont, nagyon fontos axióma, hogy a több, az több, mint a kevesebb. Még a népi bölcsesség is azt mondja, hogy néha a kevesebb több, nem azt mondja, hogy néha a több kevesebb. De ezt azért fontos kijelenteni, mert itt sorjáznak a költségvetésben az eposzi jelzők. Én is tudnék történeti áttekintésben szép ívet húzni: „Vérpatak fog folyni vidéken.” - mondta Torgyán József valamelyik költségvetési vitában, odáig, hogy az önkormányzatok kirablása, kifosztása, a rendszer tönkretétele, kivonulás, összeomlás, tehát ezeket lehet mind mondani, de hogy költségvetési értelemben semmit nem jelentenek, az egészen biztos. Ez hangulatkeltés, semmi más.

Amikor ilyeneket hallok, ezért én ezekkel, ha megengedik, nem nagyon vitáznék, mert ennek semmi értelme nincsen.

Inkább azt szeretném mondani, hogy a költségvetés az ország talán egyik legfontosabb, minden évben sorra kerülő törvénye. A másik a zárszámadás, azt egyébként még kevesebb érdeklődés övezi, mint a költségvetési törvény tárgyalását, ami azért furcsa, mert azt a családi gazdálkodásból is tudjuk, hogy oké, hogy beterveztük, hogy mire mennyit fogunk költeni, de az nem baj, ha a végén megnézzük, hogy ez hogy teljesült, maradt-e pénz, nem maradt pénz. De most sem övezi nagy érdeklődés a költségvetési törvény vitáját, ami azért elgondolkodtató, ha úgy értelmezzük a képviselők munkáját, hogy valamilyen módon részt vesznek a vitában.

Egy másik általános megjegyzésem az, hogy én alapvetően kétfajta költségvetést láttam itt az elmúlt hosszú időszakban, és magam is költségvetési gazdálkodást folytattam polgármesterként 16 évig, tehát valami rálátásom van. A két fő típusa a költségvetéseknek: az egyik olyan, amikor azt lehet mondani, hogy nem különösebb szellemi teljesítménnyel, valamilyen szorzóval felszorozzuk az előző évi költségvetést, és akkor azt mondjuk, hogy itt az új. Lehet ilyet csinálni egyébként akkor, amikor nagyjából prosperál a rendszer, növekszik a gazdaság, különböző okok miatt nem akarunk költségkonfliktust vállalni, olyan a helyzet, hogy adott esetben jobban járunk ezzel, mert különböző bizonytalanságok vannak a rendszerben, és akkor meglátjuk, hogyan kell rá reagálni. Tehát ez önmagában nem feltétlenül baj, létezik ilyen költségvetés, de kétségtelen, hogy sokkal jobbak azok a költségvetések, amelyek valamilyen világos irányt jelölnek ki, tehát van preferenciájuk, mutatnak valamire.

Gondoljunk csak bele! A család életében van olyan, amikor úgy általában hónapról hónapra nem változtatunk semmin, mert jól megy a dolog, vagy nincs lehetőségünk rá, és akkor szokásosan gazdálkodunk. De aztán egyszer csak eljön a pillanat, és azt mondjuk februárban, hogy jó, akkor megyünk nyáron nyaralni, tehát akkor minden hónapban erre meg arra félreteszünk pénzt, és akkor eldöntjük, hogy mit fogunk csinálni. És ez fontos, tehát a célkijelölés minden költségvetésnél fontos.

Ezt azért bocsátottam előre, mert nagyon fontos, ennek a költségvetésnek teljesen világos iránya van, ezt nem lehet tőle elvitatni: a családtámogatási rendszer fenntartása és erősítése, a nyugdíjasok és a nyugdíjasoknak kifizetett előirányzatok szinten tartása, értékvédelme, rezsvédelem, a honvédelmi költségvetés növelése. Tehát itt van világos irány. Nem mondom, hogy ezzel nem lehet vitatkozni, biztosan lehet, meg előre bocsátom, hogy miután minden számnál van nagyobb szám, az nem különösebben nagy szellemi erőfeszítés, ha azt mondjuk, hogy itt van a költségvetésben - teljesen mindegy, melyik terület -, szociális kiadás, utépítés 15 365 milliárd forint, márpedig ennél 50 milliárd forinttal több kell - oké. Tehát ez az az

eset, amikor egy költségvetési vitához, ha álmából felkeltenek egy képviselőt, akkor is hozzá tud szólni, mert ránéz egy számra, azt mondja, 2003-ban a Honvédelmi Alap előirányzata 842 milliárd forint, szerintem meg legyen 900, tehát már teljesítettem a házi feladatot. Tehát azokkal nagyon nehéz mit kezdeni, amikor azt mondják a költségvetés kapcsán, hacsak nincs valami speciális ok vagy valami tényleg olyan dolog, ami rendkívül fontos, hogy itt kiszemezgetek előirányzatokat, és akkor azt mondom, hogy ennél több kell.

Az fontosabb szerintem, hogy ha a költségvetésről beszélünk, akkor az alapfoknál kezdjük. Tehát vitassuk meg azt, hogy azok a fő célkitűzések, amelyeket megfogalmaz a költségvetés, ebben a helyzetben, az adott feltételek mellett - amit a gazdaság, az államháztartás, a folyó költségvetés jelent - jók-e vagy sem, mást kell-e csinálni, valami más irányt mutatni. Én azt állítom, hogy ezek a kijelölt célok jók, és feltétlenül támogatandók. Tehát: a családtámogatási rendszer fenntartása és erősítése, a nyugdíjasok számára kifizetendő összeg szinten tartása és az inflációval való korrigálása, tehát reálértéken a szinten tartás, ha van rá lehetőség - ezt mindig a gazdasági növekedés fényében tudjuk megítélni az év második felében -, akkor annak a növelése, a munkahelyek védelme és a jövedelmek védelme, a rezsivédelem és a honvédelmi költségvetés növelése.

Azt gondolom, mindegyik helyes, és mindegyik mellett nagyon jól lehet érvelni, én most kizárólag a honvédelmi költségvetésről szeretnék beszélni a továbbiakban, lévén, hogy a Honvédelmi bizottság elnökeként szeretném némiképpen alátámasztani, bár talán - ma a háború itt dúl a szomszédunkban - ez akár evidencia is lehetne. De nem feltétlenül az, tehát érdemes végiggondolni, hogy miért, mi is teszi szükségessé, hogy ilyen léptékben fejlesszük a haza védelmi képességét. Hiszen egyébként mondhatná valaki, hogy 2014-ben a walesi NATO-csúcson Magyarország Kormánya azt a vállalást tette, hogy 2024-ben a honvédelmi kiadások érijék el a GDP 2 százalékát. Ráadásul tudjuk, hogy ez növekvő nominális összeget jelent, hiszen a GDP az utóbbi időben rendkívül jelentősen nőtt, és egy nagyon alacsony szintről indultunk el, tehát a növekedés még látványosabb, mert a walesi csúcs idején nem értük el az 1,1 százalékot GDP-arányosan.

Azt szokták mondani, hogy régi bűnnek hosszú az árnyéka. 2004-ben, a Medgyessy-, Gyurcsány-kormányok alatt - volt egy ilyen kontinuitás - beterjesztett törvényjavaslatot elfogadta a parlament, amely megszüntette a kötelező sorkatonaságot.

(11.50)

Most tekintsünk el attól, hogy egy 135 éves intézményt szüntettünk meg, de nagyon fontos volt, hogy ezt a döntést annak a tükrében hozta a parlament, hogy mellette volt egy világos haderőfejlesztési elképzelés,

ami arról szólt, hogy egy kis létszámú, ám szerződéses katonákból álló honvédségre van szüksége az országnak, és ezt kiegészítendő egy igen jelentős önkéntes kiegészítő tartalékos állományra, és vannak országok, amelyek jó példát mutatnak arra, hogy egyébként így kitűnően működhet az ország védelme. Svájcban több száz éve nem volt semmilyen háború, ezzel együtt egyébként Svájcban ez a szisztéma van. Van egy viszonylag kis létszámú, szerződéses állományú hadseregük, és egyébként Svájcban minden fiatalnak kötelező a katonai kiképzésen részt venni oly mértékben, hogy egyébként, akik részt vesznek a kiképzésen, az egyenruhát, sőt a hadi felszerelést is otthon tartják, és egyébként bármikor mozgósíthatók, mert kiképzett és a tudásukat szinten tartó képzési rendszert valósítanak meg. De így működik ez Finnországban, Svédországban, és nem lehetne azt mondani, hogy a finnek vagy a svédek védelmi képessége súlyosan sérül.

Tehát volt egy rendszer, magyarul egy elképzelés, amire a parlament akkor igent mondott. Igen ám, csak hogy mi történt? A sorkatonaságot megszüntettük, ezzel együtt egyébként teljesen világos volt, hogy a Magyar Honvédségnek az a felszerelése és annak a struktúrája abban a pillanatban elavulttá vált, mert nem kell annyi laktanya, nem kell ennyi felszerelés, tehát nyilvánvalóan fejleszteni kell vagy módosítani kell a honvédségnek a felszerelését, a fegyverzetét. De ez a módosítás úgy sikerült - ha valaki megnézi, sokáig azt hittem, hogy ez csak egy ilyen szófordulat, de a helyzet az, hogy a statisztikák és a tények alátámasztják azt az állítást -, hogy a 2004-es honvédelmi fejlesztési program nagyobb mértékben sújtotta Magyarország védelmi képességeit, mint a trianoni békediktátum. Tehát nagyobb leszerelési programot jelentett a valószínűségben.

Megszűnt a tüzérségi képességünk. A tüzérségi képesség. Lényegében leszereltük a tüzérséget. Eladtuk inkurrencia címén az Akácia és a Gvozgyika önjáró ágyúkat, tarackokat. Megjegyzem, most ezeket az eszközöket egyébként tizenvalahány évvel később az ukrán-orosz háborúban látjuk a híradóban, hogy bőven használják. Nem mondom, hogy a legkorszerűbbek, mert nyilván NATO-szabvány, eltérő, tehát a Gvozgyikában nem lehet használni a most rendszerezett NATO-lőszereteket, de voltak. Eladtuk (*Nacsa Lőrinc: Ők!*), leszereltük, szétvágtuk - mármint úgy értem, hogy a Medgyessy-Gyurcsány-kormányok - a páncélozott szállító harci járműveink közül a korszerűnek számító BMP-eket, nyilván a PSA-kat már jóval korábban sem lehetett használni, tehát értelmetlen erről beszélni. Megmaradt az a BTR-állomány, amit eredeti formájában sem nyílt harctéri feladatok ellátására terveztek, hanem városostromra és városi, utcai harcokra, tömegoszlatásra, terroristák elleni küzdelemre. Páncélozott deszantszállító harci jármű volt a BTR, tehát nem az, amire mi használjuk, hogy nyílt harctéren harcoljanak, erre alkalmatlanok. Egyébként ráadásul jelentős mértékben avultak, ez megmaradt.

Lényegében elvesztettük a merevszárnyasrepülő-állományunkat, csak jóval később fejlesztettük a Gripen révén, a helikopter-állományunkat, az összes harckocsit eladtuk, leszereltük. Iraknak egyébként, amit ott szét is lőttek az iraki háborúban, tehát abból már nincs egy darab sem - a T-72-es állományokat -, nem maradt egy századnyi mutatóba Tatán.

Ja, és hát a kézfegyver-állományunk végképpen elavult. Utoljára Rambo lövöldözött RPG-7-esekkel, már az is inkább a vicckategória volt, ahogy azt úgy bemutatták, de most zárójel bezárva. És hát, sok mindennek mondható az AK-47-es vagy az AMD-65-ös, de korszerűnek semmiképpen sem. Arról nem beszélve, hogy már akkor szét voltak lőve ezek a fegyverek, mikor én voltam katona. Ugye, minden fegyvernek van egy határideje, hogy meddig lehet vele lőni, mert utána olyan mértékben változik a terheléstől a cső kalibere, hogy nem lehet pontos lövéseket leadni, mert egyáltalán örülök, ha az irányt eltalálom vele, de ezek megmaradtak nekünk.

Mi lett a valóságban? 2004-ben itt hallgattuk, én is Juhász Ferenc honvédelmi minisztert még visszaemlékezvén a katonai időmre, itt hallgattam a szép mondatokat, hogy majd az önkéntesek sokasága, akik kiképzettek, elkötelezettek, akiket majd nem kell benn tartani a laktanyában, de szükség esetén hozzájuk tudunk fordulni a haza védelmében. 2010-re 17 darab, 17 darab kiképzett, önkéntes állományunk volt. 17! 17! Ezzel mondhatjuk azt, hogy akkor, amikor a Fidesz-kormány átvette a kormányzást - megjegyzem, egy gazdasági válság kellős közepén és egy összeomló költségvetés és gazdaság közepette -, azt kell mondanunk, hogy az a haderőfejlesztési program és koncepció, amit akkor megvalósított a szocialista-szabad demokrata kormányzat, az valóban leszerelte a hadsereget, és nem maradt semmi. Az égegyadta világom semmi. Sem a szerződéses állomány felszerelése nem ütött meg semmilyen mértéket; akkor viccelődünk azzal, hogy egy Magyar Honvédség kontra Fradi-Újpest egyesített B-közép utcai harcából én inkább a Fradi B-közép-Újpest B-közép egyesített csapatra fogadnék, mert olyan állapotban voltunk. Felszerelések nélkül, használható eszközök nélkül. És miután a katonák ezt tudják, tehát szembenéznek a valósággal, mert ők ott vannak, tudják, hogy az M zárolt BTR-ből, az egyikből kiszerelejük az alkatrészt, és beszereljük a másikba, tehát a 300-as állományból ha 200 darab működőképes volt, akkor sokat mondok. Ilyen körülmények közepette a katonák motiváltsága is - mondjuk úgy, hogy - mérsékelte.

Na, most '14-ben nem volt még háború - Krím már volt, de háború nem -, '14-ben a NATO-csúcson Magyarország vállalta a 2 százalékos teljesítést. Itt még annyit hadd mondjak, hogy akkor 1,1 százalékról indultunk GDP-arányosan, megjegyzem, egy akkor évek óta csökkenő GDP mellett. Azonban emlékezzünk vissza az emlékeztető mondatokra, meg fordítsuk le, hogy azok mit jelentenek! „Trükkök százai, amiről nektek nem kell tudni.” Akik ott voltak, még

emlékezhetnek: „Trükkök százai, amiről nektek nem kell tudni” - mondta az akkori miniszterelnök, Gyurcsány Ferenc -, mentette meg a költségvetést attól, hogy egyébként be kelljen vallani azt, ami nyilvánvaló, hogy a költségvetés okán csődben van az ország. Ez a honvédelmi költségvetés kapcsán azt jelentette, hogy egy jó és ügyes manőverrel - az ügyest itt idézőjelbe teszem - a honvédelmi kiadások közé számolták el a nyugdíjas katonák nyugdíjfolyósítását is. Most nem kell mondjam egyébként, hogy oké, ez költségvetési előirányzat szinten növeli a honvédelmi összeget, de ez a trükkök százainak egyike, hogy papíron megvan, de nem kell mondjam, hogy a honvédelmi képességek szempontjából a nyugdíjas katonák nyugdíjfolyósításának a mikéntje nem oszt, nem szoroz semmit sem az égegyadta világon.

Innen indultunk, és most ott tartunk, hogy háború van, erdítő a szüksége annak, hogy a magyar kormány erősítse a haza védelmi képességeit. Teljesen nyilvánvaló, hogy nem volt légből kapott az a walesi nyilatkozat, amikor arról beszélünk, hogy elérjük a 2 százalékot GDP-arányosan a honvédelmi kiadások tekintetében. A költségvetés létrehozta ezt a Honvédelmi Alapot, amihez itt megint lehetne tenni egy szakmai megjegyzést, hogy, ugye, Naszvadi György munkássága óta tudjuk, hogy ezek az alapok mindig gyanúsak, mert alapot csak akkor hozunk létre - két dolog -, ha trükközni akarunk, vagy akkor, ha alá akarjuk támasztani a költségvetésben a teljesen világosan felvállalt költségvetési célt és irányt. Ennek egyébként a felhasználását számon is lehet kérni, ez most klasszikusan ilyen. Tehát emlékszünk rá, számtalan olyan költségvetési vitában vettem részt, főleg a Gyurcsány-kormány idején, amikor az alapok teljesen szétszedték a költségvetést.

(12.00)

Mindig az volt a trükk - ráadásul ez költségvetési szempontból teljesen értelmezhetetlen, ha államtitkár úr még emlékszik rá -, hogy felülről nyitott alap, ami azt a benyomást kelti, hogy na, abból lehet végtelen számú pénzt költeni, mert az felülről nyitva van - na, mindegy, zárójel bezárva -, itt szó sincs erről, mutatja is. Kicsit meg is lennék lepve, meg azt talán még élesen bíráltnám is, hogyha itt most azt mondanánk, hogy ez egy felülről nyitott alap, mert az költségvetési szempontból nehezen értelmezhető, viszont kétségtelen, hogy azzal, hogy meghatároztuk azt a 2023-as Honvédelmi Alapból szándékolt fejlesztést, ami 842 milliárd forintot jelent, ezzel egyébként teljesítjük - legalábbis a költségvetés tervezett növekedése és az inflációs adatok mellett - a 2 százalékos honvédelmi kiadási arányt, ami szerintem nagyon jó, ilyen helyzetben aztán végképp! Már '14-ben is jó lett volna, arról nem is beszélve, hogy utólag ki lehet azt jelenteni, hogy a magyar Országgyűlést az akkori kormány átvette. Leszereltük a hadsereget, csak nem valósították meg azt, amit mellé tettek.

Most itt a fordítottja történik: azt valósítjuk meg, amit elfogadtunk, hogy növeljük a katonai képességeinket. Kiemelt cél egyébként, természetesen a HM fejezetében le van bontva az, hogy ezt mire akarjuk költeni a haderőfejlesztésen belül. Kiemelt cél a katonák védőfelszerelésének a fejlesztése, ezek az egyéni felszereléseket jelentik. Teljesen nyilvánvaló, hogy kiemelt cél a tüzérségi képesség, a páncélos-, a páncéltörő- és a csapatszállító képességek erősítése, a forgószárnyas képességünk erősítése, és természetesen fent kell tartani a merevszárnyas, tehát a repülőkhöz kapcsolódó képességet.

De ehhez tartozik még valami, ami mellett hajlamosak vagyunk elsikkadni, ami pedig hiba, nevezetesen, hogyha egy ország kizárólag úgy fejleszt a haderejét, most itt a technikai színteret nem említem, mert ez általános igazság, hogy egyébként önmaga semmifajta értelmezhető honvédelmi-ipari képességgel nem rendelkezik, az rendkívül féloldalas, mert ugye, az a helyzet, hogy ha bármi konfliktus van, és a logisztikában nehézségek vannak, akkor aztán mit lehet csinálni. Itt is rendkívül szomorú a helyzet, mert korábban, a 2010-es évek végére eljutottunk oda, hogy Magyarországon egyetlen értelmezhető fegyvert gyártottak, a Keserű Művek négylövetű forgótáras gumilövedékes 14-es önvédelmi pisztolyt. Nem mondom, betörő ellen nem rossz, de ezt hadiiparnak azért semmiképp sem tudnám minősíteni, túl azon, hogy a Keserű Műveknek ez a fegyvere egyébként rendkívüli népszerűségnek örvend és teljesen jó, kóbor kutyák ellen végképp. De ha a kóbor kutyáknál többen jönnek valahogy szembe, akkor baj van.

A helyzet az - ez tényleg már stand-upba illő, de önmagában egyébként rendkívül tragikus -, hogy valamikor a magyar iparnak voltak hadi szempontból kommunikációs képességei, gyártottunk páncélozott szállító harci járművet, tüzérségi eszközöket, és azzal néztünk szembe, hogy ez mind nincs, semmi nincs. Ahhoz képest egyébként talán még annál is gyorsabban fejlődünk ezen a területen, mint amire bárki számított volna, tehát álmomban sem gondoltam volna, hogy a magyar hadiipar - mármint idézőjelbe téve, nem a hadiipart, hanem fogalmazzunk úgy, hogy a Magyarországon települt és részben magyar, részben egyébként német tulajdonban lévő hadiipart - innen pályázik a szlovák páncélozott szállító harci járműtenderre, és meg is jelentek egyébként a szlovák újságok, hogy Magyarország fogja felszerelni a szlovák hadsereget - hatalmas kérdőjel. Nyilván ott is vannak mindenfajta történelmi rezisztenciák, tehát ez érdekesen hangzik. Erre se gondoltunk volna, hogy majd mi szereljük fel a szlovák hadsereget, de egyébként ez meg amúgy teljesen normális, mert a magyar kormány '14 óta szorgalmazza a V4-es országok katonai és hadiipari együttműködését, ami egyébként működik is.

És hozzáteszem, hogy a hadiiparnak még megvan az az előnye, hogy na, aztán az végképp magas technológiai szintet képvisel, magas innovációs szintet

képvisel, egyébként versenyképes, és itt van piaca is a hadiiparnak, tehát itt lehet exportálni is különböző felszereléseket. Meg egyébként is, nem tudják sokan, de egészen meglepő, hogy miket köszönhetünk a hadiiparnak, például a margarint. A margarin egy háborús kényszerhelyettesítési termék. A napóleoni háborúban a francia hadsereg zsoldját részben vajban kellett kifizetni; vaj nem volt, és Napóleon adta utasításba a francia hadimérnököknek, hogy csináljanak valamit, és akkor ez lett a margarin. De mondhatom, hogy német hadiipari fejlesztés a Fanta egyébként, amit senki nem tud. Ezt csak érdekességként mondom, tehát itt azért a hadiiparból átszivárgó polgári innovációk, ipari termékek skálája nagyon széles. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy éljen a hadiipar, mert azt gondolom, hogyha a haza védelme fontos, biztos, hogy fontos, ha az emberek fizikai biztonsága fontos, biztos, hogy fontos, akkor a hadiipar is kell, és akkor az is fontos, és akkor már csináljuk ezt úgy, hogy az értelmes legyen.

És egyébként most nemcsak a Rheinmetall Lynx-gyártása az, ami itt felvetődik, de egy sor olyan hadiipari együttműködés, amikről persze lehet mindent felírni meg bírálni, hogy minek nekünk AERO Vodochody, meg minek nekünk osztrák tüzérségi eszközöket, főleg aknavetőket gyártó cég - de hát, ez a hadiipar! A hadiipar nemcsak abból áll, hogy mi varrjuk a katonáinknak a védőfelszerelést meg a ruházatot, hanem a hadiipar abból áll, hogy a CZ-vel együttműködést kötünk, és a kézi fegyvereket most már teljeskörűen mi állítjuk elő, a lőszerrel együtt, sőt exportképességünk is van, meg egy csomó olyan katonai hadiipari együttműködésünk, a velünk tartósan szövetségben lévő országokkal, ami teljesen értelmes, és erősíti az ország biztonságát. Hogyha ezt lehet egyébként a 842 milliárdból finanszírozni, akkor önmagában fontos - és ez egy nagyon fontos ügy - vagy önmagában túlmutató ennek az összegnek a felhasználása, mert teljesen nyilvánvaló, hogy ha itt nem vagyunk teljesen ügyetlenek, akkor ez egyébként ez egy olyan pótlólagos keresletet is jelent a magyar gazdaságban, aminek megvan a magyar gazdasági növekedésben a maga hozadéka.

Úgyhogy összességében én azt szeretném mondani, kedves képviselőtársak, hogy ha mást nem, a honvédelem fejlesztését, erősítését a mostani helyzetben mindenképpen tegyünk meg, fejlesszük, erősítsük, valósítsuk meg. Ezért, tudom, hogy nem szokás a költségvetést támogatni, és nem is lehet számonkérni, az ellenzék általában nem szokta megszavazni a költségvetést, de legalább bizonyos fejezeteiben értsünk egyet; legalább abban, hogy a honvédelem fontos, legalább abban, hogy a honvédelem hadsereg nélkül nem képzelhető el; és legalább abban, hogy a hadsereg léte hazai hadiipar nélkül szintén elképzelhetetlen. Ez már egy olyan nemzeti minimum, amiből már ki lehet alkuadni bármit, és akkor már lehet a részletekről vitatkozni, de az kétségtelen, hogy a honvédelmi kiadások és a Honvédelmi Alap léte a

költségvetésben ezzel a céllal, ezzel a feladatrendszerrel, én úgy látom, hogy feltétel nélkül támogatható.

És itt egy picit hadd szóljak arról, hogy ez a mindennapi életben hogy jelenik meg. Debrecen képviselőjeként hadd mondjam, hogy Debrecen ma az egyik legnagyobb katonavárosa az országnak, ott van a legnagyobb létszámú helyőrség, és egyébként a honvédelmi kiadások érezhetően megjelennek a város költségvetésében is, teljesen nyilvánvalóan. Tehát azt kell mondjam, hogy ennek a tovagyrúzó, úgynevezett multiplifikációs hatásáról nem szól a költségvetés, de az értelmezhető, tehát ne feledkezzünk el róla, hogy akkor amikor a honvédség épít egy vasúti átjárót, azt egyébként mások is használják. Vasúti átjárót azért építenek, hogy a lánctalpas eszközök ne tegyék tönkre a síneket. Apróság, oké, de 25 millió forintot kellett volna a városnak annak a vasúti átjárónak a fejlesztésére fordítani, ami hadiúton van, és egyébként ott járnak a vonatok is. Apróság, de egy csomó ilyen apróság van ebben.

A honvédelmi fejezetben van egy csomó dolog, mindenfajta honvédelmi sportfeladat, amiket egyébként szintén használnak a polgárok is. Tehát a honvédség által használt sportlétesítményeket, amelyek a katonák kiképzésére szolgálnak, egyébként megnyitottuk a környéken lakó debreceniek számára is. Hát, miért ne lehetne futni azon a rekortánon a szomszéd utcában lakóknak is, amin a katonák egyébként gyakorolnak?

(12.10)

Tehát ezek olyan apróságok, amelyeket érdemes hozzászámolni a költségvetés tovagyrúzó hatásaihoz, amikor erről beszélünk.

Úgyhogy, tisztelt elnök úr, kedves képviselőtársaim, jó szívvel támogatom ezt a javaslatot és ajánlom szíves figyelmükbe, hogy esetleg a honvédelmi minimumokban értsünk egyet, és arról beszéljünk, hogy vajon a részletekben igazunk van-e, vagy a bizottsági ülésen már a végrehajtást jól tudjuk ellenőrizni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a DK képviselőcsoportjából Oláh Lajos képviselő úr, az Országgyűlés alelnöke. Parancsoljon, alelnök úr, ön é a szó.

DR. OLÁH LAJOS (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Ez az a költségvetés, ahol egy gerincműtetre többet kell várni, mint egy stadion felépítésére.

Amikor a kormány megalakult, már látszott, hogy mik a prioritásai. Igaza van Kósa Lajosnak, hogy a kormány tevékenysége mutatja a prioritásokat, ezért nincs benne egyetlenegy minisztérium elnevezésben sem az, hogy oktatás, egészségügy és környezetvédelem például, tehát a jövő hiányzik az elnevezések közül. Ez mutatja az önök prioritásait. Önök nem

a jövőt építik, hanem megúszni akarnak. De mit is lehet elvárni egy olyan kormánytól, amely az oktatást minimum három minisztériumba osztja szét, és egyik miniszter kergeti a másikat, ha az oktatás általános jövőjével kapcsolatban szeretnének bármit mondani.

Az önök gazdaságirányítását jól mutatja, hogy 2010-ben 7,25 kuna volt egy euró, most 7,5, ugyanakkor 25,4 cseh korona volt egy euró, most 24,74, a cseh korona erősödött. A forintra meg azt tudjuk mondani, hogy 260 forint volt egy euró 2010-ben, most viszont már a 402-t is eltaláltuk. Ez nem háború okozta probléma, tisztelt kormány, ez nem háborús infláció, mint aminek önök próbálják beállítani, ez az elmúlt 12 év szándékos pénzrontása, amit önök csináltak, ez a rossz kormányzás következménye.

Önök a gazdagok segítségét célul tűző költségvetést raktak össze, ez egy megszorító költségvetés, akárhányszor is próbálják ezt cáfolni, ez egy megszorító költségvetés. Önök nem a várólisták hosszával foglalkoznak, hanem azzal, hogy a NER-kötődésű vállalatok jól járjanak. Önök nem az önkormányzatokkal működnek együtt, csinálnak társadalmi egyeztetést, hanem csak a focipáholy tagjaival. Már a fideszes polgármesterek is értetlenül néznek, és kérdezi Székesfehérvár polgármestere, hogy rendben van, de miért nem egyeztetnek velünk, amikor bármilyen módosítást csinálnak. Tab fideszes polgármestere konkrétan így fogalmaz: „három hónap múlva mindenki lába alatt égni fog a talaj”. Igen, tisztelt kormány, az önök lába alatt is, mert az emberek rájönnek, hogy önök csúnyán becsapták őket.

Ausztriában a kormány megpróbál együttműködni az önkormányzatokkal, már a Covid idején támogatást nyújtottak. Önök elvontak, most meg az embereknek adnak hihetetlen nagyságrendű támogatási csomagot, amire szintén több pénz lenne, ha nem költötték volna feleslegesen sok mindenre. Önök megtévesztik a lakosságot, amikor arról beszélnek, hogy csak a vállalati szférát adóztatják. Minden forint áthárításra került vagy át fogják hárítani. „Hörömpő cirkusz, világszám!”, tisztelt kormány, amikor azt mondják, hogy veszteséges vállalat extraprofitját adóztatják meg. Ugye, értik? Veszteséges vállalatnál extraprofit nem keletkezik. A cirkuszigazgató büszke lenne önökre.

De egy konkrétumot hadd mondjak! Emlékeznek, meghirdették, hogy megállítják az építőanyagdrágulást. Remekül sikerült, azóta még inkább egekben vannak az építőanyagárak. Ugyanez igaz arra, amikor önök azt mondják, hogy megállítják az adó áthárítását. Egyszer már megbuktak, levonultak az öltözőbe, amikor meg akarták állítani ezeket a folyamatokat. Mindeközben az ötéves állampapír 9 százalékos kamattal megy, brutális terhet rárakva a következő évek költségvetésére.

Tisztelt Képviselőtársaim! Erzsébetváros és Terezváros országgyűlési képviselőjeként az ott lakók érdekében több költségvetési módosító javaslatot benyújtottunk, hátha a Fidesz-frakció is úgy gondolja,

hogyan mondjuk, érdemes a társasház-felújításokat támogatni; na, nem azért, hogy szebbek legyenek, hanem azért, hogy kevesebb energiával tudjanak működni. Tudják, akkor kevesebb gázt kell importálni és az jó lesz az országnak. Ezt megelőzően az „Otthon melege” programban önök Budapest egy jelentős részét kizárták, mert csak az 1947 után épült házaknak biztosították pályázati lehetőséget. Ne tegyék ezt most! Az önkormányzati lakások felújítására adtam be költségvetési módosító javaslatot, hisz a lakhatás valóban legyen alapjog, így érdemben lehetne tenni egy lépést, ha az önkormányzati lakások felújítását önök támogatnák. Ha önök szerint is fontos a lakhatás mint alapjog, akkor támogassák ezt a dolgot, általában minden önkormányzatnak biztosítsanak erre forrást.

Zöldítés. Önöknek a zöldítés csak annyit jelent, hogy Budapest tereit lenyúljuk. Azt szeretném kérni, hogy csináljanak egy másik szótárt, ne elvegyék ezeket a tereket, hanem adjanak érdemi támogatást az önkormányzatoknak zöldítésre.

Adtam be javaslatot a költségvetés módosítására iskolák ügyében, a digitális oktatás fejlesztésére, mert sajnos az a digitális oktatás, amit önök már nagyon régóta fejlesztenek sok pénzért kormánybiztossal, mindennel, az dugába dőlt, tisztelt képviselőtársaim, tisztelt kormány. Kértem, hogy a bulinegyed bevételeiből adjanak vissza az ott lakóknak, adjanak több pénzt a Péterfy Kórházra, a Hunyadi-csarnok építésére vagy a belvárosi kapitányság fejlesztésére. De általánosságban is szeretnék kérni valamit az erzsébetvárosiak és terézvárosiak nevében: legyen elég orvos és nővér a Péterfy Kórházban, legyen elegendő gyermek- és házi orvos, örülnénk, ha megfelelő mennyiségű pedagógus lenne - de nincs. Bármerre nézünk, tisztelt képviselőtársaim, tisztelt kormány, csak jönnek szembe a problémák. Ez a költségvetés nem a jövő költségvetése, hanem a káosz és a megszorítások költségvetése.

A világ fejlett országaiban a jövőt építik, költségvetéseikben érdemben látszik a robotizációra, a mesterséges intelligenciára való felkészülés. Önök egyáltalán nem foglalkoznak ezzel, pedig gyakran sok pénz nem is kellene, nem értik, hogy a Nemzeti alaptanterv átalakításának húzása minden egyes évvel hatalmas kárt fog okozni. A költségvetési módosítómban 5 milliárd forintot kértem arra, hogy elindítsuk legalább ezeket a folyamatokat, ne dugják a fejüket a homokba, mert hihetetlen károkat okoznak ezzel.

Az egészségügy kapcsán egyetlen területet szeretnék kiemelni. Minden évben több írásbeli kérdéssel fordulok önökhöz az allergiásokkal kapcsolatosan, a parlagfű-allergiások ügyében, de önök ma többet foglalkoznak a felcsúti kisvasúttal, mint másfél millió parlagfű-allergiással. Ezért nagy tisztelettel azt kérem, hogy foglalkozzanak érdemben ezzel a történettel. Egyeztettem állami vállalatokkal és azt mondják, nincs elegendő forrásuk arra, hogy a kötelező kaszálást elvégezzék. Önök a saját állami vállalatainknak

nem adnak elegendő pénzt, és nem beszélnek arról, hogy az egészségügyet is meg kellene támogatni, és a nemzetgazdasági kár, az a kár, amit kifizetnek ezek a betegek minden hónapban gyógyszerre, az sok tíz milliárdot tesz ki. Önök meg egyáltalán nem foglalkoznak ezzel a dologgal. Kezdeményeztem, hogy legyen érdemi nemzetközi együttműködés, használjanak EU-s forrást erre. Semmit nem csinálnak, mindent elutasítanak.

Tisztelt Kormány! Önök egyet tudnak csinálni, ha jót akarnak tenni ezzel az országgal, és nem akarják, hogy három hónap múlva - idézem a fideszes polgármestert - „égjen a lábuk alatt a talaj”: vonják vissza ezt a költségvetést, hozzanak be egy újat, mert ez a költségvetés nem a jövőről szól, ez a költségvetés kevesek Magyarországnak költségvetése. Hozzanak be egy költségvetést, amely a sokak Magyarországaról szól! Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A következő felszólaló a KDNP képviselőcsoportjából Nacsa Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Mielőtt alelnök úr kiszalad a teremből, még azért válaszolnék egy-két budapesti kérdés kapcsán. *(Dr. Oláh Lajos, az elnöki pulpitus felé mutatva: Nem szaladok ki!)*

ELNÖK: Képviselő úr, rendre utasítom! *(Nacsa Lőrinc: Bocsánat!)* Alelnök úrnak engem kell leváltani, és alelnök úr eddig is nagy türelemmel ült a helyén. *(Nacsa Lőrinc: Elnézést, nem tudtam.)* Úgy-hogy legyen szíves!

NACSA LŐRINC (KDNP): Szeretnék válaszolni egy-két kérdésben köszönettel a képviselő hölgyeknek és uraknak, mert másfél napja mást sem hallunk önöktől, mint hogy megszorításról beszélnek. Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy minek hívják önök azt a megszorítást, amit 2008-2009-ben csináltak, ha ezt önök megszorításnak merik nevezni ebben a költségvetési vitában?

(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Hogy gondolják azt, hogy amikor elvesznek a családoktól adókedvezményeket, otthonteremtési programokat, akkor azt önök nem megszorításnak, csak kiigazításnak hívják? Az volt a megszorítás, tisztelt képviselőtársaim, amikor önök szinte a semmibe vették a magyarországi családtámogatásokat.

(12.20)

Az volt, tisztelt képviselőtársaim, a megszorítás, amikor önök elvették egyhavi nyugdíjat a nyugdíjasoktól, és reálértéken is csökkentették a nyugdíjak értékét, tisztelt képviselőtársaim.

Az volt a megszorítás, amikor bezártak több száz iskolát a kistelepüléseken.

Az volt a megszorítás, amikor 16 ezer aktív ágyat szüntettek meg az egészségügyi ellátórendszerben, 16 ezer aktív ágyat szüntettek meg, és 6 ezer egészségügyi dolgozót tettek az út szélére.

Az volt a megszorítás, tisztelt képviselőtársaim, amikor egyhavi bért elvettek a közszolgáktól.

Az volt a megszorítás, amikor adókat emeltek, és a személyi jövedelemadó felső kulcsa 36 százalék volt abban az időben. Ez most 15, tisztelt képviselőtársaim. Egy 25 év alatti fiatal akkor csak a fizetése 50 százalékát kapta meg. Az 50 százalékát önök elvették tőle, egy 25 év alatti fiataltól. Most a 81,5 százalékát kapja meg az a fiatal a teljes bérének az adómentesség és a csökkenő járulékok miatt.

Az volt, tisztelt képviselőtársaim, a megszorítás, amikor önök fogták, és a cégekre terheltek az adókat; amikor az önkormányzatoknak folyamatosan növelték a feladataikat, de csökkentették a forrásaikat, és egy adósságcsapdába hajszolták őket.

Ha önök most itt, ebben a másfél napban nem ejtették ki több százszor azt a szót, hogy megszorítás, akkor egyszer sem. Maguk nevezik megszorításnak ezt a költségvetést, amikor nem csökkennek, sőt nőnek a családtámogatásra fordított összegek, amikor megmarad a 13. havi nyugdíj, amikor növekszik az oktatásra, a felsőoktatásra és az egészségügyre fordítható költségvetési keret? Ezt hívják önök megszorításnak, amikor önök tényleg mindent elvettek a magyar emberektől?

2008-2009-ben 12 százalékos volt a munkanélküliség, most 3,6, tisztelt képviselőtársaim. Akkor miért nem voltak hangosak és beszéltek megszorításokról, amikor Gyurcsány Ferenc benyújtotta a parlamentben a 13. havi nyugdíj elvételéről szóló törvényt? *(Közbeszólás a DK soraiból.)* A kormány nevében benyújtotta, igen, miniszterelnök volt, tisztelt képviselő úr. Miből gondolják azt, hogy azt a védhetetlen kormányzást nevezik valamiféle igazságos szabadságharcnak és jó gazdasági válságkezelésnek, amikor a mostani időszakban a mostani költségvetés a családokat segíti, a családokat védi, és egyébként a gazdaság fejlesztésére és - ahogy Kósa képviselő elmondta - a hadsereg fejlesztésére egyre bővülő forrásokat talál?

Tisztelt Képviselőtársaim! Az a helyzet, hogy önök álságosak ebben a kérdésben, és önök úgy használják itt ezt a szót, ezt a megszorítást, értem, hogy önöknek ez egy kedves szó, önök nagyon szeretik ezt a szót, hogy megszorítás, de az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy a magyar emberek már elfelejthették ezt a szót azért, mert 2010-ben leváltották önöket, és azóta sem engedik vissza önöket a kormányzás közelébe. Azért felejtették el a magyar emberek azt a szót, hogy megszorítás, és azért nem kell a következő időszakban sem ismerkedniük ezzel a szavakkal, mert önöket 2010-ben ellenzékbe küldték, és azóta is ott tartják a magyar választók - ez a helyzet, tisztelt képviselőtársaim -, azért,

mert annyi történelmi bűnt okoztak nekik 2007-2008-2009-ben.

Nézzük meg, tisztelt képviselőtársaim, hogy 2006-ban, amikor a világgazdaság fejlődött, amikor pénzbőség volt, akkor a magyar költségvetési hiány volt a második legnagyobb az egész világon, csak a háború sújtotta Libanon volt előttünk. A második legnagyobb költségvetési hiányt hozta össze a választás évében a Gyurcsány Ferenc vezette kormány. Aztán persze Balatonöszödön bevallotta, hogy meghamisították a számokat, hazudtak a magyar embereknek, hazudtak az Európai Bizottságnak, és hazudtak mindenkinek abban az időszakban, tisztelt képviselőtársaim.

Többen felvetették Budapest kérdését, Szabó Rebeka is, alelnök úr is; és elnézést kérek, nem tudtam, hogy az ülés vezetésére siet, de ezúttal is megkövetem. Többen felvetették Budapest kérdését, ami szerintem nagyon fontos kérdés, és ideje beszélni Budapestről. Különösen fontos az allergiások segítése. Nem tudom, hogy a méhlegelők mellett élő emberek mennyire örülnek annak, hogy a gaz burjánzik egyébként a korábban szép közparkokban, és ott mindenféle vadvirágok nőnek úgy, hogy közben ott sétáltatják a kutyát, ott sétálnak gyerekekkel, ott sétálnak magukban; mennyire örülnek annak például az allergiások, hogy leszerelték 1500 szemeteskukát Budapesten, és ezért a megmaradt szemeteskukákból kifolyik a szemét, tisztelt képviselőtársaim. Mennyire örülnek annak az allergiások, hogy az értelmetlen lezárások, bezárások és biciklisávok miatt az ablakuk alatt pöfögnek az autók, amikor mehetnének is a dolgukra, és nem kéne órák hosszat dugókban állni, és ami korábban 20 perc volt, az most néhol másfél óras terhet jelent az autósoknak, még most iskolai szünetben is?

Nem tudom, hogy itt ilyenkor mennyire fontos az allergiások szempontja, de úgy látszik, a budapesti városvezetésnek nem, miközben önök egyfolytában az emberek terheit akarják növelni. Dugódíjról beszélnek egyfolytában. Nemrég az LMP-s képviselő úr, talán a tegnapi napon egyenesen be is vallotta, hogy igen, márpedig önök be akarják vezetni a dugódíjat, ez az önök terve. Önök be akarják vezetni a globális minimumadót. Önök mind-mind előjönnek olyan tervekkel, amit mi elmondtunk a választási kampányban, hogy önök adóemelésre készülnek, ha kormányra kerülnek, de most látszik, hogy teljes mértékben igazunk volt. Teljes mértékben önök akkor visszautasították ezeket a vádakot, de mégiscsak úgy történné, hogy a társasági adót emelnék, a személyi jövedelemadót emelnék, a dugódíjat emelnék.

Amikor Szabó Rebeka úgy fogalmaz, hogy az önök rezsicsökkentése, amikor lenézően fogalmaz a rezsicsökkentés megmentése és fenntartása érdekében tett erőfeszítéseinkre, amikor azt mondják önök, hogy ez egy átverés, és meg sem történt, amikor Dobrev Klára azt mondja, hogy nem is történt ilyen, hogy rezsicsökkentés, amikor Jakab Péter azt mondja, hogy az évszázad átverése a rezsicsökkentés, akkor,

tisztelt képviselőtársam, hallgassák meg a német gazdasági minisztert, aki elrendelte a második fokú riasztási fokozatot Németországban, olyan magasra nőtt a gáz ára, és azt mondta, hogy ez most már nem játék, és komoly bajokra kell készülni. Vagy kérdezzék meg esetleg, hogyha van Hollandiában élő ismerősük, hogy milyen kifizetni a tízszer akkora áram- és gázszámlát, mint amennyit a magyar emberek fizetnek most!

Magyarországon jelenleg a legolcsóbb az energia ára, a rezi ára a családoknak az egész Európai Unióban. Ez az az intézmény, amit önök lenéznek, amit támadtak a kampányban és korábban is, amikor bevezettük. Amióta létezik a rezsicsökkentés, önök azon dolgoznak, hogy ez ne létezhessen, hogy ne lehessen, és most a magyar 2023-as költségvetési vitában lenézik a rezsicsökkentést és azt az erőfeszítést, ami kiviláglik világosan a költségvetésből, hogy milyen erőfeszítéseket szeretnénk tenni annak érdekében, hogy ez így is maradjon, hogy Magyarországon fizessék a családok a legalacsonyabb áram- és a legalacsonyabb gázszámlát, tisztelt képviselőtársaim.

Menjünk vissza egészen 2019-ig! Nagyon tanulságos volt az akkori költségvetési vita, és hogy mi lett annak a következménye. Többször elmondtam ezt önöknek, de úgy látom a módosító javaslataikból, hogy most sincs ez másképp. 2019-ben önök a rendkívüli tartalékok és az Országvédelmi Alap terhére benyújtottak több száz módosítót. Sokszorosát költötték volna el papíron annak, ami akkor rendelkezésre állt előirányzatként az Országvédelmi Alapban és tartalékként. Akkor önök felelőtlenül elszórták volna mindenféle más célra, majd 2020 márciusában megérkezett a Covid-világjárvány Magyarországra. Az első pillanatban volt olyan tartalék a költségvetésben, ahova oda lehetett nyúlni, ahonnan meg lehetett rendelni az első maszkokat, lélegeztetőgépeket, ahonnan fel lehetett húzni a kiskunhalasi járványkórházat, ahonnan lehetett finanszírozni azokat a lépéseket... *(Gy. Németh Erzsébet: Hány beteg halt meg?)* Tisztelt Képviselő Asszony! Lehet, hogy ön nevet azon, hogy kevesebbet kellett használni a kiskunhalasi járványkórházat, én örülök annak, és tudom, hogy az ön mellett ülő képviselő úr szerint a betegség jobb, mint a vakcina, ezt meghallgattuk öntől, tisztelt képviselő úr... *(Dr. Komáromi Zoltán: Visszautasítom!)* Volt olyan tartalék akkor az országnak, amihez tudott nyúlni egy olyan nehéz időszakban, amikor le kellett zárni az országot, amikor le kellett zárni a határokat, amikor rendkívüli beszerzésekre volt szükség, és rendkívüli döntésekre volt szükség. Ha nem lett volna ez a tartalék, ha engedünk az önök nyomásának, és elköltjük mindenféle más célra, akkor ott állunk, bocsánat a kifejezésért, legatyásodva, és nem tudjuk elindítani azokat a védelmi intézkedéseket, amelyeknek köszönhetően sok százezer magyar munkahelyet és életet mentettünk meg.

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy most is önmérsékletet javasolnék mindenkinek, aki ilyen

keretekhez és fontos, rendelkezésre álló alapokhoz szeretne módosító javaslatokat benyújtani. Természetesen önök ezt megtehetik, hiszen joguk van hozzá, csak a politikai felelősséget is viseljék akkor, amikor ezek az összegek például ilyen fontos és ilyen életbe vágó dolgokra mennek.

Nagyon fontosnak tartom kiemelni a magyar családok támogatását. Beszéltem a rezsicsökkentésről, beszéltem a 13. havi nyugdíjról, beszéltem a fiatalok szja-mentességéről, de azt gondolom, hogy teljesen világosan látszik - és kapcsolódnék Kósa képviselőtársamhoz - az az irány, hogy mi ennek a költségvetésnek az éle, a hegye, hogy merre mutat. Az elmúlt 12 évben mindegyik költségvetésünk abba az irányba mutatott, hogy a családokat meg kell védeni, és a családokat támogatni kell.

(12.30)

Szerintem óriási vívmány az, tisztelt képviselőtársaim, és önök három ilyen évet nem tudnak elkönyvelni saját maguknak, hogy az elmúlt 12 évben minden évben nőtt az oktatásra fordított összeg, minden évben nőtt az egészségügyre fordított összeg, és minden évben nőtt a családok támogatására fordított összeg, és minden évben nőtt a nyugdíjakra fordított összeg. Ez egy óriási eredmény. Értem, hogy önöknél nem divat ezeket az eredményeket elismerni, és önök sokszor vitában állnak még a valósággal is, a tények nem zavarják meg az önök éleslátását, de mégiscsak azt gondolom, hogy ezeket az eredményeket könyveljük el magunknak, legyünk rá büszkék, és dolgozzunk azon, ha már a 2023-as költségvetés is így néz ki, hogy majd a '24-es, a '25-ös meg a '26-os is úgy nézzen ki, hogy az oktatásra, az egészségügyre, a nyugdíjakra és a családok támogatására egyre több pénz jut.

3225 milliárd forint az az összeg, ami a jövő évi költségvetésben a családok támogatására rendelkezésre áll. Három és félszer annyi majdnem, mint az önök idejében volt. Jóval ezermilliárd alatt volt az az összeg, ami 2010-ben az önök által elfogadott utolsó költségvetési évben rendelkezésre állt a családok támogatásában.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tudják, hogy önök hogy képzelték el a családok támogatását? El lehet innen menni - ugye, ez volt az egyik mondat. *(Gy. Németh Erzsébet: Az nem a családokról...!)* Mi volt a másík? Az, hogy a devizahiteleket lehet fölvenni, tisztelt képviselőtársaim. Az önök offshore lovag jegybankelnöke és az önök parlamenti többsége volt az, aki nem tett semmit annak érdekében, hogy elszabadult ez Magyarországon; mi pedig meg tudtuk védeni őket, ki tudtuk őket húzni ebből a bajból, és ezért most óriási könnyebbség az, hogy egyébként a magyar családok hitelállományának a devizaaránya hatvanvalahány százalékról lement egészen 2 százalék alá.

Ez egy óriási dolog, tisztelt képviselőtársaim. Értem, hogy önök ezt nem gondolják eredménynek, hogy ilyen alacsony lett a devizatartozás a családoknál, a

háztartásoknál, de én mégiscsak azt gondolom, hogy ez eredmény.

A következő időszakban is az idei összegnél is több lesz a családokra fordított összeg. Minden programot nemcsak, hogy fenntartunk vagy meghosszabbítunk, hanem az összegek is nőnek, amit a családok támogatására lehet fordítani. Fordított helyzetben, amikor egy nehéz gazdasági helyzet vagy környezet volt Európában, akkor önök elsőként a családok támogatásait húzták ki. Az egy- és kétgyermekesek adókedvezményét, a háromgyermekes adókedvezményt lecsökkentették, megszüntették a kamattámogatott forinthiteleket, megszüntették a lakásprogramokat, az otthonteremtési programokat, és lecsökkentették a gyest három évről két évre.

Nem tudom, hogy miért van önökben ez a zsigeri reflex, hogy mindig a családokat kell megtámadni, amikor valami probléma van, valami nehéz gazdasági helyzet van, hogy miért a gyest kell lehúzni, miért az adókedvezményt kell lehúzni, miért az otthonteremtési programot kell lehúzni. Hála istennek, elmondhatjuk azt, hogy 2010 óta számos elemmel, talán a frakció-időkeret nem lenne elég, hogy elmondjam azt, hogy mennyi elemmel bővült a családtámogatási rendszer, és a most lejáró programokat is meghosszabbítottuk, az otthonfelújítási programokat meghosszabbítottuk. Nem ahogy lejárt, akkor elkezdjük kivezetni, mert az a fontos, hogy a magyar családok megkapják a nekik járó és jutó támogatásokat, hogy biztonságban tudjuk a magyar családokat.

Ezért volt szja-visszatérítés a gyermeket nevelő családoknak. Soha kormány ilyet nem csinált, hogy egy válsághelyzet kellős közepén, amikor a családoknak a tartalékaikhoz kellett nyúlni egy Covid-járvány két éve alatt, akkor visszaadtuk a személyi jövedelemadót a gyermeket nevelő családoknak. Ez egy óriási eredmény. Megint csak egy olyan dolog - és most már a harmadik, negyedik ilyen pontot érintem -, amire közösen büszkéek lehetnénk, csak önök képtelenek erre, mert az önök alapvető politikája az, hogy mindent ellenzünk, amit a kormány csinál. Minden rossz.

Nyilvánvalóan ez egy tagadása a tényeknek, nem ismerik el azokat az eredményeket, nem ismerik el azokat a számokat. Nem állunk jól demográfiailag, de Európában mégiscsak nálunk nőtt legnagyobb arányban a termékenységi ráta. Nem állunk jól, de mégiscsak nálunk nőtt legnagyobb arányban a termékenységi ráta. Európában GDP-arányosan mi költünk a legtöbbet családtámogatásra. Ahogy a képviselő úr elmondta, mindig lehet egy nagyobb számot mondani, csak önök 900 milliárdot költöttek rá, mi meg 3225 milliárdot a jövő évben. Ez az óriási különbség, tisztelt képviselőtársaim, hogy ki hogy gondolkodik erről, hogy kinek fontos az, hogy a családok biztonságban legyenek, megkapják a támogatást, és hogy a sokadik gyermek vállalása ne jelentsen egyet a szegénységgel, mint az az önök idejében volt. Harmadik, negyedik, ötödik gyermek vállalása egyenlő volt a szegénységgel a Medgyessy-, Gyurcsány-, Bajnai-kormányok alatt.

Egy óriási történelmi bűn, tisztelt képviselőtársaim. Keveset beszélünk erről. Mindig előjönnek, hogy önök csak megszüntették a 13. havi nyugdíjat, a 13. havi bért, de az, hogy a családokat hagyták elszegényedni és kiesni a középosztályból, azt gondolom, hogy egy történelmi felelőtlenség volt, amit, azt gondolom, hogy mostanra sikerült, az önök hibáját jóvátennünk.

A családbarát adó- és járulékkedvezmények, például a családi adókedvezmény, a friss házásoknak járó adókedvezmény, a 25 év alattiak vagy éppen a négygyermekes édesanyák adómentessége a jövőre 609 milliárd forintról 645 milliárd forintra nő, tehát 6 százalékkal nő az adókedvezmények összege is. Ez a legszélesebb családtámogatás. Önök mindig támadták a családi adórendszert is. Gyurcsány Ferenc egész egyszerűen hülyeségnek nevezte a családi adórendszert, hiszen a családi típusú adórendszer a legszélesebb. Itt a jogosultak 97 százaléka igénybe veszi ezt. Ez az, ami a legtöbb embert elér, aki jogosult a családi adókedvezményre. Értem, hogy önöknek a leginkább az fáj, hogy mi a munkához kötjük az adókedvezményt, értem, hogy önöknek leginkább az fáj, hogy nem segélyalapú társadalmat építünk, hanem munkaalapú társadalmat, de én úgy gondolom, hogy helyes ez az irány, és örülök, hogy tovább nő az adókedvezményre fordított költségvetési összeg.

Az otthonteremtési programok, a lakástámogatások, amilyen a CSOK vagy az otthonfelújítási támogatás, az adó-visszatérítési támogatás, vagy éppen a nagyon nagy segítséget jelentő jelzáloghitel-csökkentési támogatás; 495 milliárd forintot fogunk fordítani ezekre a programokra 2023-ban, ami az idei 386 milliárd forintos összegnél 28 százalékkal, 109 milliárd forinttal több.

Önök többször beszéltek, részben volt, amikor jogosan, lakhatási kérdésekről, fiatalok, friss házások, családalapítók lakhatási kérdéseiről, akkor ismerjék el azt az eredményt, hogy 106 milliárd forinttal több lesz a jövő évi költségvetésben az otthonteremtési, otthonfelújítási programokra. Ez egy eredmény. Több ember jut lakáshoz, több család kezdheti el egy új építésű otthonban az életét, érkehetnek oda majd a gyerekek. Azt gondolom, hogy ez egy olyan program, ami minden évben megérdemel szerintem hasonló mértékű emelést. Én örülök, hogy egy feszes költségvetési évben, amilyen a jövő évi is lesz, ilyen programokra egyre több és több jut.

Gyermekétkeztetésre 2023-ban 100 milliárd forint fog rendelkezésre állni. Ez 67 milliárd forinttal több, mint 2010-ben. Ez is egy nagy segítség azoknak a családoknak, akik rászorulnak, és nemcsak az iskolai időszak alatt, nemcsak az óvodai időszak alatt, hanem a szünidőben is megkapják a gyermekétkeztetést, a szünidőben is megkapják a rászorulók azt, hogy teljes ellátást kapnak étkezés szempontjából, és jut melegebb az asztalra.

S akkor beszéljünk a tankönyvekről, tisztelt képviselőtársaim. Emlékeznek a szocialista-DK-s tankönyvpolitikára? Az önök egyik haverjának privatizálták a

tankönyvkiadót, és még profitot is garantáltak neki, tehát a tankönyveken akartak, a diákokon akartak 30 milliárd forintos profitot kiszipolyozni a rendszerből. Ehelyett mi történik most? Minden gyermeknek ingyenes a tankönyv. Mindenkinek. Az egygyerekeseknek, a kétgyerekeseknek, a háromgyerekeseknek meg a többgyerekeseknek is, mindenkinek.

Én emlékszem arra - négyen voltunk testvérek -, hogy a szüleimnek micsoda terhet jelentett az év elején négy gyermeknek megvenni a tankönyvet, mondjuk, a 2000-es évek közepén. Négy gyermeknek a teljes tankönyvsomagot, mindig más osztályban. Óriási kiadás egy szülőnek az, hogy az év eleji tankönyvsomagot beszerezze. Ez nincs többet, mert minden Magyarországon tanuló gyerek ingyen kapja a tankönyveit.

Az idei évhez képest a családokat segítő szolgáltatások, mint az óvoda, a bölcsőde, a táboroztatás, a védőnői szolgálat, 566 milliárd forintra, azaz 15 százalékkal többre nőnek jövőre, ebből a bölcsődei költségvetés több mint 40 százalékkal nő az idei költségvetési évhez képest.

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy nem ez a megszorítás. Nem az a megszorítás, amikor a családokra jutó összegek nőnek, amikor a bölcsődei ellátásra fordított összegek nőnek, amikor az oktatási kiadások nőnek, amikor az egészségügyi kiadások nőnek, amikor adókedvezmények vannak. Tisztelt Képviselőtársaim! Ha önök ezt mondogatják, mert ez lett kiadva a DK pártközpontjából, hogy mindenkinek azt kell mondania, hogy megszorítás van, akkor önök nem értik ennek a szónak a lényegét. Vagy olyan selektív a memóriájuk, hogy a 2008-2009-es időszakot nem ismerik, és nem emlékeznek rá.

(12.40)

Aki azt mondja erre a költségvetésre, hogy ez a megszorítás költségvetése, amikor minden fontos területre, és még nem is beszéltem a hadseregefejlesztésről, nem is beszéltem sok fontos más területről, minden fontos területre több jut, mint az idei évben, akkor az a költségvetés egy jó költségvetés.

Én is tudok minden számnál nagyobb számot mondani, ehhez nem kell matematikai zseninek lenni azért, tisztelt képviselőtársaim, hogyha valaki mond egy számot, akkor Szabó Szabolcs majd föláll, és mond egy nagyobb számot, ehhez nem kell, nem tudom, milyen zseninek lenni (*Szabó Szabolcs: Azt is tudok, meg kisebbet is!*), nem kell. Még kisebbet is tud a képviselő úr. (*Szabó Szabolcs: Például a miniszterelnök fizetése!*) Egészen hihetetlen!

Én mégiscsak azt gondolom, hogy a feszes költségvetés és a nehéz gazdasági helyzet ellenére, hiszen látjuk azt, hogy Európa azért nagy bajban van, gyülekeznek a gazdaság egén a sötét felhők, energiaválság van kibontakozóban, magas az infláció, egy ilyen környezetben szerintem egy ilyen költségvetés igenis megsüvegezendő, tisztelt képviselőtársaim.

Még Szabó Rebekára szerettem volna reagálni, aki azt mondta, hogy szükség lenne ivartalanítási programra. 600 milliárd forint volt ivartalanítási programra a 2021-es esztendőben. (*Gy. Németh Erzsébet: 600 milliárd?*) 600 millió forint volt, bocsánat, 600 millió forint volt ivartalanítási programra. (*Szabó Szabolcs: Tudsz kisebbet mondani!*) Tudok kisebbet is mondani. 600 millió forint volt az elmúlt évben ivartalanítási programra; több mint 15 ezer állat ivartalanítása történt meg abban az időszakban.

Én csak ezt kérem önöktől zárásként a költségvetési vitában, hogy amikor azt mondja Szabó Rebeka, hogy azért kell ivartalanítási program, mert nincs, akkor a valótlansággal nagyon nehéz vitatkozni. Ronald Reagan mondása jut eszembe, hogy nem az a baj a liberálisokkal, hogy tudatlanok, hanem az a baj, hogy amit tudnak, az nem úgy van. És az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy a valóságot ne tagadják el egy költségvetési vitában, legalább a tényeket ne tagadják el. Biztos tudnak felsorolni rengeteg kritikát, biztos tudnának átcsoportosítani ide-oda. Hála istennek, a magyar választók bölcsessége okán ez most a mi feladatunk, és a jövő évi költségvetés összeállítása a mi feladatunk, és nem az önöké. (*Szabó Szabolcs közbeszól.*) Szívesen meghallgatjuk az önök véleményét, csak a tényeket, csak a tényeket ne tagadják el, azokat a számokat, amelyek eredmények, amikre érdemes közösen büszkének lennünk.

Azt látjuk a 2023-as költségvetésből, hogy az eredményeinket tovább tudjuk vinni, és a családok, a rezsidélem, a hadsereg, a nyugdíjasok védelme mindmind előnyt fog élvezni a jövő évi költségvetésben. Köszönöm szépen. (*Szórványos taps a kormánypárti sorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Varga Ferencnek, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA FERENC (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy a következő néhány percben megoszom a tisztelt Házzal az általam benyújtott költségvetési módosító javaslatokat.

Kezdjük rögtön egy olyan javaslattal, amely a lakóhelyem szerinti választókerületet érinti, és az elmúlt években egyre égetőbb problémává válik! A szentesi Dr. Bugyi István Kórház 100-120 ezer ember ellátásáért felelős. Műtőtömbjének megépítése 2013 óta téma a választókerületben. Az azóta eltelt időszakban, mondhatni, hogy semmilyen érdemi előrelépés nem történt az új műtőtömb megépítését illetően. Az új épületben kapna helyet az összes aktív betegellátás mellett az intenzív osztály, a traumatológia, az urológia és a fül-orr-gégészeti is. A tömb egybeépítése ezekkel az osztályokkal költséghatékonyságot jelentene. Fontos, hogy egy közel 100-120 ezer ember ellátásáért felelős kórház tartani tudja a versenyt a környező, sőt az ország többi kórházával is. Ezért kezdeményezem a régóta ígért műtőtömb megépítését,

mert a szentesi és környéki embereknek is ugyanolyan joguk van modern és biztonságos körülmények között gyógyulni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A XXI. század pestisének hívom a dizájnerdrogokat. Nagyjából 2009 óta ismerkedünk ezzel a fogalommal, azonban az azóta eltelt időszakban főként a szegregátumokban rendkívüli méreteket öltött a kábítószeres fogyasztóinak száma. Látjuk, hogy a hatóságok és a kormány nem tudja felvenni a kesztyűt ezen szerek visszaszorítása érdekében, hiszen hiába bővül folyamatosan a tiltott szerek listája, ezek az intézkedések nem tudják követni az új összetételű drogok piacra kerülését. A dizájnerdrogok jóval olcsóbbak, mint az alkohol, könnyen és gyorsan beszerezhetőek, és nagyon rövid idő alatt zombit tudnak csinálni a használóikból. És ezen használók közül sajnos egyre több a 18 év alatti, sőt az egészen gyermekkorú felhasználó is. Ezeket a leszakadó, elmaradott településrészekben a szerek használata közösségeket tett függővé, családokat tett tönkre, és fiatal életek veszttek kárba szerte az országban.

Ezen alpból kiindulva javaslom a kormánynak, hogy hozzon létre egy programot, amelynek során az Országos Rendőr-főkapitányság civil szervezetek bevonásával meg tudja erősíteni az eddigi dropprevenációs vonalát. Jussanak el minden általános és középiskolába, a civil szervezetek segítségével pedig menjenek le a telepekre, és felvilágosító előadás formájában igyekezzenek tájékoztatni a fiatalokat a droghasználat veszélyeiről, ezáltal lehetővé válna visszaszorítani a dizájnerdrogok használatának továbbterjedését.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az országban több száz szegregátum van jelenleg, és általánosságban elmondható, hogy ezek mindegyikén magas az egy háztartásra eső négy lábú barátaink száma. Sajnos, a lakók szociális és gazdasági környezetéből fakadóan nagyon sok esetben ezek az állatok nincsenek sem beoltva, sem ivartalanítva. Általában a szegregátumokban falkába verődve kóborolnak, ami további problémákat vet fel, főleg, hogyha figyelembe vesszük, hogy mindezt kiskorú gyermekek közvetlen környezetében teszik, valamint hogy ennek milyen egészségügyi kockázatainak vannak.

A folyton növekvő kutyaszaporulat folyamatosan ront a helyzeten, ráadásul a menhelyekre, állatorvosokra is nagy nyomást gyakorol. Azt gondolom, hogy ennek véget kell vetni. Pontosan ezért kezdeményezem, hogy egy országos lefedettségű, minden szegregátumra kiterjedő állattartási és ivartalanítási programot hozzunk létre, melynek keretein belül ezek az állatok beoltásra és ivartalanításra kerülnének, kiküszöbölve ezzel a felmerülő problémákat.

Nacsa Lőrinc képviselő úr az imént említette, hogy igen, van erre vagy volt erre 600 millió forint. Én ezt nem tagadom, de ez nem érintette a szegregátumokat, és hogyha megnézzük, akkor én azt gondolom, hogy a szegregátumok azok, ahol tényleg van mit csinálni ebben az ügyben. Úgyhogy én szeretném, hogyha egy ilyen program is létrejönne.

A következő javaslatom a nagyszülői gyámság támogatásával kapcsolatos, ugyanis gyermekvédelmi területen az elsődleges irányelv, hogy ameddig a megfelelő körülmények biztosíthatóak, addig a gyermekek maradjanak a családjukban, ha nem is közvetlenül a szüleiknél, de valamelyik rokon, például a nagyszülők gyámsága alatt szocializálódjanak és nevelkedjenek. Azonban a kormány nem támogatja a nagyszülői gyámságot.

Ha figyelembe vesszük, hogy egy nevelőszülő mennyi anyagi segítséget kap, szemben egy családon belül örökbe fogadott gyermekkel, akkor azt láthatjuk, hogy ég és a föld a különbség, pedig ezen családok esetében is indokolt lenne a segítség, hiszen a kormány jelenlegi családpolitikájának nagy része rájuk nem vonatkozik. Nem tudják felvenni a falusi CSOK-ot, sok esetben több kiskorú gyermekkel a háztartásukban nem jutnak hozzá a kedvezményes hitelekhez sem, pedig mindössze emberi és nagyszülői szeretetből és kötelességből nevelik saját unokáikat.

Kezdeményezem tehát, hogy a kormány bővítse ki a családpolitikáját úgy, hogy a családon belül örökbe fogadott, nagyszülői gyámság alatt lévő gyermekekre is igénybe lehessen venni a jelenlegi támogatásokat.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A cigány népesség felzárkóztatásának egyik legfontosabb alapja, hogy olyan tudáshoz, szakképzettséghez jussanak a felnövekvő generációk, ami hatékony munkaerőpiaci érvényesülést biztosít számukra. Tehát hatalmas jelentősége van annak, hogy milyen tudást szereznek meg alap- és középfokú tanulmányaik során. Minőségi oktatásra van szükség. Megbecsülés és támogatás kell a pedagógusoknak, hiszen ők azok, akik gondozzák a jövő generációját, és ők azok, akik megfelelő tudással tudják őket felruházni.

Egy kezdő pedagógus bére ma az országunkban nagyjából nettó 200 ezer forint, ami alapján véve rendkívül kevés, de ha figyelembe vesszük azt is, hogy nem biztos, hogy ugyanolyan kihívásokkal néz szembe egy budapesti és egy szabolcsi vagy borsodi pedagógus, akkor azt is láthatjuk, hogy ezek a pedagógusok nincsenek motiválva azért, hogy hátrányos helyzetű gyermekeket hatékonyan tudjanak oktatni. Márpedig a felzárkóztatás egyik alappillére az oktatás kell hogy legyen.

Pontosan ezért kezdeményezem, hogy az ország hátrányos helyzetű területein tanító pedagógusok kapjanak kiemelt bérezést, hiszen munkájuk során hátrányos helyzetű, speciális nevelési igényű, többségében szegénységben érkező gyermekekkel foglalkoznak, akik sokkal több odafigyelést igényelnek társaiknál, ennél fogva egy pedagógusnak sokkal több munkát kell befektetnie a tanítása során.

(12.50)

A maradék időkeretemben pedig engedjék meg, hogy reagáljak a Ritter Imre képviselőtársam által elmondottakra! Először is azt szeretném leszögezni,

hogy a nemzetiségek ügye véleményem szerint egy pártokon átívelő ügy kell legyen, amibe nem szabad belekeverni a pártok politikáját, úgyhogy a hozzászólásomat ezt tiszteletben tartva szeretném önnek megtenni.

Szó volt arról a nemzetiségi önkormányzatok feladatalapú támogatásával kapcsolatban, miszerint maradjanak meg az átlagpontszámok a következő évben is. Belátom és támogatom az ön javaslatát, azonban fel szeretném hívni arra a figyelmét, hogy csak a roma nemzetiségi önkormányzatokat tekintve nagyjából minden harmadik roma nemzetiségi önkormányzatnak a feladatalapú pontszáma érvénytelen lett az elmúlt években. Tudjuk, hogy az átlagnak van egy olyan csúnya tulajdonsága, hogy ami nulla, az bizony nagyon lehúzza az átlagot, és ezáltal ez a több száz roma nemzetiségi önkormányzat egy szélmalomharcba keveredne, ha ezt így hagynánk.

Úgyhogy szeretném javasolni önnek, tisztelt képviselő úr: amellett, hogy az átlagpontoszámítást meghagyjuk... - tudom, hogy ez sokkal több munkával jár azoknak, akik egyébként a feladatalapú pontszámok kiszámítását végzik, de igenis adjunk egy lehetőséget a nemzetiségi önkormányzatoknak arra, hogy a valós és ténylegesen elvégzett munkájuk alapján is kaphassanak egy pontszámot, és ne adj' isten, esetleg a magasabb pontszámot választhassák. Ahogy ön ezt elmondta, ez nem jár plusz költségvetési többlettel, semmilyen pluszforrással nem jár, mindössze a metóduson kellene változtatni.

Továbbá nagyon örülök neki, hogy javaslatában visszacseng az a felszólalásom, amit május 17-én elmondtam itt, a Parlament falai között, miszerint azok a települési önkormányzatok, ahol nemzetiségi önkormányzatok működnek, kapjanak több forrást. Úgyhogy én teljes vállszélességgel tudom önt támogatni ebben a javaslatában. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Most megadom a szót Czerván György képviselő úrnak, a Fidesz részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

CZERVÁN GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! A 2023. évi költségvetés a rezsicsökkentés és a honvédelem költségvetése, erről már többen is szóltak. Én most egy másik fontos területről szeretnék néhány szót szólni, az agrár- és a vidékfejlesztésről, az agrár- és a vidékfejlesztési támogatásokról.

Az elmúlt években a mezőgazdaság több súlyos kihívással is szembesült, rendkívüli körülmények között kellett hogy helytálljanak a gazdák. Elég a koronavírusra, a rendkívüli időjárási körülményekre, a magas gabona-, olajosnövény-, műtrágya- és energiaárakra, a munkaerőhiányra vagy éppen a társadalom növekvő környezeti és klímapolitikai elvárásaira gondolni. Ezt a helyzetet csak súlyosbította az orosz-ukrán háború.

A kihívásokra reagálva a következő időszakban az agrárpolitikában előtérbe kerül néhány elem, mint például a hatékonyság és versenyképesség, az állatjólét, a környezeti és klímapolitikai célok, az együttműködés és a generációs megújulás. A szaktarca kidolgozta és elindította 2021-ben a „Megújuló vidék, megújuló agrárium” programot. Ennek a megvalósítása lesz a legnagyobb feladat a következő években. A magyar mezőgazdaság, élelmiszeripar és vidéki települések fejlesztésére a 2021-2027 közötti időszakban soha nem látott mértékű forrás áll rendelkezésre. A kormány ugyanis az uniós jog adta maximális mértékben, 80 százalékban biztosít nemzeti kiegészítő finanszírozást az uniós forrás mellé. A 2021-2027-es időszakban a közös agrárpolitika I. pillére keretében 3400 milliárd forintot, a II. pillér tekintetében 4265 milliárd forintot fordítunk a magyar mezőgazdaság, a magyar élelmiszeripar és a vidéki települések fejlesztésére.

A 2023. évi költségvetés tervezetében: az Agrárminisztérium 220 milliárd forint, az uniós fejlesztések 545,5 milliárd forint, a Nemzeti Földalap fejezet 20,9 milliárd forint és a költségvetés mellékletében megjelenő tételek 511 milliárd forint, összesen 1206,3 milliárd forintot tesznek ki. Ezen összegből a termelői agrárfinanszírozásokra fordítható mintegy 1076 milliárd forint, amelyet a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni jövedékiadó-visszatérítés 28-33 milliárd forinttal egészít ki. Ez az összeg 245,5 milliárd forinttal haladja meg a 2022. évi tervezett összeget. A növekmény legjelentősebb részét a vidékfejlesztési programra beállított többletforrások teszik ki.

Nézzük a fontosabb támogatási jogcímeket! A közös agrárpolitika I. pillérében, vagyis a közvetlen támogatásoknál a fenntarthatóságot elősegítő alapjövedelem-támogatás mellett agrárökológiai program, a „Fiatal gazda”-támogatás, a termeléshez kötött támogatás és az újraelosztó, redisztribúciós támogatási jogcímek szerepelnek. Ezen jogcímek esetében az agrárökológiai program kivételével tárgyevi előleg, illetve részletfizetés alkalmazásával számol a költségvetés. A piaci támogatások 34 milliárd forintos keretén belül a borágazat támogatására 11 milliárd forint áll rendelkezésre. A fennmaradó 23,2 milliárd forint a már évek óta jelentős népszerűséggel működő programok finanszírozását szolgálja. Ilyen a magyar méhészeti nemzeti program, iskolatej- és iskolagyümölcs-program, a termelői szervezetek támogatása, illetve a nemzeti program alapján működő, az egyes állatbetegségek megelőzését és felszámolását célzó támogatás.

Tisztelt Országgyűlés! A vidékfejlesztési és halászati programok 2023. évi finanszírozására 454,5 milliárd forint került beállításra, amely a 2022. évi összeget 220 milliárd forinttal haladja meg. A közös agrárpolitika II. pillérében, vagyis a vidékfejlesztési pillérben a 2023-2027 közötti időszakban valamennyi, már jelenleg is alkalmazott intézkedés támogatható marad,

és alapvetően nem változik meg a vidékfejlesztési támogatások struktúrája sem. A tagállamoknak 2021-től arra kell törekedniük, hogy a '14-20-as időszakhoz képest erőteljesebb környezeti és éghajlati célkitűzést teljesítsenek.

Engedjenek meg néhány szót a nemzeti agrártámogatásokról, amely száz százalékban a hazai költségvetésből finanszírozott támogatásokat jelenti. A 2023. évi költségvetési javaslatban 74,5 milliárd forint került beállításra, amely magában foglalja a korábbi támogatási jogcímeket. Cél a jelenleg futó támogatási konstrukciók fenntartása, minél hatékonyabb működtetése. Továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a közvetlenül uniós forrásból nem részesülő baromfi- és sertéságazatokra, az állatjóléti támogatásokon keresztül elsősorban. A közös agrárpolitika átmeneti időszakára vonatkozó szabályozás fontos eleme, hogy a Magyarország uniós csatlakozási szerződése alapján biztosított, úgynevezett átmeneti nemzeti támogatások jogcímei 2023-ban is változatlan feltételekkel kerülhetnek meghirdetésre, amely lehetőséggel Magyarország mindenképpen élni akar.

Az állatbetegségek megelőzésére és felszámolására, állati hulla ártalmatlanítására szóló támogatási jogcímek megmaradnak, a szőlő aranyszínű sárgaságát okozó betegség elleni védekezési támogatása tovább folytatódik. Számos, úgynevezett csekély összegű támogatás kerül évente meghirdetésre a szarvasmarha, a juh, a kecske, a méhészet, a nyúl, a hal, a húsgalamb, a gyümölcs, a szőlő, a dohány, a fűszerpaprika és különféle szárítmányok támogatására.

(13.00)

A szaktárca továbbra is támogatja a mezőőri szolgálat megalakítását és működtetését is, a következő évi költségvetésben ez benne van.

A 2023. évben is fontos célkitűzés az agrárgazdaság finanszírozási feltételeinek kedvezményes hitelezési eszközökkel történő javítása, itt elsősorban a kamattámogatásokra és a kezességvállalási díjhoz kapcsolódó támogatásokra gondolok.

A tenyésztésszervezési feladatokra 1,3 milliárd forint összegű forrás áll rendelkezésre, amely hozzájárul a magyar állattenyésztés minőségi fejlesztéséhez, biológiai alapjainak megújításához.

Továbbra is működik a mezőgazdasági kockázatkezelés, a nemzeti agrárkárenyhítési rendszer. A 2023. évben a már megemelt termelői befizetések, a várhatóan mintegy 6,4 milliárd forint mellett további 6,4 milliárd forint költségvetési forrás biztosítja az előírt állami hozzájárulást, hogy a kárenyhítési igények minél teljesebb körű kifizetése valósulhasson meg.

Szintén működik a jégkarmérséklő rendszer, valamint folytatódik a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás, valamint a krízisbiztosítási rendszer. Állat- és növénykártalanításra 9,8 milliárd forint áll rendelkezésre, amely 6,3 milliárd forinttal haladja meg a 2022. évi előirányzatot.

Tisztelt Országgyűlés! Úgy gondolom, hogy a rendkívüli körülmények ellenére a betervezett források és jogcímek biztosítani tudják az agrárium hatékonyságának további növelését és a vidéki életminőség javulását. Ezért kérem, hogy támogassák az előttünk lévő előterjesztést. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Tóth Endrének, a Momentum képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Nehéz helyzetben derül ki az ember igazi jelleme. Amíg sok pénze van valakinek, amíg jól megy a szeker, addig nem kell igazán nehéz döntéseket hoznia, de ha beüt a válság, akkor sokat elmond, hogy miről hajlandó lemondani, és mi az, amihez fogal-körömmel ragaszkodik.

Vannak olyanok, akik ilyenkor, válság idején is, családi válság idején is szinte mindenről hajlandók lemondani, csak azért, hogy a gyerekek jövője biztosított legyen, maradjon pénz a gyerekeknek angoltanarra, maradjon fogszabályozásra, kollégiumra, és ez akkor is legyen így, hogyha le kell mondani a szülőknek, mondjuk, az étteremről vagy arról, hogy elmennek új ruhát venni vagy shoppingolni.

De vannak viszont olyanok is, akik nem így állnak ehhez, és nehéz helyzetekben sem képesek lemondani a saját kedvteléseikről, a saját igényeikről valami fontosabb kedvéért, maradjon csak a sportfogadás, a szórakozás, a shopping, a gyerek meg majd megkeresi magának 18 évesen a kollégiumra meg az egyetemre valót.

Nos, kedves kormánypárti képviselőtársaim, önök az utóbbi mentalitással rakták össze ezt a költségvetést. Mi más igazolhatná ugyanis, hogy a pedagógusoknak nem lesz érdemi béremelés jövőre, míg Orbán Viktor havi kétmillióval vissz majd többet haza? Mi más eredményezhette azt, hogy a közszolgálati dolgozók fizetésében az áremelkedés hatását semmi nem kompenzálja majd? Mi más szolgálhatna okot arra, hogy a klímavédelem, illetve az egészségügy problémái el vannak hanyagolva, miközben értelmetlen és elutasított óriásberuházások zajlanak, és emésztenek fel több száz milliárdos tételeket, mint például Paks II. vagy a Liget Budapest-projekt.

Mi más indokolhatná azt, hogy 30 milliárdos leépítési tervekkel rendelkezik ez a költségvetés, miközben kormányzati propagandára még mindig több száz milliárd forintot terveznek be? Mi más indokolhatná azt, hogy amikor bevezetik az extraprofitadót, akkor a NER vállalatai, a NER oligarchái kimaradnak ebből a körből, annak ellenére, hogy több száz milliárd forintot vittek haza az utóbbi időben közbeszerzésekből. Mészáros és Garancsi, illetve a többi oligarcha miért nem járul hozzá a Rezsivédelmi Alaphoz?

Ez a költségvetés az elszegényedés költségvetése, ez a költségvetés az érzéketlenség költségvetése, mert nem bántja a kormányzat szent teheneit, de bántja az emberek pénztárcáját, mert 600 ezer, közszférában dolgozó magyar ember vár hiába segítséget és kompenzációt az elszabaduló árak fenyegetésében, miközben a közszféra vezetőinek, a miniszterelnöknek immár nem kell családi kölcsönt igénybe vennie, hogyha gyermekét svájci luxusegyetemre szeretné beírni.

Sokat bántják önök Bajnai Gordon miniszterelnököt és az ő kormányzását, hol joggal, hol pedig indokolatlanul, de egy biztos, hogy Bajnai Gordon, amikor átvette az ország irányítását, a válságra való tekintettel egyforintos fizetést vett fel, míg Orbán Viktor a válságra való tekintet nélkül 2,8 millió helyett 4,8 millió forintért fogja vezetni ezt az országot és végzi majd a munkáját.

De a Momentum frakciója most letett egy javaslatot az asztalra, amely korrigálni tudná ennek a költségvetésnek a hibáit. A költségek mindössze 5 százalékanak átrendezésével garantálni lehetne, hogy a magyar emberek ne maradjanak segítség nélkül a válságban, hogy ne kelljen a közszféra 600 ezer dolgozójának tehetetlenül végignéznie, ahogy elértéktelenedik a fizetése. Ezért hoztuk létre a jóléti alapot, a jövővédő alapot és az egészségvédelmi alapot.

A jóléti alap létrehozásával javasoljuk a közszféra dolgozóinak 20 százalékos béremelését a pénzromlás hatásainak kompenzálására, amely javaslat egyébként összhangban van a Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezetének követeléseiével. Ezenfelül elengedhetetlennek tartjuk azt is, hogy a rászoruló és munkanélküliek egyszeri támogatását is bevezessük a drágulás ellen-tételezésére.

Nem hagyhatja ugyanis a kormány, hogy az infláció felfalja az emberek fizetését, és a szegénységben élőket az éhezés és a hajléktalanság réme felé lökje megállíthatatlanul. Nem hagyhatja cserben a közszférában dolgozókat a kormány, hiszen munkaadóként pont hogy példát kellene mutatnia a többi munkaadónak, hogy nehézségek idején is hogyan bánt a munkavállalóival. Meg kellene becsülnie azokat is, akik vállukon hordozzák az országot, és megteremtik mindannyiunk biztonságát, a rendőrök, a tűzoltók, a pedagógusok, a kórházi szakdolgozók, a szociális ágazat dolgozóinak a bérét kompenzálni kéne az infláció mértékével legalább.

A jövővédő alap létrehozásával, az oktatás és a klímavédelem kiemelt támogatásával a jövőbe szeretnénk fektetni. 50 százalékos béremeléssel biztosítanánk a pedagóguspálya valódi anyagi megbecsültségét, és elindítanánk a Klebelsberg szolgálatilakásprogramot, amely egy bérlakásprogram keretében több mint ezer fiatal pedagógusnak és közszolgálatban dolgozónak teremtené elérhető árú lakhatást.

A pedagógusok bérrendezése nem várhat tovább, hiszen több mint 15 ezer szakember hiányzik már az oktatásból, és ez a szám évről évre folyamatosan nő.

Ezen a nyáron is elképesztő mértékben fog nőni ez a hiány, hogyha önök, kedves kormánypárti képviselőtársaim, nem hajlandók semmilyen ígéretet tenni a pedagógusok felé, amely az ő munkakörülményeiket, bérezésük rendezését feltételezi.

A pedagógustársadalom nagyon elöregedett, a pedagógusok 40 százaléka 50 év feletti. A pályakezdők száma 2018-ban még 6 ezer fő volt, ez két év alatt, 2020-ra 2 ezer főre csökkent. Elképesztő ez a tendencia, nagyon vészjósló. Ebből mindenki, aki az oktatásnak az érintettje, és látja, hogy mi történik ott, azt a tanulságot vonja le, hogy a pályakezdőknek és az egész pedagógustársadalomnak egy azonnali bérrendezésre van szüksége, különben hamarosan nem lesz fizika-, kémiatanár az iskolákban, de semmilyen szakos tanár nem lesz gyakorlatilag elegendő számban, és az embereknek, hiába fizetik meg az adót, vagyontokat kell majd költeniük különutánárokra, hogy minden tantárgyból megfelelő színvonalú oktatást tudjanak biztosítani a gyermekeiknek. Képviselőtársaim! Önöknek is vannak gyermekeik, unokáik, biztosan nem ilyen jövőt szeretnének az ő részükre.

De a klímavédelem is nagyon fontos, nem hagyhatunk egy évet elsiklani úgy, hogy nem költünk érdemben a klímacélok és a klímavédelem területére. A Momentum azt javasolja, hogy százezer lakás energetikai felújításával tegyünk végre egy nagy lépést a zöld-rezsicsökkentés, a fenntartható rezsicsökkentés irányába, illetve a vasúti közlekedés fejlesztésének megemelésével tudjunk egyre több autós számára valós alternatívát nyújtani a kötöttpályás közlekedés tekintetében, és ezzel javítsunk nagyot a városaink levegőminőségén.

(13.10)

Végül pedig az egészségvédelmi alap létrehozásával tudnánk mentőövet dobni a rossz állapotban lévő egészségügyünk számára. A kórházi szakdolgozóknak 30 százalékos béremelést szeretnénk elérni, hogy biztosítsuk azt, hogy ne okozzon az egészségügyi ellátásban problémát a szakemberhiány. A digitális egészségügyi fejlesztésekkel pedig végre a XXI. századba szeretnénk áthelyezni a magyar egészségügyet.

Szintén nem nagy költségvetési tétel, de fontosnak tartjuk, hogy minden oktatási intézményben kerüljön beszerzésre az antiallergiás injekció, ami életet menthet az allergiás beteg gyermekek esetében.

Javaslataink csupán a költségvetés 5 százalékát érintik, de valódi fókuszot, irányt adnak neki, emberesebbé, igazságosabbá és zöldebbé teszik ezt a jelenleg narancssárga monolit büdzsét. Arra kérem képviselőtársaimat, hogy ha nem szeretnének szemlesütve magyarázkodni a szeptemberi iskolakezdés előtt, hogy miért nincs elég szakos pedagógus az iskolákban, ha nem szeretnék azt, hogy 600 ezer közszolgálatban dolgozó érezze azt, hogy hétről hétre értéktelenedik el a fizetése, és semmilyen segítséget nem

kap a munkaadójától, a kormánytól, ha nem szeretnék azt, hogy elteljen úgy egy év, hogy a klímaválságot és az egészségügy problémáit tétlenül szemléljük, akkor szavazzák meg a Momentum Mozgalom frakciójának költségvetési módosító javaslatait. Köszönöm szépen. *(Taps a Momentum soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Most megadom a szót Pánczél Károlynak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Két dolgról szeretnék a felszólalásomban beszélni; elsőként röviden, kapcsolódva egy picit Tóth Endre momentumos képviselőhöz, aki kiemelte a kötöttpályás közlekedés fontosságát, mint környezetvédelem. A tegnapi nap híre volt, hogy az LMP követeli a dugódíjat, azaz a baloldali ellenzék egy új adófajtát kíván bevezetni. Kétségtelen tény, hogy Budapest és az agglomerációja között nehéz a közlekedés, meg Budapest határain belül is. Ez részben betudható egyébként a tehetségtelen városvezetésnek, meg természetesen annak is, hogy az ország lakosságának 30 százaléka Budapesten, az agglomerációban és Pest megyében él, s nagyon sokan ingáznak a fővárosból ki az agglomerációs munkahelyekre, logisztikai központokba, termelőüzemekbe, meg természetesen az agglomerációból be a fővárosba, igénybe venni egészségügyi szolgáltatásokat, oktatást, kultúrát vagy éppen vásárolnak, de leginkább dolgoznak. És szomorú az a tény, hogy ma tíz utazóból mindössze hárman használnak közösségi közlekedést, tízből hét ember pedig napi 30 vagy 60 percet tölt el az autójában ülve a dugóban, megnövelve ezzel az utazást és kitéve magát a fáradtságának.

Erre most előjön még a baloldali ellenzék a dugódíj bevezetésével, miközben volnának alternatívák, amelyeken elkezdtünk dolgozni. Ebből had emeljem ki a H6-os HÉV felújítását, ez a Budapest-Vágóhid-Ráckeve közötti HÉV-vonal, de ebben a csomagban szerepel a Csepelre vezető HÉV-ág teljes felújítása is új szerelvényekkel. Ebben a HÉV-felújításban az engedélyes tervek már elkészültek. Gyakorlatilag a kivitelezésre vár a terv, távlatokban pedig összekötné a Kálvin térrel, azaz a belvárossal ezt a déli agglomerációt, és így létrejöhetne egy olyan elővárosi vasúti tengely, amely Esztergomtól Ráckeveig tart. De hasonló a Budapest-Lajosmizse-Kecskemét vasútvonal is, ami szintén érinti a választókerületemet, Dabast és térségét, ahol tavaly novemberben kezdődött el a tervezés, és létrejöhetne egy Budapesten átvezető Vác-Kecskemét vasúti elővárosi tengely. De a Budapest-Belgrád vasútvonal északi része, amely elővárosi tömegközlekedést is biztosítana a Bács megyei Tasztól Kiskunlacházán, Dunaharasztiin keresztül szintén a belvárosba, ugyancsak ott van már nem is a tervasztalon, hanem a kivitelezés küszöbén.

Azt szeretném kérni a baloldali ellenzektől, hogy például a Helyreállítási Alapot Brüsszelben ne elgáncsolják, mert az egy fedezete a H6-os HÉV felújításának. Az uniós forrásokat ne elgáncsolják, hanem segítsék elő azokat, mert ezeket a környezetvédelmi beruházásokat - hiszen energiakímélő zöldberuházás egy kötöttpályás közlekedés fejlesztése - mindenképpen inkább támogatni kellene.

Tisztelt Ház! Másodsorban pedig szeretnék szólni a költségvetés nemzetpolitikai fejezetéről. Az április 3-ai választások eredménye is azt mutatja, hogy a kormány munkáját illetően a választópolgárok is egyetértenek a nemzetpolitikai célkitűzésekkel és azok eredményeivel, ennél fogva nem is lehet más a célunk, mint hogy az elmúlt 12 év eredményeit megőrizzük és folytassuk. Az új kormányzati struktúrában alapvetően két helyen kezelnek nemzetpolitikai kérdéseket, így a Miniszterelnökség és a Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezeténél találjuk meg az idevonatkozó forrásokat. Fontos megjegyezni azonban, hogy a tárcák közötti feladatátcsoportosítás ellenére is biztosítva lesz minden eddigi rendszerszintűvé vált nemzetpolitikai program és azoknak a támogatásoknak a folytonossága.

A nemzetpolitika a külpolitika lelke, ezért a szomszédos országokkal fenntartott kapcsolat alakításakor a kormány arra törekszik, hogy olyan együttműködés jöjjön létre, amely a magyar nemzeti közösségek élethelyzetét javítja. A külpolitika nem választható el bizonyos területeken élesen a nemzetpolitikától, hiszen a magyar nemzet határai nem esnek egybe az államhatárokkal. A külpolitikai döntéseknél ennél fogva sok esetben nemzetpolitikai alapokat is figyelembe kell venni. Alapvető, hogy a szomszédos országokkal történő együttműködés a határon túli magyarság életére nagymértékben hatással van.

Fontos a kölcsönös párbeszéd. A sikeres nemzetpolitika kulcsa, hogy tudjuk és értsük, mire van szüksége a határon túli magyar közösségeknek. Az anyaország kérésére, kérdésére a válasz évekket ez előtt az volt, hogy gazdaságilag erősítsük meg ezeket a közösségeket. Természetesen mindennek az alapja a folyamatosan fejlődő gazdasági környezet. A Külügyminisztérium kezelésében erre az igényre alapítva indultak el a határon túli gazdaságfejlesztési programok. Mára Magyarország gazdasága biztosítani tudja, hogy a határon túli magyar lakta területeken is beruházásokat finanszírozzon. Az elmúlt években közel 60 ezer vállalkozás kapott összesen 200 milliárd forintnyi támogatást, amelynek nyomán összességében 394 milliárd forintnyi beruházás jött létre magyar lakta területeken. A magyar közösségek tehát gazdaságilag erősödtek, a szülőföldön boldogultak, és ez jó volt a szomszédos országok számára is, hiszen az adófizetés, a foglalkoztatás az ő oldalukon pozitívumként mutatkozik meg. 2023-ban 6 milliárd 551 millió forintot különítettünk el a határon túli gazdaságfejlesztési programok támogatására.

A továbbiakban is a külügy kezeli a csángó-magyar együttműködési program támogatását. Amíg 2022-ban 1 milliárd forintot fordítottunk erre a célra, ez jövőre 1 milliárd 550 millió forint lesz. Itt még van munka bőven. A jövőben is tovább kell dolgoznunk azon, hogy a magyar oktatási programba minél több gyermek bekerülhessen, és hogy a határon túli gazdaságfejlesztési program Csángóföldön is beindulhasson.

Jövőre is folytatódhat többek között a Külgazdasági és Külügyminisztérium felügyeletével a Diaszpóra felsőoktatási ösztöndíjprogram is, ennek keretében a nyugati diaszpórában élő, magyar gyökerekkel rendelkező fiatalok magyarországi felsőfokú tanulmányait támogatjuk mintegy 675 millió forintos keretösszeggel.

A költségvetés áttekintésekor évről évre láthatjuk, hogy az elindításuk óta folyamatosan működtetett nemzetpolitikai programok forrása biztosított. Rendkívül jelentős nemzetegyesítő eredménye van a „Határtalanul!” programnak, amely immáron az elmúlt években több mint 500 ezer magyarországi diák küllhoni tanulmányútját biztosította. Ez a feladat a Bethlen Gábor Alapkezelő költségvetésében jelenik meg 5 milliárd 250 millió forinttal, csakúgy, mint 2022-ben.

(13.20)

Szeretném még kiemelni a Bethlen Gábor Alapkezelő fejezetében lévő Rákóczi Szövetség támogatását. 2 milliárd forint támogatást fog kapni a Rákóczi Szövetség, amely szerte a Kárpát-medencében a Kárpát-medencét behálózó közösségi terekkel rendelkezik. 599 Kárpát-medencei településen működtet szervezetet, és mintegy 30 ezer fős tagsággal rendelkezik, és az elmúlt évben 54 központi programjuk 90 ezernél is több, zömmel fiatal embert ért el.

Tisztelt Ház! „Nemzetpolitikai tevékenységek és határon túli magyarok támogatása” címen a Miniszterelnökség a 2023. évben 4 milliárd 978 millió forinttal fog gazdálkodni. A pandémia csillapodásával új lendületet kaphatnak a nemzetpolitika olyan zászlóshajói, mint a Kőrösi Csoma Sándor-program, amelynek missziója a diaszpórában élő magyar közösségek megerősítése, hétvégi iskolák szakmai színvonalának emelése, cserkészcsapatok munkájának a segítése, magyar néptánc- és népzenei hagyományok ápolása vagy éppen magán- és közösségi gyűjtemények, könyvtárak, levéltárak, múzeumok anyagainak a felmérése, szakmai segítségnyújtás, egyházi közösségek munkájának segítése és természetesen a diaszpórában a magyar identitás megőrzése. És itt emlitem meg a másik jelentős programot, a Kárpát-medencei szórványmagyarok felé irányuló ösztöndíjprogramot, ez a Petőfi Sándor-program.

Tisztelt Ház! Az anyanyelv, a kultúra és a hit nemzetmegtartó ereje elvitathatatlan. Mára elmondhatjuk, hogy a Kárpát-medencében nincs olyan gyermek, akinek ne lenne lehetősége arra, hogy szülőföldjén magyarul tanulhasson. Nagy sikerrel érünk lassan az

óvodafejlesztési program végére. Mintegy 900 intézmény újult meg a Kárpát-medencében, vagy épült közel 200 vadonatúj intézmény, 1600 templom, parókia, egyházi közösségi ház renoválását vagy felépítését támogattuk. A Miniszterelnökség a küllhoni és diaszpórában élő magyarság hitéleti tevékenységét 500 millió forinttal, a küllhoni szolgálatot teljesítő egyházi személyeket 840 millió forinttal, míg a határon túli egyházi intézmények fejlesztését 300 millió forinttal támogatja.

Megszokott már, hogy a Nemzetpolitikai Államtitkárság minden évet valamilyen tematika alapján visz. A 2022. évet úgy jelölték meg, hogy a cselekvő nemzet éve. Sajnálatos, hogy a pandémia után már az év második hónapjában ez az elköteleződés egészen új tartalommal egészült ki. Az orosz-ukrán háború ki-robbanásával a cselekvő nemzet tematikája egy új szintre emelkedett, és Magyarországon elindult az eddigi legnagyobb humanitárius segélyakció, mindez a háború elszenvedőinek megsegítésére.

A 2023. évi költségvetés tervezete tartalmazza a nehéz helyzetben lévő kárpátaljai magyar közösség intézményeinek, szervezeteinek a működését, illetve tevékenységükhöz a szükséges forrásokat. Ezek az intézmények és szervezetek a jelenlegi háborús helyzetben az alapfeladatukon túl humanitárius feladatot is ellátnak a Kárpátaljára érkezett ukrain menekültek elszállásolásában, étkeztetésében, illetve egyéb formában történő támogatásában.

Szeretném megosztani önökkel azt, hogy elindult egy kárpátaljai szociális programcsomag: 15 ezer pályázó mintegy 2,5 milliárd forint értékben kapott támogatást; elindult a történelmi egyházak, lelkészek, hitoktatók támogatása Kárpátalján; nagy feladat előttünk nyáron a közoktatás újraindítása Kárpátalján; és támogatjuk a kárpátaljai határ menti önkormányzatok társulását is; illetve egy szociáliskártyarendszer kiépítésén dolgozunk, segélycsomagok eljuttatásán.

Továbbra is célunk tehát, hogy a küllhoni magyar közösségek ebben a nehéz helyzetben is tovább fejlődjenek és erősödjenek. Sem a pandémia idején, sem most, az orosz-ukrán háború okozta nehézségek idején sem csökkentjük a határon túli magyarság támogatását. 2010 óta tízszeresére növeltük a nemzetpolitikai célú önkormányzati források összegét, mára ez meghaladja a 100 milliárd forintot is.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy államnak az egyik legfontosabb célja, feladata, küldetése az, hogy a nemzet megmaradjon, a nemzet megmaradjon az anyaországban, az elszakított országrészekben és a diaszpórában. Ez a költségvetés anyagiilag a következő, a 2023. esztendőben is hozzájárul a nemzet megmaradásához. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartí oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Harangozó Tamásnak az MSZP képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon, képviselő úr.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Megszokhatták már az elmúlt években, hogy a Honvédelmi és rendészeti bizottság tagjaként, alelnökeként a költségvetési vitában elsősorban ezt a két területet érintően, a honvédelem és a belügy területének a költségvetési tervezéséhez szoktam hozzászólni, és ezt most is így teszem.

Nyilván szokták mondani, hogy a kritika akkor erősebb vagy akkor hitelesebb, ha az ember a jót is elismeri, és utána szól arról vagy eközben szól arról is, hogy mi nem stimmel, mi nincsen rendben. Ez a terület pont ezt a kettősséget viseli magán, hiszen a magyar kormány kommunikációjában is, szinte propagandisztikus kommunikációjában is az orosz-ukrán háború következményeinek a mérséklése az egyik legfontosabb üzenet, a magyar emberek biztonsága, békéje, és ha az ember megnézi a jövő évi költségvetés ezen fejezeteit, akkor legalábbis a belügyi területen, a rendvédelem területén, Magyarország belbiztonsága tekintetében ezek üres szavak maradnak; semmilyen módon nem találkoznak azzal a politikai szándékkal, vélt vagy valós szándékkal, amit a kormány folyamatosan hangoztat.

Ez nemcsak arról szól, hogy egyébként a költségvetésből megadott pénzügyi támogatás összértékében sem fedezi például az infláció jelenlegi mértékét vagy azt a csökkenést, amit az infláció okoz, hanem arról van szó, hogy évek óta mind a szakszervezetek, az érintettek... - az érintettek egyébként konkrétan a lábukkal üzenik, hogy mekkora baj van, a rendőrségen, a tűzoltóságon, a büntetés-végrehajtásnál, azzal, hogy leszerelnek, azzal, hogy elhagyják a pályát, azzal, hogy egy élethivatást hagynak ott akár egy külföldi mosogató állásért, akár Magyarországon belül bármilyen más munkáért. Egyszerűen tartóhatatlan ezen a területen főleg a végrehajtó állomány fizetése évek óta, és ezen sem javít a jövő évi költségvetés, mintha tudomást se venne a kormány arról, hogy mekkora a baj.

S hogy mekkora a baj? Azt tudjuk, hogy június 1-je óta, a covidos veszélyhelyzet elmúltával a leszerelési tilalom megszűnt ezen a területen, és bár az Országgyűlés tekintélyéről, legalábbis a fideszes képviselők, illetve a kormánytagok által gyakorolt tekintélyéről sokat elmond, hogy itt, a Parlament falai között egyszerűen nem lehet megtudni például azt, hogy hányan kívántak leszerelni az első napokban, hetekben... - hiszen miniszterelnök úr politikai igazgatója az azonnali kérdésekre minden másról beszélt, de erről nem. Nem tudom, hogy azért nem, mert fogalma nincsen róla, vagy egyszerűen csak kellemetlen dolgokról nem hajlandók a Házban beszélni. De azóta, legalábbis a sajtó, részinformációkhoz jutott a kormánytól, és azt tudjuk, hogy az első néhány napban 300 rendőr adta be csak a rendőrségen a leszerelési kérelmét. Az azóta eltelt napokban-hetekben nyilvánvalóan ez a szám tovább növekedett.

És amikor azt mondom, hogy a probléma nagyon nagy, akkor csak szeretném önöket emlékeztetni,

hogy Budapesten van olyan kerület, ahol maga a polgármester jelentette be, hogy hiába szeretnének pluszpénzt adni a közterületi járőrözésre, hogy az önkormányzat saját, közbiztonsággal foglalkozó munkatársai a rendőrökkel közös járőrözésben erősítsék a kerület biztonságát, egyszerűen a rendőrség nem tudja kiállítani a rendőrt a járőrözéshez sem.

(13.30)

Ebben a pillanatban a jövő évi költségvetésből azt látjuk, hogy a rendvédelmi illetményalap, amely a minden egyes hivatásos kolléga fizetését meghatározza, az pontosan ugyanaz a 38 650 forint, tisztelt képviselőtársaim, ami 2008 óta, 14. éve egyetlenegy fillérrel nem nő. Itt azért engedjék meg, hogy megjegyezzem, hogy Pintér Sándor belügyminiszter a mostani kinevezése előtti meghallgatásán, tehát a mostani pozícióját mielőtt elfoglalta, a Honvédelmi és rendészeti bizottság előtt saját maga már az expozéjában azt mondta, hogy pontosan tudja, hogy a kollégáinak szükséges lesz a béremelés, méghozzá nem az egyszeri, mint ami a fegyverpénz volt, hanem olyan, érezhető béremelésre van szüksége a kollégáimnak - ahogy ő fogalmazott -, ami a havi illetményeikbe beépül. Na, ilyennek se híre, se hamva nincsen ebben a költségvetésben, ami elég rossz hír, hiszen ez a 2023. évre vonatkozik, tehát az alagút végén nem pislákol semmilyen fény.

Arról nem beszélve, hogy az elmúlt évek kétszer 10 százalékos béremelését is úgynevezett kiegészítő juttatásként oldotta meg a kormány, amit rendeleti szinten varrtak el, így előző év december környékén. Szeretném mondani, hogy ebben a költségvetésben annak az idénre meg tavalyra adott béremelésnek a szinten tartása kimutatható, de semmilyen további egyéb béremelést ez a költségvetés nem tartalmaz. Technikailag pedig szeretném az érintetteknek is felhívni a figyelmét, hogy amíg ilyen rendeleti úton kiegészítő juttatásokat utalgatnak nekik, azt nagyjából ugyanígy rendeleti úton lehet elvenni is tőlük bármikor, egyetlen nap alatt vagy egyetlen óra alatt. Ez a mi megítélésünk szerint teljesen elfogadhatatlan: olyan emberek életével, akik hivatásszerűen, az életük és testi épségük veszélyeztetésével Magyarország közbiztonságát tartják fenn, azokkal egy ilyen kormány, aki egyfolytában a magyar emberek biztonságáról papol, egyszerűen nem bánhat így. Azért van itt ez a költségvetés, azért fogadják el önök állítólag már az előtte lévő év nyarán, hogy kiszámítható legyen az emberek élete. Ezzel a költségvetéssel minden, csak nem kiszámítható a rendvédelem területén dolgozók élete.

Miután a fegyverpénzt véletlenül előrehozták, a választások előtti néhány hétre, valamilyen rejtélyes oknál fogva, természetesen ez a pénz el is tűnik már a jövő évi költségvetésből is, tehát az az 53,3 milliárd, ami idén benne volt ezen a soron, az már jövőre nincsen benne, és amint mondtam, egyéb béremelésnek

sem látszik semmilyen nyoma. Ami személyi juttatásoknál kiadási oldalon növekedés van, azt pedig nyilván a minimálbér, a garantált bérminimum hozza nagyjából magával automatikusan.

Érdekesség, hogy a Terrorelhárítási Központ visszaveszi vagy átveszi újra a köztársasági elnök személyi védelmét, erre jövőre plusz, kicsit több mint egymilliárd forint és legalábbis a költségvetés tervezete szerint mintegy plusz 102 fő áll majd rendelkezésre. Azért ez is egy kicsit erősnek tűnik a jelenlegi körülmények között, amikor egyébként Rezsivédelmi Alapot meg Honvédelmi Alapot kell létrehozni, és meg kell adóztatni mindenkit, aki extraprofitra tett szert. Azért a habzsi-dózsinek egy minősített esete ez a költségvetési sor is. De hát látjuk, hiszen a köztársasági elnök asszony nemcsak 102 fős növekedést és munkahelyeket tud teremteni a TEK-nél, de ugye, a saját köztársasági elnöki hivatali költségvetésüket is sikerült száz százalékkal megemelni ebben a vészterhes időszakban. Nyilván minden oka meglehetett rá.

Az is nagyon furcsa, mint említettem, hogy miután a háború jelentős szerepet tölt be a kommunikációban, maga az idegenrendészeti szervezet egy fillérrel nem kap többet, pedig azért mégis, menekültválság is van, és ténylegesen is a déli határon is továbbra is komoly feladatai vannak a biztonsági szerveknek, és így nyilvánvalóan az idegenrendészettel foglalkozó szervek is. Gyakorlatilag többletforrást az idegenrendészet és a menekültügy a jövő évi költségvetésben nem lát. Szeretném államtitkár úr figyelmét felhívni, hogy ebben a költségvetésitörvény-javaslatban Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ elnevezés szerepel, ilyen sor van, ő kap költségvetést; csak halkán jegyzem meg, hogy 2022. május 25-e óta nincs ilyen nevű szervezet Magyarországon, hiszen Nemzeti Információs Központnak hívják. Nem tudom, hogy mi olvassuk-e rosszul ezeket a betűket, vagy esetleg valami korrekcióra szorulna.

S ugyan már nem a belügy költségvetésébe tartoznak a titkosszolgálati szervek, de mégiscsak a magyar belbiztonság részét képezik. Egyébként a titkosszolgálatok a jövő évben rosszabbul semmiképpen nem járnak, ami szakmailag egyébként örvendetes, tekintve, hogy milyen világban, milyen országban élünk; ez bizonyára sokakban egyébként gyomorszorulást is okozhat, főleg a kormánystruktúra-változás óta. De az tény és való, hogy a költségvetésből kiolvashatóan óriási technikai beszerzéseket fognak tudni eszközölni ezek a szervezetek, még több remek technikai eszközt, lehallgató eszközt és minden mást fognak tudni beszerezni a jövő évben is.

Összegezve a rendvédelem területét, nekem meggyőződésem, államtitkár úr, hogy ez így nem fog menni. Lehet, hogy az elmúlt években technikailag megerősítették a rendőrséget. Nem lehet, tény. Lehet, hogy most is vannak olyan futó programok, akár uniós, akár hazai forrásból, amivel a rendvédelem területén technikai korszerűsítést eszközölnek. De ha tényleg nem veszik észre, hogy tök jó, hogyha van egy

felmatricázott Mercedes járóautó, de abba nem tudnak már embert beleültetni, akkor az alapfeladatot, hogy a magyar emberek biztonságát garantálják, nem fogják tudni ellátni a jövőben. És minden egyes leszerelt rendőr milliók, tízmilliók kidobott pénze az ablakon az ő kiképzésével, szakmai tapasztalatával, és nem lehet a helyére két nap alatt másik embert állítani.

Arról nem beszélve, hogy nagyon sokan egyébként a karrierjük csúcspontján vagy közepén mondták azt, hogy nekik ebből elég volt, és ez a rendvédelem, rendőrség szinte minden szervezetében a korfán is tökéletesen látszik: a testületek nem tudják megtartani a kollégákat, no pláne azokat, akik, egyébként, mondjuk, nyelvet beszélnek, vagy valami komoly kihívást várnak az élettől, őket veszítik el legelőszőr. Muszáj, hogy valamilyen bérfejlesztés ezen a területen legyen.

Még egyszer szeretném Pintér Sándort idézni a meghallgatásáról, neki ez feltett szándéka, és kérte a bizottság és a parlament támogatását ehhez a bérfejlesztéshez. Hát, akkor itt az idő, ez a költségvetési törvény, akkor ez az Országgyűlés, annak kormánypárti többsége legyen kedves pénzt adni a Belügyminisztérium fejezetének, hogy a rendvédelmi kollégáknak valamilyen érezhető béremelést tudjunk adni, amíg ősze nem omlik ez a rendszer.

Ami a honvédelmi fejezetet illeti: itt ténylegesen kimutathatóak a többletforrások, itt ténylegesen lehet mondani, ahogy szokták mondani, hogy nyertese a költségvetésnek; bár ne kéne nyertesnek lennie a költségvetésben - az indok miatt mondom, a mellettünk lévő háború miatt. Bár egyébként is valóban, ideje volt a Magyar Honvédség technikai fejlesztésének nekiállni.

És hallom, hogy Kósa elnök úr nagyon beleélte magát, belezavarodott ebbe az osztálymicsodába, és hosszú-hosszú felszólalásának a 80 százalékában a megelőző, szocialista kormányok meg SZDSZ-kormányok honvédelmi leépítéséről értekezett, de legyenek kedvesek, ne legyenek már skizofrének! Hát, 2010 óta irányítják, vezetik ezt az országot. 2010-2015 között... - ha az MSZP által vezetett kormány, nem tudom, valami cunami vagy tornádó volt a honvédségnek, akkor nem tudom, minek nevezzem az önökét. 2015-re, a mélypontra akkor jutott a Magyar Honvédség, a magyar honvédelem például költségvetésben is kimutathatóan, amikor 0,7 százalékra csökkentették a GDP-arányos költségvetését, 1 százalék fölöttivel adta át 2010-ben az a kormány, és gyakorlatilag leginkább Hende Csaba vitézkedése alatt még a maradék működő intézményeik is minimum zörögtek, de egyik-másik meg is szűnt.

Én értem, és nagyon rendben van, hogy a honvédelem nemzeti ügy, és el kell kezdeni fejleszteni, csak szerintem tényleg unalmas már, hogy 12 évvel azután, hogy kormányozták ezt az országot, és úgy, hogy utána önök öt éven keresztül csak a pénzt vonták ki a honvédségből, itt azt a papolást kell hallgatni, hogy akkor mi volt a '90-es vagy a 2000-es években.

(13.40)

Fontos, sokkal fontosabb lenne, hogy arról beszéljünk, hogy ezt a temérdek pénzt, ami egyébként rendelkezésre áll, meg rendelkezésre állt az elmúlt években haderőfejlesztésre, azt mire és hogyan költik el. Na, erről még zárt ülésen sem lehet egy épkezláb információt egyébként önkökből kihozni, de talán ez nem véletlen, valószínűleg összefüggésben van azzal, hogy ez mennyire koncepcionálisan zajlik, meg szakmailag mennyire megalapozottan. Én nagyon remélem, hogy az új miniszter belépésével ebben lesz változás; a nemzet érdekében, a honvédelem ügyének érdekében remélem, nem azért, merthogy az ellenzék meg a kormánypárt viszonyában bármilyen változásnak be kéne vagy be kellett volna állnia az elmúlt időszakban.

Ha nettó összegben nézzük a Honvédelmi Minisztérium költségvetését, az azt mutatná, hogy minusz 300 milliárddal kap jövőre kevesebbet, mint az idei évben, de mint tudjuk, a Honvédelmi Alap létrehozásával ott megjelenik egy plusz majdnem 850 milliárd forintnyi fejlesztési pénz; plusz a HM fejezetében nyilván megjelenik nemzeti sportközpontok cím alatt a sportra szánt pénz is. Összességében az megállapítható a Honvédelmi Alappal együtt - persze, ha azok a bevételek, amik oda vannak írva, be fognak jönni az extra adóból meg egyéb más tételekből -, hogy a GDP 2 százalékát, ahogy azt a NATO-elvárás is mondja, el fogja érni a tárca.

Államtitkár úrnak szeretném felhívni a figyelmét, lehet hogy megint mi olvasunk valamit félre, de a törvényjavaslat 1. mellékletében nem szerepel a 8/2/25 hozzájárulás a NATO biztonsági beruházási programjához fejezeti kezelésű előirányzat, miközben ugyanennek a fejezetnek az indoklásában benne van, hogy 16 441,5 millió forint támogatást terveztek erre, a 32. oldalon, tehát magában a fejezeti előirányzatban nincs benne ez a 16 milliárd, az indoklásban meg benne van. Teszem hozzá, az elmúlt 30 évben mindig benne is volt... - vagy nem 30 évben, de a NATO-tagságunk óta, gondolom, ez minden évben benne is volt, tehát itt a számok effektíve nem stimmelnek, és hacsak nem mi néztünk el valamit nagyon, akkor azt szerintem érdeemes lenne megnézni, hogy ennek mi az oka.

A honvédeknél se emelkedik a honvédelmi illetményalap, 44 600 forint lesz jövőre is. Nyilván, ahogy az előbb hallották tőlem, a 38 ezer forintos rendvédelmihez képest ez még így is egy elegáns szám, de ez is be van fagyasztva évek óta, és azt gondolom, hogy ilyen infláció és ilyen életkörülmények között, már-már mint hogy amennyibe kerül havonta egy háztartást fenntartani, ez versenyképesnek semmiképpen nem mondható. Ez az „örüljünk neki, hogy nem lesz rosszabb” kategória. Én azt gondolom, hogy a honvédelem területére és a huzán területre is illene és kéne további pénzeket adni.

Amennyi növekmény kimutathatóan látszik a személyi kiadásoknál, ez nyilván az eddigi béremelés

beépítése a jövő évibe, az illetmény 10 százalékos megemlése, ami az idej évre szól, a jövő évre nincs erről szól, és ami fontos lehet, hogy 1250 fővel tervezik bővíteni a honvédség létszámát, így 25 249 főben állapítja meg a javaslat a létszámot. Ez nem a ténylegesen ott lévő katonák számát, de már a finanszírozott státuszt jelenti. Szeretném itt önöket azért emlékeztetni, hogy nagyon sokat halljuk, hogy a magyar Országgyűlés a Fidesz vezetésével hogy megemelte a Magyar Honvédség engedélyezett létszámát, és ez milyen nagyszerű dolog. Akkor mondanám önöknek, hogy ez 37 650, tehát a 37 650 a magyar parlament által engedélyezett létszám. A jövő évben, ha megnövelelik 1250-nel a jelenlegi létszámot, akkor is csak 25 249 lesz, ami azt jelenti, hogy több mint 30 százalékkal kevesebb, mint amennyit a magyar parlament erre engedélyezett.

Amire kifejezetten kíváncsiak lennénk, az a honvéd egészségügyi központ sorsa. Nézek is államtitkár úrra, az hogyan lehet, hogy a honvéd egészségügyi központ költségvetése a Honvédelmi Minisztérium jövő évi költségvetésében szerepel, miközben az elfogadott kormánystruktúráról szóló törvény, amit már meg is szavazott a parlament néhány héttel ezelőtt, kerek perec kimondja, hogy a honvéd egészségügyi központ kikerül a Honvédelmi Minisztérium irányítása alól és civil kórház lesz, ami nagyjából azt jelenti, hogy a Belügyminisztérium mint egészségügyért felelős minisztérium kötelékébe kerül. A jövő évi költségvetésben meg a HM fejezet alatt van a honvéd egészségügyi központ.

Most akkor melyik törvény nem igaz: a költségvetési törvény nem igaz vagy a minisztériumok felsorolásáról szóló, illetve a kormánystruktúráról szóló törvény nem igaz? - mert a kettő egymással ellentétes. Tényleg annyira jó lenne, nemcsak az ott dolgozó körülbelül 3 ezer ember miatt, hanem a másfél millió honfitársunk miatt, akiknek ez egy területileg kijelölt súlyponti kórháza. De van olyan speciális gyógyító tevékenység, ami kapcsán egyedüli kórházként 3 millió magyar ember kórháza ez a kórház, egyébként, teszem hozzá, a belügyi területen dolgozó munkatársak kijelölt kórháza is. Hogyha valamit végre megtudhatnánk már a magyar kormány bármely tagjától, hogy mi lesz a sorsa ennek az intézménynek; akkor tényleg marad a HM alatt, és visszamódosítják a törvényt? Átmegy a Belügyminisztérium alá? Mi lesz egyébként a NATO kiválósági központként működő kórházrészrel? Hiszen ez az is, a Magyar Honvédségnek egy nagyon fontos része, és nagyon nagy büszkesége is; ha ezt teljesen kiviszik a civil világ alá, akkor annak mi lesz a sorsa?

Mi lesz a sorsa az ott dolgozóknak, akiket néhány évvel ezelőtt, félig-meddig kényszerrel, vagy akármilyen más módszerrel, de beöltöztettek katonának, vagy éppen honvédelmi alkalmazottnak, az ő sorsuk mi lesz? Ezeket azért jó lenne tisztázni, mert jelen pillanatban csak a kapkodás látszik, és ebben a törvényben meg teljesen ellentmondanak annak, ami a másik törvényben elfogadásra került.

Összességében a honvédelmi fejezetről azt lehet mondani, még egyszer mondom, tényként. 1. A 2 százalék, ha összeadjuk a Honvédelmi Alappal, megvan. 2. Óriási összeg áll rendelkezésre a haderő fejlesztésére. Az irányok a törvényből is és a miniszter nyilatkozataiból is legalább kihámozhatóak. Szerintem illel és jó lenne, ha a Honvédelmi és rendészeti bizottság ezekről konkrétan is tudna tájékozódni. Ez a része rendben van.

Amit hiányolunk így is a honvédelmi költségvetésből, az nemcsak a fegyverek, nemcsak a vas, nemcsak a beton, hanem az ott dolgozó emberek sorsa. Azt gondoljuk, hogy egy ilyen 2 százalékos (*sic!*) infláció mellett, ami például már most ebben a hónapban az élelmiszerek tekintetében majdnem 20 százalékot ért el, a bérekhez is hozzá kell nyúlni, hogyha nem akarja a terület a versenyképességét elveszíteni, és ebben a költségvetésben ennek nem látjuk nyomát.

Úgyhogy ezeket, én azt gondolom, mindenképpen korigálni kell. Arra biztatom kormánypárti képviselőtársaimat, hogy fogadjanak szót Pintér Sándornak, és a költségvetési törvényben legyenek kedvesek a Belügyminisztériumnak adni pénzt, hogy az ott dolgozó emberek ne lépjenek le egytől egyig, mert a közterületi járőrözést meg az összes magyar ember biztonságát a tábornoki kar, nem hiszem, hogy meg fogja tudni oldani a következő években. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Vinnai Győzőnek, a Fidesz részéről. Parancsoljon, jegyző úr!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy mielőtt a jövő évi költségvetésről szólnék és két területet az oktatásból kiemelnék, a felsőoktatást és a szakképzést, reagáljak Harangozó Tamás mondataira, de csak halkan és szerényen, mert Nyíregyháza és térsége egyéni képviselője vagyok, és én átéltem 2007-08-ban, amikor minden laktanyát bezártak Nyíregyházán. Bizonyos Juhász Ferenc, az ön párttársa volt akkor a honvédelmi miniszter.

Egy katonaváros szűnt meg. Tiltakoztunk szóban, volt tüntetés, és láttuk a hadsereg leépülését. Úgyhogy én azt kérem képviselőtársamtól, hallgatva a hozzászólását, beszélt nemzeti ügyről, beszélt a honvédelem fejlesztéséről, beszélt a honvédelmi fejezetben található forrásokról, akkor egy kicsit folytassunk párbeszédet arról, hogy hogyan lehet a honvédelmet megerősíteni, mert a 2023-as büdzsé, sokan elmondták már, a honvédelem és a rezsicsökkentés költségvetése.

(13.50)

Világos céljai vannak a jövő évi költségvetésnek, nem az emberek terheit akarja növelni, hanem a bevételeit extraprofitadóból kívánja elérni. Nem megszorításokkal operál, hanem fegyelmezett tervezéssel,

amelynek a lényege, hogy a célok tekintetében fenn akarja tartani az egyensúlyt, 3,5 százalékos hiánycéllal, folytatni akarjuk a gazdasági növekedést, igaz, szerényebb módon - 4,1 százalékot tűz ki célul, mint az idei első negyedév, vagy a 2022-es 7,1 százalék -, és tulajdonképpen 5-5,2 százalékos inflációval számol, amit - jómagam is tudom - nehéz megtervezni, mert ez lehet magasabb is és lehet alacsonyabb is, hiszen nem tudjuk, hogy mi fog történni, mikor ér véget az orosz-ukrán háború, mennyire fog elhúzódní, visszatér-e a koronavírus-járvány, vagy éppen a brüsszeli szankciók hogyan érintik a magyar gazdaságot, az ország gazdasági-pénzügyi helyzetét, hiszen a rezsikárak már most az egekben vannak és az infláció is magas. Nehéz tervezni, de szükséges. Ahogy az ókoriak mondták: navigare necesse est, hajózni szükséges, még ha nehezebb idők is jönnek. Szerintem a Rezsivédelmi és Honvédelmi Alapban található több mint 1500 milliárd forint azt mutatja, hogy erre felkészült a kormányzat s különösen a pénzügyi kormányzat.

A költségvetés fontos céljának gondolom azt is, hogy a családokat kívánja megvédeni, hiszen családtámogatásra több mint 3200 milliárd forintot fordít, a nyugdíjakat kívánja megvédeni, hiszen 4900 milliárd forintot fordít a nyugdíjak kifizetésére és a 13. havi nyugdíjra, a biztonságra, a honvédelemre, ahogy Harangozó Tamástól is hallottuk, a munkahelyek védelmére szintén sokat fordít.

Egy ellenzéki képviselőtársam mondta azt, hogy ez a munkaalapú társadalom nem sikerült. Szeretném jelezni képviselőtársaimnak, főleg az ellenzéki képviselőknél, hogy én a 13. költségvetést látom, nem a 33.-at, mint Kósa Lajos, de emlékszem arra, hogy 2010-ben Nyíregyházán és térségében 12 százalékos volt a munkanélküliség, ami az országos átlagnak megfelelt. De a távolabbi részeken, mondjuk, a Tiszavasvári és Ibrányi járásban, ahonnan még hús település hozzátartozik a választókerületemhez, 25-30 százalék volt a munkanélküliség. Ez most Nyíregyházán és környékén 3,5 százalék, a Tiszavasvári, Ibrányi járásban ennek közel duplája, 6-7 százalék. De hát, honnan indultunk! Ez, hogy minél többen tudnak dolgozni, véleményem szerint jó, mert ha dolgoznak, tisztességes jövedelmet is vihetnek haza.

Sőt, azt is elmondom önöknek, mivel az egyik ellenzéki képviselőtársam mondta, hogy a közfoglalkoztatotti létszám csökkent, hogy mi ennek örülnünk, mert mindig azt mondtuk, hogy átmenetileg vonjuk be a közfoglalkoztatásba azokat az embereket, akiknek nincs szakképzettségük vagy diplomájuk, mert a legnagyobb munkanélküliség a nyolc általánossal rendelkezők vagy azt el sem végzettek körében van. Emlékszem rá, kormány megbízott voltam akkor, hogy 2012-ben 220 ezer volt országosan a közfoglalkoztatottak létszáma, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az egyik legmagasabb, most 80 ezer körül van, és jelentősen csökkent a mi megyénkben is.

Tisztelt Ház! Felszólalásomban szeretnék az oktatásról beszélni úgy, mint aki négy évtizede a felsőoktatásban tanít, a Nyíregyházi Egyetemen tanítók most is, korábban főiskola volt. Az egyik, ami a felsőoktatást illeti, hogy alapvető változás van a költségvetésben is, mert a modellváltó intézmények kikerültek a központi költségvetésből, tavaly 21 egyetem váltott fenntartót, 4 egyetem és 1 főiskola maradt meg az állami finanszírozásban. Ez azt szolgálná, hogy az egyetemek működése stabil legyen, fejlesztések legyenek, és egy minőségi oktatás legyen. Tudom, évtizedek óta mondjuk, hogy minőségi oktatás legyen, de egy olyan forráselosztó rendszerre van szükség, amely a teljesítményt díjazza, és azt is díjazza, hogy egy egyetemi tanár ne öt-hat helyen tanítson, mint korábban, a nyolcvanas években - ezt mondhatom, mert akkor, '83-ban kezdtem a pályámat, és akkor is igaz volt -, a kilencvenes években meg még inkább.

Az intézményi gazdálkodás szabályozottá tétele is nagyon fontos az egyetemeknél és ennek a monitorozása. A fenntartói feladatok szigorodása, a kancellári rendszer véleményem szerint bevált, és gazdaságosan működhetnek az egyetemek.

*(Szabó Sándort a jegyzői székben
Hiszékeny Dezső váltja fel.)*

Milyen célokat sikerült elérni, és milyen várható eredmények vannak a működés mellett, hiszen az egyetemi szférában egy nagyfokú, nagymértékű fejlesztés indult el? Csak azt szeretném elmondani önöknek, hogy a modellváltó intézményekkel a minisztérium - felírtam a számot - hatéves finanszírozási szerződést kötött és 25 éves keretmegállapodást. Ez a hatéves finanszírozási szerződés mintegy 1700 milliárd forintot jelent működési támogatásokra, ezt vállalta a minisztérium, és ebben még nincsenek benne a fejlesztések.

A felsőoktatás átalakításának eddigi és várható eredményei közül csak egyet-kettőt emelnék ki. Az egyik, hogy a szervezeti átalakítások révén az intézmények gyorsabban és hatékonyabban tudnak reagálni a munkaerőpiaci elvárásokra. Ezt szeretné majd megerősíteni a szakképzés területén is, mert valójában kettősség van, sőt már munkaerőhiány van Magyarországon, Nyugat-Magyarországon biztosan, de már Kelet-Magyarországot is elérte ez a hullám.

A szakmai gyakorlat támogatása jogcím alapján az osztatlan tanárképzést visszahoztuk, és ez azt jelenti, hogy az iskolai gyakorlaton részt vevő hallgatók támogatásra jogosultak, ami elősegíti a sikeres gyakorlat elvégzését. A hallgatói juttatások tanulmányi ösztöndíjakra fordítható része is megemelkedett 2020. február 1-jétől mintegy 40 százalékkal.

Többen említették már, Szabó Szabolcs képviselőtársam is, hogy a pedagógushíány megjelent Magyarországon. Szeretnék a pedagógusképzésben részt vevő

hallgatók számát emelni, motiválni őket ösztöndíjakkal, hiszen én is egyetértek azzal, hogy nagyon fontos, hogy a tanári pálya presztízsét visszaállítsuk. Ez nem csak béremelés. A béremelés, a kormány elismerte, én magam is elismerem, szükséges. A társadalmi presztízs azonban nem magától jön, a szülőknek, a társadalmi csoportoknak is el kell mondani, hogy miért fontos, ha egy iskola jól működik. Ebben bármikor partnerek vagyunk.

Természetesen a nemzetközi mobilitási programokban részt vevők száma is megnő, megnőhet a magyar felsőoktatás vonzereje és a nemzetközi képzésekbe is bekapcsolódnak a magyar egyetemek, amiből bevételeik is szerepelnek.

A számok tükrében: a kiadási előirányzat 81 milliárd 607 millió forint, a bevétel 27 milliárd 397 millió, és ehhez jön a támogatási előirányzat 54 milliárd 210 millió forint értékben. Így ér össze a 2023-as költségvetésben a kiadás és a bevétel. Természetesen, említettem az előbb, hogy ez azért lényegesen kevesebb, mert 21 egyetem kikerült a központi költségvetésből. De még így is azt mondhatnám, hogy az intézmények finanszírozásának egyik eleme a normatív finanszírozás, ami a hallgatói létszámarányoknak megfelelően történik.

Tisztelt Ház! Nagyon lényeges, hogy az egyetemi diplomával rendelkezők száma növekedjen, és ennek a diplomának valódi értéke legyen, olyan diplomákat szerezzenek meg a hallgatók, amelyekkel az egyének boldogulni tudnak a munkaerőpiacon, és magas hozzáadott értéket tudnak előállítani. Ez jó az egyéneknek, jó a közösségnek és jó az országnak, mert a versenyképességet javítja. Ugyanígy látom a szakképzés helyzetét is, ez a második terület, ami azt mutatja, hogy ha valakinek van szakképzettsége, van szakmája, az el tud helyezkedni a munkaerőpiacon.

(14.00)

A Szakképzés 4.0 kidolgozása egy sikertörténet véleményem szerint, amely egy átgondolt rendszer szerint alakítja át a szakképzést, pontosabban: már félig-meddig átalakította, hiszen 2019-ben a LXXX. törvényben a szakképzési törvény módosításával valójában ez a rendszer a 2020/21-es tanévtől elindult, és azt tudom önöknek mondani, hogy több szakképzési centrumban - főleg a Nyíregyházi Szakképzési Centrumban látom a fejlesztéseket - ez egy sikertörténet.

*(Az elnöki széket dr. Latorcai János,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Hadd támasszam alá egy számmal! 2022 áprilisában, amikor a továbbtanulásra a jelentkezéseket a diákok leadják, sajnos nem minden általános iskolai diák tanul tovább, mondjuk, olyan 92-93 százaléka a diákoknak, de akik tovább tanulnak, azoknak 42 százaléka technikumba adta be, 20 százaléka szakképző

intézménybe és 34,5 százaléka gimnáziumba. Félreérés ne történjék, magam is gimnáziumba jártam, nagyon lényeges a gimnázium, hogy tovább tudjon utána tanulni, de nagyon fontos, hogy gyakorlatilag technikumból is tovább tanulhat, egyetemre mehet, sőt az ötéves képzésben középfokú technikus minősítést is szerezhet. Tehát 62 százalék a szakképzésbe jelentkezik a nyolcadikos diákok közül.

Mi jellemzi a képzést, mielőtt a költségvetési számokról szólnék? A munkaerőpiaci igényeket figyelembe veszi, a gazdaság igényeiből indul ki, motiválja a diákokat. Mindenki kap ösztöndíjat. Ez nem elhanyagolható. Én olyan vidékről jövök, ahol sok a hátrányos helyzetű család, és hogy kap ösztöndíjat a gyerek, ezt a család, a szülők is értékelik. A digitalizáció és az innovatív megoldások szerepet kapnak a szakképzésben, gyakorlatorientált a képzés, a duális képzés megerősödött, és a tanárokat és a szakokat is érdekeltté teszi, hiszen volt egy jelentős béremelés, amire 32 milliárd forintot fordítottunk, és egy jelentős, 30 százalékos béremelés volt 2020-21-ben. Mintegy 200 ezer diák tanul a szakképzésben, és ebből Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 18 ezer, tehát elég jelentős szám.

A kormány megemelte a szakképzési hozzájárulás összegét, majd beépítette a szociális adó kötelékébe, így könnyítve a vállalkozások adminisztrációs terheit. A 2019. évi LXXX. törvény úgy fejlesztette tovább a szakképzési rendszert, hogy a gazdálkodó szervezetek nemcsak a gyakorlati képzését végezhetik a tanulóknak, hanem teljes szakirányú oktatásukat is. Szeretném felhívni az Audi szakképzési rendszerét Győrben; egy teljes rendszert építettek ki, sőt 2020-tól két szakma és egy szakképesítés ingyenesen megszerezhető nappali képzés keretében.

Ha a költségvetés számait nézzük, a szakképzési centrumok 174 milliárd 596 millió forintot kapnak jövőre. Ez nagyjából megegyezik az ideivel. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal egy szakmai része 2 milliárd 787 milliót kap. Ez egy kicsit több, mint az idén. Az állami szakképző intézmények kiegészítő finanszírozása '23-ban megegyezik a '22-essel, és gyakorlatilag van egy fejlesztés, van egy jelentős emelkedés. A Nemzeti Foglalkoztatási Alap szakképzési támogatások fejezetét egy 30 százalékos növekedés jellemzi, 34 milliárd 654 millióról 45 milliárd 144 millió forintra.

Ez is mutatja, hogy a foglalkoztatás milyen fontos számunkra. Az is fontos számunkra, hogy minél több embernek legyen munkája, minél több ember szerezzen szakképzettséget, ezáltal el tud helyezkedni, amivel nemcsak az egyén jár jól, hanem az ország is. A 2023-as költségvetést ezeknek a céloknak a szolgálatában látom, ezért megalapozottnak tartom, ezért tisztelettel támogatásra javaslom. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartii padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Folytatjuk munkánkat. A következő felszólaló a Mi Hazánk képviselőcsoportjából Dócs Dávid képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Bár láttam már egy pár költségvetést, azt kistelepülési polgármesterként tettem, viszont a jelenlegi költségvetés-tervezettől annyiban tért el, hogy ha rajtam múlna, akkor itt jelentős forrásátcsoportosítások lennének, és egy ennél sokkal megnyirbáltabb költségvetést láthatnánk.

Nem az önök által sablonosnak tartott, ellenzéki stílus alá kategorizált beszéddel készültem a központi költségvetés témáját illetően, hanem olyannal, amely főként a vidéki végeken élő emberek mindennapi problémáit hivatott önök előtt bemutatni, és mindezt hitelesen, hiszen én is egy vagyok közülük. Sajnos, teljes bizalommal kijelenthetem, hogy ez a költségvetés jobbára nem a magyar emberek meghatározó részére lett szabva.

A rendszerváltásnak hazudott módszerváltás után mindenki jobbat várt, de rájöttek, hogy csak az irány változott, a szerelvény maradt a régi. Sőt, sokan nosztalgiával gondolnak vissza a nyolcvanas évek életszínvonalára, arra az időszakra, amikor még Magyarország nem jobban teljesített, hanem jobban élt. Azzal engem végképp nem lehet vádolni, hogy a szocialista érárt siratnám vissza, csupán azt siratom, hogy az elmúlt több mint három évtizedben Magyarország hátra ment, nem előre, a kormánypropagandával szemben az emberek meglegedését és életszínvonalát tekintve.

Most pedig egy újabb fordulóponthoz érkezett a világ és így hazánk is, hiszen láthatjuk, hogy az új kihívásokra új válaszokat kell adnunk, hogy a gondterhes időkét vészterhes idők váltják fel. Ilyen időben, amikor krízis krízis hátán, a ragályok korában, a spekulánsok által kieszközölt újabb világválság előterében, amikor Magyarország közvetlen szomszédságában háború dúl, akkor a magyar állam, a magyar kormány és az Országgyűlés feladata, hogy a magyar emberek biztonságát és jólétét szavatolni tudja. Várni lehet, de nem érdemes, sem az Unióra, sem másra. A megoldást csak magunktól várhatjuk.

Ez a helyzet rá kell hogy ébresszen mindannyiunkat, hogy milyen sebezhető, milyen kiszolgáltatottak vagyunk. Az első lépés az kell hogy legyen, hogy ezt a számunkra eddig is egyértelmű függőségi viszonyt megszüntessük, hogy kiemelten fontos szerepet kapjon a nemzetgazdaságunk megerősítése, hogy a magyar gazdaságot saját lábra állítsuk, a magyar agráriumot önállóvá, önfenntartóvá tegyük, hogy ne szoruljunk mezőgazdasági termékek behozatalára se nyersanyag, se feldolgozott áru formájában, hogy az energiaszektor is úgy alakítsuk át, hogy az a lehető legnagyobb mértékben fedezze és biztosítsa a hazai felhasználók teljes ellátását.

Tagadhatatlan, hogy próbálkozások voltak, de ezek helyett mára valós megoldásokra van szükség. Az alapvető élelmiszerek megtermelése, a mezőgazdaság, a mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztése, a feldolgozóipar újraindítása, a hazai munkaerő biztos foglalkoztatása, a nemzeti ellátólánc függetlenítése,

az önfenntartás az, ami a jó irány számunkra. Arra kell törekednünk, hogy a források a magyar embereket segítsék a külföldi multik helyett, hogy a meghozott intézkedések következtében az adófizetőknel minél több pénz maradjon. Azokról az emberekről van ugyanis szó, akik hazánk sorsát mindennap a vállukon viselik, akikről kell hogy szóljon ez a költségvetés is.

Annak ellenére, hogy rekordmagas inflációval állunk szemben, a kormány rengeteg felesleges vagy csökkenthető kiadást halmozott fel ebben a költségvetésben. Olyan bődületesen nagy számokat látunk helyenként, mint például a KSH esetében, ahol a rendszer jó működését alátámasztó adatok születnek, és ennek megvan a kézzelfogható haszna is, hiszen éves szinten a személyi juttatásokra 13 milliárd forint van előirányozva.

A Magyar Tudományos Akadémiánál szintén személyi juttatásokra 8 milliárd forint jut, és ugyanebből kell megoldaniuk a dologi kiadásait is. Ebből kell szűkösködniük, miközben nyíltan magyarellenessé válnak a román sovínisztáknak sem átkodniuk hálálkodni. Amíg valahol számolatlanul ömlik a pénz, addig az egész ország főállású anyáinak a mindenkori öregségi nyugdíj összege jut, ami szégyenletesen 28 500 forint napjainkban is, és ez összesen is csak 5,6 milliárd forint, a legszebb és a legfontosabb nemzetépítő hivatásért cserébe.

(14.10)

Oltóanyaggyárra 18 milliárd forint jutott a költségvetésben, amikor elméletileg már kilábaltunk a járványból, a járványkezelésre pedig még mindig sikerült 7 milliárd forintot félretenni, amelyből bőven lehetett volna finanszírozni az egyébként alulfinanszírozott egészségügyet is, de rendkívüli kormányzati intézkedések keretén belül 170 milliárd forint lett elköltve, amely jórészt a veszélyhelyzettel hozható összefüggésbe.

(Gelencsér Attila elfoglalja a jegyzői széket.)

Vagy akár említhetném a rendvédelmet, de sajnos ők nem bizonyultak létfontosságúnak a magyar állam szemében, ahogy a tanárok sem. Továbbá nem mehetünk el szótlánul a multik kiemelt támogatása és a tech cégek gazdagodása mellett sem. Korábbi javaslatunk, amelyet önök sajnos csak részben vettek át, s mi járványszolidaritási adónak neveztünk el és hoztunk a köztudatba, melynek elsődleges célja az volt, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása érdekében a multikat, a járvány ideje alatt szokatlanul nagy bevételre szert tett cégeket, cégcsoportokat adóztassuk meg, mindezt törvénybe foglaltan, s biztosítva azt, hogy a megadóztatottak az adófizetőkre saját terheiket ne róhassák át, hanem fizessék meg ezt abból az extraprofitból, amire szert tettek az elmúlt időszakban a koronavírus vámszedőiként.

Ilyen időkben támogatja a kormány például az Audit - előbb is hallhattuk - 8,5 milliárd forinttal, akik köztudottan külföldre viszik a pénzt, és csak 2020-ig 1800 milliárd forintot lapátoltak ki az országból, ami több mint a háromszorosa az itthon egy év alatt a rendre és közbiztonságra szánt összegnek, amely a tavalyihoz képest is sajnos jelentősen csökkent.

Hasonszórú cég az SK Battery, amely 138 milliárd forint gigatámogatást nyert el, vagy a Samsung, amely 33 milliárdos állami pénzt élvez, ahelyett, hogy a magyar vállalkozásokra fordította volna a kormány ezeket az irdatlan összegeket, vagy az önkormányzatokra összpontosította volna, akik nemhogy tartalékkal nem rendelkeznek, ahogy azt önök állítják, de egyenesen a csőd és a működésképtelenség szélén billegnek, köszönhetően az elmúlt évek őket ért kivézetéseinek, forráselvonásainak.

Csak hogy a legkisebb mértékű támogatást elnyerő, előbb is említett Audit említsem példaként, a 8,5 milliárd forintból 500 új munkahely létrehozását támogatta az állam, amely munkavállalónként 17 millió forintot jelent, ami a jelenlegi hazai átlagkeresettel számolva csaknem 34 havi átlagfizetésnek felel meg, ami közel három év fizetése és bértömege.

Mondanám, hogy nem kételkedünk a befektetés hasznosságában, de ebből a 8,5 milliárd forintból legalább ugyanennyi, ha nem több magyar munkahelyet is létre lehetett volna hozni magyar kézben lévő cégek számára, ezek pedig szavatolják, hogy a befektetésünk nem külföldi tőkeként fogja végezni.

Minden egyes külföldre vitt forint, amelynek kivitelét közvetve támogatja a magyar kormány is, veszélyezteti a magyar gazdaságot, a magyar gazdaság válságállóságát, és mélyíti a lehetőségét annak, hogy Magyarország elmerüljön a recesszió mocsarában. Nemcsak látnunk kell az előttünk álló válsághelyzetet, de hathatós intézkedéseket is kell tennünk annak érdekében, hogy hatékony prevenciót tudjunk végrehajtani egy olyan világgazdasági helyzet közepén, mint amelyet ma is tapasztalhatunk magunk körül.

Az olcsó élelmiszer megtermelésével megerősíthetjük nemzeti valutánk értékét, a magyar emberek számára garantálhatjuk a jó minőségű, olcsó hazai termékeket, biztosíthatjuk a saját munkahelyeket, visszaszoríthatjuk az inflációt, és a vidéken megtermelt magyar élelmiszerek a boltok polcain pedig nem európai, magas áron jelennének meg, hiszen mi is képesek vagyunk megtermelni és feldolgozni azokat, amelyre a nemzetgazdaság alapjait fel lehetne húzni, és nem függenénk az euró újabb elszabadulása után tapasztalható árrobbanásoktól.

Ezen intézkedések képeznék az alapját annak, hogy a magyar adófizetőknel, mint ahogy említettem is, több pénz maradhasson, ezáltal a válság ideje alatt az életszínvonaluk pedig ne csökkenjen. A feladat előttünk, önök előtt áll. Kérem önöket, hogy ne politikailag, hanem szakmailag döntsenek a költségvetésünk elfogadásáról, hogy az minden szempontnak

megfeleljen, ami hazánk, a magyar emberek érdekeit tartja szem előtt. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. (*Taps a Mi Hazánk soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Fidesz képviselőcsoportjából Hörcsik Richárd képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Az Országgyűlés, amint az számos költségvetési vitában az elmúlt évtizedekben elhangzott, legfontosabb hatásköreinek az egyikét gyakorolja, amikor az ország pénzügyi tervét vitatja meg és fogadja el.

Ha jól számolom, számomra ez már a 28. költségvetési vita, amiben részt veszek. Azt is tudjuk, hogy a költségvetés hagyományosan naptári évre szól, így az ország sorsát befolyásoló folyamatokra is könnyebben reagál. Gazdasági növekedés és nehézség idején is éppúgy szükség van a költségvetésben a megfontolásra, hogy a körülményeinket is figyelembe vevő cselekvési terv tudjon születni. Úgy vélem, hogy mindezekre az elmúlt években különösen is nagy szükségünk volt, hiszen ezt az időszakot - már nagyon sokszor elhangzott a képviselőtársaimtól - a koronavírus-járvány miatt a bizonytalanság jellemezte.

Sajnos nem állíthatunk mást az elkövetkezendő évekről sem: ahogy kijöttünk a koronavírus válságából, máris itt van a háború válsága, és az orosz-ukrán háború gazdaságilag is fenntartja ezt a bizonytalanságot, ahogy nemrégén erről előadást tartott Kovács Árpád. Tehát úgy vélem, hogy így ennek az évnek a költségvetésének az összeállításában még nagyobb lesz az igény arra, hogy végre a bizonyosság uralja életünket.

Úgy látom, hogy a kormány mindent elkövet, hogy ez a bizonyosság kialakuljon. Látszik ez abból is, hogy a szokott időben terjesztette elénk a költségvetés-törvény-javaslatot, amelynek a célja - ahogy Varga Mihály miniszter úr expozéjában megfogalmazta -, hogy az eddigi eredményeinket a nehéz körülmények között is meg tudjuk védeni. Bár a délszláv háború után 30 évvel ismét háború dúl a szomszédságunkban, ami sajnos globális élelmiszer- és energiaválsággal fenyeget, továbbra is elsőrendű cél a családok anyagi biztonságának a megvédése, az infláció féken tartása és a megfizethető rezsik megőrzése. Úgy vélem, tisztelt államtitkár úr, hogy ez önmagában is egy nagyon nagy eredmény, nemes célkitűzés, különösen, ha körbenézünk Európában, hogy a szomszédos európai uniós tagországokban milyen energia-, milyen rezsik vannak.

Ezt az ambiciózus célkitűzést egyébként a tavalyi 7 százalékos feletti európai összehasonlításban is kiemelkedő gazdasági növekedésünk tudta megalapozni, ahogy a jövőre előírányzott 4,1 százalékos gazdasági növekedést és a 3,5 százalékos GDP-arányos államháztartási hiánycélt is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy hiszem, hogy a bizonytalansággal terhes időkben igazán fontos érték a stabilitás, ennek a költségvetésnek a stabilitása is, és a fegyelemre törekvő költségvetés. Felmerül tehát a kérdés, hogy mit jelent ez a stabilitást és fegyelmességet tükröző költségvetési javaslat például az uniós ügyek, valamint szűkebb pátriám, választókerületem, Zemplén-Abaúj prioritásának a szempontjából.

Tisztelt Képviselőtársaim! Elsőként is a költségvetés európai uniós kapcsolatait bemutatva azt mondhatjuk el, hogy a jövő évben háromféle folyamat jellemzi majd a költségvetést. Egyrészt jól tudjuk azt, hogy lezárulnak a 2014-20-as programok, másrészt a 2021-27-es költségvetés keretében összesen 7900 milliárd forint áll a rendelkezésre a kohéziós és a strukturális programokra.

(14.20)

Ezen programok forrása az uniós többéves pénzügyi keret, ahogy ezt leánykori nevén szoktuk nevezni, az MFF.

A 2023. év vonatkozásában tehát a költségvetésben keresztül 2057 milliárd forint uniós támogatás - ha jól számolom, akkor ez a GDP-nek mintegy 3 százaléka - érkezik a hagyományos, tehát a hétéves uniós költségvetési keret alapján erre az évre.

Fontos kiemelni, hogy a közös agrárpolitika újításának köszönhetően - majdnem azt mondom, hogy ez is magyar sajátosság - 50 százalékról 80 százalékra emelkedik a nemzeti társfinanszírozási arány, ami, úgy vélem, hogy sokkal több forrást, ezáltal nagyobb lendületet adhat a gazdáknak. Ezen összeghez adódnak a költségvetésen kívüli támogatások döntően, amit úgy szoktak mondani, hogy a közvetlen termelői támogatások. Ez összesen 511 milliárd forint értéket tesz ki.

Ezzel szemben most nézzük az érem másik oldalát, hogy Magyarország mennyit fizet be az európai uniós büdzsébe: ez jövőre 605 milliárd forint befizetést jelent. Vagyis a mérleg nyelve még mindig a mi javunkra billen.

Tisztelt Képviselőtársaim! A jövő évi költségvetés kapcsán az uniós források harmadik feltételezett irányát a koronavírus hatásainak enyhítésére létrehozott „Jövő nemzedék - EU”, Next Generation European Union jelenti, ahogy azt szoktuk rövidítve nevezni, az RRF, a helyreállítási és ellenálló-képességi eszköz révén. Jól tudjuk azt, hogy Magyarország már 2021 májusában benyújtotta az eszközhöz való hozzáférést lehetővé tevő 2511 milliárd forintos keretösszegű nemzeti tervét. Erről a folyamatról egyébként az Európai Ügyek bizottságát folyamatosan tájékoztatta és tájékoztatja Ágostházy Szabolcs államtitkár úr.

Magyarország 7,2 milliárd euró vissza nem térítendő támogatásra jogosult, és 9,6 milliárd euró hitel felvételre is lehetősége nyílik. A kormány, nagyon helyesen, a költségvetési tervezés során azon az elvi alapon áll, hogy ez a forrás a miénk, jár nekünk, így ezt a

költségvetésben szerepeltetni kell. Jól tudjuk, hogy az Európai Bizottsággal a tárgyalások jelenleg is zajlanak Navracsics Tibor miniszter úr vezetésével a folyósítás érdekében.

Szeretném megjegyezni, hogy a közös hitelfelvételt eleve Magyarország az Unió egységének a megőrzése érdekében is támogatta. Elsősorban nem nekünk lett volna rá szükség vagy lenne szükség, hanem a déli államoknak, amelyek valóban nagy gazdasági problémával küzdöttek és küzdenek jelenleg is.

A források mostani visszatartása az Európai Unió részéről nem fair, egyértelműen politikai okokra vezethető vissza, és én hozzáteszem magyar képviselőként, hogy elhibázott európai uniós politikai okokra, ezt le kell szögezniük. Tehát a labda most nem a mi térfelünkön pattog.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az utóbbi évek dinamikus gazdasági növekedése és a költségvetési stabilitás, én úgy hiszem, valódi fordulatot jelent a 2010 előtti válságkezeléshez képest. Csak egyetlen számot. 2004-ben az uniós csatlakozásunkkor az egy főre jutó GDP Magyarországon az uniós átlag 61 százaléka volt; ma ez 76 százalék. Ez olyan adat, amellyel Magyarország például Portugáliát is megelőzte.

Fontos adat, hogy 2010-ben Magyarországon minden harmadik ember ki volt téve a szegénység kockázatának. Ez az arány, írd és mondd, tíz év alatt 18 százalék alá csökkent.

Tisztelt Képviselőtársaim! A legutóbbi Európai ügyek bizottsága ülésén pedig az Európai Bizottság képviselője is elismerte, hogy 2010-ben a magyar foglalkoztatottsági ráta alig haladta meg a 60 százalékot, most pedig 79 százalék közelében van.

Tisztelt Elnök Úr! Az eredmény az eredmény. Ezt nemcsak az Európai Unió Bizottsága, de úgy vélem, hogy a magyar választópolgárok is elismerték és elismerik. Mindenki számára nyilvánvaló, hogy mindezek az eredmények nyitották meg az utat az olyan kormányzati intézkedések előtt, amelyek a további fejlődés ígéretét és valós ígéretét hordozzák a polgárok számára, és ezek az ígéretek már fokozatosan megvalósultak.

Engedjék meg tehát, hogy röviden megvizsgáljuk a költségvetési javaslatot abból a szempontból is, hogy mit ígér kifejezetten a zempléni és az abaúji polgárok számára, miként tudjuk megőrizni az eddigi eredményeket szűkebb pátriában, Abaújban és Zemplénben, és hogyan tudjuk tovább erősíteni a térség gazdaságát.

Elsőként is a területfejlesztésnek kifejezetten a Tokaj-Hegyalja térségét illető vonatkozásairól kell röviden szólnom. Mint az ismeretes, a kormány 2020-ban meghozott határozatával a Tokaj-Zemplén-térség fejlesztéséhez szükséges kormányzati intézkedésekre, közte útpépítésre, rekonstrukcióra, turisztikai fejlesztésre, városrehabilitációra, nem sorolom tovább, a költségvetési forrásból 150 milliárd forintot biztosít hároméves felosztásban.

A Tokaj-Zemplén-térség fejlesztési program, úgy vélem, egyértelműsíti számunkra, hogy lehetővé teszi az ország legfontosabb térségében - ez nekünk természetesen Zemplén és Abaúj -, hogy itt is megvalósuljanak céltudatosan ezek a fejlesztések. A program megvalósítása egyébként elkezdődött, bár a nehézségek miatt a programban az ez évre szánt összeg a 20 milliárd forintot súrolja, de ez a hároméves program sikerét alapvetően nem fogja befolyásolni.

Másodszor: választókerületem szempontjából nagyon fontos eredménynek tartom a „Magyar falu” program eddigi eredményeit, amelyre, hála istennek, a jövő évben ugyancsak a külső nyomás, környezet miatt 26,7 milliárd forint áll rendelkezésre.

Tehát számunkra fontos üzenet, hogy folytatódhat Abaúj és Zemplén aprófalvas településeinek a fejlesztése. Egyrészt számos projekt méltó még a támogatásra, ezek közül kell tehát az önkormányzatainknak, a vállalkozásainknak okosan választani 2023-ban. Zemplén térsége és Abaúj térsége, valamint településszerkezete és gazdasági helyzete miatt is az első között van, amely, úgy érzem, hogy számíthat ezekre a forrásokra.

Összességében tehát, tisztelt képviselőtársaim, remélem, hogy a már megindult, látható fejlesztések a jövőben felgyorsulnak, és ezzel is a térség gazdasági fejlődését erősítik.

Tisztelt Képviselőtársaim! A befejezés előtt végül kérem, engedjék meg, hogy egy fontos uniós vonatkozású kérdést is megemlítsék. 2023. július 1-jével új európai uniós elnökségi trojka veszi kezdetét: Spanyolország, Belgium, Magyarország. Jól tudjuk azt, hogy az elnöki poszt mindig nagy felelősséggel jár, és nagyon komolyan kell felkészülni, nemcsak humán erőforrásokban, hanem anyagi háttér biztosításával is. Hazánk az elnökséget majd 2024 nyarán veszi át, de fontosnak tartom, hogy már a jövő évben az elnökséghez szükséges szervezési, személyi és infrastrukturális fejlesztésekre is elegendő forrás álljon rendelkezésre.

Végül szeretném megköszönni a költségvetés összeállításában Banai államtitkár úrnak a munkáját. Fontos, hogy ne csak a központ, tehát Budapest, hanem a térség, közöttük Abaúj és Zemplén is kivegye a részét abból a fejlesztésből, ami előttünk áll. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Párbeszéd képviselőcsoportjából Mellár Tamás képviselő úr következik felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

DR. MELLÁR TAMÁS (Párbeszéd): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Csak röviden próbálok néhány dologra reflektálni a költségvetés kapcsán. Az első a növekedési ütemmel kapcsolatos. Itt többször elhangzott már, hogy 4,1 százalékos növekedési ütemmel számol a kormányzat a jövő esztendőre.

(14.30)

Ezt a Költségvetési Tanács túlzottan optimistának tartotta, és mondta, hogy több dologtól függ: függ attól, hogy a járványhelyzet hogy fog változni, illetve a háború, valamint a külker mérleg. Azt gondolom egyébként, hogy van ennél egy fontosabb elem, mégpedig az, hogy mennyi külső forrást lehet bevonni. Ugyanis a magyar gazdaságban az figyelhető meg az elmúlt esztendőben, hogy a gazdasági növekedés attól függ, hogy mennyi külső forrást lehet bevonni. Ez önmagában nem volt baj az elmúlt években, mert lehetett megfelelő mennyiségű európai uniós forrást bevonni, most azonban attól tartok, hogy ez nem fog sikerülni, és ha a kormányzat ragaszkodni fog a 4,1 százalékos gazdasági növekedéshez, akkor bizony újabb hitelfelvételekre kerül majd sor, és az adósság egyre inkább növekedni fog. Tehát azzal kell majd kalkulálni, hogy egyre nagyobb lesz az adósság/GDP hányados.

A másik fontos kérdés - és nagyon örülök, hogy Banai államtitkár úr visszajött, mert ő több alkalommal is visszatért erre a dologra -, hogy ebben a költségvetésben ugyan van jelentős kiadáscsökkentés, ugyan van benne megszorítás, de olyan megszorítás van, hogy ez a lakosságot egyáltalán nem érinti semmilyen módon, semmilyen mértékben. Nekem kicsit a csodarabbi esete ugrott be. Ismeretes, hogy a csodarabbinak szombaton el kellett valahova menni, és azt mondta, hogy sábat van tőlem balra, tőlem jobbra, de ott, azon az úton, ahol én megyek, ott nincsen sábat, ott lehet menni. Vagyis hogy mindenfajta visszafogás lehetséges, és lesz is majd, hiszen ezt is megállapította a Költségvetési Tanács is, hogy bizony a kiigazító program nagy többsége, 60 százaléka kiadáscsökkentés lesz, de ez nem fogja érinteni a magyar háztartásokat, a magyar embereket.

Nos, azért nézzük egy kicsit meg makrogazdasági szempontból, hogy hogyan néz ki ez a történet: a GDP-nek van egy jövedelmi oldalú fölosztása, amelyben a történet úgy néz ki, hogy jövedelemoldalról vannak a bérek, és vannak a profitok. Ha önök a profitra vetnek ki adót, nagyon helyesen teszik azt, de azzal számolni kell, hogy végső soron ki fogja fizetni ezt a profitadót. A közgazdaságtan ismeri azt, hogy ilyen esetben azt kell megnézni, hogy vajon a kereslet vagy a kínálat rugalmassága, ár rugalmassága nagyobb-e. Mert az, hogy végső soron ki fizeti az adót, az attól függ, hogy melyik tényező kevésbé rugalmas, és mindig a kevésbé rugalmas fogja fizetni a több adót. Tehát ha a lakosság oldalán, ha a keresleti oldalon van rugalmatlanság, akkor bizony az fogja fizetni.

De természetesen persze egyezzünk ki azzal, hogy nem tudják, hogy a nagy cégek nem fogják tudni áthárítani az adó-, a többletadó-kivetést. De ebben az esetben mi fog történni? Ebben az esetben az fog történni, hogy ha csökken a profitráta, akkor nyilvánvalóan csökkenni fog a cégek gazdasági aktivitása, hiszen ők

profitorientáltak. Ezt egyébként önök is nagyon jól tudják, hiszen ha nem tudnák, akkor kivetettek volna adókat például a német autógyárakra, de mégsem vetettek ki rá, sőt nagyon gyorsan elfogadtatták itt a parlamenttel a globális minimumadó elutalását, mert pontosan tudják azt, hogy ha 9 százalék helyett 15 százalékot kellene kivetni a külföldi cégekre adóként, akkor lehet, hogy néhány cég elmenne. Tehát amikor önök arról beszélnek, hogy a beruházásokra vetünk ki adót, akkor sajnos azzal is számolniuk kell, hogy ez bizony a gazdasági tevékenységek csökkenéséhez vezet. Az pedig, ha a gazdasági tevékenységek csökkennek, nyilvánvalóan csökkenteni fogja a GDP-t, és csökkenteni fogja a kiáramló béreket is. Azt gondolom, ez eléggé egyértelmű.

A másik oldalról, ha megnézzük a történetet, keresleti oldalról: keresleti oldalról a GDP úgy néz ki, hogy fogyasztás és beruházás. Önök a fogyasztást nem akarják korlátozni, nyilvánvalóan csak a beruházásokat. No de, ha a beruházások csökkennek, akkor - ugye, a beruházások az aggregált kereslet részét képezik - csökken az aggregált kereslet, ha csökken az aggregált kereslet, akkor csökken a GDP, de ha csökken a GDP, akkor csökkenni fog a bértömeg is. Ha persze nem csökkennek a kiadások, akkor ehhez többletforrásra van szükség; ez vagy EU-s forrás lehet, vagy az adósságból. Tehát itt egy kölcsönösen összefüggő rendszerről van szó, amibe ha egy helyen beleszúrunk, az sajnálatosan tova fog gyűrűződni a gazdaság többi részére is, legalábbis a közgazdaságtan érvényes alapelvei szerint ez valahogy így van. Tehát nem lehet ezt csak úgy elképzelni, hogy ide beleszúrunk, és akkor itt ezt a részt el tudom szeparálni a többitől - sajnálatos módon nem lehet.

Infláció, az inflációval kapcsolatosan: inflációs árfolyam. Heroikus feltételezés az 5,2 százalékos infláció jövőre és a 377 forintos euróárfolyam. De ez valószínűleg csak vágyálom, ugyanis nagy szükség lenne egy antiinflációs programra, egy antiinflációs politikára, mert az, amit most önök folytatnak, az egy elfojtott infláció, vagyis hogy bizonyos árakat befagyasztnak. Ez megint egy olyan történet, mint amikor a rózsahimlős gyereket rózsaszínre befestik, és akkor nem látszanak ezek a himlőnyomok, de attól az még ott van. Tehát ha önök elfojtják az inflációt azzal, hogy nem engedik, hogy az árak emelkedjenek, attól még a rendszerben az inflációs nyomás benne van, és ez előbb-utóbb valahogy ki fog jönni, és ha rákényszerülnek, hogy fölengedjék, akkor viszont ez egy nagy lökéssel fog kijönni.

Az ÁSZ-jelentéssel kapcsolatosan is szeretnék mondani valamit. Elolvastam az ÁSZ-jelentést, és nagyon örültem neki, amikor azt olvastam benne, hogy a költségvetéssel kapcsolatos kockázatok nagyon alacsonyak. Valóban kockázatosnak... - kiadási és bevételi oldalon 0,1 és 0,4 százalékos nagyságokat találtak, vagyis nyugodtan alhatunk az éjszaka, hiszen itt minden rendben van, 0,1 vagy 0,4 százaléka az összes tételnek, az nagyon kevés. De megnéztem a 2021-est,

mert ott már vannak tények is, ott is ugyanez volt, hogy az ÁSZ-jelentése szerint nagyon, nagyon-nagyon stabil volt a költségvetés, és ott azt lehetett a későbbiekben látni, hogy a 2,9 százalékra tervezett államháztartási hiány végül is 6,8 százalék lett. Vagyis a mostani 3,5 százalékos államháztartási hiányban nem vagyok annyira biztos, hogy ez teljesülni fog, akkor sem egyébként, ha az ÁSZ-jelentés erről próbál engem meggyőzni. Annál is inkább nem, mert ha megnézzük, akkor a strukturális hiány ennél magasabb, az 4,5 százalék, és az jobban mutatja egyébként a valóságos tényleges helyzetet, azt, hogy mi is van benne az egész rendszerben.

Végezetül szeretnék néhány mondatot szólni az önkormányzatokról, különös tekintettel nyilvánvalóan a pécsi önkormányzatra. A mostani költségvetésben is látható az, hogy az önkormányzatok továbbra is mostohagyvereknek számítanak, további kivézetésre lehet számítani, és ez azért is problematikus, mert az elmúlt két esztendőben például a pécsi önkormányzat 5-6 milliárd forintot veszített az állami elvonásokból, és ennek csak nagyon-nagyon kis részét kompenzálta a kormányzat. Mostani számítások szerint az energiaárak emelkedésével másfél milliárdos többletkiadás lesz, amire ebben a pillanatban nem látszik, hogy bármifajta fedezet lenne.

Azt szeretném kérni a Pénzügyminisztériumtól, illetve a kormánytól, hogy ismerjék el, hogy a baranyai, a pécsi emberek is magyar emberek, tehát a kormánynak az ő érdekeiket is kell képviselni, őket is meg kellene védeni. Azért, mert a polgármester ellenzéki és azért, mert Baranya 1-ben egy ellenzéki képviselő nyert egyéni választási fordulóban, abból még ne következzen az, hogy a pécsi embereket is büntetik. Tehát nagyon szeretném azt kérni, hogy ennek a másfél milliárdos többletkiadásnak valamilyen kompenzációja, valami fedezete legyen meg majd a költségvetésben, hogy ne kerüljenek hátrányosabb helyzetbe, ne az legyen, ami a korábbiakban is volt, hogy ilyen esetben a baráti önkormányzatoknak adtak mentőövet és némi többletforrásokat, és ugyanakkor pedig azok, amelyek az ellenzéki oldalon vannak, azok pedig ezt nem kapták meg, mert azok az emberek is magyar állampolgárok, és nem ezt érdemlik meg. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok sorában.)*

(14.40)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Banai Péter Benő államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, öné a szó!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Nagyon röviden igyekszem három pontra reagálni Mellár Tamás képviselő úr felszólalására.

Az első pont az, hogy minden mindennel összefügg - ebben természetesen egyetértek a professzor

úrral - a közgazdaság területén. De azért azzal vitakoznék, hogy azok az intézkedések, amelyeket a jövő évi költségvetési törvény tartalmaz bevételi oldalon, a gazdasági növekedést visszavetnék. A képviselő úr úgy fogalmazott, hogy ha a cégeknek a profitja eltűnik, akkor az a profit nem lesz beruházás, vagy továbbhárítják, emberek fizetik meg.

Windfall tax: így hívják azt a profitot, ami előre nem látott folyamatok alapján realizálódik a vállalkozásoknál. Nem véletlen, hogy az Egyesült Királyság már döntött ilyen adók bevezetéséről, nem véletlen, hogy számos európai ország gondolkodik ilyen adók bevezetésén.

Maga a professzor úr adta meg a választ arra, hogy az a javaslat, amit a kormány letett az asztalra, miért nem fogja befolyásolni a cégeknek a normál működését, mert nem az összes cégre vonatkozó általános adóról beszélünk, amely a normál üzleti aktivitás megváltoztatását kényszerítené ki, hanem arról beszélünk, hogy néhány szektorban igenis jelentős extraprofit keletkezett.

Akkor hadd idézzem föl a képviselő úrnak, hogy egy évvel ezelőtt ilyenkor az egyhetes jegybanki betétnek a kamata 0,75 százalék volt, most meg 7 százalék fölötti. Ha éves szinten 10 milliárd forint, jegybanknál elhelyezett egyhetes betéti állománnyal számolunk, és csak 5 százalékos hozammal - nem 7-tel, hanem csak 5 százalékos hozammal - , azon 500 milliárd *(sic!)* forint profit van a bankszektorban. Ismétlem: ez a kamatszint 0,75 volt egy évvel ezelőtt. Tehát ez, azt gondolom, hogy egy nem látott bevétel a bankszektorban, senki sem gondolta, hogy ilyen infláció lesz, ilyen háborús infláció lesz, és ennek következtében a jegybanki alapkamat ilyen magasságokra megy fel. Azt gondolom, itt egy olyan profit van, amivel nem számolt a bankszektor.

A másik szektor az energetika. Sokat beszélünk arról, hogy a két meghatározó olaj, a Brent és az Ural ára között milyen különbség van. A háború előtt ez 2-3 dollár/hordó volt, most bőven 30 dollár fölött van. Ezzel senki nem számolt. Tehát ennek a profitnak a közterhek viselésébe való bevonása a cégeknek a normál gazdasági tevékenységét nem befolyásolja, ezért gondoljuk azt, hogy mindazok az intézkedések, amiket hoztunk, nem veszélyeztetik a gazdasági növekedést. Ez igaz a kiadási oldalra is, hisz az állam magasépítési beruházásainak a visszavetése véleményünk szerint a keresletet szűkíti úgy, hogy a kínálat még mindig le lesz fedve a lakosság és a vállalkozások beruházási igényével.

Tehát amikor az összkereslet meghaladja a kínálatot, az csak az árak emelkedésében csapódik le, amint a professzor úr tudja, ezért hogyha a keresletet szűkítjük - és az állam most ezt csinálja az állami magasépítési beruházások keresletének a szűkítésével -, az véleményünk szerint a kibocsátást nem befolyásolja.

A második észrevétel az antiinflációs programra vonatkozik. Itt hadd jegyezzem meg, hogy szerintem

a jövő évi költségvetési törvényben lévő rezsicsökkentési alap, Rezsivédelmi Alap a rögzített áraknak a megvédését szolgálja. Az infláció ellen, amikor az döntően kívülről származik, azért elég nehéz fellépni, talán ezt a professzor úr is elfogadja, jelenleg pedig háborús inflációról beszélünk, az energiaáraknak a radikális emelkedéséről. Tudjuk, hogy a gabonatermesztésben Ukrajnának, Oroszországnak milyen súlya van, látszódik, hogy itt olyan külső inflációs emelkedés van, ami ellen azért nehéz mindenkinek küzdeni. Nem véletlen, hogy Észtországnak 20 százalék az infláció, a visegrádi országokban mindenütt magasabb az infláció, mint Magyarországon.

Tehát én azt gondolom, hogy antiinflációs programot akkor érdemes indítani, és akkor kellenek erre ilyen külön lépések, amikor az belső intézkedésekből, belső folyamatokból fakad, lásd: a beruházások visszafogása szerintem nemcsak a költségvetési egyenlegre, hanem az inflációra is hatással bír. A külső inflációs lépések ellen más, ha úgy tetszik, nem hagyományos eszközöket érdemes igénybe venni.

A harmadik: a képviselő úr úgy fogalmazott, hogy az infláció előbb-utóbb kijön, tehát mint egy fedő, lekerül a fazékról, amikor nagy nyomás van. Kicsit furcsa, hogy a rezsicsökkentést hozza példaként, hiszen korábban a baloldali képviselők kritizálták a rezsicsökkentést. Most arról van szó, hogy Pécs városának többletkiadása keletkezhet abból, hogy úgymond a piaci folyamatok utat törnek az önkormányzatok rezsizsámláinak kifizetésénél. Itt érzek azért némi ellentmondást abban, amit a képviselő úr mondott.

De a lényeg, amit mondani szeretnék, az az, hogy továbbra is célunk az, hogy a lakosság alacsony rezsitartó fizessen. Kétségtelen tény, hogy az önkormányzatoknak és a költségvetési szerveknek a jövőben magasabb áram- és gázárakat kell kifizetni, az önkormányzatoknál ugyanakkor nemcsak többletkiadásokról, hanem többletbevételekről is beszélhetünk.

Az egyik ilyen többletbevétel az, hogy az önkormányzatok támogatását 95 milliárd forinttal növeli, a másik többletbevétel pedig abból származik, hogy a sokszor emlegetett gazdasági növekedés az önkormányzatok legfőbb bevételi forrását, az iparűzési adót is növeli. Abban bízom tehát, hogy Pécs városa is fogja tudni finanszírozni a többletkiadásokat a többletbevételekkel és a többlettámogatásokkal. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Folytatjuk a felszólalásokat. A Fidesz képviselőcsoportjából Nagy Csaba képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

NAGY CSABA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Igazságügyi Minisztérium a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatában foglaltak szerint 17 786 millió forintot tud fordítani céljai

megvalósítására. Az Igazságügyi Minisztérium feladat körébe tartozik az áldozatsegítő központok létrehozása, működtetése Magyarországon.

Magyarország Kormánya 2010 óta határozott értékrend mentén, következetesen végzi politikai munkáját. A különböző ciklusok mindegyike fontos célokat tűzött ki a magyarok érdekei mentén, amelyekhez a törvényi szabályozás és a jogi környezet is idomult, legyen ez a közbiztonság, a családvédelem, a gyermekek védelme, a rezsivédelem, a honvédelem. Mind egyikük közös metszete az a kulcsszó, amit a „védelem” szóban találhatunk meg.

A 2023-as központi költségvetés tervezésekor kiemelt szempont volt, hogy az igazságügyi tárca az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is stabil alapokat biztosítson, kiemelt figyelmet fordítson az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom növelésére. A magyar emberek védelmét különösen fontosnak tartom a legalapvetőbb, legegyszerűbb szinteken is, aminek egyik kiváló szervezeti és gyakorlati példája az áldozatsegítő központok munkája.

De kik azok az áldozatok? Kik fordulhatnak az áldozatsegítő központokhoz? A jogi definíció szerint áldozatnak minősül, tehát segítséget kaphat, aki Magyarországon területén bűncselekmény, illetve tulajdon elleni szabálysértés sértettjévé vált, vagy aki a bűncselekmény közvetlen következményeként sérelmet, testi vagy lelki sérülést, érzelmi megrázkódtatást, illetve vagyoni kárt szenvedett el.

Bárki bármikor, önhibáján kívül áldozattá válhat. Sajnos még most is előfordul, hogy időseket meglopnak, gyermekekkel, nőkkal szemben erőszakos cselekményeket követnek el. Ha valaki közvetlenül vagy közvetetten, például tanúként vagy családtagján keresztül kapcsolatba kerül valamilyen bűncselekménnyel, értelemszerűen fel kell dolgoznia ennek hatását. Normális emberi reakció, ha fizikai vagy lelki problémák jelentkeznek, emellett anyagi nehézségek is felléphetnek. Ezen a területen nyújt támogatást a hazai áldozatsegítő rendszer, valamint számos olyan preventív feladatot is ellát, amely az áldozattá válás megelőzését szolgálja.

Az áldozatsegítés körébe sorolhatók egyebek mellett a lopás, a rablás, a csalás, az emberkereskedelem sértettjei, a különböző erőszak, különös tekintettel a családi és a kapcsolati erőszak sértettjei, beleértve a fizikai és lelki bántalmazást is, továbbá a szexuális visszaélés, a kerítés, a gyermekprostitúció, a zaklatás sértettjei, valamint mindezek elszennvedőinek hozzátartozói.

(14.50)

Számukra minden lehetőséget meg kell adni, amelyek az áldozatsegítő központok keretein belül elérhetőek. Ezeket a segítségnyújtó szolgáltatásokat igénybe veheti az EU bármely tagállamának Magyarországon életvitelszerűen élő állampolgára, vagy az a Magyarországon életvitelszerűen élő magyar állampolgár is, aki

a jogszerű külföldi tartózkodása alatt bűncselekmény áldozatává vált.

Az áldozatsegítés jogi következményét és környezetét a bűncselekmények áldozatainak segítéséről, az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapja határozza meg. 2006-tól kezdtek meg megyei szinten működni az akkori áldozatsegítő szolgálatok. A jelenlegi szervezeti struktúra alapjai 2011-ben kezdtek el működni. A kormányhivatalokban működtek ezek az alapos kiegészítéssel elindított szolgáltatások, ha ezt lehet szolgáltatásnak nevezni.

2011 februárjától működik a zöldszám, az áldozatsegítő vonal. Ugyancsak ebben az évben Magyarország hat hónapra átvette az EU Tanácsának soros elnöki tisztségét, s ez idő alatt prioritásként kezelte az áldozatsegítés területét és az ezt érintő európai uniós jogalkotást. 2012 áprilisától a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló törvény módosítása következtében a tulajdon elleni szabálysértések áldozatai számára is hozzáférhetővé vált az állami támogatási rendszer.

A jelenlegi struktúra számára a valódi áttörés 2017-ben következett be, amikor a kormány határozatban döntött arról, hogy az igazságügyért felelős miniszter feladata az állami áldozatsegítés hatékonyabb rendszerének létrehozása. Az Igazságügyi Minisztérium az áldozatsegítő stratégiában megfogalmazott céloknak megfelelően megkezdte az áldozatsegítő központok hálózatának kialakítását. Magyarországon az áldozatok segítése az elmúlt tíz évben sokat javult, a kormány elkötelezett a hathatós segítség megadására.

Kiemelt kormányzati célként megfogalmazódott, hogy az áldozatsegítő rendszer minél közelebb kerüljön a bajbajutottakhoz, így a fővárosi és megyei kormányhivatalokban elérhető áldozatsegítő szolgálatok mellett több nagyvárosban kerültek kialakításra áldozatsegítő központok. Az első ilyen budapesti központ 2017 júniusában nyitotta meg kapuit a bűncselekmények áldozatai előtt. Ezt követte a miskolci, a szombathelyi központ 2018-ban, a pécsi 2020. június 29-én, a szegedi és a kecskeméti 2020 decemberében, a veszprémi és a szolnoki 2021-ben, a legutóbb átadott ilyen központ pedig Siófokon van.

2020-ban a kormányzat meghirdette hazánkban az áldozatsegítés évét. Ennek keretében az Igazságügyi Minisztérium megduplázta az áldozatsegítő központok számát. A kormány folyamatosan bővíti a hálózatot, melynek legfontosabb mérföldköve, hogy 2025-re minden megyeszékhelyen fogadni tudják majd a bűncselekmény következtében áldozattá vált segítségkérő, tájékozódó ügyfeleket. Jelenleg Magyarországon 11 áldozatsegítő központ működik Budapesten, Kecskeméten, Miskolcon, Pécsen, Szegeden, Szolnokon, Szombathelyen, Veszprémben, Debrecenben, Egerben és Nyíregyházán, továbbá három áldozatsegítő pont Salgótarjánban, Érden és Siófokon. A 2023. évi költségvetés lehetőséget biztosít

arra, hogy a jövő évben további három központ nyíljon meg.

Az áldozatsegítő központok létrehozásának célja az volt, hogy a hivatali bürokratikus környezettől eltérő, nyugodtabb, bizalmasabb, emberbaráti légkörben személyre szabott támogatási formákkal történjen a segítségnyújtás a bűncselekmények áldozatainak. Az áldozatsegítés kulcsa, hogy eljutunk-e a bajba jutott emberekhez, nyilatkozta Varga Judit igazságügyi miniszter asszony. Számos olyan ingyenes szolgáltatás elérhető itt, amelyek egy sérelem, bántalmazás után a legalapvetőbb és legfontosabb segítséget jelentik az elszenvedő sértettek számára.

Elsősorban személyre szabott és a helyzethez illeszkedő teljes körű tájékoztatást, továbbá érzelmi segítséget kaphatnak az áldozat igénye szerinti pszichológus szakember közreműködésével a külön erre a célra kialakított biztonságot adó patrónusszobában. A helyzetértékelés után a megfelelő problémamegoldó szervhez történő áldozatátirányítás, illetve a sértettek érdekei érvényesítésének elősegítése az elsődleges, legyen az jogi tanács, ügyvédi segítség, azonnali pénzügyi segély, kárenyhítés. Ezek mellett a központokban áldozati státusz igazolása, tanúgondozás, illetve védett szálláshely biztosítása is elérhető.

Érdeemes néhány számadattal érzékeltetni, hogy ezek a központok hány embernek tudnak segítséget nyújtani, illetve megfordítanom ezt a nézőpontot, mert így talán lényegesebb: hány sértett tudott vagy mert segítségért fordulni ezekhez a központokhoz. 2020-ban csaknem 15 ezer esetben történt segítségnyújtás, 2021-ben ez a szám már több mint 18 ezer. 2017 és 2021 között több mint 70 ezer esetben tudtak segíteni a sértetteknek a központok munkatársai. Ezek a számok is indokolják azt a célkitűzést, hogy 2025-re minden megyeszékhelyen elérhető legyen ilyen áldozatsegítő központ, hogy az ország teljes lefedettségében elérhetővé váljanak ezek a jogi és pszichológiai segítséget nyújtó bázisok, szolgáltatások.

A 2020. június 29-én az igazságügyi miniszter asszony által átadott pécsi központ volt a negyedik az országban. Frekvenciát, jól megközelíthető helyen, a megyeháza mellett nyílt meg a Széchenyi téren. A központ vezetője 2021 elején elmondta, hogy a Pécsi Áldozatsegítő Központtal kapcsolatba kerülő állampolgárok legnagyobb részét baranyaiak. A kapcsolatba került emberek 25 százaléka kapcsolati erőszakkal összefüggésben kereste fel a központot, és több mint 30 százalék jelezte a vagyoni elleni bűncselekmények arányát.

Az áldozatsegítésben is előre kell mennünk, hangsúlyozta Varga Judit igazságügyi miniszter az áldozatsegítő központok és a nagy állami vállalatok együttműködési megállapodásának ünnepélyes aláírásakor Budapesten, 2022 márciusában. A dokumentum értelmében az MVM, a MÁV-Volán, a Magyar Posta és a Szerencsejáték Zrt. vesz részt az áldozatsegítő védőháló és az áldozatelérés rendszerének

kiszélesítésében. Ezenfelül együttműködést építettek ki 35 országos és helyi civil szervezettel, 26 állami és helyi önkormányzati szervezettel, valamint öt egyházi szervezettel.

Összegezve tehát, az áldozatsegítő központok rendkívül fontos feladatokat látnak el, amelyek magyarok tízezreire tudnak segíteni az ellenük elkövetett sérelmek és bántalmak kapcsán akár jogi, akár pszichológiai, akár pénzügyi módon. Gördülékeny feladatellátásuknak az Igazságügyi Minisztérium jogi keretet biztosít, valamint kiépített szervezeti, vállalati, partneri hálózatok teremtenek alapokat, és az információszerzési lehetőségeket is kinyitják számukra.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az állami, a társadalmi és a gazdasági életben szerepet játszó jogi személyek és egyéb jogalanyok adatai jelenleg különböző adóhatóságok által vezetett, egymástól eltérő nyilvántartási rendszerekben szerepelnek, ezért vált szükségessé a jogi személyek egységes nyilvántartásának kiépítése. Így olyan támogató szolgáltatások kialakítására kerülhet sor, amelyek a bírósági és az ügyféloldalt egyaránt szolgálják. Az új nyilvántartási struktúra lehetővé teszi a nyilvántartásba vételi és a változásbejegyzési eljárások teljes digitalizációját.

Az Igazságügyi Minisztérium vonatkozásában a fogyasztóvédelmi állami feladatok körében kiemelt célkitűzésként jelenik meg a fogyasztók biztonságát erősíteni hivatott ellenőrzési gyakorlatok újragondolása és továbbfejlesztése, a hagyományos hatósági munka hatékonyságának fokozása, különösen a veszélyes termékek forgalomból történő kiszűrése, valamint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni fellépés terén. A közösségi média térnyerésére és a folyamatos változásra tekintettel szintén prioritásként indokolt kezelni a fogyasztók online térben történő védelmét. A jogsértések megelőzése érdekében pedig elengedhetetlen az állampolgárok fogyasztói tudatosságának növelése, valamint a jogkövető kereskedői magatartás általánossá válásának előmozdítása alternatív ösztönző eszközök révén.

Az Igazságügyi Minisztérium költségvetési javaslatára szerint 10 253 millió forint kiadási előirányzatot tud elkölteni az igazgatási feladatok ellátására. Ezek a feladatokon belül látják el az igazságügyi szolgálatok jogakadémiájával kapcsolatos feladatkört is, illetve a központi Családi Csődvédelmi Szolgálat feladatkörében a természetes személyek adósságkezeléséről szóló 2015. évi CV. törvény alapján a Családi Csődvédelmi Szolgálat központi szervének jogszabályokban meghatározott feladatait, valamint az ezzel összefüggő koordinációs és tájékoztatási feladatokat.

(15.00)

Tisztelt Képviselőtársaim! A benyújtott költségvetésitörvény-javaslat az Igazságügyi Minisztérium szakmai programok és egyéb kötelezettségek támogatására 773 millió forintot, az igazságügyi miniszter

feladatkörébe tartozó jogszabályok alapján teljesítendő fizetési kötelezettségek teljesítésére 3469 millió forint kiadási tételt tartalmaz.

Tisztelt Ház! A T/152. szám alatt benyújtott, Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat az Igazságügyi Minisztérium célkitűzései megvalósításához szükséges forrásokat tartalmazza. Kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a törvényjavaslatot támogassák szavazatukkal. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalra.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A második kör utolsó felszólalója Keresztes László Lóránt képviselő úr, az LMP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Minden év legfontosabb törvényjavaslata és minden év legfontosabb vitája az, amelyik a következő évi költségvetésről szól, és ez az a pillanat vagy ez az a folyamat, amikor elválik a politikai propaganda, s elválik a politikai beszéd a valóságtól. Azt megszokhattuk már az elmúlt sok-sok ciklus alatt az önök esetében, hogy meg kell fogadni azt az intelmet, amit önöktől vagy miniszterelnök úrtól kaptunk, hogy nem azt kell figyelni, amit mondanak, hanem azt, hogy mit tesznek, és hogy mit tesznek, illetve mire készülnek, az pedig nyilván a számokból olvasható ki. És nyilván nekünk feladatunk megnézni, hogy mi az, amit tesznek, mi az, amit nem tesznek, és hogy mi lesz a következménye annak, ha azt a költségvetést hajtják végre, amit betérjesztenek, s nekünk az a meggyőződésünk, hogy ennek igen súlyos következményei lesznek, ha ez így fog történni, ha olyan módon fog történni, ahogy az kiolvasható a költségvetés tervezetéből.

Nagyon általános bevezetőként meg kell állapítanunk, hogy egy különleges helyzetben, válságok sújtotta időszakban nyújtották be ezt a költségvetést. Több funkciónak kéne megfelelnie a jelenlegi költségvetésnek vagy a költségvetési tervezetnek: egyrészt a jelenlegi válságot, az inflációt, a gazdasági válságot, a szociális válságot, az energiaválságot, a klímaválságot is kezelnie kellene a költségvetésnek, és szembe kellene néznie a kormánynak azzal a helyzettel, hogy egyszerűen nem mehetünk tovább a válságok, a háborús helyzet után sem úgy, ahogy az eddig megszokott volt. Nagyon egyszerűen, általánosan summázva kimondhatjuk azt, hogy ennek a kívánalomnak szinte semmilyen módon nem felelt meg a kormányzat, és nem felel meg ez a költségvetési tervezet. Tehát mondhatjuk, hogy a válságot szinte kizárta a kormányzati kommunikáció, és kizárta ez a költségvetési terv is. És még arra is föl kell hívunk a figyelmet, hogy ez a költségvetés mérhetetlenül igazságtalan, hiszen a válság jelentette többletterheket jellemzően a

legnehezebb helyzetben lévő családokra, a legkevesebbet kereső emberekre helyezi, s nem pedig a nagyvállalatokra, és nem felelnek meg annak az elvárásnak, hogy a leggazdagabbak viseljék a legnagyobb mértékben ezeket a megnövekedett terheket.

A véleményünk nyilván azzal kapcsolatban vagy azzal összefüggésben is nagyon erőteljes, hogy ez a költségvetés semmilyen módon nem felel meg a környezetvédelmi, a zöldcélok, nem felel meg ezeknek a kihívásoknak, de egyébként ez kiolvasható volt már a miniszterjelölti meghallgatásokból is, hogy eddig sem felelt meg ez a kormány a fenntarthatóság szempontjainak, de ebben a helyzetben jól látható, hogy még önmagához képest is, mondhatjuk, hogy évtizedes visszalépésre készülnek. Tehát ez a költségvetés gyakorlatilag nem megoldani kívánja vagy nem fogja megoldani a Magyarországot érintő problémákat, hanem elmélyíti azokat, és bizonyos szempontból egyébként el is kívánják fedni, nagyon-nagyon rövid távú politikai, pillanatnyi politikai érdekeknek megfelelően tervezik ezt megvalósítani.

Itt igen hosszú volt már eddig is a mai napon a költségvetési vita. Én figyeltem egyébként államtitkár úr reakcióit, megnyilvánulásait, és nagyon hevesen reagál mindig államtitkár úr arra, amikor az ellenzék a megszorításokról beszél, amikor az ellenzék arról a valóságról beszél, hogy ez a költségvetés bizony brutális megszorító költségvetés, és a kormány elképesztő mértékű és beláthatatlan következményekkel járó megszorító csomagjának az újabb állomását vagy az újabb részét láthatjuk ebben a költségvetésben, és úgy általában is a kormány eddig látható vagy követhető tervei alapján.

Nem értem, hogy azon túl, hogy most nyilván van egy kommunikációs politikai megfelelési kényszer államtitkár úr részéről is, hogy tagadja, tagadja mindenki, hogy itt megszorításokról van szó, de én azt gondolom, hogy ha tényszerűen, ha a számokat nézzük, akkor ezt még államtitkár úr sem tagadhatja el. Annál inkább is egyébként elvárjuk államtitkár úrtól azt, hogy őszintén beszéljen erről, hiszen itt az elmúlt években azért megszokhattuk, hogy államtitkár úr kevésbé a politikai kommunikáció, sokkal inkább a szakmaiság és a szakpolitika oldaláról közelítette meg a költségvetési vitákat.

Tisztelt Államtitkár Úr! Akkor, amikor brutális mértékben megvonják az önkormányzati forrásokat, olyan helyzetben, amikor éppen az önkormányzatok a koronavírus-járvány és a kialakuló világválság nyomán rendkívül nehéz helyzetbe kerültek, többletfeladatok jelentkeztek, a másik oldalról csökkentek a forrásaik, és akkor, amikor a háborús helyzet, az orosz agresszió nyomán kialakult háborús helyzet gazdasági hatásai is az önkormányzatokon csapódnak le, akkor, amikor az éghajlatváltozás hatásai ellen közvetlenül az önkormányzatoknak kell a lehető legnagyobb mértékben védelmezni a magyar embereket, akkor hogyan lehet értelmezni az önkormányzati elvonásokat másként, mint hogy közvetlenül az embereken érvényesített megszorítások?

Tehát pontosan tudja azt államtitkár úr is, tudja a kormány minden tagja és minden kormánypárti képviselő, hogy a legfontosabb közszolgáltatások biztosításáért az önkormányzatok felelősek, és amikor megvonják azokat a forrásokat, amelyek ezekhez szükségesek, amikor olyan helyzetbe hozzák az önkormányzatokat, hogy már a legfontosabb feladatokat sem tudják önerőből maradéktalanul ellátni, akkor egyértelmű, hogy az ott élő, a városokban, községekben, kerületekben élő embereknek egyre többet kell majd fizetni, hogy ezeket a közszolgáltatásokat megkapják, vagy adott esetben az adott kifizetés mellett egyre kevesebb szolgáltatást fognak kapni. Ez egy olyan megszorítás, amelyet önök politikai okokból nem közvetlenül az emberek felé érvényesítenek, hanem az önkormányzaton keresztül sanyargatják vele a magyar embereket. Ezt önök nem tagadhatják el.

De hasonlóképpen látható, hogy az önök rendkívül elhibázott politikai döntései nyomán veszélybe kerültek a magyar embereknek meg járó uniós források. Én azt gondolom, hogy önök hoztak döntéseket, a döntéseiknek a súlyával, következményeivel pontosan tisztában voltak, de ha nem is lettek volna vele tisztában, mi itt az elmúlt években erre felhívtuk a figyelmet. Most jól láthatóan ezen elhibázott, hibás és a magyar nemzeti érdekekkel ellentétes döntések miatt még európai uniós forrásokat is elveszíthetünk, hát, ez is egy brutális megszorító politika, tisztelt államtitkár úr.

Azt szintén nem tudom másként, mint megszorításként értelmezni, hogy jól láthatóan egyre többet akar magára költeni a kormányzat, egyre többet akar magára költeni a politika, a másik oldalról pedig nem-hogy a válság által kialakított gazdasági helyzetet, nemhogy az inflációt tekintik, de még a normál körülmények között elvárható béremeléseket sem adják meg - jellemzően a közszférában -, és ez már bizonyos ágazatokban az összeomlás felé vezet minket. Ez is egy megszorító politika, tisztelt államtitkár úr, amikor a politika magára költ, amikor miniszteri, államtitkári fizetésemelések vannak, szimbolikus ugyan, de amikor a miniszterelnök fizetését megduplázzák, és a legalapvetőbb és legszükségesebb béremeléseket sem érvényesítik a közszférában, és egyébként a bérekkel kapcsolatban amilyen döntések megszülettek, azok még jelképesnek sem tekinthetők nagyon-nagyon sok ágazatban.

Tehát ezzel kell szembenézni, tisztelt államtitkár úr, és azzal, hogy vannak olyan alapvető rendszerproblémák Magyarországon, amelyeknek a megoldására önök egyszerűen vagy nem állnak készen, nem képesek rá, vagy úgy gondolják, hogy nem kell vele foglalkozni, mert talán még néhány évig elfedhető ezeknek a hatása. Márpedig ez nem így van, és ezzel kapcsolatban jó néhány konkrét példát szeretnék a jelenlegi, a mostani felszólalásomban említeni, tisztelt államtitkár úr.

A múlt évben is, az azt megelőző évben is meg az előtt is mindig felhívtam a figyelmet az egyik legsúlyosabb rendszerproblémára, ami a víziközmű-ágazatot

érinti. Tisztelt államtitkár úr, ön az elmúlt években, az elmúlt költségvetési viták során nem tudta cáfolni, és ahogy én láttam, nem is kívánta cáfolni, hogy ez egy rendkívül fontos és problémákkal sújtott terület, de a megoldás továbbra sincs bent a költségvetésben. Tehát továbbra is az a helyzet, hogy a legfontosabb közszolgáltatás, tehát az egészséges ivóvízzel való ellátás biztosítása, illetve a szennyvízelvezetés, a szennyvíz összegyűjtése, a szennyvíz elvezetése és a szennyvíz tisztításával kapcsolatos ágazat, a víziközmű-ágazat az összemérés szélére került, és önök nemhogy ezen a helyzeten javítottak volna az elmúlt időszakban, hanem egyre inkább mélyül ez a probléma.

Mondhatjuk, hogy ezzel gyakorlatilag felélik a jövőt, hiszen elszennyeződnek a vízbázisok, egyre több helyen van vízminőségi probléma, egyre nagyobb vízrendszerek mennek tönkre, és ha ezt a problémát kezelni akarjuk a jövőben, az hatványozottan egyre több pénzbe fog kerülni, tisztelt államtitkár úr, és ha megnézzük a jelenlegi költségvetés tervezetét, akkor szinte mondhatjuk, hogy nyomokban sem tartalmaz erre a rendkívül fontos és egyébként még a miniszterelnök által is elismerten fontos problémára megoldást.

S akkor beszéljünk arról, hogy mi lesz ennek a következménye, tisztelt államtitkár úr, ha önök ezzel a politikával mennek tovább. Az lesz a következménye csak ebben a szektorban, hogy össze fog omlani az ivóvízellátás Magyarországon. Én azt gondolom, hogy minden ember, bármelyik városban él vagy kisebb településen, tapasztalhatja, hogy egyre több helyen van csőtörés, egyre több helyen van probléma a vízminőséggel, egyre több helyen akad az esetleg a vízellátás, egyre nagyobb egyébként az aránya az elfolyt ivóvíznek, és mondhatjuk, hogy exponenciálisan növekszik a problémák halmaza.

(15.10)

Ennek a politikának, ennek a költségvetésnek a következménye az lesz, államtitkár úr, hogy tönkre fognak menni a vízbázisok, és ez helyrehozhatatlan károkat fog okozni a magyar embereknek, a magyar nemzetnek és Magyarországnak. A kiadások a jövőben, hogy mire végre lesz egy olyan kormány, amely elkezd ezzel a problémával szembenézni, beláthatatlan mértékben növekedni fognak, tisztelt államtitkár úr. Én azért mondom ilyen részletesen ezt a problémát, mert azt gondolom, hogy ez nem pártpolitikai kérdés, ez egy viszonylag egzakt módon megfogható és számok nyelvén leírható probléma. Azt is látjuk, hogy mennyi pénzt szánnak a probléma megoldására. Várom államtitkár úr szakmai jellegű, nem politikai, szakmai jellegű választát, hogy hogyan kívánják ezt kezelni.

Ugye, látható, hogy a költségvetés tervezetében van az állami tulajdonú víziközművagyonon végzett értéknövelő beruházások megtérítésére egy 3 milliárd forintos terv. Tisztelt Államtitkár Úr! Ha megnézzük

a különböző önkormányzati szövetségek vagy szakmai szervezetek becsléseit, akkor látható, hogy közép-távon - most itt a 15 éves távlatban gondolkodom, ami gördülő fejlesztési terveknek a határigeje vagy ezeknek a tervezési ideje - 1500 és 3000 milliárd forint közé teszik a jelenleg tervezhető forrásokon felül hiányzó összeget. Tehát ennyi hiányzik, nem ennyire lesz szükség, ennyi hiányzik, hogy a karbantartás és pótlási munkákat el lehessen végezni.

Körülbelül másfél-két éve kérdeztem miniszterelnök urat, aki elismerte ezt a problémát, és arról kezdett beszélni, hogy majd a következő időszakból, illetve az újjáépítési forrásokból, az európai uniós keretektől valóban ezermilliárdos nagyságrendet csoportosítanak erre. Hát, hol a megoldás, tisztelt államtitkár úr? Én csak egy példát mondok, ugye, már nem aktuális kérdés a vadászati kiállítás, de önök hússzor több pénzt költöttek el az elmúlt „nagy sikerű” vadászati kiállításra, mint egy teljes év alatt az állami víziközműszektorban erre a karbantartási és fejlesztési munkára. És akkor hol vannak még, államtitkár úr, az önkormányzati, dominánsan önkormányzati tulajdonban lévő regionális vízművek? Hol van ezeknek a támogatása? Mintha ezek nem léteznének.

Tehát látható, hogy 65 ezer kilométernyi csőhálózat várja az azonnali felújítást, az önök által betervezett források mentén körülbelül 220 év alatt lehetne mindezzel a munkával végezni, de nyilván mondanom sem kell, hogy ez alatt sokszorosan a jelenleg még működő rendszerek is tönkre fognak menni. Az önök kormányzása alatt, tehát 2011-12 óta duplájára nőtt a meghibásodások száma a víziközműszektorban, mára körülbelül 25 százalék a hálózati veszteség, tehát körülbelül a 25 százaléka a megtermelt ivóvíznek egyszerűen elfolyik a rossz csővezetékek miatt, és 20 százalék alatt van, tisztelt államtitkár úr, a megfelelő minőségű csővezetékek száma. Ehhez képest, önök is pontosan tudják, hogy éves szinten 100 milliárdos nagyságrendre lenne szükség, önök egyébként, még államtitkár asszony is a válaszában, ilyen 1,5 milliárd és 3 milliárd közötti összeggel számolnak. És akkor láthatunk különböző egyéb más, néhány tíz milliárdos összegű forrásokat még, miközben tudjuk, hogy 200 milliárd többletre lenne szükség, hogy egyáltalán az ágazat a felszínen tudjon maradni.

Ennek megfelelően mi természetesen módosító javaslatokat nyújtottunk be, megismételtük azt a javaslatot, most nyilván itt a költségvetés oldaláról, hogy el kell törölni azonnal a víziközmű-ágazatokat sújtó közműadót. Itt nem lehet a számokkal ide-oda zsonglörködni, egyszerűen el kell törölni ezt az adót. Ez egy nagyon-nagyon kicsi segítség lenne, de nagyon-nagyon fontos segítség lenne az ágazatnak, és éves szinten bizony százmilliárdos nagyságrendű többletforrásra van szükség. Egyébként a regionális vízművek támogatására, a karbantartási és pótlási munkákra módosító javaslatként egy újabb 50 milliárdos tételt fogunk javasolni, illetve már be is nyújtottuk a módosító javaslatunkat.

De én nagyon kíváncsi lennék majd államtitkár úr szakmai válaszára. Tehát hogyha még odáig nem jut el a kormány egy ilyen helyzetben, hogy a legfontosabb közszolgáltatást biztosítsa, mert ez olvasható ki a költségvetésből, akkor hogy lehet erről a költségvetésről pozitívan beszélni, ahogy ezt egyébként ön is megtette?

Még egy konkrét példát szeretnék mondani, tisztelt államtitkár úr, ez pedig a vidéki, a vidék számára rendkívül fontos alsóbbrendű úthálózatnak a helyzete. Én évek óta mindig felhánytorgatom, hogy az önök kormánya magát vidékbarátnak hívja, holott egyszerűen nevetséges összeget fordítanak itt a „Magyar falu” programon keresztül az alsóbbrendű utak fejlesztésére. És összességében is egyébként az állami fenntartású közúthálózat botrányosan rossz állapotban van, szerintem ezt is minden ember tapasztalhatja, aki jár az országban, de ezt mutatják egyébként a számok is. Tehát konkrétan 17 ezer kilométernyi magyar állami közút van a rossz és a nem megfelelő kategóriában. Ezek nem a mi statisztikáink, ezek az önök által vezetett szervezetek hivatalos statisztikái. És az a helyzet, hogy nem feldolgozzák ezt a problémát, nyilván 2010-ben valóban nehéz volt az örökség, de önök nem feldolgozzák ezt a problémát, nem ledolgozzák, hanem évről évre növekszik a rossz állapotú utak aránya azért, mert egyszerűen nem fordítanak erre kellő figyelmet. Ha megnézzük a költségvetés számait, ezt most sem láthatjuk.

Nyilván erre is nyújtunk be módosító javaslatot, az alsóbbrendű utak fejlesztésére többletforrásokat javaslunk, és nyilván itt is megfogalmazzuk azokat a forrásokat, hogy melyek azok, amelyeket mi úgy gondolunk, hogy elvehetőek annak érdekében, hogy a leszakadó vidéki térségeknek megfelelő minőségű közúthálózata legyen.

Itt egyébként, tisztelt államtitkár úr, a gyakorlati életből rengeteg példát tudnék mondani, amikor már a buszközlekedés szinte lehetetlenné válik; tehát amikor nemcsak hogy tönkremegy egy mellékút, egy bekötőút, de bizony adott esetben ott a helyben illetékes állami Volán-társaságnak a helyben illetékes munkatársai már jelzik az önkormányzatok felé, hogy ha nem tesznek valamit az adott utak felújítása érdekében, akkor nem fogják tudni teljesíteni a buszközlekedés szolgáltatását sem.

A mai vita során felmerült az illegális hulladéklerakók kérdése, talán Juhász Hajnalka képviselő aszszony beszélt erről. Ez rendkívül fontos küzdelem, ugyanakkor azt is elmondhatjuk, hogy a kormány ezen a téren sem ért el értelmezhető eredményeket, illetve mondhatjuk, hogy ugyan körülbelül két és fél évvel ezelőtt tett egy világos vállalást a miniszterelnök úr, ehhez képest a probléma egyre hatalmasabb lett, annak ellenére, hogy költöttek rá forrásokat.

Itt is felhívom arra a figyelmet, amit egyébként már a miniszterjelölti meghallgatásokon is az elmúlt ciklusban nagyon sokszor megtettem, hogy alapvető változásra van szükség a jogszabályok terén, hogy

például a külföldi műanyag szemét ne áramolhasson be ilyen mennyiségben az országba, ahogy a rossz jogszabályok miatt ez jelenleg megtörténik, és ilyen módon lehet egyáltalán megkezdeni egy küzdelmet az illegális hulladéklerakók felszámolásáért. Én néhány ilyen hevenyészett ígéretet kaptam egyébként a miniszterjelöltektől, hogy ezzel kapcsolatban majd elfogadják a mi módosító javaslatainkat, jogszabálymódosító javaslatainkat, bizakodó vagyok, reméljük, hogy ez így fog történni. Ennek ellenére mi úgy gondoljuk, hogy többletmunkára, többletforrásra van szükség, és erre is módosító javaslatokat terjesztünk be, hogy az illegális hulladéklerakók felszámolására az önkormányzatok kapjanak többletforrásokat.

És akkor itt felmerült bizony az önkormányzatok helyzete. Ugye, Mellár képviselő úr konkrétan, közös városunk, Pécs helyzetéről beszélt, de én azt gondolom, hogy itt messze-messze országos jelentőségű problémákról van szó. Ugye, már utaltam rá én is, hogy az éghajlatváltozással, a környezetszennyezésből fakadó jelenségekkel szembeni vagy ezek hatásai-val szembeni küzdelem frontvonalában az önkormányzatok vannak. De ha önök elvonják a forrásokat az önkormányzatoktól, ugye, önök megszorításokkal sújtják az önkormányzatokat, akkor ezt a munkát nem fogják tudni elvégezni az önkormányzatok.

Most már megalakult a Klímabarát Települések Szövetsége, ez több mint 60 önkormányzatot foglal magába, és egyre több településen - mert, ugye, normál esetben minden településen - van már olyan elfogadott dokumentum, olyan stratégiai dokumentum, amely a klímaváltozás hatásai elleni akciókat, terveket és fontos lépéseket körvonalazza, ugyanakkor ezek végrehajtására nincs forrás. Természetesen erre is nyújtunk be módosító javaslatot, hogy adja meg a központi kormányzat az állami forrásokból az önkormányzatoknak azokat a szükséges összegeket, amik e fontos küzdelemhez nélkülözhetetlenek.

Nagyon-nagyon fontos kérdés a közösségi közlekedés helyzete, ennek mind a társadalmi, mind a gazdasági, mind a környezeti vonatkozása, és mi azt tapasztaljuk, hogy ahogy kezdődik egy új parlamenti ciklus, van egy új kormányzati ciklus, van egy új, jellemzően lelkes kormányzati felelőse az ügynek, ugye, most is van egy Vitézy Dávid személyében, aki egyébként az általa megfogalmazott általános irányok tekintetében nem mond rosszat. Tehát nyilván a szakma is nagyjából azt követeli, hogy legyen végre országosan egy egységes, jól megszervezett közlekedési rendszer.

Ugyanakkor, ha megnézzük a költségvetés számait, és megnézzük a kormánynak a különböző terveit, szakpolitikai döntéseit, akkor láthatjuk, hogy megint csak odáig jutott el a kormány, hogy van egy fiatal államtitkár, a közlekedéspolitikáért felelős államtitkár, aki mond jó dolgokat, másik oldalról önök megint nem azt teszik, amiről beszélnek, mert egyszerűen nem látják azokat a forrásokat a költségvetésben, amik megint csak a nagyon nehéz helyzetben lévő és a rendkívül

fontos közszolgáltatást biztosító szektor működését alátámasztanak.

Gondolok itt arra például, hogy elképesztő munkaerőhiány van a közösségi közlekedésben, egyszerűen azért, mert a gyalázatos bérek és munkakörülmények miatt elmennek az emberek, és ezzel kapcsolatban nem látjuk az intézkedéseket, hogy ezt milyen módon lehetne megoldani, hogy tisztességgel megbecsüljék mind a bérek tekintetében, mind egyébként a munkakörülmények tekintetében a gépjárművezetőket. Hasonlóképpen, a korábbi lelkesen beharangozott tervekhez képest elmaradt a járműparkok fejlesztése, ezért borzasztóan rossz állapotban van, és előregedett az állami Volán-busz járműparkja.

(15.20)

Hasonlóképpen, erre már tettem utalásokat, borzalmas állapotban van az infrastruktúra is, ahol ezt a szolgáltatást biztosítani kellene.

És az pedig egy érthetetlen és egyébként elfogadhatatlan intézkedés, aminek a meghosszabbítását sajnos már több kérdésemre adott kormánypárti válasz megerősítette, hogy a járvány legnehezebb időszakában egy országgyűlési döntéssel a fideszes-KDNP-s képviselők egyszerűen megvonták a vidéki városok helyi tömegközlekedési támogatásának az állami forrásait. Tehát egyszerűen magukra hagyták a vidéki városokat a helyi tömegközlekedés szolgáltatásával, nem adnak támogatást, és ezt több kérdésemre meg is erősítették. Ez a döntés marad így, annak ellenére, hogy önök pontosan tudják, hogy nincs olyan város Magyarországon, amelyik önmagában megfelelő minőségben önerőből képes lenne ezt a fontos szolgáltatást nyújtani. Ez is egy elhibázott döntés, természetesen ennek az orvoslására is nyújtottunk be módosító javaslatot.

Említettem már egy mondat erejéig, hogy a környezetvédelem, a fenntarthatóság kérdése kapcsán, úgy is mondhatjuk, hogy az önök politikája ellentétes ezekkel a törekvésekkel, de óriási visszalépés látható a költségvetésben, ezt világosan mutatják azok a számok, amiket önök beterveztettek. Az önmagában fájó, hogy a természetvédelemre kevesebb pénzt akarnak fordítani, miközben olyan kihívások érintik a felszíni vizeinket, a természetes folyóvizeinket, mint például a Sajó esetében az a döbbenetes természetpusztítás. De egyébként elképesztő információkat kapunk már a Tisza erdélyi mellékfolyóit érintő szennyezések, szennyeződések ügyében. Látható, hogy erre kellene forrásokat költeni a magyar kormánynak, hiszen egyrészt kötelességünk megvédeni ezeket a folyóvizeket, a folyóvizeink élővilágát, de ez nyilván összefügg az ivóvízellátással, és összefügg bizony a mezőgazdasági termeléssel is, mert a talajvízen keresztül ezek a rendkívül mérgező, általában határon túlról érkező mérgező anyagok bizony hatással lesznek erre a szférára is. Ennek az orvoslására is olyan módosító javaslatot terjesztettünk be, ami növelné - egyébként ebben az

esetben 10 milliárd forinttal - a felszíni vizeink védelmének a lehetőségét és ennek a forrásait.

Volt egy olyan kérdéskör, amiben, én úgy érzem, hogy kicsit politikusként nyilvánult meg államtitkár úr, ami egyébként öntől nem megszokott, ez az atomenergia használata és a paksi beruházás javaslata. Én rajtakaptam a mai napon, hogy nem is költségvetési szempontból, hanem tartalmilag egy pozitív jövőképet kapcsolt a Paks II.-projekthez. Tehát erre, nem jelentősen eltérve a költségvetési vita tartalmi elemeitől, azért muszáj reagálnom, tisztelt államtitkár úr.

Egyrészt én azt gondolom, hogy óriási felelőtlenség és hibás megközelítés az, amikor a jelenlegi atomerőmű által termelt áram árát önök valamilyen módon kivetítik egy újonnan megépítendő atomerőmű által termelt áram árára, tehát azt próbálják mondani, hogy milyen olcsó lesz majd az áram, amit a Paks II. megtermel, holott önök pontosan tudják, hogy ez nem igaz. És hogyha az úgymond extern költségeket, amiket önök nem terveznek bele, internalizálják - ha ilyen csodálatos idegen szavakkal élhetünk -, ha csak megnézzük sorra azokat a tételeket, amiket önök soha nem számolnak bele az úgynevezett olcsó árakba, mint például a leszerelés költsége, a nukleáris fűtőanyagok elhelyezésének a költsége, a hálózatfejlesztés költsége, ami megint csak elkerülhetetlen, és a többi, akkor teljesen világos, hogy borzasztóan drága lesz, tehát szinte megfizethetetlenül és értelmezhetetlenül drága lesz - vagy mondhatjuk helyesebben, hogy lenne - a Paks II. által megtermelt áram.

De hogyha látjuk azokat a szörnyűségeket, amiket az agresszor oroszok elkövettek, és látjuk azt, hogy katonai támadásokat indítottak atomerőművek ellen, és látszik az, hogy nukleáris hulladék-lerakókat bombáztak, egyértelművé vált - és ezt megerősítették a nemzetközi szervezetek és egyébként Szódi Attila, az önök korábbi államtitkára is -, hogy ezek a konfliktusok egészen biztosan az önök orosz partnerét hiteltelenítették teljes mértékben a nukleáris energia alkalmazása terén, másrészt megnövelik az atomerőművekkel kapcsolatos elvárásokat és költségeket, egyszerűen a biztonság oldaláról.

De még ezen is átugorva mondjuk, látható, hogy olyan alapvető kérdésekre sem tudtak itt a már sokéves csúszásban lévő beruházás felelősei választ adni, mint például a földrengésbiztonság kérdése. Ez a legfrissebb, kiszivárgott hírek szerint is az egyik legfontosabb vitapont, és emiatt nincs még mindig engedélye a Paks II.-nek.

Tisztelt Államtitkár Úr! Önök már több száz milliárd forintot elköltöttek erre a Paks II.-projektre, úgy, hogy alapvető kérdések megválaszolatlanok. Azért az elképesztő felelőtlenség - azt gondolom, abban egyetérthetünk mindannyian -, hogyha egy ilyen zsákutcás projektre önök öntik ki vagy égetik el a százmilliárdokat, miközben szakmai racionalitás alapján gyakorlatilag már levezethető, hogy nem lesz belőle semmi.

És akkor a másik oldalról, amikor mi javaslatokat teszünk, hogy a szélenergiát ne tiltsák Magyarországon, vagy éppen egy konkrét indítványt teszünk, hogy egy 300 milliárdos épületenergetikai-energiahatékonysági csomagot indítsanak el, arra meg egyszerűen nem mondanak. Ezt a 300 milliárdos csomagot önök indoklás nélkül szavazták egyébként le, holott több tízezer munkahelyet lehetett volna ezzel teremteni, és éves szinten százezer lakást lehetne felújítani. Hát, ennyit önök már el is költöttek egyébként a még engedéllyel sem rendelkező Paks II.-beruházásra.

És akkor még egy dolgot engedjen meg, államtitkár úr! Szóba került már a mai vitában is a nukleáris hulladékok kezelésének a kérdése. Hosszú-hosszú évek óta szembesítem önöket azzal, hogy a miniszterelnökünk tett egy világos vállalást 2015-ben, Pécs városában, hogy a pécsiek hozzájárulása nélkül nem lesz atomtemető a város nyugati határaitól néhány kilométerre. Na most, ezt megerősítette egyébként az akkori, azóta már megbukott korábbi fideszes pécsi polgármester, hogy 2018-ban majd elérkezünk egy olyan fázisba, amikor az ott élőket megkérdezik erről a projektről. Hát, ezt azóta sem tették meg, és elképesztő mértékben öntik a pénzt erre a kutatási projektre, az atomtemető megépítésére.

Összességében már körülbelül 12 milliárd forintot költöttek erre, egy egyértelműen zsákutcás projektre, amiről a város kinyilvánította, hogy esze ágában sincs eltérni egy ilyen beruházást. A következő évi költségvetésben újabb 1 milliárdot terveznek be erre a feladatra, dupláját a múlt évi összegnek. Ki vállalja majd ezért a felelősséget, hogy elköltenek majd egy ilyen hatalmas összeget, újabb 1 milliárd forintot az eddigi 12 milliárd után egy olyan beruházásra, amiről teljesen világosan elmondták a pécsi emberek, hogy nem tűrik meg a város szomszédságában? És egyébként nincs is példa sehol a világon arra, hogy egy ilyen objektumot egy nagyvárosi agglomerációhoz ilyen közel akarjanak építeni. Hozzáteszem, sehol a világon nem épült meg végleges tárolója a nagy aktivitású radioaktív hulladéknak, ezért önmagában egyébként súlyos felelőtlenség a paksi bővítés.

Még egy dologra szeretnék utalni, tisztelt államtitkár úr, ami összefüggésben van az önkormányzatokat érintő brutális fideszes megszorításokkal és a klímahelyzettel. Látható, és egyre gyakrabban éljük meg sajnos, hogy milyen brutális hatásai vannak az éghajlatváltozásnak, és milyen módon váltak gyakoribbá azok az extrém időjárási jelenségek, amelyek korábban, mondhatjuk, hogy évtizedenként vagy még ritkábban fordultak elő. Néhány héttel ezelőtt is az egész országot sokkolta az a hatalmas mennyiségű, tényleg néhány óra alatt leszakadó csapadék, amit szinte az ország minden pontján tapasztalhattunk, és látható volt, hogy a legtöbb városban nem birkózott meg a vízelvezető rendszer az ilyen módon megjelenő csapadékmennyiséggel.

Tehát itt is a korai felelősséget szeretném aláhúzni két nagyon vastag vonallal, tisztelt államtitkár

úr. Ha önök megszorításokkal illetik az önkormányzatokat és ezek által a megszorítások által közvetlenül az embereket, akkor milyen módon lesz lehetősége az ilyen extrém időjárási jelenségekkel szemben védekezniük az önkormányzatoknak, hogyan tudják a városok, a kerületek, a falvak megvédeni az ott élő embereket az ilyen extrém időjárási hatásoktól? Nyilván mi látjuk, hogy önök ezt a problémát nem érzékelik, vagy nem érzékelik a saját problémájuknak, ennek megfelelően természetesen erre is módosító javaslatokat nyújtunk be.

És néhány utalást tennék még röviden. Vinnai képviselő úr beszélt hosszasan a felsőoktatás helyzetéről. Hosszú vitákat folytattunk itt a kiszervezés kapcsán, önök modellváltásnak hazudtak egy olyan folyamatot, ami a magyar egyetemek kiszervezése volt, és önök nem tettek mást, mint egy diktátummal gyakorlatilag fideszes politikai irányítás alá helyezték szinte a teljes magyar felsőoktatást, és az önök szándéka szerint visszavonhatatlanul, időkorlát nélkül. Tehát ez az egyik indoka annak, hogy megvonták vagy meg akarják vonni az uniós fejlesztési támogatásokat, amire egyébként szüksége van a magyar embereknek, és ami jár a magyar embereknek.

Tehát itt is utalok rá, hogy micsoda felelőtlenség volt az, hogy önök egy diktátummal végrehajtották a magyar felsőoktatás kiszervezését! Sehol nincsenek azok a fejlesztési források, amiket beígértek, amiket egyébként Palkovics miniszter úr beígért, hogy majd a modellváltás esetén elképesztő, példátlan mennyiségű fejlesztési forrás érkezik a magyar egyetemekhez. Ezek nem érkeztek meg, de emiatt, hogy ilyen helyzetbe hozták az egyetemeket, még az uniós fejlesztési forrásokat is veszélyeztetik. Ez elképesztő felelőtlenség!

És akkor itt a felszólalásom végén még néhány utalást szeretnék tenni, amivel kérdést szeretnék megfogalmazni tisztelt államtitkár úr felé. Látható, hogy itt a felmondási moratórium lejártával rengeteg rendőr benyújtotta a felmondását. Hogyan kívánnak ezzel a helyzettel szembenézni? Az én városomból, de számos más városból is hallom az információkat, hogy milyen nagy számban mondanak fel a rendőrök a gyalázatosan alacsony bérek miatt, és hasonló a helyzet a tűzoltók esetében is. Nagyon sok helyről hallottam konkrétan információkat, hogy hányan mondtak fel, és milyen erőteljes az a folyamat, ami által a tűzoltók most, hogy lehetőségük van rá, pályát változtatnak, mert egyszerűen nem tudnak megélni azokból a megalázó fizetésekből, amiket önök juttatnak nekik. Hogyan kívánnak ezzel a problémarendszerrel szembesülni, tisztelt államtitkár úr?

(15.30)

A kérdésem talán hangsúlyosabb annak fényében, hogy látható, hogy mennyivel többet költenek önök egyébként a politikájuk fenntartására, a kormányzatra, mennyivel többet költenek a jövő évi

költségvetés szerint például a Köztársasági Elnöki Hivatalra - 3,5 milliárd helyett 5,8 milliárdot -, mennyivel több államtitkár van már most a rendszerükben és mennyivel több helyettes államtitkár. Tehát látható, hogy önök nemhogy magukon kezdték volna a spórolást, magukon egyáltalán nem kívánnak spórolni, miközben nem képesek a magyar emberek számára, a magyar emberek mindennapjait meghatározó alapvető rendszerproblémákat kezelni, elképesztő mértékű és brutális megszorításokkal sújtják az önkormányzatokon és más szférákon keresztül a magyar embereket.

Nagyon bízom benne, hogy államtitkár úrtól nem politikai, hanem szakmai, szakpolitikai válaszokat kaphatunk majd. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ezzel a második kör végére értünk. Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Meg is adom a szót elsőnek Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Sajnálom, hogy az ebben a körben felszólaló Nacsa képviselőtársunk a Kereszténydemokrata Néppárt részéről már nem várta meg legalább ennek a körnek a végét, hogy lehessen reagálni arra, amiket ő itt elmondott. Három dologra szeretnék gyorsan reagálni ebben a két percben.

Az első, hogy a képviselő úr szemünkre vetette, azok szemére, akik itt most a parlamenti patkó másik oldalán ülünk, hogy a 13. havi nyugdíjat annak idején - kényszerűségből, ezt már csak én teszem hozzá - elvettük a nyugdíjasoktól. Szerettem volna megkérdezni Nacsa képviselő urat, hogy ők 11 évig miért nem adták akkor oda ezt a nyugdíjat. Bőven lett volna erre lehetőségük, láttuk az óriásplakátokon, hogy Magyarország jobban teljesít. Ha ez igaz, akkor nemcsak a választás évében kellett volna a 13. havi nyugdíjat odaadni a nyugdíjasoknak, hanem akár már jóval előtte is.

A második kitétele az volt, hogy többet költ az ország egészségügyre és oktatásra jövő évben, mint eddig bármikor. Szintén szívesen meghallgattam volna tőle, hogy akkor vajon miért van olyan állapotban a magyar egészségügy, hogy a magyarok kénytelenek elmenni a magánegészségügybe, hiszen ma már minden egyes egészségügyben elköltött forrásból egyharmadrész a magánegészségügybe vándorol. Illetve az oktatásban miért mutatnak sajnos a felmérések és eredmények annyira negatív tendenciát, mint amit mutatnak? Lehet, hogy ezek a pénzek nem jó helyre mennek, nem arra mennek, amire egyébként szánja ezt a fideszes többség?

Nagyon gyorsan még a végén az önkormányzatokról szeretnék két mondatot mondani, ezt már inkább államtitkár úrnak. Ő azt mondta, hogy az önkormányzatok milyen magas támogatást kapnak. No, nem kapnak, államtitkár úr. Ön azt mondta, hogy 95

milliárddal nő a támogatásuk. Viszont a másik ágon, a szolidaritási adó ágán elvesznek az önkormányzatoktól 88 milliárdot az úgynevezett szolidaritási adóból. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő felszólaló Vajda Zoltán képviselő úr, az MSZP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

VAJDA ZOLTÁN (MSZP): Nagyon szépen köszönöm a szót. Érdeklődéssel hallgattam ennek a körnek az elején Kósa Lajos úr igen hosszú felszólalását, amelyben, azt hiszem, Fantáról meg a margarinról is beszélt, és mindenféle érdekes anekdotái voltak. A felszólalása elején elmondta, hogy neki ez a 33. költségvetés, amelynek a vitájában részt vesz. Kicsit aggódtam is, mert bizony a hozzászólásának végére ismét 400 forint lett az euró sajnos, de Kósa úrnak ilyen hatása van a magyar árfolyamra.

De nem is Kósa úrról szeretnék beszélni, hanem arról, hogy nekem viszont ez az első ilyen vitám az Országgyűlésben a költségvetésről. Őszintén mondom, hogy örömmel figyeltem, hogy államtitkár úr, aki a Pénzügyminisztériumot és a kormányt képviseli, nagyjából nem politizálgat, nem ezt a szokásos borzalmas fideszes mantrát mondja, hanem nagyjából szakmai dolgokat mond, mégis az előbb megütötte a fületem az, hogy egy olyan kifejezést kezdett használni, amely a Habony-Rogán-művek új kreálmanya, a „háborús infláció” szót kezdte el ön, államtitkár úr, használni ismét. Abban segítsen nekem, hátha megtisztel azzal, hogy válaszol is, hogy mire alapozza azt, hogy a mostani infláció Magyarországon a háború következménye! Láttuk, hogy most májusban 10,7 százalék az infláció. Hadd menjek visszafelé havonta az elmúlt időszakban. Most direkt megnéztem. Ez év áprilisában 9,5 volt, előtte egy hónappal, márciusban 8,5, februárban 8,3, 2022 januárjában 7,9, tavaly decemberben 7,4, előtte novemberben szintén 7,4, októberben 6,5, szeptemberben 5,5, míg nagyjából 2018 és '21 átlagát tekintve nagyjából mindvégig az ideálisnak tűnő, nagyjából 3 százalékos sávban tartózkodott az infláció.

Államtitkár úr, tisztelettel, mitől háborús infláció az, amely a háborút megelőzően már elkezd drámaian emelkedni? Jelzem: tavaly szeptemberben már 5,5 százalék az infláció, és azóta minden hónapban folyamatosan, hónapról hónapra nő. Tisztelettel jelzem önnek, nézze meg a naptárát, 2022. február 24-én indult el a putyini agresszió Ukrajna ellen. Tegye meg, hogy megtisztel azzal, hogy ebben ne ezt a Habony-Rogán-kreálmanyt használja, hanem egy szakmai kifejezést. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kétperces felszólalásra jelentkezik-e még

valaki. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem, köszönöm szépen. Banai Péter Benő államtitkár úr kért szót a kormány nevében. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Én mindig örömmel veszem, ha az Országgyűlés falai között a törvényjavaslat komolyságát tekintve szakmai vita folyik, ezért a szakmai jellegű kérdésekre igyekszem szakmai jellegű választ adni.

Kezdem akkor az utolsó kérdéssel, a háborús inflációra vonatkozóval. Képviselő úr mint közgazdász pontosan ismeri a számokat, és tudja, hogy a Covid okozta gazdasági visszaesésnek volt egy antiinflációs hatása. Azt is tudja, hogy ahogy a Covid után a gazdaságok újraindításával gazdasági fellendülés volt, úgy a helyreálló kereslet, a helyenként megszakadozott kínálat, inflációs hatást gyakorolt. Megszakadozott kínálat, sokszor mondjuk, hogy a termelési láncok szakadoznak, tehát ez önmagában inflációnövelő hatású. Mégis a háborús inflációs kifejezést, azt gondolom, azért tényszerű használni, és ez nem egy kitálat marketingiszöveg, hanem meggyőződésem szerint a valóság, mert az energiaáraknak egy radikális növekedése volt.

Ha a képviselő úr megnézi, hogy az elmúlt héten az Északi Áramlat első vezetékében az orosz szállítás csökkenése milyen hatású, látja, hogy 20-30 százalékos hatású. Ha megy a találgatás, hogy ez miért van, akkor nem tudunk elvonatkoztatni a háborútól és a szankcióktól. Tehát az az energiaár-növekedés, amit látunk az elmúlt hónapokban, egyértelműen a háborúhoz köthető. Egyszer.

Miért mondjuk a háborús inflációt másodsor? Képviselő úr pontosan tudja, hogy a gabonatermesztésben Ukrajna, a csernozjom micsoda szerepet gyakorol. Hát, azzal vannak tele a hírek, hogy a gabona nem tudják elvinni Afrikába, és hogy ennek milyen ár-növelő hatása van. De azt is tudjuk, hogy Oroszországban milyen mezőgazdasági termelés van. Ha háborúznak, akkor nem a mezőgazdaságra koncentrálnak. Látjuk az inflációs hatását. Tehát igenis háborús inflációról van szó. *(Vajda Zoltán közbeszól.)* Képviselő úr, kérem, nézzük meg! Ismétlem, a logikai menetem az volt, hogy a Covid után volt egy növekedés. De ezt a növekedést durván megdobta a háború. Durván megdobta a háború. Nézzük meg! *(Vajda Zoltán és Gy. Németh Erzsébet közbeszól.)* Mindenütt! Én hallom, amit mondanak, képviselő asszony! Azért van háborús infláció. Egy globalizált világban...*(Gy. Németh Erzsébet: De más országokban?)* Bocsanat, képviselő asszony, hadd fejezzem be, nyilván elnök úr majd önnek is ad lehetőséget, én csak tényszerűen el szeretném mondani, hogy a háborúnak olyan hatásai vannak, amelyek a világon mindenütt érződnek.

Vannak olyan nehézfémek, amelyeket kizárólag vagy szinte kizárólag Oroszországban bányásznak. Azt gondolom, hogy ha mélyelemzést végzünk, amivel nem akarom terhelni a tisztelt Országgyűlést, abban,

hogy a különböző termékek, különböző szolgáltatások ára hogyan alakult, akkor a képviselő úr mint közgazdász igenis fog találni korrelációt, igen erős összefüggést a háború és a különböző termékek, szolgáltatások árának változásában. Igen, Magyarországon is érezeti a hatását, mint ahogy Észtországban, ahol 20 százalék fölötti a legutóbbi Eurostat-adatsor alapján. Lettország, Litvánia, Csehország, Bulgária, Lengyelország, Románia, Szlovákia - mind-mind előttünk vannak az inflációs számban. Sajnos ez egy rendkívül negatív dolog, és biztos, hogy velünk lesz még az infláció egy jelentős ideig. Éppen ezért, szerintem mindenki, aki az infláció ellen szólal fel, a béke mellett kellene hogy felszólaljon. Az a közös érdekünk, hogy béke legyen mielőbb.

Ami a többi szakmai felvetést illeti, Keresztes László Lóránt képviselő úr, ne haragudjon, én mély szakmai meggyőződésből nem tudok azonosulni azzal a megfogalmazással, amit képviselő úr úgy fogalmazott meg, hogy brutális fideszes megszorítás. Pláne az önkormányzatok kapcsán. Ne haragudjon, képviselő úr, a költségvetésitörvény-javaslatban mutasson egyetlen olyan intézkedést, amely az önkormányzatok támogatását vagy akár a szolidaritási hozzájárulást illetően az önkormányzat vezetésének pártszíne alapján határozná meg.

(15.40)

Egyetlenegy ilyen tételt mutasson! Tehát amikor az önkormányzati rendszerről beszélünk, akkor a képviselő úr által említett többi tételnél is nekem az a meggyőződésem, hogy igaza van, minden problémát egyik napról a másikra nem tudunk megoldani. Tehát ha ön azt mondja, hogy az önkormányzatoknak is van számos feladata, amely feladathoz jó lenne többletforrást adni, vagy ha azt mondja, hogy a víziközműrendszerekre jó lenne többletforrást adni, akkor önnel maximálisan egyetértek. Mégis, ha azt a gazdaságpolitikát nézem, amely alapján a jövő évi költségvetési törvényjavaslatot összeállítottuk, nekem az a meggyőződésem, hogy európai kontextusban is nézve, igenis 2010 óta egy komoly érdemi építkezés történik ebben az országban, és évről évre igenis tudunk előrelépni.

Mit jelent ez akkor a konkrétumokban az önkormányzatok tekintetében? Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony is szóba hozta az önkormányzatokat. Hát, 2010 után pontosan tudjuk, hogy milyen helyzetben voltunk. 2011-2014 között 1370 milliárd forintnyi adósságtól szabadultak meg az önkormányzatok. Abszolút újra lett szabva az önkormányzatok finanszírozási és feladatellátási rendszere, az ezt követő években az adósságkonszolidáció után egy stabil működést láttunk, hozzáteszem, még a koronavírus-járvány idején is. Hadd mondjak számokat! Önök mindig brutális megszorításokról beszélnek. A 2020. év végén az önkormányzatok állampapír- és kereskedelmi banki pénzeszközállománya 1048 milliárd forint volt. A legutolsó adat az önkormányzatok saját beszámolóit

alapján 2022 első negyedévében 1332 milliárd forint. Ez 208 milliárd forinttal magasabb, mint az előző év azonos időszakában látott adat.

A 2023-as költségvetés tehát abból indul ki, hogy az önkormányzatok saját beszámolóí alapján egy stabil pénzügyi rendszert látunk, és abból indulunk ki, hogy a jövő évben remélhetőleg a gazdasági növekedés következtében az önkormányzatok legfőbb bevétele, az iparűzésiadó-bevétel növekedni fog. Ha Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony megnézi a fővárosi adatokat, akkor azt fogja látni, hogy a koronavírus-járvány előtt, 2014-19 között 60 százalékkal növekedett az éves iparűzésiadó-bevétel. Ha csak olyan növekedésünk lett volna, mint az uniós átlag, ez sok tíz milliárd forinttal kisebb. Tehát mi abban bízunk, hogy a gazdasági növekedést fenn tudjuk tartani, és az önkormányzatoknak többletbevételt fog ez a gazdaságpolitika eredményezni.

Ismétlem, van feladatunk, ez igaz számos területre, a bérekre is. De amikor közszférabérekéről beszélnek, akkor azért nézzük meg, hogy hogyan tudunk előremenni. Ismétlen, van feladatunk, azért dolgozunk, hogy még nagyobb bérek legyenek. De 2010-2023 között a betervezett javaslat alapján az államháztartás bérjellegű kiadásai 96 százalékkal növekednek. A kumulált infláció 46,2 százalék. Tehát dupla akkora a béremelkedés, mint az infláció. Ez az inflációs szám beleveszi, vagy amint említettem, magában foglalja az ideai magas inflációs számokat is. Nem mindig mindenkinek tudjuk a béreit emelni, de jelentős béremelések vannak a jövő évi költségvetésitörvény-javaslatban is, gondoljunk például az orvosok béremelésére.

Ami a víziközműveket illeti, én mindig egyetértettem képviselő úrral abban, hogy ezen a területen feladatunk van, mint ahogy az önkormányzatoknak is, hiszen a víziközműcégek jelentős részben önkormányzati tulajdonban vannak. Amikor arról beszélünk, hogy kinek milyen felelőssége van, és néha egyedi problémákkal találkozom, amikor azt látom, hogy egy adott önkormányzatnak van forrása, és mondjuk, nézzük a Covid előtti éveket, volt forrása, de a víziközműcégebe nem tesz forrást, akkor azért arról is beszélhetünk, hogy nem kizárólag az államnak van feladata, hanem a tulajdonos önkormányzatoknak is. De ismétlem, abban egyetérték önnel, hogy ez egy rendkívül fontos téma, amit ön mondott, és abban bízom, hogy a következő években a gazdasági növekedést fenn tudjuk tartani, és érdemi forrásokat fogunk juttatni erre a területre, ahogy abban is bízom, hogy a Magyarországnak járó uniós források rendelkezésünkre fognak állni, és például víziközmű-beruházásokat is, új beruházásokat fogunk tudni az európai uniós forrásokból finanszírozni.

Ami pedig utolsó pontként a nyugdíjasokat illeti, Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony figyelmét azért arra felhívám, hogy a 13. havi nyugdíjról van szó, és akkor nemcsak a 13. havi nyugdíj került elvételre, hanem 2010 előtt a normál nyugdíjak reálértéke

is csökkent. 2010-ben szerintem az egy komoly vállalása volt az akkori Országgyűlésnek, hogy úgy döntött, hogy a nyugdíjak reálértékét megőrzi, és ezt a vállalását teljesítette.

Amikor a tervezett infláció magasabb volt, mint a tény, soha nem vette vissza a nyugdíjakat. Ennek köszönhetően a nyugdíjak vásárlóértéke most már körülbelül 20 százalékkal magasabb, mint ha csak az infláció szerinti növekedés lett volna. Arra is emlékeztetném a tisztelt Országgyűlést, hogy igen, a 13. havi nyugdíj visszavezetésére nem voltak meg az anyagi erőforrásaink a 2010-es évek elején. De amikor a gazdasági növekedés lehetővé tette, hogy 3,5 százalékos fölötti mutató alapján nyugdíjprémium kerüljön kifizetésre, akkor minden évben volt nyugdíjprémium. Minden évben volt emlékeim szerint 2016-tól, és ezenkívül voltak még egyszeri juttatások, rezsitámogatás vagy Erzsébet-utalvány.

A nyugdíjasokat mondja; én azt gondolom, hogy a rezsivédelem pont ezért is egy kiemelt szempont, hiszen a nyugdíjasok fogyasztói kosarában a rezszi nagyobb részt foglal magában. Ennek a megfontolását is kérem képviselő asszonytól, amikor majd a jövő évi, a Rezsivédelmi Alapot is magába foglaló költségvetésitörvény-javaslatról szavaznak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Mielőtt a harmadik kört megkezdénénk, tájékoztatom a tisztelt Házat, hogy még 14 perc lehetőség van arra, hogy a módosító javaslatokat be lehessen nyújtani. Köszönöm szépen.

Most Kállai Mária képviselő asszonnak adok szót, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. KÁLLAI MÁRIA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Folytatva államtitkár úr gondolatait, azt gondolom, hogy megismerve a 2023-as költségvetés alapvetéseit, meghallgatva miniszter úr betervezését, ismét elmondhatjuk, hogy ezen esztendő költségvetés-tervezetében, bármennyire is látjuk ezt a világot másként, minden együtt van ahhoz, hogy megalapozott, rugalmas, teljesíthető és felelős legyen. Annak tudatában mondom ezt, ahogy a miniszter úr is megfogalmazta, hogy tulajdonképpen 2008 óta, a legutóbbi gazdasági válság óta nem voltak olyan nehezek a költségvetés tervezésének feltételei, mint most.

Tisztelt Országgyűlés! A magyar emberek április 3-án igent mondtak ismét kétharmaddal egy nagyon tárgalmas értelemzett biztonságra és gyarapodásra. A 2023-as költségvetés fókuszában a rezsicsökkentés, a honvédelem és a biztonság áll. Erre a világ eseményeit követve minden okunk meg is van. Összességében elmondhatjuk, hogy a tervezett 4,1 százalékos növekedés, a tervezett hiánycél, a tervezett csökkenő adósságráta, a tervezett infláció mind-mind a számok nyelvén is felelősséget mutatnak. Ezt alátámasztja a Költségvetési Tanács véleménye is.

Ez az esztendő, az előbb államtitkár úr hasonlót fogalmazott meg, stabilan tud építkezni a megelőző évek építkezésére, hiszen az előző évek munkahelyteremtő, gazdaságélénkítő, családokat, nyugdíjasokat megbecsülő költségvetési intézkedései most is részei ennek a költségvetésnek. Ugyanakkor nagyon fontos és felelősségteljes javaslat a Rezsivédelmi és a Honvédelmi Alap létrehozása, különösképpen, ha a finanszírozás módját is látjuk, hiszen azok extraprofitot elért ágazatból beszédett adók. Megállapíthatjuk, hogy szinte minden ágazat több forrással gazdálkodhat a következő esztendőben. Néhány kiemelés: a nyugellátásra 730 milliárd forinttal, az oktatásra 200-zal, az egészségügyre 100-zal, a családok támogatására 450 milliárd forinttal tudunk többet fordítani. Ennek nyilvánvalóan alapja a jelenleg is erősödő magyar gazdaság, illetve a csúcson levő foglalkoztatás.

Tisztelt Országgyűlés! Mindez nagyon komoly eredmény, hisz nem vitás, hogy a pandémia és az elhúzódnó háború egész világunkra komoly hatással van. A következőkben néhány gondolatot szeretnék megfogalmazni a köznevelésről; ami azt illeti, látjuk, hogy ebben az esztendőben, illetve 2023-ban is több forrásból gazdálkodik. Komoly elismerés illeti a rendszert, hiszen az elmúlt esztendő teljesítményeként nagyon nehéz körülmények között születtek kiváló eredmények is. Két világ a 2010 előtti és a jelenlegi feltételrendszer. Sajnos, emlékeznünk kell a tanárok elbocsátására, az egyhavi bér elvételére, a tankönyvek árának egekbe szökkenésére, az önkormányzatok 1370 milliárd forintos adósságba hajszolására.

(15.50)

Ki kell mondani, hogy az első közösség volt a pedagógusok közössége, amelyik béremelésben részesült. 2010 óta ez két és félszeres emelkedést jelent, de ez nem azt jelenti, hogy nem kell folytatni a bérek rendezését, ennek szükségességét a kormány is több alkalommal hangsúlyozta.

Tisztelt Országgyűlés! Éppen a tanév vége felé járunk, és hallgatva iskolák eredményeit, olvasva beszámolójukat, beszélgetve pedagógusokkal, családokkal, ismét köszönettel nyugtázhatjuk a pedagógusok munkáját. Ha mindehhez hozzáadjuk az elmúlt esztendő fejlesztéseit, amelyek 2023-ban tulajdonképpen működtetési oldalon jelennek meg, akkor csak néhány kiemelés: 30 új tanuszoda, 39 új tornaterem, több száz helyszínen iskolafelújítás, 4 ezer feladatellátási helyszínen digitális fejlesztések. Összességében sorolhatnám, de ennek a mai gondolat-sornak nem ez a célja.

Összességében elmondhatjuk, hogy a költségvetés-tervezet biztosítja a biztonságos működést, az ingyenes tankönyvellátást, az ingyenes étkezést, a felzárkózást, a speciális nevelési igények támogatását, a kötelező óvodába járás feltételeit, a tehetségfejlesztést. Természetesen mindannyian tudjuk azt is, hogy a köznevelés az a terület, ahol folyamatosan fejlesztésre

van szükség. Igen, meg kell újítani az életpályamodellt, a pedagógus teljesítményértékelését szintén meg kell újítani, ugyanakkor el kell ismerni, hogy a 2023. évi költségvetés lehetővé teszi a felelős, tartalmas munka végzését.

A másik, mindannyiunk számára nagyon fontos terület maga a kultúra területe. Ha az érzetek szintjén közelítjük meg, akkor elmondhatjuk, meggyőződésem, hogy az elmúlt 12 esztendő gazdasági erősödésével magával hozta a kulturális élet élénkülését, a nemzeti kultúránk páratlan értékeihez való hozzáférést, a kulturális szolgáltatások jelentősen javultak. A pandémia számos kreatív ötletet is hívott életre, és a magyar kormány nagyon sokat tett annak érdekében, hogy a művészek, művészeti produkciók támogatást kapjanak, mindenféleképpen könnyítve ennek az ágazatnak a nagyon nehéz helyzetét a pandémia alatt.

Elmondhatjuk, hogy a művészetek teljes spektrumában kiváló alkotások születnek, művészeink itthon is és szerte a világban erősítik hazánk megbecsülését, és nem mehetünk el szó nélkül az intézmények fejlesztése mellett sem. Mindez az érzetek szintjén azt jelenti összességében, hogy minden lakossági fórumon, beszélgetéseken, akár a saját lakóhelyemen, de országos kitekintéssel is minden esetben komoly elismeréseket kapunk erről a területről, és meggyőződésem, hogy ez nem egyedi.

De nézzük mindezt a költségvetés szempontjából néhány kiemeléssel, nem csupán az érzetek szintjén! Talán abban is egyetértünk, hogy az egyik legfontosabb kultúrstratégiai kérdés az, hogy a mindennapokban a könyvtárakhoz, a közművelődéshez milyen a hozzáférés a legapróbb településeken is, hiszen a kulturális alapellátás, részvétel a kulturális értékek teremtésében, azt gondolom, elemi állampolgári jog és lehetőség. Ebben, tudjuk jól, nagyon nagy szerepe van a helyi önkormányzatoknak, helyi intézményeknek, de mindenképpen kiemelő a költségvetésből a települések könyvtári és közművelődési feladatellátásához biztosított összeg, amelyet a költségvetés 2015-ben 1,2 millió forint minimumban rögzített, de látni kell azt, hogy amint a gazdaság engedte, 2021-ben, 2022-ben és 2023-ban is a jelenlegi tervezet a duplájára emeli, 2213 forint/főre, illetve ott van az úgynevezett „legalább összeg”, amely azt jelenti, hogy ha adott esetben egy 70 fős településnél, mondjuk, nem éri el ezt a számot, az 1 millió 200 ezer forint is 2 millió 270 ezerre nő. Nyilvánvalóan mindent lehet fejleszteni, de el kell mondani, hogy ez komoly előrelépés, mint ahogyan a Déryné-program, a Lázár Ervin-program, a Csoóri Sándor-program, amelyek országszerte, nemzettszerte komoly lehetőségeket kínálnak.

A költségvetésitörvény-javaslat 3. melléklete tartalmazza a megyei hatókörű városi múzeumok feladatainak támogatási jogcímeit. A 2022. évi költségvetéshez képest a jogcímen 1 milliárd forinttal magasabb támogatás látható előirányozva. A közgyűjteményi, közművelődési szakmai feladatokra a törvényjavaslat

gyakorlatilag 3,7 milliárd forintot irányoz elő, ez is jelentősen több, mint a tavalyi esztendőben.

A kormány többletforrást rendel a tervezet szintjén is a kultúrstratégiai intézmények 2021-2025. évi működéséhez és feladatellátásához. Néhány ilyen felsorolás: a Magyar Nemzeti Levéltár feladatellátásához 1,5 milliárd forint többlettámogatásban részesül; az Országos Széchényi Könyvtár mint nemzeti könyvtár részére 2023-ban 3,7 milliárd forint támogatást irányoz elő, ez is jelentősen több, mint a tavalyi esztendőben, 1,2 milliárddal; többlettámogatásban részesül a Mindszenty Múzeum, a Báthori István Múzeum, az „Árpád-ház” program.

Azt is tudjuk, hogy számos csodálatos kulturális épület és csodálatos intézmény került átadásra. Néhány kiemelés: a világhírességet kiváltott Magyar Zene Háza, a Néprajzi Múzeum, de a Csiky Gergely Színház, a Nyíregyházi Szabadtéri Színház, a Zeneakadémia, a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum erdélyi tájegysége. Mindegyiknek a működésére, a társadalom szolgálatába való állására a forrás rendelkezésre áll, és folyamatosan épülnek kulturális intézményeink is.

Elmondhatjuk azt is, hogy az egész ország élményt adó, igényes fesztiválokban, kulturális programokban gazdag, ami különösképpen fontos most a pandémia után, hiszen a közösségek, a társadalom, azt gondolkodunk, elemi kívánságát teljesítjük ezzel.

Tisztelt Országgyűlés! A kiemelések végén szólni kell azokról, akik ebben a nagyszerű rendszerben dolgoznak. 2017-ben bevezetésre került a kulturális illetménypótlék a kulturális közalkalmazotti szférában. Ennek eredményeképpen akkor átlagosan 15 százalékkal emelkedett az ágazatban dolgozó több mint 20 ezer közalkalmazott munkabére, amire az állami költségvetés 5,5 milliárd forintot biztosított. 2020-ban a jogviszonyváltás és a hozzá kapcsolódó 6 százalékos bértömegemelés egy újabb lépést jelentett. Magyarország gazdasági teljesítőképessége ismét kínált egy lehetőséget: a kulturális szféra dolgozói 2022. január 1-jétől további 20 százalékos béremelésben részesültek. Ahogyan államtitkár úr is fogalmazott, a béremelésekben lépésről lépésre kell nyilvánvalóan előremenni, de azt gondolom, minden lépést meg kell becsülni.

Összességében elmondhatjuk azt, hogy a kultúrára is a 2023. esztendőben több forrás áll rendelkezésre a magyar költségvetésből, nyilván a többi finanszírozási lába pedig mindezt gazdagítja.

Tisztelt Ház! Mindent egybevetve azt gondolom, hogy addig, amíg a baloldal megszorítást vizionál, a valóság azt mutatja, hogy az adócsökkentések, a nyugdíjemelések, a béremelések idei összege, ha megszámloljuk a költségvetésben, eléri a 3300 milliárd forintot. Ahogyan Varga miniszter úr fogalmazott, a célunk az, hogy megvédjük Magyarországot a háborús gazdasági válságtól, ezért megőrizzük a családtámogatásokat, a nyugdíjak értékét és az államellátásokat, csökkentjük a költségvetési hiányt és az államadósságot. Meggyőződésem, hogy politikai oldaltól függetlenül közös felelősségünk erre ígert mondani, a magyar

társadalom, a magyar gazdaság érdekeit figyelembe venni, ez a felelős tervezés ezt szolgálja.

A Fidesz képviselői támogatják a javaslatot, bízom abban, hogy minden képviselőtársunk ezt teszi. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Kettő perc múlva lejár a módosító javaslatok benyújtásának határideje.

Folytatjuk munkánkat. A DK képviselőcsoportjából Barkóczy Balázs képviselő úr következik felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A XV. kerület és Újpest egyéni országgyűlési képviselőjeként arra tettem esküt, hogy mindenkor választókerületem, vagyis a Budapest 12. választókerület lakóinak érdekeit fogom képviselni itt az Országházban.

A Fidesz által most előterjesztett orbáni három csapás költségvetéséből azonban azt látjuk, hogy a kormánypártoktól a rákospalotai, pestújhelyi, újpalotai és újpesti emberek ismét nem számíthatnak semmi jóra: adóemelések, megszorítások, elvonások, 400 forintos euró, brutális élelmiszer-drágulás és áthárított különadók. Tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, önök ezt kínálják a magyar embereknek, többek között az észak-pestieknek is.

Ahogy azt 2019 óta megszokhattuk már, a Fidesz a 2023-as költségvetéssel is az ellenzéki vezetésű önkormányzatokat, így többek között a XV. kerület és Újpest önkormányzatát bünteti. Így van ez, államtitkár úr, ezért dobják ki őket a rezszivédelmi rendszerből, ezért vontak el csak az elmúlt két évben több mint 7 milliárd forintot a XV. kerulettől, és ezért küldenek újabb milliárdokat az orbáni hazug propagandamédiának, ahelyett, hogy ebből a pénzből fejlesztenék a környezetbarát közösségi közlekedést a városban, hogy a 69-es és a 62-es vonalán is új, alacsonypadlós, klimatizált CAF villamosok futhassanak.

(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Ezért nem csökkentik 2011-es szintre a szolidaritási adónak nevezett sarcot, holott ebből a pénzből megújulhatna az Újpalotai Vásárcsarnok, megépülhetne a volt Észak-pesti Kórház területén az új kerületi uszoda, hogy arról már ne is beszéljünk, hogy ha újraindítanák a 2011-ben önök által elkaszált panelprogramot, akkor talán lenne esélyünk rá, hogy több mint 15 ezer kerületi panellakás energetikai korszerűsítését elvegezzük.

(16.00)

De a kormányt az itt lakók megfelelő egészségügyi ellátása sem érdekli, hiszen az önök kormánya az

állami egészségügyi kiadásokat a GDP 4 százaléka alá kívánja csökkenteni, ami nemcsak a 7 százalékos uniós átlagtól marad el, hanem még a régiós átlagot sem éri el.

Bárkivel beszélek a XV. kerületben és Újpesten, szinte mindenki ugyanarra panaszkodik: a hosszú várorlistákra, a túlterhelt orvosokra és ápolókra, az om-ladozó kórházakra. Emlékezhetünk rá, hogy amikor a Fidesz 2014-ben bezárta az újpesti Árpád Kórházat, a Károlyi Sándor Kórházban pedig megszüntették az aktív ellátást, akkor az észak-pesti régió mintegy másfél millió lakosának az ellátása is az eleve már túlterhelt Honvédkórházra hárult.

De hogy mondjak mást: az önök fideszes polgármestere és volt országgyűlési képviselője a XV. kerületben, László Tamás regnálása alatt indult el az a rendelőépítés, ahol a közbeszerzésen nyertes kivitelező konzorcium a munkát nem fejezte be, az épületet 22 százalékos készültségi fokon adta át. A hanyag munkavégzés és a félbeszakadt beruházás és kivitelezés miatt pedig az önkormányzat peres eljárást kezdeményezett a vállalkozóval szemben jogos kárának megtérítésére. Egyébként a csonkán maradt épület azóta is elcsúfítja a Karácsony Benő parkot.

A XV. kerület és Újpest felelős országgyűlési képviselőjeként ezért többek között az alábbi módosító indítványokat nyújtottam be a 2023-as központi költségvetéshez: biztosítsanak a már említett Deák utcai rendelőintézet megépítésére, illetve befejezésére 1 milliárd forintnyi forrást, hogy a felnőtt-háziorvosi praxisok, a Szódliget utcai gyermek-háziorvosi praxisok, valamint a védőnői tanácsadói körzet sok év után végre egy új és korszerű rendelőépületben kerüljön elhelyezésre.

A másik: szintén 1 milliárd forint szükséges ahhoz, hogy a Csobogós lakótelepen most meglévő, minden szempontból korszerűtlen, avult és költségrabló háziorvosi rendelő helyett egy új, a XXI. század igényeinek minden szempontból megfelelő háziorvosi rendelő épüljön.

Emellett pedig adják vissza az itt lakóknak az einstandolt szakrendelőket, és épüljön meg 16 milliárd forintból az az új, 230 aktív ágyas észak-pesti kórház, amelynek egyébként a koncepciója, a tervei már elkészültek - zöldmezős beruházás keretében épülne ez meg -, hiszen ez szolgálja az itt lakók egészségét, a rákospalotai, pestújhelyi, újpalotai és újpesti emberek és az agglomerációban élő százezrek érdekeit.

Ezekre a kiadásokra természetesen bőven lenne pénz, ha önöknek nem a saját apparátusuk, saját propagandamédiájuk támogatása vagy a miniszterelnök és a miniszterek fizetésemelése lenne most fontos.

Tisztelt Kormánypartii Képviselőtársaim! Önök előtt két út áll természetesen, de ha az általam benyújtott módosító indítványokat leszavazzák, akkor sokadszorra is azt bizonyítják, hogy nem a rákospalotai, pestújhelyi, újpalotai és újpesti emberek pártján állnak, hanem saját oligarcháik és propagandistáik oldalán. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadnám a szót Gelencsér Attilának, a Fidesz képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon!

GELENCSÉR ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Én hasonlóan a korábbi felszólalóhoz, Barkóczi képviselőtársamhoz, aki a saját választókerülete aspektusából tekint a '23-as költségvetésre, ennek az évnak a legfontosabb törvényére - hasonlóan tekintünk erre a törvényre, magam is egyéniben megválasztott képviselőként, mégis, mintha egy alternatív világban élnénk, mert én teljesen más következtetésekre jutottam, mint ő. Ő valamiért egy rossz Magyarországot lát, nehéz helyzetet lát, én pedig sikereket, eredményeket látok, és nagyon sok érdemi lépést a választókerületemben, amit szeretnék is ebben a költségvetési vitában ideidézni, illetve összefüggéseket keresni abban, hogy amit eddig elértünk, ahhoz a '23-as költségvetés milyen segítséget, milyen garanciát, milyen biztosítékokat tud számunkra nyújtani. Szóval, aprópénzre váltani a '23-as költségvetést Kaposvár és a Zselic, vagyis egy vidéki város és annak agglomerációs 25 kisebb települése tekintetében; megnézni azt, hogy mit jelent egy ilyen óriási szám, amit a '23-as költségvetés sarokszáma, végső száma mutat, mit jelent ez a hétköznapi Kaposváron és a Zselicben; van-e pénz a legfontosabb kérdésekre, ide egyszerűsítésem le a hozzá szólásomat.

Mindenekelőtt azért szeretném elmondani, hogy háború van, és egy költségvetési vitában, amit egyébként jellemzően nagyon meghatároz a háború ténye, nem szabad elmenni úgy haza, hogy nem mondtuk el, hogy mi ott Kaposváron és a Zselicben békére, biztonságra, biztonságos energiaellátásra és az alacsony rezszi védelmére számítunk, és azt várjuk ettől a költségvetéstől. Vagyis meg kell védenünk a kaposváriak és a zseliciek biztonságát, a rezszi-csökkentést, a helyi gazdaság munkahelyeit, a családok támogatását, és meg kell védenünk a nyugdíjasok tekintetében elért eddigi eredményeinket. A költségvetés ezért Rezsivédelmi és Honvédelmi Alapot is tartalmaz. Az alapok bevétele '23-ban meghaladja az 1500 milliárd forintot, ami az extraprofit-különadókból és egyéb bevételekből származik. A kaposváriak is elvárják, tisztelt államtitkár úr, hogy azok a szektorok is járuljanak hozzá az ország védelméhez, amelyek ebben a háborús helyzetben extraprofitra tettek vagy tesznek szert.

Nézzük szépen sorban, jóléti ügyekben mi a helyzet arra mifelénk. Eddig mindig Brüsszeltől, a baloldaltól és a piactól kellett megvédenünk a rezsiköltségeket, ezt nagyjából megtanultuk itt az elmúlt években, most az a helyzet, hogy erre még rátett egy lapáttal *(Vajda Zoltán: A Putyin!)*, ahogyan itt az előbbi vitában is elhangzott, a háború. Nem lehet nem észrevenni a háború energiaárakra gyakorolt hatását.

Egyébként elértük azt, hogy Európa ledrágább rezsiköltségéből eljutottunk 2022-re Európa legolcsóbb rezsiköltségéhez. Amikor hallgatom az ellenzéki

hozzászólásokat, amelyek egy nagyon borús világot látnak, képtelenek egyetlenegyszer, egyszerűen genetika-ilag képtelenek arra, hogy azt mondják, ez jó. (*Vajda Zoltán: Genetikailag?*) Köszönik szépen, bennük van, a vérükben, a lelkükben, hogy egyszerűen erről nem lehet beszélni. Nem tudom, hogy miért vannak ennyire ellene, miért fáj nekik, ez furcsa számomra.

Szóval, 18 milliárd forintot jelentett Kaposváron és környékén a rezsicsökkentés folyamata. Egy ilyen számítást is szívesen hallottam volna Barkóczi képviselő úrtól, hogy mit jelent ez Újpesten. Valamiért fáznak ettől.

Másfélszer annyi üzemanyagot lehetett egyébként már '21 végén, '22 elején a minimálbérből vásárolni, mint 2010-ben. Szóval, nem akarjuk meghallani Márki-Zay Péter mondatait a piaci árak elfogadásáról, nem akarjuk azt, hogy kevesebbet fogyassunk, és igenis szociális komponenszt szeretnénk ebbe beleépíteni.

Nézzük a nyugdíjasokat! 18 ezer nyugdíjas él a választóközteremben, akik szépen rendre megkaptak mindent, a nyugdíjprémiumot, a nyugdíjmelést, a 13. havi nyugdíjat, a „Nők 40” programot. De itt is hadd mondjak néhány érdekes számot, amit nem hallok a másik oldalról: 1219 hölgy élt a „Nők 40” programmal. 2010-ben az átlagnyugdíj 85 ezer forint volt, most pedig 170 ezer forint. Megnyugtató, hogy a nyugellátásokra fordítható költségvetési források összege jövőre megközelíti a 4900 milliárd forintot. A 2023-as költségvetés több mint 370 milliárd forintot különít el a 13. havi nyugdíjra - ezt köszönjük szépen.

Családi ügyek, családi támogatások. A családi adókedvezmény, ami 2009-ben 400 millió forint volt, 2022-re 8 milliárd forint lett. Ez egy hússzoros növekedést jelent.

Nézzük, mi a helyzet a több gyermeket nevelő édesanyakkal: az ő esetükben 230 kaposvári adózóról beszélhetünk, akik részesültek a kedvezményben.

Mi a helyzet a családi adó-visszatérítéssel? Tisztelt Országgyűlés! Közel 6 ezer adózó 5 milliárd forintot kapott vissza ebből a támogatásból.

500 adózó vette igénybe Kaposváron és a Zselicben az első házások kedvezményét.

A 25 év alattiak 2600-an vannak arra mifelénk, az én választóközteremben, akiknek személyijövedelemadó-mentessége lett, és lesz a jövőben is.

(16.10)

Egyébként mindezek hatására 1986-os rekordon van a házasságkötések száma, és 1985-ös mélypontra a válások száma. 1271 baba született a kaposvári megújított szülészeten csak az előző esztendőben, és ma már 5600 kisgyermek van a kaposvári életfán. Nem tudok másra gondolni, mint hogy egy gyógyuló társadalmat láthatunk egyébként az egész országban, de Kaposváron és a Zselicben is.

Ingyenes étkezés - mert ennek is megnéztem a forrását, hogy megvan-e a jövő évi költségvetésben, illetve az ingyenes tankönyvekét, ami rendkívül fontos.

Ingyenes étkezésre 2010-ben 438 fő volt jogosult, 2022-ben 1343 fő. Ingyenes tankönyvet 2010-ben 2677-en, 2021-ben 13 779-en vehettek igénybe, ötszörös a növekedés.

A családtámogatási rendszer eredményességében akkor érhető el fordulópont a megítélésem szerint, ha a gyermeket vállalók garantáltan jobb élet-színvonalon élnek, mint ha nem vállaltak volna gyereket. Ezt a pontot keressük, szerintem ezt a pontot keresi a kormány, ezt akarjuk elérni, itt fog átbillenni majd.

Tehát mit látunk a '23-as költségvetési évben? Azt, hogy 650 milliárd forinttal növekednek a családtámogatások. Nagy biztonságot jelent, hogy a családokat érintő adó- és járulékkezdvezmények összege az első házások kedvezményével együtt jövőre várhatóan meghaladja a 370 milliárd forintot. Ebben a büdzsében jövőre 155 milliárd forintot fordítunk a 25 év alattiak szja-mentességére. A családi adórendszer bevezetésétől, vagyis 2011-től kezdődően a jövő év végéig számítva összesen mintegy 3620 milliárd forint marad a magyar családoknál. Megnyugtató számunkra, hogy a költségvetés jövőre több mint 490 milliárd forintot biztosít az otthonteremtési program folytatására. 2010-hez képest közel 3,5-szörösére növekszik a lakástámogatásokra fordítható összeg. Jövőre tovább nő a gyermekétkeztetésre fordítható támogatás is. '23-ban már közel 100 milliárd forint áll rendelkezésre erre a célra. Ez mintegy 67 milliárd forinttal több, mint 2010-ben.

A tankönyvellátás ingyenessége teljes körűvé vált a 2020/21-es tanévtől. Erre a célra több mint 13 milliárd forintot fordít jövőre a kormány.

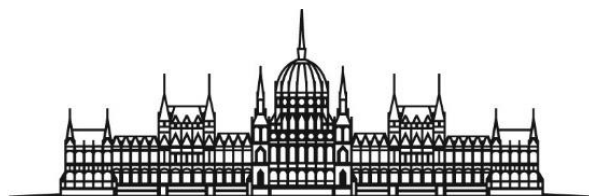
Nézzük a beruházásokat röviden a felszólalásom végén! Pécs nagy vita tárgyát képezte a korábbi vitában, és nem lehet más a helyzet Pécsen sem, mint Kaposváron, amely város gyakorlatilag kormányzati támogatásból nem tudott fejleszteni 2010-et megelőzően, kötvénykibocsátásból és hitelből tudott csupán fejleszteni. Ehhez képest a „Modern városok” programjával és az azóta elnyert támogatásokkal ma már szerintem valahol a 300 milliárd forintnyi beruházásnál tartunk. Fel se sorolom idő híján, a kaposváriak pontosan tudják és ismerik ezeket a fejlesztéseket.

De van ott még egy agglomeráció 25 településsel, ahol csak a 25 településen, tisztelt Országgyűlés, elkészült 40 út és járda, 17 épületenergetika, 22 gyermekintézmény újult meg, 19 szociális intézmény, 12 új falubusz, 13 hivatal vagy közösségi tér, 13 belvízelvezetési pályázat, 7 szennyvíz (*sic!*). Zselic tulajdonképpen a reneszánszát éli, újra élettel és lendülettel telt meg. Úgy látom, újra divat lett vidéken élni, divat lett a Zselicben élni. Azt szeretnénk, hogy ez a lendület ne törjön meg.

(Folytatás 15/2-ben!)

Országgyűlési Napló

Egyébként a közösségi fejlesztéseken túl egymásra számolhatunk be Kaposváron vállalati beruházásokról, és ami a legnagyobb öröm, hogy túl az üvegyáron, ami megvalósul állami segítséggel, a Kometa elkészítő, történetének legnagyobb fejlesztésére készül. Az a helyzet, hogy ma már ott tartunk, hogy egy Zselic-Farm nevű cég 4,5 milliárd forintos beruházást csinál egy faluban vidéken, ami nagyon örvendetes. Egyébként high-tech technológiával, 30 ezer négyzetméteren épít üvegyárat. Szóval, ez a Magyarország is létezik, tisztelt ellenzéki képviselőtársaim.

Zárásképpen, 2023-tól és az azt követő évektől azt várjuk és azt kérjük Kaposvárról és Zselicről a parlamenttől és a kormánytól, hogy meg tudjuk építeni, fel tudjuk újítani a mosdósi kórházunkat, hogy meg tudjon épülni a Kaposvár-Szigetvár-kerékpárút, hogy a kaposvári ipari parkunkat be tudjuk fejteni - folyamatosan fejlesztjük ipari parkjainkat, de elég nagy az érdeklődés, és szükségünk lenne újabb helyekre. Az okosipari tudományos és innovációs parkunkra - komoly előkészületi helyzetben vagyunk - szeretnénk, ha forrást tudnánk kapni, a városlakók nagyon szeretik a Desedát, ott a kemping megépítése jó előkészítettségi helyzetben van, és bizony a munkaerő miatt munkásszállásra van szükségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a lehetőséget, megtisztelő volt a figyelmük. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tájékoztatom önöket, hogy dr. Simicskó István frakcióvezető úr lefelben fordult dr. Kövér Lászlóhoz, az Országgyűlés elnökéhez, amit ismertetnék:

„Tisztelt Elnök Úr! Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2011. OGY-határozat 37. § (6) bekezdése alapján a Kereszténydemokrata Néppárt országgyűlési képviselőcsoportja a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája során a mai ülésnapon fennmaradó időkeretét átadja a Fidesz képviselőcsoportja részére.”

Kérem a kollégáktól átállítani az órát. Megtörtént, köszönöm szépen. Most pedig Sas Zoltánnak adom meg a szót, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

SAS ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Ház! Az előző felszólalás kiválóan mutatta be, hogy bár sokan olvassuk ezt a törvényjavaslatot, de mennyire másképpen értelmezzük, mennyire mást látunk benne.

Nyilván a kormánypárti politikusok egy megengetőbb, egy támogatóbb véleményt formálnak, míg mi itt, az ellenzéki padosorokban egy kritikusabb véleményt igyekszünk megfogalmazni. Ennek ellenére nincsenek kétségeim afelől, hogy a jövő évi költségvetést a kormánypárti többség támogatni fogja, s nyilván az ellenzéki szavazatok pedig nemek lesznek, de ennek ellenére a tisztelt Ház el fogja fogadni ezt a javaslatot.

Viszont szeretném elmondani azt is, hogy nagyon jó lenne, amit már többen elmondtak mind kormányzati, mind ellenzéki oldalról, ha kiemelten fontos kérdésekben nemzeti egység, egy nemzeti minimum jöhetne létre. Számomra egy ilyen fontos kérdés a rendvédelmi illetményalap. De mielőtt erről beszélnék, engedjék meg, hogy egy rövid idézetet ismertessek önökkel!

„Béremelésre lesz szükség a rendvédelemben. Megfelelő és kiemelkedő munkát végzett a rendőrség, a pandémia és a migráció kezelésében is helytállt. A következő időszak egyik nagy feladata lesz a területen a hivatásos állomány illetményrendezése. Az elmúlt időszakban egyszeri fegyverpénzt kaptak a rendőrök, de azt szeretném, hogy az egyszeri juttatások bekerüljenek az állomány illetményébe. Ebben kérem a kormány és a parlament segítségét.”

Ezek a mondatok a múlt hónapban hangzottak el a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság ülésén, a miniszterjelölti meghallgatáson, Pintér Sándor belügyminiszter úr mondta ezeket a mondatokat. Én itt tisztelettel a nemzeti minimum jegyében mélységesen egyetértek miniszter úr azon kijelentésével, hogy a rendvédelmi illetményalapot, a rendvédelmi dolgozók illetményét meg kell emelni.

Őszintén szólva, azt gondoltam, hogy igen, itt az idő, ez lesz az a költségvetés, amiben a rendvédelmi illetményalapot meg fogja emelni a kormányzat, hiszen a nemzetközi biztonsági helyzet, a hazai belbiztonsági és közrendvédelmi igények, a déli határszakaszra nehezedő illegális migrációs nyomás, az ezzel kapcsolatos rendőri feladatok és azok végrehajtásának a nehézségei, az orosz-ukrán háború, és azok a biztonsági kihívások, amelyek a teljes országot terhelik, a keleti határszakaszon pedig a határszakasz biztosítása és a háborús menekültek beléptetése által okozott rendőri feladatok ezt indokolják.

(16.20)

A rendvédelemmel foglalkozó szakszervezetek, a dolgozók, a miniszter, az ellenzéki képviselők és több kormánypárti képviselő véleménye is indokolttá teszi, hogy bizony a rendvédelmi illetményalapot meg kell emelni. Azonban azt kell hogy mondjam önöknek, hogy ez a költségvetés nem az a költségvetés, hiszen ez nem szerepel benne.

Én meghallottam ezeket a segélykérő szavakat, és úgy döntöttem, hogy benyújtok egy módosító javaslatot a 2023. évi költségvetéshez, amelyben kezdeményeztem a rendvédelmi illetményalap megemelését látható módon. Ezt ajánlom a figyelmükbe.

Miért is fontos ez a kérdés ennyire? A rendvédelmi illetményalap 2008 óta, azaz már 14 éve változatlanul 38 650 forint. Most nem kezdek bele, hogy azt elemezzem, hogy 2008-ban mennyibe került egy kiló kenyér, mennyi volt egy liter benzin, vagy ami a legaktuálisabb ma, hogy mennyibe került egy euró, mert nem egy politikai vitát szeretnék ebben a kérdésben nyitni, hanem

azt szeretném, hogyha a rendőreink tisztos fizetést kaphatnának.

Ha ezt a 38 650 forintot lefordítjuk havi keresetre, akkor azt kell hogy lássuk, hogy egy kezdő rendőrjárőr, egy tiszthelyettes nagyságrendileg 160 ezer forintot visz haza egy hónapban. Itt természetesen mindig elmondják, és igen, igazuk van, vannak különféle egyszeri juttatások, kedvezmények és egyéb olyan dolgok, amikkel növelik a bevételeket, de az a szakma álláspontja, és azt gondolom, a jól felfogott érvek szerint azt kell hogy mondjuk, hogy ezeket a juttatásokat be kell építeni a rendvédelmi alapba. A rendvédelmi illetményalap megemelésével a fizetések is emelkednek, és sokkal kiszámíthatóbbá, tervezhetőbbé válik a rendvédelmi élet is.

Ezek a rendőrök, akikről én itt beszélek, és szó van róluk, a végrehajtó állományban teljesítenek szolgálatot. Ők azok a fiatal egyenruhások, akik, tudják, őrzik a határainkat. Ők azok, akik a közterületi jelenlétükkel biztosítják mindannyiunk biztonságát. Ők azok, akik, hogyha baj van, elsőként jönnek segíteni. Csak az a helyzet, hogy lassan már nem jönnek, és azért nem jönnek, mert elfogynak. Az elmúlt években sajnálatos módon a pályaelhagyások száma jelentős mértékben megnövekedett, míg az új felszerelők, a pályakezdők száma folyamatosan csökken. Miért van ez? Egyértelműen azért van, mert a rendőri fizetés nem túl vonzó, nem tartja meg a szakterületen dolgozó embereket. 160 ezer forintból egy kezdő rendőr, és azt tegyük hozzá, hogy az egyenruhás állomány, tehát a tiszthelyettesi állomány döntő többsége vidékről érkezik a fővárosba, nem tudja eltartani saját magát, nem tud lakást bérelni magának, vagy ha lakást is épp tudna a budapesti ingatlanok bérleti árát tekintve kivenni egyet, akkor, azt kell hogy mondjuk, hogy nem tudja eltartani magát, nem tud másra költeni.

Milyen megoldások lehetnek? Nyilvánvalóan a rendvédelmi illetményalap megemelésével tudjuk javítani a rendőrök életkörülményeit. Tíz éve mondja a Jobbik, hogy egy szolgálatibérlakás-program bevezetésével elsősorban gazdaságélénkítő hatásokat tudnánk elérni, másodsorban pedig megoldanánk a lakhatási problémákat akár a rendvédelem területén is. Természetesen azt is figyelembe vehetik, hogy ezeknek az intézkedéseknek a bevezetéséig, mondjuk, az alapvető élelmiszerek áfáját nulla százalékra csökkentik, és ezáltal olcsóbbá teszik az életet minden magyar számára, és így a rendőrök számára is könnyebb lesz a megélhetés.

Ez egy nagyon-nagyon veszélyes folyamat, és itt szükséges és indokolt a rendőri fizetésemelés mielőbbi bevezetése, hiszen, tisztelt képviselőtársak, ha a rendőri szakma kiüresedik, és bekövetkezik az a nem kívánt esemény, hogy a rendőrség a törvényben meghatározott kötelező feladatait nem tudja végrehajtani, akkor azt kell hogy mondjam, hogy az állam működésének alappillére jelentő erőszakszervezet, a rendőrség működése az államra is hatással lesz, még hozzá negatív értelemben, és ne legyenek kétségeink

afelől sem, hogy ez minden magyar állampolgárt negatívan fog érinteni. Ha nem lesznek rendőrök, árulják el nekem, hogy kik lesznek azok, akik megvédik a határokat, kik lesznek azok, akik biztosítják a közterületeket, kik lesznek azok, akik egyáltalán egy egyszerű közúti közlekedési balesethez kimennek, és irányítják a forgalmat.

Az elmúlt években számtalanszor hallhattuk kormánypárti képviselőtársaimtól itt a patkóban, hogy dicsérték a rendőröket: kiválóan helytálltak a közbiztonság megteremtése területén, nagyon jól teljesítettek a határvédelem feladatainak végrehajtása során, és a pandémia idején is megállták a helyüket. Tisztelettel beszéltek róluk, tisztességesen teljesítették a szolgálatukat, elismerésre méltó, de a tisztességes munkáért nemcsak tisztelgő szavakat, hanem tisztességes béreket is illene adni.

Az elmúlt időszakban a kormányzati kommunikáció már odáig jutott, hogy olybá tűnt, hogy a kormányzat tagjai személyesen járnak el és biztosítják a bűnügyi statisztikában megfogalmazott közbiztonsági eredményeket. Higgyék el nekem, ez nem így van! A rendőrök azok, akik a közterületek biztonságát garantálják. Ők azok, akik a bűncselekményeket megelőzik, felderítik és a bűnelkövetőket elfogják.

14 évvel ezelőtt egy baloldali kormány volt Magyarországon és egy gazdasági válság. Önök olyan sokszor elmondták, hogy minden olyan rossz intézkedést, amelyet ezek a baloldali kormányok hoztak, meg kell változtatni. Tisztelettel kérem önöket, hogy ezt a rendkívül méltatlan helyzetet haladék nélkül változtassák meg, és támogassák azt a módosító javaslatot, amelyben a rendvédelmi dolgozók illetményalapjának megemelését kezdeményeztem.

Tisztelt Képviselőtársak! A nemzeti minimum elve alapján és a nemzeti érdekek mentén el kell hogy mondjam azt is, hogy ennek a költségvetési javaslatnak a része a honvédelmi rész is. A honvédelemre szánt anyagi eszközök, úgy gondolom, hogy teljes mértékben alkalmasak, és elismerésre méltó, hogy ennyi pénzt terveznek rákölteni, hiszen ez a háborús időszak, a nemzetközi biztonsági helyzet rendkívüli veszélyeket hordoz magában hazánk számára, és úgy vélem, és ezt ellenzéki politikusként is ki merem mondani, hogy ezzel a költségvetéssel a honvédség a ránk váró feladatokat teljesíteni fogja tudni. Viszont jelzem azt is, hogy figyeljenek oda arra is, hogy a legmodernebb katonai eszközöket is emberek kezelik, és ne járjunk úgy, mint a rendvédelmi illetményalappal, bár a honvédelmi illetményalap magasabb, de ne járjunk úgy, hogy ott is elkezd kiüresedni ez a rendkívül fontos szakterület.

Engedjék meg, hogy a Nemzetbiztonsági bizottság elnökeként néhány szót ejtsek mind a katonai, mind a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat érintő költségvetésről is. Itt is azt kell mondanom, hogy ezek a fejlesztésre és működésre szánt pénzek a jelenlegi rendkívül nehéz helyzetben egyelőre úgy tűnnek, hogy alkalmasak lesznek azokra a fejlesztésekre, amivel Magyarország

biztonságát hatékonyabban tudják garantálni ezek a szolgáltatások. Rendkívül nehéz feladat ez, hiszen ez az orosz-ukrán háború és a világban az elmúlt időszakban a hidegháború időszakára emlékeztető kémtevékenység, ennek a Magyarországon történő megjelenése és - ami a legfontosabb - ennek az elhárítása egy kiemelten fontos feladat, és a technika folyamatos változásával ez egy egyre nehezebb és egyre drágább feladat. Ugyanilyen fontosak a magyar állam működésének szempontjából a különféle gazdasági folyamatok, akár a Coviddal kapcsolatos információszerzések, hogy a döntésre jogosultakat időben fel tudják készíteni a titkosszolgálatok munkatársai. Remélem, hogy a magyar nemzetbiztonsági szolgálatoknál ezek a fejlesztések törvényesen és a magyar nemzet érdekeit szolgálva fognak megvalósulni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha már rendvédelemnél és biztonságnál tartunk, akkor szeretnék néhány szóval beszélni a közlekedés biztonságáról is, ami a közbiztonságnak az egyik alapja.

(16.30)

Néhány módosító javaslatot adtam be ez ügyben, és ezeket szeretném tisztelettel a figyelmükbe ajánlani.

Elsőként engedjék meg, hogy a szűkebb lakókörnyezetem, Pécel vonatkozásában említsek meg egy fejlesztési javaslatot. Pécel Pest megyében található, Budapest agglomerációjában, az elmúlt öt évben a lakosság száma 10 százalékkal emelkedett, így összességében már több mint 17 ezer lakosa van a városnak. A lakosok ugyanúgy, mint az agglomeráció többi településének lakosai döntő többségükben ingáznak, tehát a fővárosba járnak dolgozni, iskolába vagy az egyéb ügyeiket intézni. Reggel be, délután haza. Ez egy nagyon jelentős forgalomnövekedést jelent, annak ellenére is, hogy sokan veszik igénybe a vasúti közlekedés által nyújtott előnyöket, de még így is rengetegen használják a közutakat, vesznek részt a közúti közlekedésben akár egyénileg, akár tömegközlekedéssel. Ennek eredményeképpen a rádióban a reggeli hírekben önök is hallhatják, hogy folyamatosan dugók vannak a térségben.

Pécel belvárosából a 31-es számú főút felé, amely az egyik legnagyobb forgalmú főút a térségben, a 31102-es számú út vezet. Ennek a számából is láthatják, hogy ez egy öt számjegyű út, amit kis útnak szokás nevezni, de a forgalmát és a jelentőségét tekintve ez egy rendkívül fontos útszakasz, hiszen a 31-es főútra itt lehet kijutni és a térségben lévő legnagyobb bevásárlóközpontokat erről lehet megközelíteni. Sajnos ennek az útburkolatnak az állapota már annyira kátyús, hogy rendkívül veszélyes rajta közlekedni.

Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy ahol a 31102-es számú út a 31-es számú főútba torkollik - s itt el kell ismernem azt a munkát, amit a 31-es úton végeztek az elmúlt hónapokban a szakemberek, mert egy kiváló minőségű aszfalttal borított utat hoztak létre -, annál a csomópontnál egy egyszerű jelzőtáblás kereszteződés van, s

a reggeli és a délutáni órákban a rendkívül nagy forgalom miatt szinte lehetetlen balra nagy ívben kikanyarodni. Rendkívül balesetveszélyes, számtalan baleset történt ebben a kereszteződésben, ezért javaslatot tettem arra is, hogy itt egy körforgalom kialakítására kerüljön sor. Ez a forgalom dinamikája szempontjából is előnyöket jelent, és a forgalom biztonságát is tudná garantálni.

Hadd folytassam egy újabb tehermentesítési javaslattal, ami már a 21-es számú főutat érinti. Jelenleg a 21-es egy, a Salgótarjánt elkerülő négy sávos út főútjában folytatódna Somoskőújfalu felé, ahol határállomás is található. Ez részben a forgalom gyorsításáról, dinamikájáról, biztonságosabbá tételéről szólna, illetőleg Salgótarján belterületén a forgalmi terhelést és a környezeti terhelést csökkentené, magyarul mondván kevesebb füst kerülne a salgótarjáni lakosok tüdejébe. A beruházásról már készültek tervek is, kérem, ne hagyják veszni azokat sem.

Végezetül, de nem utolsósorban a 441-es főút felújításának folytatására hívom fel a figyelmet, amely konkrétan a Nagykőröst Cegléddel összekötő szakasz. Ebben is adtam be egy módosító javaslatot, kérem, tegyék lehetővé, hogy az erre közlekedők a közlekedésbiztonsághoz fűződő társadalmi érdeküket érvényesíteni tudják, és akik elindulnak ezen az úton és őket otthon várják, biztonsággal haza tudjanak érni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A következő hozzászóló a Fidesz képviselőcsoportjából Bartos Mónika. Parancsoljon!

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon sok minden elhangzott már a jövő évi költségvetés vitájában az elmúlt napokban és az elmúlt órákban, de azt hiszem, abban mindannyian egyetértünk, hogy a Covid-19-világjárvány sötét felhője még el sem oszlott igazán fölülünk, máris egy újabb válság, egy háború árnyékában telnek a mindennapjaink.

A Covid-19-világjárvány okozta nehézségekre tegnap Hiller István képviselő úr is kitért, aki érzéketlenül szemléltette és mondta el, hogy a gyermekek lelkében, elömenetelében milyen károkat okozott ez a világjárvány. Nagyon örülök annak, hogy Hiller képviselő úr a Covid-19 okozta nehézségeket felvette, mert az elmúlt napokban a háború árnyéka olyan súlyos volt az életünkre - s ez a jelenünkre is igaz -, hogy már nem elég súlyosan beszélünk arról, hogy milyen örökséget hagyott ránk a Covid-19-világjárvány. Az is igaz, hogy ha ezt áttekintjük és fellevenítjük az emlékezetünket, összeszedjük a tapasztalatainkat, akkor ezek irányítjuk jelenthetnek számunkra ahhoz, hogy a mostani válságot hogyan is érdemes kezelni, és hogyan is kell ellene tennünk.

Az igaz, hogy az előző válság, a Covid-19-világjárvány okozta válság kezelésében nagy szerepe volt a kormánynak, az operatív törzsnek, az orvosoknak, a szakdolgozóknak, de leginkább talán az húzandó alá, hogy ez egy társadalmi összefogás eredménye volt. Tehát a siker egy társadalmi összefogás eredménye volt, amiből mindenki kivette a részét, mert tette a dolgát, vagy azzal, hogy betartotta a szabályokat, vagy azzal, hogy áldozatot vállalt másokért, vagy azzal, hogy odafigyelt magára és a körülötte levőkre. Tehát ez egy össznemzeti teljesítmény, és ezért mindenkinek nagyon nagy köszönet jár.

S az is igaz, hogy a Covid-19-járvány okozta válság legsúlyosabb időszakában az idősekre jutott nagyon-nagyon sok figyelem, hiszen ők és a krónikus betegséggel küzdők voltak a leginkább veszélyeztetettek. Amikor tegnap felszólaltam a vitában, a honvédelem kérdésére is kitértem, és most az idősekkel kapcsolatban szeretném ismét elénk hozni azt, hogy a katonák milyen sokat tettek az idősek és a betegek védelme érdekében. S itt nemcsak az idősothtonok fertőtlenítésére gondolok, vagy arra, hogy a kórházak működtetésében milyen oroszánrészt vállaltak, meg az egészségügyi és egyéb védelmi eszközök ellátásának a biztosításában, de az oltópontokon is olyan segítőkész támogatást nyújtottak, amire, azt hiszem, mindannyian jó emlékekkel emlékszünk vissza. Tehát ez az eset, a Covid elleni védekezés a civil-katonai együttműködés egyik nagy érdemeket felmutató példája.

De ahogy tegnap Hiller képviselő úr is a fiatalokat említette, nekik is meg kell köszönni, hogy türelemmel, megértéssel viseltettek ebben az utópisztikus helyzetben, és várták a sorukat az oltási rendben, hiszen a nagyszüleik életét, egészségét kívánták védeni. Közben pedig ők is tették a dolgukat, tanultak és bírázták a digitális oktatás kihívásaival.

Azt kívánom aláhúzni, hogy válság idején akkor lehetünk sikeresek, ha számíthatunk egymásra. S látható, hogy az előző válság idején is és a mostani válság idején is az idősekre nagy figyelem fordítódik. A társadalmi megbecsülésnek csak az egyik eleme az, hogy a kormány elkötelezett, hogy megőrzi a nyugdíjak értékállóságát, a nyugdíjprémium intézményét és a 13. havi nyugdíjat, amelyet a 2009-es megszüntetése után ebben az évben már teljes egészében visszavezetett és biztosított a nyugdíjasoknak. S annak érdekében, hogy a kormány a 2010-ben tett vállalását teljesíteni tudja, miszerint megvédi a nyugdíjak reálértékét, a 2023-as költségvetésben 5,2 százalékos nyugdíjemelést tervezett. Jövőre pedig 4,2 százalékos gazdasági növekedéssel számolunk, és a kormány szeretné, hogy annak gyümölcséből az idős emberek is részesüljenek, ezért 21 milliárd forintot helyezett cél-tartalékba a nyugdíjprémium kifizetésére.

Több képviselőtársam is említette, és én is nagyon fontosnak tartom, hogy a hölgyek családban betöltött nélkülözhetetlen szerepét és munkáját elismerjük. Erre a kormány is kész, és biztosítja azt, hogy 40 év jogosultsági idő után továbbra is a korhatár

alatti nyugdíjellátás lehetőségét kihasználják. Ennek a fedezete is szerepel a jövő évi költségvetésben.

S aki szeretne, az dolgozhat a nyugdíjkorhatár betöltése után is, hiszen - ahogy Varga Mihály miniszter úr tegnap megerősítette - a kormány jövőre is fenntartja a nyugdíjas munkavállalók jövedelmének a szociálhosszajárulásiadó- és járulékmentességét.

Még egy elem, ami szintén fontos és megemlékezésre méltó: a különös méltánylást érdemlő eseményekre, valamint a méltányossági alapon megállapításra kerülő nyugdíjellátásra szánt keret is magasabb összeget tartalmaz majd 2023-ban.

(16.40)

Tehát összességében nagyon sok szám elhangzott, de a nyugellátásokra 2023-ban 4900 milliárd forintot fordítunk. Államtitkár úr is említette, én is ezt nagyon fontosnak tartom, hogy amikor a nyugdíjasokra, nyugdíjakra szánt forrásokat említjük, nem szabad megfeledkeznünk a rezsicsökkentés eredményeiről, hiszen az az ő mindennapjaikat is érinti, és a 670 milliárd forintos Rezsivédelmi Alap annak eszköze, hogy a magyar családok és így a magyar nyugdíjasok is továbbra is a legkisebb rezsizidjót fizessék az Európai Unió országai közül.

Azt gondolom, hogy nyugdíjas honfitársaink áttelelesen élvezik a sok elemből álló és sokféle lehetőséget kínáló családtámogatási rendszer gyümölcsseit is, hiszen a nagyszüleink a családjaink nélkülözhetetlen részei, és a nagyszülők nyugodtak lehetnek afelől, hogy gyermekeik, unokáik élete, jövője biztosítva van, nyugodt alapokon nyugszik a családtámogatási rendszer széles eszköztára nyújtotta lehetőségek miatt, és így a nyugdíjukat másra, illetve saját magukra tudják fordítani.

Az előttünk fekvő költségvetés, ahogy azt tegnap miniszter úr is elmondta, három nagy feladatnak kíván megfelelni, így megvédi az elért eredményeket, tartalékot képez a váratlan események kivédésére, és lehetőség szerint csökkenti a kockázatokat. Mindezzel együtt stabilitást kíván nyújtani egy nagyon kiszámíthatatlan világban. Azt gondolom, hogy ezeket a célokat mindenképpen támogathatjuk. Köszönöm a figyelmet, elnök úr, képviselőtársaim. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Tompos Mártonnak, a Momentum képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

TOMPOS MÁRTON KRISTÓF (Momentum): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Ha már ilyen családiasan vagyunk itt a parlamentben a költségvetés vitáján, akkor engedjék meg, hogy én is egy lazább hangvételű felszólalásban hívjam föl államtitkár úr figyelmét két fontos ügyre.

De nem akarok spoilerezni, hadd kezdjek azzal, hogy én az Erzsébetvárosban lakom, Belső-Erzsébetvárosban, és ki merem jelenteni, hogy Erzsébetváros

együtt az V., VI., VIII., IX., XIII. kerületi részekkel, tehát a belső részei Budapestnek, kifejezetten csodálatos lenyomatai a magyarság kultúrájának, történelmének, és általánosságban egy kifejezetten különleges rész. Mindenféle problémával együtt, tehát a megoldatlan bulinegyed kérdésével vagy akár a parkolási káosszal együtt, ha megnézzük az Andrássy utat vagy a Dohány utcai zsinagógát és környékét, de akár az éttermeket, bárókat, múzeumokat vagy akár csak a Városligetet, a Duna-partot, azt kell mondjuk, hogy ez egy kifejezetten különleges rész. Nem csoda, hogy rengeteg turista itt kapja meg a benyomását arról, hogy mi, magyarok milyenek vagyunk, milyen a történelmünk, milyen a kultúránk, illetve hogy éppen-séggel hogyan bánunk egymással, illetve velük.

Én nagyon sokszor kaptam ezt meg, egyrészt, mert ott lakom, másrészt meg a turizmusban dolgoztam, hogy szép, szép, kifejezetten gyönyörű, olyan, mint Bécs, kicsit lepattantabb, de olyan, mint Bécs. És őszintén szólva, az a benyomás, hogy magyarok felhúztak valami csodálatosat ezen a részen, aztán hagyták úgy, ahogy van, ez egy visszatérő visszajelzés volt folyamatosan. Azt hiszem, hogy a turisták meg általában, aki így gondolkodik, nem áll nagyon messze a valóságtól. Hadd hozzak ide kettő darab statisztikát: Erzsébetváros lakásállománya 1945 előtt épült 89,8 százalékban, Terézvárosra ez 90,1 százalékban igaz. Magyarul, egy olyan részt hozott létre a magyarság, ami egészen fantasztikus, de amióta az adatokat vezetjük, legalábbis a második világháború óta ezt nem tartották karban.

És mielőtt most itt a kormánypárti tömött sorokban kifejezetten nagy felhárdulás lenne, én nem akarom ezt az Orbán-kormány nyakába varrni, nem gondolom azt, hogy ez az Orbán-kormány vagy bármelyik másik kormánynak lenne a hibája. Én úgy gondolom, hogy ez egy olyan több évtizedes probléma, ami mindannyiunk közös felelőssége, a Rákosi-rendszer előtti időszakra lehet visszavezetni, azóta ezzel senki nem foglalkozott.

Tudják, képviselőtársaim, hasonló a helyzet sajnos a zöldítéssel. Akik járunk ezeken a részeken, bármennyire is építészeti gyönyörűek, egészen elképesztően hiányzik a zöld, a fa, a park, a fű, bármi. Ha megnézzük a statisztikákat, Erzsébetvárosban az egy főre jutó zöldfelület aránya 0,5 négyzetméter, Terézvárosban ugyanez az arány 0,4. Most gondoljanak bele abba, hogy felkelnek, és egy olyan környéken élnek, ébrednek, ahol egy négyzetméternyi zöld sem esik magukra. Ezt nagyon sok politikai vezetés felismerte, tehát jelen pillanatban a fideszes vezetésű V. kerület a buszmegálló zöldítésével próbál javítani a helyzeten, a Terézváros utcai fásítási programot indított, nagyon helyesen. Ugyanakkor szerintem mindannyian nagyon jól tudjuk, hogy ez anélkül, hogy lenne egy komolyabb állami támogatás, igazából csak szépségtapasz. Nagyon jó kezdeményezések, de igazi hosszú távú, tartós és átfogó eredmények mind a társasház-felújítások, mind a zöldítés, a városi zöldítés területén csak állami támogatással megvalósíthatók.

Ezért arra szeretném kérni a Pénzügyminisztériumot, illetve a tisztelt kormánypárti képviselőtársakat, hogy amikor a költségvetést tervezik, illetve a módosításokat esetleg befogadják, akkor gondoljanak arra, hogy mennyire fontos része ez a magyarságnak, mennyire kirakat a külvilág felé ez a belvárosi rész, hogy milyen állapotban van, és ahogy egyébként 2020-ban volt társasház-felújítási program, kérem, hogy indítsák ezt újra, legyen újra lehetősége a helyi önkormányzatoknak, a helyi közösségeknek pályázni mélyfelújításokra, illetve a városi zöldítésre legyen lehetőség, és hozzuk vissza, legalábbis kezdjük el visszaépíteni ezt a mostani, sok évtizedes lemaradást, amit rengeteg kormány egyszerűen ignorált.

Ehhez kérem támogatásukat, mi erre beadtunk egy módosító indítványt, és nagyon kérem, hogy támogassák ezt. Nagyon szépen köszönöm. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót a Fidesz képviselőcsoportjából Herczeg Zsolt képviselő úrnak. Parancsoljon!

HERCZEG ZSOLT (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Urak! A 2023. évi költségvetés a rezsivédelem és a honvédelem költségvetése. A költségvetés összeállításánál számos olyan terület került előtérbe, melyek hosszú távon támogatják a gazdasági növekedés fenntartását. A fókuszban továbbra is a biztonság, a rezsivédelem megőrzése, a családok támogatása és a nyugdíjasok védelme áll. A törvényjavaslatban külön fejezetként szereplő Rezsivédelmi Alap foglalja magában a lakosság rezsziárszint-védelméhez, valamint a kormány irányítása alá tartozó szervek energiaár-növekedése kompenzációjához szükséges kiadási és bevételi előirányzatokat. Az alap garantálja mindazon várható kiadások teljesítését, melyekre a rezsziárszint védelme érdekében a jelenlegi világpiaci ártendenciák mellett szükség lehet 2023-ban.

A rezsicsökkentésnek köszönhetően jelenleg a magyar családok fizetik a legkedvezőbb rezsizdíjakat az Európai Unióban. Az a cél, hogy továbbra is fenntartsuk a rezsicsökkentést a magyar lakosság számára. Ezt szolgálja a Rezsivédelmi Alap, melyre a kormány 670 milliárd forintot fordít. A szomszédos országban kialakult háborús konfliktus rendkívül komoly biztonságpolitikai kihívások elé állítja az országot. Ez az új helyzet erős honvédség fenntartását követeli meg, kiemelt cél tehát a haderőfejlesztési program folytatása. A honvédelem fejlesztésében az új finanszírozási modell szerint a haderő működési és fejlesztési kiadásai külön fejezetben, a Honvédelmi Alapban kerültek megtervezésre külön hozzárendelt bevételi előirányzatokkal. Az alap 2023-ban betervezett mértéke 842 milliárd forint.

Tisztelt Képviselőtársaim! A legnagyobb érték a család, ezért a mostani rendkívüli helyzetben is folytatódik a gyermekvállalás és a gyermeknevelés kiemelt

támogatása. Mint édesapa, nagypapa személyesen is nagyon örülök annak, hogy a 2023. évi költségvetés a családok támogatását szolgáló, közel 3225 milliárd forint összegű családpolitikai célú kiadásokat tartalmaz.

(16.50)

A rezsicsökkentés megőrzésén túl a kormány továbbra is elkötelezett a családok támogatása és életminőségük javítása mellett. Ezen belül továbbra is kiemelt szerep jut az otthonteremtési programnak, melynek keretében változatlanul jelentős állami támogatás segíti a gyermekes, illetve a gyermeket vállaló családokat a saját otthon megteremtésében és felújításában.

A családok támogatását a következő intézkedések által kívánja a kormány folytatni: családi adó- és járulékkedvezmény garantálása és a 25 év alattiak személyijövedelemadó-mentességének biztosítása. A munka és a gyermeknevelés megbecsülésére épülő családi adórendszer fenntartása, mely Európa egyik legalacsonyabb egykulcsos személyi jövedelemadóját alkalmazza, a gyermeknevelést pedig családi adó-, illetve járulékkedvezménnyel segíti. Mindemellert az életük során legalább négy gyermeket nevelő nők mentesülnek a személyi jövedelemadó megfizetése alól, a fiatalok munkaerőpiaci részvételét, önálló életkezdését és családalapítását pedig a 25 év alattiak átlagbér szintjéig biztosított szja-mentessége ösztönzi.

A családokat érintő adó- és járulékkedvezmény összege az első házások kedvezményével együtt jövőre várhatóan meghaladja a 375 milliárd forintot. Ezen túlmenően a kormány jövőre 155 milliárd forintot fordít a 25 év alattiak személyijövedelemadó-mentességének biztosítására. A családi adó- és járulékkedvezmény keretében a rendszer bevezetése óta, vagyis 2011-től kezdődően a jövő év végéig számítva összesen mintegy 3620 milliárd forint marad a magyar családoknál.

Az otthonteremtési program folytatása esetében a költségvetés jövőre több mint 490 milliárd forintot biztosít az otthonteremtési program folytatására. 2010-hez képest a kormány közel három és félszeresére növelte a lakástámogatásokra fordítható összegeket. A gyermekétkeztetés támogatása terén jövőre tovább nő a gyermekétkeztetésre fordítható támogatás mértéke, 2023-ban már közel 100 milliárd forint áll rendelkezésre erre a célra. Ez mintegy 67 milliárd forinttal több, mint 2010-ben. Ingyenes tankönyvellátás. A tankönyvellátás ingyenessége teljes körűvé vált a 2020/2021-es tanévtől. Erre a célra több mint 13 milliárd forintot fordít jövőre is a kormány.

Tisztelt Képviselőtársaim! A családok nem lennének teljesek a nagyszüleiük nélkül, ezért az idős, nyugdíjas honfitársaink kiemelt támogatást érdemelnek, hiszen évtizedeken át dolgoztak az ország építésén, miközben a jövő generációját nevelték fel. A kormány nyugdíjpolitikai céljai: a nyugdíjak értékállóságának, a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságának

biztosítása, a nők kiemelten megbecsült szerepének elismerése a nyugdíjrendszerben. A 13. havi nyugdíjra a 2023. évi költségvetés 371,8 milliárd forintot biztosít. A 13. havi ellátás mellett 2023-ban is fennmarad a nyugdíjprémium intézménye, hogy az idős emberek is részesüljenek a gazdasági növekedés eredményeiből. A kormány a 2023. évben - 4,1 százalékos GDP-növekedéssel számolva - 24,9 milliárd forintot helyezett céltartalékba a nyugdíjprémium kifizetésére. A nők családban betöltött szerepének elismerésére a kormány változatlanul biztosítja a 40 év jogosultsági idővel rendelkező hölgyek számára a korhatár alatti nyugellátás igénybevételének lehetőségét, illetve ennek fedezetét. A központi költségvetés erre 2023-ban 372,4 milliárd forintot biztosít.

Tisztelt Képviselőtársaim! A nemzeti ügyek kormányja 2010 óta nemcsak gazdaságilag, hanem pénzügyileg is stabilizálta az országot, egyensúlyban van a költségvetés és csökkenő pályán az államadósság. A szomszédunkban zajló háború ellenére is az a kormány fő célja, hogy az ország pénzügyi stabilitását és egyensúlyát 2023-ban is fenntartsa.

Kérem önöket, hogy a kítűzött célok elérése érdekében támogassák a törvénytervezetet. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Vajda Zoltánnak, az MSZP képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

VAJDA ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm szépen a szót. Jó napot kívánok! Örülök, hogy beszélgethetünk. Kicsit sajnálom, hogy a Fidesz-KDNP bojkottálja a parlamentet, lehet, hogy meghallották néhány ellenzéki szavazónak a hangját, bár nem biztos, hogy önöknek címezték ezt. Van egy dolog, amiben egyetértünk. Biztos, jó pár dolog is van, amiben egyetértünk, mindig jó, ha egy olyannal kezdünk egy beszélgetést, ahol közös pontot tudunk találni. Önök sokszor hangsúlyozzák a család szerepét, hogy mennyire fontos a családok támogatása. Ezzel én magam is tökéletesen egyetértek. Lehet, hogy abban már lenne egy pici vita köztünk, hogy pontosan az önök definíciója a családnak azonos-e azzal, ahogyan én definiálom, de ennek most nincs jelentősége a költségvetés szempontjából.

Ezt csak azért hoztam ide, mert egy család költségvetéséhez érdemes hasonlítani egy ország költségvetését. Egy szempontból biztosan: a család határozza meg a saját költségvetését, hogy mi az, amiket fontosnak gondolnak, mik a prioritások, amikre szeretnének költeni. Hasonló módon, mint amikor egy ország költségvetését fogalmazzuk meg, ott is az látszik abból, feketén-fehéren, a számok nyelvén, hogy mi az, amit fontosnak, prioritásnak gondolnak. Ugye, van egy alapvető különbség azért, hogy a család persze a saját pénzével játszik, a kormány pedig a mi pénzünkkel, de ez megint csak egy zárójeles félmondat volt.

Ugyanakkor egy család akkor tudja meghatározni a költségvetését, hogy mire szeretne költeni a következő időszakban, amikor minimum tisztában van már a múlttal, hogyan telt az ő múlt időszaka, tisztában van a jelennel, és van egy valamilyen elképzelése már a jövőről. A kérdésem az, hogy miért most tárgyaljuk ezt a költségvetést. Én most nem amiatt aggódom, hogy a nyári szabadságolásom akár nekem a Költségvetési bizottság elnökeként nehézkes azzal, hogy nyáron tárgyaljuk. Miért van az, hogy önök kitartóan ragaszkodnak ahhoz, hogy már ilyenkor, nyár előtt fogadjuk el a jövő évi költségvetést? Ugyanis nem vagyunk tisztában a múlttal, nem vagyunk tisztában a jelennel, és megint egy egyetértés van közöttünk, hogy közösen látjuk azt, hogy végtelenül bizonytalan a jövő is, hiszen még a tavalyi évi zárszámadásnak sincsenek meg teljesen a végső számai, az idei év első félévét sem zártuk még le, nem látjuk a következő félévet, és önök már most a jövő évvel akarnak foglalkozni. Én óvatosan megkérdeztem ezt az ön miniszterétől, Varga miniszter úrtól is a bizottsági meghallgatáson, és ő arról beszélt, hogy ragaszkodik ahhoz a hagyományhoz, amit tizenéve önök tartanak, mert a bizalom nagyon fontos, hogy a piacnak az a bizalma meglegyen, hogy távolra, már előre látjuk a költségvetést, és ezért fontos ez.

Önmagában az első, amit én szeretnék érinteni, az ez, hogy amiről mi most beszélgetünk, az szerintem igazából csak egy fiktív költségvetés, hiszen a lényegi számai is olyanok, amelyek - valószínűleg önök is látják -, változni fognak a jövő évre, amikor ez hatályba lép, hiszen - megint egyetértünk valamiben - rendkívül bizonytalan a nemzetközi környezet. Tehát az első állításom az, hogy a normális, európai értékeket követő országok bizony csak ősszel, ősz végén, tél elején tárgyalják a jövő évi költségvetést, önök pedig ragaszkodnak ahhoz, hogy most tárgyaljuk. Ennek az a következménye, amit látunk idén is, hogy nagyjából négynaponta, lassan most már századszorra kell módosítani a költségvetést. Félek, hogy ebben egy tudatosság is van, hogy a kétharmadon és a rendeleti kormányzáson kívül önök a költségvetésben is egy végtelen mozgásteret akarnak maguknak.

Azon túl, hogy fiktív a költségvetés, szerintem irreális számokkal is rendelkezik. Itt már a kollégáim is sok mindent kiragadtak ebből, én összesen csak két olyan makromutatót szeretnék ismét idehozni, amelyet szerintem minden magyar ember érez, hogy totálisan irreális a költségvetés tervezése tekintetében. Sokat mondhatnék, az idő miatt csak kettőt említenék. Az egyik bizony az inflációs szám. 5,2 százalékkal számolják az inflációt. Szokták mondani, hogy az infláció a szegény emberek adója, hát, különösen, ha tudatosan alultervezzük, ahogyan önök ezt tették. Szerintem tudatosan tervezik alul, hiszen így például a nyugdíjmelésre is azt mondják, hogy 5,2-vel emelik. Ha több lesz az infláció, majd persze később lehet, hogy kompenzálják, de mindenesetre a magyar emberek, a magyar nyugdíjasok adnak így akkor önöknek

hitelt. Tehát szerintem nincs ember ma Magyarországon, aki elhiszi azt, hogy jövő évre az év átlagát tekintve el fog feleződni az infláció.

(17.00)

Előző rövid beszédemben már jeleztem államtitkár úrnak, hogy nekem nem tetszik ez a „háborús infláció” kifejezés, amit ő is használ, szerintem ez a propagandagépezet által legyártott kifejezés, amelyet valahogyan lemértek a mi adópénzünkből fönntartott közvélemény-kutatóknál, hogy bizony ez megint vonzó lesz az embereknek. Nekem egyébként a „békeharc” kifejezés rímel erre egy picikét. Szóval, mindenesetre a háborús inflációval abban egyet tudok önnel érteni, hogy a háborúnak is hatása van az infláció megugrására, de azt tényszerűen tudom önnel bizonyítani, hogy már tavaly ősszel, 2021 szeptemberétől elkezdett felmenni az infláció. Valóban, az emelkedés üteme lehet, hogy gyorsult, de csak a háborúra kenni ezt, ez szerintem hibás.

Arról pedig ne beszéljünk, hogy az élelmiszerek inflációja pedig egészen drámai lett. Önök szoktak beszélni egyébként élelmiszerárstopról, ez megint szerintem egy legyártott kifejezés, mert élelmiszerárstopot én nem tudok. Néhány terméknek az árát maximalizálták. Ha én kinyitom a hűtőmet, akkor a joghurtnak, a tejfölnek, a sajtnak, a felvágottnak, a zöldségnek, a gyümölcsnek - és hadd ne soroljam tovább - nem látom, hogy maximalizálták volna az árát. Néhány kiemelt terméknek maximalizálták csak az árát.

A harmadik érvem, amiért azt gondolom, hogy ez egy fiktív költségvetés jelenleg, és irreális számokkal operál, az az euróárfolyam, amivel terveznek. Ugye, 377 forintos euróárfolyammal terveznek jövőre és 346 forintos dollárárfolyammal terveznek. Hát, bár tegnap egy picit jobb lett az árfolyam, 395 forint köré erősödött, sajnos ma délután vagy kora délutánra ismét átlépte a 400 forintot az euró árfolyama. Egy zárójeles pikírt megjegyzésem van: volt szerencsém Kósa Lajos képviselő úr beszédét is végighallgatni, remélem, hogy a piac nem erre reagált. Ha jól emlékszem, volt már erre sajnos korábban példa, de remélem, hogy nem így működik az árfolyam, mindenesetre most megint sajnos 400 forint az euró árfolyama. Mi alapján tudunk mi így tervezni 377-es euróval és 346 forintos dollárral, amikor például most a dollár már 380 forint körül van?

Az utolsó makróproblémám a költségvetéssel az európai uniós pénzekkel kapcsolatos tervezésük. Önök körülbelül 2000 milliárd forint eurós pénzekkel számolnak, amelynek az ideérkezését mindnyájan vágyjuk, és mindnyájan drukkolunk, hogy megérkezzen, de jelenleg az Európai Unió a nekünk járó pénzt, amely az európai uniós adófizetők pénze, addig nem fogja szerintünk ideadni, ameddig önök tovább folytatják a lopást; hogy ezt szebb megfogalmazásban mondjam: ameddig antikorrupciós intézkedéseket nem hajlandóak véghez vinni.

Összességében egyébként az uniós ciklus egészét tekintve 16 000 milliárd forintról beszélünk, ugye, ez 40 milliárd euró, 400 forinttal nagyon könnyű sajnos most beszorozni, ez 16 000 milliárd forint. Hogy egy makrómegközelítést mondjak: ez a GDP-nek nagyjából a negyede, de talán úgy érdemes megfogalmazni, hogy magyar háztartásonként 4 millió forint az, amely a következő uniós ciklusban jöhet hozzánk, és amelyet önök kockáztatnak azzal, hogy például antikorrupciós intézkedéseket nem hajlandóak bevezetni. Ehelyett mit tesznek? Például egy 2000 milliárd forintos megszorítást kellett bevezetniük ebben a költségvetésben. Ez minden magyar embernek 200 ezer forintját jelentő megszorításként a jövő év tekintetében.

A másik problémám pedig még az államadóssággal kapcsolatos, hogy nominálisan természetesen emelkedik, látom azt, hogy százalékosan minimális csökkenés van. Nekem a problémám az, hogy 2020-2022 között milyen drámaian emelkedett meg az államadósság. 2020 végén vagy második felében körülbelül 31 000 milliárd forint volt, amely körülbelül 30 százalékkal magasabb, most 42 000 milliárd forintos államadósságról beszélünk. Tehát nagyjából 30 százalékkal emelkedett meg az államadósság értéke, ez önmagában drámai, de az államadósság finanszírozása, az adósságszolgálat összege pedig nagyjából 50 százalékkal emelkedett meg. Hüvelykujjként mondom, hogy nagyjából 1000 milliárdról 1500 milliárdra emelkedett meg, és jövőre nagyjából már 2000 milliárdról beszélünk. Tehát két év időszakában 30 százalékkal emelkedett az államadósság mértéke, az adósságszolgálat pedig 50 százalékkal drágább. Ez azt jelenti, hogy minden magyar munkavállaló a saját adósságán kívül majdnem 10 millió forint további államadósságot cipel.

És hogy mit jelent ez a kamatszolgálat tekintetében? Azt jelenti, hogy minden magyar munkavállaló nagyjából 500 ezer forint/év kamatot kell hogy fizessen. Ha önök hitelesebbek lennének, ha a magyar gazdaságpolitika, fiskális és monetáris politika is hitelesebb lenne, akkor az 500 ezer forint, mondjuk, harmadával lehetne kevesebb. Ha csak annyira lennének hitelesebbek, mint a csehek - és azért hozom ide a csehországi példát, mert ott sincsen euró, és egy hasonló gazdaságú ország, mint a mienk -, ők nagyjából harmadával tudják olcsóbban finanszírozni az államadósságukat. Tehát az önök hiteltelen gazdaságpolitikája... - meglátásom szerint körülbelül 150-200 ezer forinttal kevesebb kamatot tudnának fizetni.

Én látom államtitkár urat, hogy kicsit bólogatott, hogy lehet, hogy ön szerint én rosszul számolok, de akkor én segítek önnek érvelni azzal, hogy mondok még egy számot, hátha egyet fogunk tudni érteni abban: mondjuk, a féléves állampapír kamatát 2020-ban nagyjából 0,5 százalékon tudtuk finanszírozni, most meg nagyjából 7-7,5 százalékon, ugyanezt a csehek jelenleg 5 százalék alatt tudják finanszírozni. Énnekem innen jön ki a harmadára a különbség, de tisztelettel fogom megvárni államtitkár úrnak, remélem,

hogy szakmai válaszát, mert eddig nagyjából azért ezt, legalábbis ebben a körben ezt érzékeltem, és ezt tisztelettel köszönöm szépen.

Röviden már csak annyit szeretnék még mondani, hogy ez nemcsak hogy egy fiktív költségvetés, hanem nem a magyar embereket szolgálja. Tudom, hogy ön unja már, vagy önök unják már, aki még itt van, hogy mi folyamatosan azt mondjuk, hogy megszorítás van, de nincs más kifejezés erre, mint hogy egy irtózatossá megszorítás.

És hogy idehozzak egy olyan mértékegységet, amelyet önök szoktak használni ránk, egy Bokros-csomag egységet fogok idehozni: körülbelül 15 Bokros-csomagnyi megszorítás az, amiről mi itt most beszélünk. A különadó kapcsán teljesen egyértelmű, hogy most már csak kétféle cég létezik a különadók tekintetében, ahogyan önök hívták, extraprofitadók tekintetében kétféle cég van. Az egyik az, amelyik áthárítja a magyar emberekre, és ezt hangosan teszi, és kérkedik is akár, csúnya szavakat is használ, a másik típusú cég, amelyik áthárítja a magyar emberekre, de ezt csöndben teszi. Ez a két típusú cég van, azaz ezt a magyar emberek fogják megfizetni. Az extraprofitadó egyébként nem más így, mint egy extra inflációs adó, ez is bizony be fog épülni minden egyes tételben az árakba, és tovább szítja az inflációt, és növeli a létbizonytalanságot.

Az utolsó, amit szeretnék mondani, az nemcsak hogy nem a magyar embereket szolgálja, hanem a bizonytalanságnak is a költségvetése, hiszen nem látjuk még például a legalapvetőbb adótörvények kapcsán sem, hogy merre mozdulnak el. Annyit látunk például, hogy áfabevétel tekintetében egy jelentős emelkedéssel terveznek jövőre, szja-bevételek tekintetében is hihetetlen nagy emelkedéssel terveznek. És hogy idehozzam azt, amely bizony 450 ezer magyar embert érint: a kataadónak a változását. Önök kiadták egy beszélő fejnek, egy avatarnak, hogy Parragh úr mondja azt, akinek elvileg a magyar vállalkozókat kéne képviselni, hogy szerinte meg kéne változtatni a katót, és szigorítani kéne.

Totális szereptévesztése van Parragh úrnak, remélem, hogy a jövő héten lesz lehetőségem vele személyesen találkozni. Ha jól tudom, akkor nagyon szép kilátású Bank Center irodájába hívott meg, állítólag nagyon szép onnan a kilátás, és az is persze a mi pénzünkéből van, egypár szót, remélem, fogok tudni váltani vele, hogy egy szereptévesztés az, ha ő a kata megszorításáról beszél. Önök pedig azt a bizonytalanságot tartják fenn 450 ezer magyar ember tekintetében, hogy még csak találgathatják, hogy milyen módon változik a kata szabálya, hiszen egy olyan, egészen különleges jogtechnikai módszert alkalmaznak, amelyet, ha jól sejtek, adó tekintetében még nem alkalmaztak, még egyelőre csak kinyitották a tételeket, de nem lehet látni, hogy ez hogyan fog menni.

Az utolsó, amit még szeretnék mondani röviden: azon túl, hogy nem szolgálja a magyar emberek érdekeit, nem szolgálja a budapesti emberek érdekeit sem,

hiszen ennek a kiigazítására egyébként budapesti országgyűlési képviselők, mi közösen, Karácsony Gergely főpolgármester úr vezetésével úgynevezett „Budapest-csomag” módosító indítványokat nyújtottunk be az Országgyűlésnek, amely például a tömegközlekedés vagy a közösségi közlekedés esetében alkalmazna olyanokat, hogy adjuk vissza a lehetőséget ezeknek a fejlesztésére, illetve a gépjárműadóval kapcsolatosan is.

Szintén ennek a csomagnak a része, és ezt szeretném még nagyon röviden, részleteiben elmondani, az én javaslatomra egy kicsi módosítással került be azzal kapcsolatosan is egy módosítás, amely szintén már a Ház előtt fekszik közös javaslatunkként, hogy a tömegközlekedésnek az áfáját csökkentjük le nullára. Ha az önök által egyébként üldözött, mondjuk, Wizz Air és Ryanair a jegyeit nullaszázalékos áfával tudja értékesíteni, akkor miért lenne ördögtől való az, hogy a tömegközlekedésnek is a bérleteit és jegyeit is nullaszázalékos áfával tudjuk eladni? Ennek egyébként az összehatása hibahatáron belüli, körülbelül 40 milliárd forint áfabevételről beszélünk, ami a jövő évre tervezett áfabevételnek nagyjából a felét jelenti. Úgyhogy ez a javaslatunk, hogy nulla százalékra csökkentjük le a tömegközlekedési bérleteknek az áfáját.

(17.10)

Hadd mondjak néhány számot, hogy ez mit jelentene a magyar embereknek! Mondjuk, a BKK havi bérlete 9500 forintról kevesebb mint 7500-ra csökkenne, egy vonaljegy 350-ről 276-ra, vagy mondjuk, egy miskolci általános kombinált bérlet 7700 forint-ról alig több mint 6000 forintra. Indokolják környezeti szempontok, társadalmi szempontok is, hogy ezt bevezessük, úgyhogy lesz egy konkrét javaslatunk is, amely a Ház előtt fekszik. Ennek a hatása, még egyszer mondom, hibahatáron belüli.

És végül csak jelezni szeretném, hogy én nemcsak a Költségvetési bizottság elnökeként, tehát országgyűlési képviselőként beszélek itt, hanem nagyon büszke vagyok arra, hogy Budapest 13-as egyéni választókerületének egyéni megválasztott országgyűlési képviselője vagyok, Budapest XVI. kerület és Zugló-Alsórákos képviselője vagyok. Holnap is lesz lehetőségem röviden hozzászólni, ott pedig azt a körülbelül másfél tucatnyi módosító indítványt fogom bemutatni önöknek, amelyeket kerületem, a XVI. kerület és Zugló-Alsórákos lakói életének a javítására nyújtottam be.

Ezúton is szeretném jelezni, hogy Szatmáry Kristófot, aki már nem a kerület országgyűlési képviselője, de még kerületi lakos, levélben kerestem meg, és számítottam arra, hogy ő is támogatni fogja ezeket, hiszen bizonyára közös érdekünk a kerületiek érdekeinek a védelme. Ezt szerettem volna elmondani, összefoglalva, hogy ez egy fiktív költségvetés, amelyet butaság, hogy most tárgyalunk és nem később. Nem a magyar embereket szolgálja, mert irtózatossá megcsorjított tartalmaz,

nem a budapesti emberek érdekét szolgálja, és nem szűkebb lakókörnyezetem, a 13-as egyéni választókerület és a XVI. kerület, valamint Zugló-Alsórákos érdekeit szolgálja. Köszönöm szépen, hogy ezt mind elmondhattam. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Banai Péter államtitkár úrnak. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy tényyszerűen elmondjam, hogy a korai költségvetések 2016 óta kiállták az idők próbáját. Kétségtelen tény, hogy a Covid idején hozzá kellett nyúlni az elfogadott költségvetéshez, de hála istennek, abban a költségvetésben akkor is olyan tartalékok voltak, amelyeket az ellenzéki javaslatok ellenére megtartott az Országgyűlés, és amelyek a Covid idején is elsődleges forrásai voltak a váratlan kiadásoknak.

Tehát azt szeretném rögzíteni, hogy önmagában a tavaszi ülésszak végén történő országgyűlési döntés nem határozza meg azt, hogy a költségvetés megalapozott vagy sem. Nézzük meg 2016 óta a gyakorlatot, és azt, hogy a 2010 előtt decemberben elfogadott magyar költségvetések vajon mennyire voltak összhangban azzal, amit aztán a zárszámadásban mutattunk.

A másik állításom az, hogy igen, Európa legtöbb országához képest korábban kerül sor a következő évi költségvetés elfogadására, de ez nem jelenti azt, hogy az előző év tényadatait ne ismernénk. Itt vannak előttem az Eurostat-számok is, ezek ismertek. *(Felmutat egy iratot.)* Nemcsak az Eurostat ismeri a számokat, hanem a tavalyi év költségvetésének adatait a Pénzügyminisztérium nyilvánosságra hozta már januárban, egy hosszas értékelést is közzétettünk. Az más dolog, hogy természetesen a zárszámadás keretében az Országgyűlés részére is be kell számolni egy átfogó kimutatás, egy részletes elemzés keretében arról, hogy hogyan történt a következő év végrehajtása, de ismétlem, természetesen a jövő évi költségvetés összeállításakor a tavalyi és az eddigi év tényszámaiból indultunk ki.

Sokszor elhangzott, de elmondom ismét, hogy a korai költségvetés szerintem a vállalkozásoknak stabilitást jelent, a családoknak stabilitást jelent, és a kockázatokat pedig kétségtelenül kezelni kell, amelyek az elfogadáskor még nem ismertek. Erre szolgálnak azok a tartalékok, amelyeket a költségvetés az önök előtt lévő indítvány szerint tartalmaz.

Képviselő úr úgy fogalmazott, hogy a fiktív költségvetés jellegét mutatja az, úgy fogalmazott, hogy már századszor kell módosítani a mostani költségvetést is. Arra felhívom képviselő úr figyelmét, hogy az Országgyűlés által a kormányra delegált hatáskörben a tartalékokból történő átcsoportosítás nem a költségvetés módosítása. Ez a gyakorlat nem az Orbán-kormány, a Fidesz-kormányok gyakorlata. Ha megnézi a 2010 előtti rendszert, akkor is a tartalékokból az átcsoportosítást a kormány saját hatáskörben hajtotta

végre, tehát én nem látom azt, hogy hol vannak azok a módosítások, amelyeket képviselő úr említett.

Ami az inflációt illeti, egy olyan környezet jellemzi minket és az egész világot, ahol az Egyesült Államokban 40 éves rekord dől meg, számos országban több évtizedes rekord dől meg, és a háború kétségtelen bizonytalanságot hordoz magában. Lehet, hogy az infláció máshogy fog alakulni, mint ahogyan most szerepeltetjük a költségvetésben, de az az állítás, hogy ezzel a nyugdíjasokon szeretne a kormány spórolni, merthogy a nyugdíjasoknak kell megelőlegezni valamilyen összeget, ez egyszerűen nem igaz.

Képviselő Úr! Hogyha így lenne, és a nyugdíjasokon akarna a kormányzat spórolni, ön szerint visszavezette volna a kormányzat a 13. havi nyugdíjat? Ön szerint a nyugdíjprémium intézményéhez hozzányúlt volna, vagy sem? Ön szerint most, pont idén, év közben nem hajtott végre kiegészítő nyugdíjmelést úgy, hogy egyébként jogszabály erre nem kötelezi? Tehát egyszerűen ez az állítás, bocsásson meg, az eddigi tényekkel szerintem cáfolható. Hogyha ön mint a szocialista frakcióban ülő képviselő megnézi, hogy a nyugdíjasok milyen juttatásokat kaptak 2010 előtt és '10 után, azért érdemi különbséget lát. (*Vajda Zoltán: Indexálás...*) Tehát ismétlem, ez a nyugdíjrendszer a nyugdíjasok számára többletjövedelmeket biztosított, és jövőre is számolunk azzal, hogy a nyugdíjak a reálértéküket megőrzik. A 13. havi nyugdíj betervezésre került, és bízom abban, hogy lehetőség lesz majd a prémium kifizetésére.

Euróárfolyam, a kormánynak nincsen árfolyamcélja. - Az ön által látott szám a benyújtás előtti hónapok átlagos árfolyammutatója. Azért arra is felhívom a figyelmet, hogy idén év elején 350 forint környékére erősödött a forint, tehát jelentős mozgások voltak. Tavaly év végén még háromszázhetven-valahány forint volt, majd utána több mint 20 forintos erősödés volt, az árfolyam szabadon lebeg. És láthatjuk, hogy nemcsak a magyar forint, hanem a környező országok devizái - jellemzően a háborús helyzetben vagy valamilyen világgazdasági probléma alkalmával -, a térségbeli országok devizái is azért jellemzően gyengülnek. Én abban bízom, hogy a következő években erős fundamentumok fogják jellemezni a magyar gazdaságot, és stabil árfolyam fog kialakulni.

Az uniós forrásokat illetően kétségtelen, hogy vannak vitáink az Európai Bizottsággal, de azért kérem képviselő urat, hogy ezt ne egyoldalú hibaként állítsa be. Mindenkit emlékeztetnék arra, hogy Von der Leyen bizottsági elnök asszony és a magyar kormányzat már az úgynevezett RRF-, tehát a helyreállítási program aláírásának az időpontját egyeztette, amikor a gyermekvédelmi törvény elfogadása után hirtelen valamilyen probléma merült föl. Tehát azért én azt gondolom, hogy mindenkinek szét kell nézni a saját háza táján, meg kell nézni, hogy mit tud annak érdekében tenni, hogy egyébként a Magyarország számára már egyszer jóváhagyott források ténylegesen rendelkezésre álljanak. Én azt gondolom, ebben

közös az érdekünk. Sokadszor mondom el, mindnyájunknak tenni kell itthon és külföldön annak érdekében, hogy a Magyarországnak járó források elérhetőek legyenek. Én abban bízom, hogy a baloldali képviselők is, akár az európai parlamenti kapcsolatokon keresztül, lobbiznak annak érdekében, hogy Magyarország megkapja a neki járó uniós forrásokat.

Az adósságfinanszírozásnál azért ingattam a fejemet, bocsásson meg, mert ön említette a hitelességet, ön említette a Csehországgal történő összehasonlítást. Képviselő Úr! Ön pontosan tudja, hogy hol állt Magyarország hitelessége; pontosan tudja, hogy az elmúlt évtizedben milyen utat jártunk be. Ismeri azt az utat, ami 2010 előtt jellemezte Magyarországot és ami '10 után jellemzi Magyarországot. Pontosán tudja, hogy milyen piaci hozamszinteken tudtuk értékesíteni az állampapírjainkat. És hogyha Csehországgal összehasonlít minket, önnek kétségtelenül igaza van, olcsóbb a cseh államadósság finanszírozása, de azért nézzük meg az okokat is, nézzük meg, hogy milyen folyamatok voltak!

Itt van előttem az Eurostat adatsora, szívesen átadom képviselő úrnak (*Felmutat egy iratot.*), ami bemutatja, hogy mondjuk, 2010-ben ők honnan indultak. Bőven 40 százalék alatti adósság jellemezte a múlt évtizedben Csehországot az Eurostat-adatok alapján; jóval kisebb adóssággal, jóval kisebb adósságteher mellett, valóban olcsóbban finanszírozták magukat. Itt van előttem a cseh államadósság-ráta alakulása és a magyar államadósság-ráta alakulása. Azért egy 80 százalék fölötti adósságrátát nem lehet egyik napról a másikra kinőni, és az Eurostat-adatok alapján Magyarországon az adósságráta 2011-2019 között folyamatosan csökkent. A Covid alatt kétségtelenül volt egy növekedés. Arra felhívom képviselő úr figyelmét, hogy az az adósságráta-emelkedés pont az uniós átlagnak felelt meg, ugyanakkor a magyar helyreállítás gyorsabb volt, mint az Európai Unió átlaga.

(17.20)

Ha ebből a szempontból nézem, akkor ugyanazzal a plusz-adósságnövekedéssel egy gyorsabb helyreállást értünk el sokkal nagyobb foglalkoztatási szinttel, mint az a legtöbb európai országot jellemezte.

A hitelességnek kulcsszerepe van. Én abban bízom, hogy Magyarország megőrzi a hitelességét, és fogjuk tudni finanszírozni az államadósságot. A finanszírozási költségek most véleményem szerint a háborús infláció és a nagyobb jegybanki kamatok miatt szerte Európában magasabbak. Hogy csak egy számot mondjak: a kilenc hónappal ezelőtti állapotban az olasz tízéves, az eurózónába tartozó Olaszország tízéves eurókötvényének a hozama olyan 0,7 százalék körül volt, most 3,5 százalék, de a német államkötvényeknek a hozamszintjét is tudja akkor a képviselő úr, hogy milyen radikálisan emelkedtek, tehát nem magyar specialitás ez, igen, amit ön mond, az igaz, az államadósságok finanszírozása magasabb,

de ez nem magyar specialitás, hanem máshol is így van a világban.

Kata. - Igyekszem rövid lenni. Azért szerintem az elgondolkoztató, hogy egy alapvetően az egyéni vállalkozókra megalkotott kedvező adózási formával az utóbbi időszakban tömegesen olyan emberek éltek, akik korábban alkalmazottak voltak. Tehát hogy létezik az, hogy nemcsak a fodrász, a masszőr veszi ezt igénybe, hanem olyan emberek, akik korábban - ismétlem - egy cégnél alkalmazottak voltak? Ne adj' isten, ez egy sajátos dolog, amikor egy vállalkozás, egy cég a munkavállalóit hirtelen kiszervezi katásoknak. 450 ezer katás van Magyarországon, és nézzük meg a statisztikákat, hogy hogyan alakult, honnan jöttek, korábban milyen egzisztenciájuk volt, mit csináltak, egyéni vállalkozók voltak, és éltek a lehetőséggel, vagy alkalmazottak egy-egy vállalkozásnál tömegesen hirtelen katások lettek. Én ez utóbbit trükközésnek tekintem, adóelkerülésnek tekintem. Szerintem mindnyájunknak az az érdeke, hogy az vegye igénybe a kedvező adózási lehetőségeket, aki erre valóban jogosult, és a kiskapukat szüntessük be.

Ami pedig Budapestet illeti, a képviselő úr figyelmét felhívom arra, hogy Budapest főváros abszolút kedvezményezettje volt annak a gazdaságpolitikának, amely az európai uniós átlagnál jóval nagyobb gazdasági növekedést jelentett. Ismétlem: 2014 és '19 között közel 60 százalékkal növekedett a fővárosi helyi iparüzésiadó-bevétele. Azon dolgozunk, hogy a következő években is növekedhessen ez az iparüzésiadó-bevétel. *(Vajda Zoltán tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Megadom a szót Pócs Jánosnak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Az előttünk álló költségvetés a magyar agrárium vonatkozásában kell hogy emlékeztessen is. Az európai uniós csatlakozásunk idején az EU-s országok félték Magyarországtól, mert pontosan tudták, hogy Magyarország területi, éghajlati adottságának, a magyar emberek szorgalmának köszönhetően Európa éléskamrája lehet. Az akkori baloldali kormány érdekérvényesítő ereje kimerült abban, hogy Ausztriában is nyithatunk kávézót, és örüljünk, hogy továbbra is ehetünk mákos gubát, sőt az akkori baloldali külügyminiszter azt hirdette, hogy merjünk kicsik lenni. Nem véletlen fogalmaztak akkor a gazdák úgy, hogy a magyar mezőgazdaságnak két ellensége van: a baloldali kormányok és az időjárás. Mára a baloldal a történelem süllyesztőjébe került, az időjárás viszontagságaira soha nem látott támogatások indultak el, így öntözésfejlesztésre, valamint országos jégkarmérséklő rendszert alakítottunk ki.

Az európai támogatások többszörösét biztosítottuk hazai forrásból, melynek köszönhetően új állattartó telepek, modern fejőházak, korszerű mezőgazdasági jött létre. Tudjuk jól, bár nem elég, de soha nem

látott szintre emeltük a hazai élelmiszer-feldolgozást és annak piacra jutását. Kérem, engedjék meg, hogy saját járszági választókerületemből hozzak egy példát, ezzel szeretném megerősíteni, mely szerint a jászberényi és jászapáti mezőgazdasági cégcsoport által termelt, feldolgozott és értékesített helyi Jásztej és Mizo tej mennyisége az elmúlt években 50 százalékkal növekedett, meghaladva az éves százmillió liter termelést, és az árbevételük elérte a 21 milliárdot. Köszönet érte.

A nemzeti kormány gazdaságpolitikájának, a hazai többlettámogatásoknak, az előttünk és a mögöttünk lévő költségvetéseknek köszönhetően - a mezőgazdasági cégek dolgozóinak kiemelten köszönet és tisztelet - a legnehezebb időkben sem akadozott a hazai élelmiszer-ellátás, sőt most, a szomszédban dúló háború okozta nehéz helyzetben is kijelenthetjük, hogy a magyar élelmiszer nem tíz-, hanem húszmillió ember élelmiszer-ellátását is garantálni fogja. A mezőgazdaságban is különösen igaz, hogy van, akinek a kihívás is probléma, és van, akinek a probléma is kihívás.

Tisztelt Képviselőtársaink! Ahogy mindenki tudja, probléma az elmúlt és az előttünk lévő évben is akadt bőséggel. A koronavírus-járvány negatív hatásai a világ összes kormányát komoly és nehéz kihívás elé állították. A koronavírus-járványt követően a keleti szomszédságban kitört orosz-ukrán háború igen csak aggasztó, és ezt még tetézi az átgondolatlan brüsszeli energetikai politika, melynek hatására az inflációs nyomás felerősödött, ami elsősorban az alapanyag-, az élelmiszer- és az energiaárakon érezteti negatív hatását és társadalmi hatását. Az instabil nemzetközi környezet kihívásai ellenére számunkra a cél továbbra is változatlan maradt, mégpedig hazánk és a magyar családok védelme, a rezsielőcsökkentés megerősítése, valamint a gazdasági növekedés biztosítása, hogy Magyarország az új világgazdasági korszakban is a nyertesek közé tartozzon.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2023. évi költségvetési tervezet egy kiszámítható és tervezhető alapot ad az ország stabilitásának megőrzéséhez. A válságok ellenére is kiemelkedően magas beruházási ráta tovább fog emelkedni, köszönhetően a hazai gazdaság tökéletesítő képességének, a kecsesítő vállalati környezetnek, valamint a versenyképes adórendszernek. A 2023. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat XII., Agrárminisztérium fejezetében 2019,9 milliárd *(sic!)* forint előirányzat szerepel, míg 2022-ben 209,9 milliárd forint állt rendelkezésre. Így az Agrárminisztérium összességében 10 milliárd forinttal magasabb költségvetési keretből gazdálkodhat. A nemzeti agrártámogatásokra 74,5 milliárd forint keret áll rendelkezésre.

Tisztelt Képviselőtársaim! A mezőgazdaságban, a magyar agráriumban minden dolgos kézre szükség van, senki nem maradhat ki a támogatásokból, a kedvezményekből, épp ezért a támogatási rendszer háromszintű támogatást biztosít. A legkisebbek számára, akik nem rendelkeznek megfelelő önrésszel, az

agrárium megfelelő támogatást biztosít, hogy el tudják kezdeni a gazdálkodást. A közepes méretűeknek a támogatás úgy épül fel, hogy pályázni tudjanak technológiai eszközökre, beruházásokra. A harmadik szint, a nagyobb méretű gazdaságok támogatására azért kerül sor, hogy valós komplex beruházásokat is végig tudjanak vinni - természetesen sokkal nagyobb önerővel kell majd rendelkezniük, hogy tudják élvezni a kedvezményeket.

Tisztelt Képviselőtársaim! Azért dolgozunk, hogy a termelők - gazdasági mérettől függetlenül -, a vásárlók és a fogyasztók együttműködését erősíteni tudjuk. Ehhez kérjük tisztelettel képviselőtársaink támogatását. Elnök úr, köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Szabadi Istvánnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

SZABADI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Mielőtt rátérnék a 2023. évi központi költségvetésre, a költségvetés-törvény-javaslatlalt kapcsolatos véleményünk ismertetésére, engedjék meg, hogy rávilágítsak egy érdekességre, ami a mindenkori költségvetés egyik különlegessége, érdekessége, mondhatni azt, hogy egyben problémája is, és ez az elmúlt évek során is így volt a mindenkori költségvetések esetében. Ez pedig az, hogy van egy olyan jelenség, amely nem látható a költségvetésben az elmúlt évek során sem, viszont nagyban befolyásolja a költségvetés végrehajtását.

(17:30)

De vajon mi lehet ez? Többször hallottuk már az Országgyűlésben is, hogy bizonyos esetekben vagy időszakokban nincs pénz, nincs pénz, nincs pénz, de ha mégis valamire nagyon kell, vagy esetleg olyan baj van, hogy valamilyen forrást jó lenne találni, akkor egyszer csak mégis sikerül azt a forrást megtalálni. Olyan ez, mintha valami láthatatlan széf lenne, amibe be lehet nyúlni és onnan kivenni, ha tényleg nagy a baj, egy kis pénzt. De nem csigázom tovább a kíváncsiságot, hogy mi is lehet ez. Ez nem más, mint a fejezeti kezelésű előirányzatok és azok költségvetési maradványainak kérdése.

A fejezeti kezelésű előirányzatok a fejezetek sajátos szakmai ágazati feladatainak ellátására szolgálnak, céljukat, kezelésük és felhasználásuk szabályait a minisztériumok rendeletben szabályozzák. Részletesebben a fejezeti kezelésű előirányzatok sajátossága, hogy a kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradvánnyal rendelkeznek, ami azt jelenti, hogy a fejezetet irányító szervek a kötelezettségvállalással lekötött összeg ki nem fizetett részét vihetik tovább a következő évekre. Ennek technikai lebonyolítása úgy történik, hogy az éves költségvetési beszámoló elfogadását követően, a tárgyévet

követő évben saját hatáskörben, a második évtől kezdődően a kormány engedélyével előirányzat-módosítást hajthatnak végre. Az előző évi költségvetési maradványokat tehát a költségvetések nem tartalmazzák, tehát a 2021. évi maradványokat a 2022-es költségvetésben nem lehet látni, de mégis ott van.

A kormány nyilvánosság számára hozzáférhető takarékosági intézkedései közül az irányítása alá tartozó fejezeti kezelésű előirányzatokat 2021. év végén kettő is érintette. Egyrészt a kormány az 1888/2021. számú határozatával fejezeti kiadási maximumot írt elő, ami felett a fejezeti kezelésű előirányzatokról nem lehetett kiadást teljesíteni, másrészt gyökeresen megváltoztatta a költségvetési maradvány addigi szabályait. Ugyanis a 2021. évi költségvetési beszámolóban csak szűk körben volt lehetőség kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradvány kimutatására, a maradvány többi részét a fejezetet irányító szerveknek be kellett fizetniük a megtakarítási alapba.

Véleményünk szerint a kormány ezeket az intézkedéseket azért hozta, mert pontosan tisztában van azzal, hogy a fejezeti kezelésű előirányzatokon bőven van mit megtakarítani. A Magyar Államkincstár honlapján a költségvetés végrehajtásáról közzétett 2021. december 31-ei adatok alapján számításaink szerint a takarékosági intézkedéseknek köszönhetően legalább 700 milliárd forint megtakarítás keletkezett, aminek a felhasználása nem automatikusan történik, hanem indokolt kérelem alapján a pénzügyminiszter dönt róla. A Mi Hazánk Mozgalom álláspontja szerint az év végi takarékosági intézkedéseknek és a Pénzügyminisztérium felülvizsgálatának akkor van értelme, ha például ebben az esetben a 700 milliárd forintnak legalább egy részét az eredeti céltől fontosabb feladatra, például a tanárok béremelésére fordítják, így nem kellene az uniós forrásra várni.

A koronavírus okozta járvány következményeinek enyhítésére a helyreállítási és ellenállóképességi eszköz, vagyis az RRF szolgál, mely forrás harmadát a kormány az egészségügyre, közel harmadát a fenntartható zöldközlekedés fejlesztésre tervezi fordítani, a maradék összeg jutna a köznevelésre, felsőoktatásra, energetikára és zöldátállásra. Az RRF terhére a 2023. évi költségvetés-törvény-javaslatban 590 milliárd forint kiadás van betervezve, amit a kormány előlegként tervez finanszírozni, mivel a jogállamisági eljárás miatt az operatív program forrását az Európai Unió még nem hagyta jóvá, ezért, ugye, az még nem érkezik. Ebből az orvosok 2021-ben elkezdődött bérfelállításának harmadik ütemére 300 milliárd forintot szánnak, a tanárok béremelésére azonban egy fillér sem jut. Ez a mi értelmezésünkben azt jelenti, hogy amennyiben befolyznak majd az uniós pénzek egyszer csak, azokat elsőként az előlegek rendezésére fogják majd fordítani, majd a tanárok akkor is utolsók lesznek a sorban valószínűleg.

A 2022. évi központi költségvetésben egy tanár fizetésére havi bruttó 348 870 forint lett betervezve, ami a 2023. évi törvényjavaslat alapján a 10 százalékos

szakmai ágazati pótlék emelésének köszönhetően 387 313 forintra nőtt úgy, hogy jövőre a kormány 353 fő pedagóguslétszám-csökkenéssel számol. Ez azonban a 2021. évi nemzetgazdasági átlagkeresettől 50 ezer forinttal még mindig elmarad. Számításaink szerint a tanárok fizetésének nemzetgazdasági átlagkeresethez igazításához az orvosi bérek fejlesztésére szánt 300 milliárd forint felét a tanári bérek fejlesztésére kellene fordítani a 2023. évi költségvetésitörvény-javaslatban. Amíg ugyanis az orvosok esetében a '21-ben elindult bérfejlesztés harmadik ütemét kívánják jövőre megvalósítani, addig a tanárokat 10 százalékos pótlék-emeléssel tervezik elhallgattatni. Természetesen a Mi Hazánk Mozgalom egyetért az orvosok fizetésemelésével és annak teljes körű végrehajtásával, de '21-ben a kormányzati kommunikáció nem arról szólt, hogy uniós forrás nélkül majd nem lesz rá fedezet.

Amennyiben szükséges, a bérfejlesztésekhez vonják be a Pénzügyminisztérium céltartalékok fejezeti kezelésű előirányzatát, amely a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak bérkompenzációjának fedezetéül szolgál majd, vagy a megtakarítási alapot. Követeljük tehát a kormánytól, hogy a 2022. évi költségvetés végrehajtása során a megtakarítási alaphól, a 2023. évi költségvetésitörvény-javaslatban pedig az RRF, a céltartalékok vagy a megtakarítási alap terhére biztosítson megfelelő forrást a tanárok béremelésére.

A 2023. évi költségvetésitörvény-javaslat az előző évhez képest 5582 milliárd forinttal több bevétellel számol, amit az 1500 milliárd forint összegű extraprofitadón kívül arra alapoz, hogy a bizonytalan geopolitikai helyzet ellenére 2022-ben 4,7 százalékkal nő a GDP, a bruttó bérek emelkedése eléri a 16,7 százalékot, a foglalkoztatás 0,7 százalékkal nő. Ezekkel tervez. A makrogazdasági pálya kedvező növekedési előrejelzése alapján a kormány jövőre általános forgalmi adóból 1613 milliárd forinttal több bevételt tervezett be. Nyilván, ha magasan tartjuk az inflációt, ez meg is valósulhat, hiszen akkor annál sokkal nagyobb lesz az áfabevétel is. A törvénytervezet az áfabevétel-növekedés egyik okaként az inflációt jelöli meg, ahogy említettem, ugyanis a költségvetés tervezésekor a kormány 8,9 százalékos éves inflációval számol. Ez akkor volt, amikor tervezve volt a költségvetés. Ez megerősíti azt az álláspontunkat, hogy a kormánynak érdekében áll az inflációt a háborús hatáson túl jövőre is magasan tartani. Nemhiába emleget Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter 10 százalék feletti éves inflációs várakozást.

Emellett nem értünk egyet azzal sem, hogy amíg a légitársaságoktól 30 milliárd forint extraprofitadót terveznek jövőre beszédni, addig a kaszinók esetében mindössze 5 milliárd forint játékadó-növekménnyel számolnak, ugyanis sem a kaszinók, sem pedig a közbeszerzési eljárások legnagyobb nyertesei nem tartoznak az extraprofitadó hatálya alá. A kormány 2022-es költségvetésének megvalósítása érdekében a pénzügyminiszternek az érintett miniszterek bevonásával

'22. július 1-jéig kell javaslatot kidolgoznia, a '23. évre vonatkozó költségcsökkentések hatását az Országgyűlés részére benyújtott költségvetésitörvény-javaslatnak már tartalmaznia is kell.

Látom, hogy eléggé fogytán van az időm, ezért egy nagyon fontos dologgal folytatom, pedig lenne még miről beszélni. A most, június 17-én tartott Kormányinfón Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter cáfolta és álhírnek nevezte azt a sajtóban napvilágot látott információt, hogy a kormányhivatalokban és az állami szférában nagy leépítés következne be a bürokráciacsökkentés jegyében. Úgy tűnik, hogy az álhírgyártásért a kormánynak sem kell a szomszédba menni.

(17.40)

Ugyanis lebuktatta önmagát, hiszen a költségvetésben az olvasható, hogy a költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetéhez fűzött indoklás szerint a kormány az irányítása vagy a felügyelete alá tartozó és általa kijelölt központi költségvetésből finanszírozott szervezeteknél a költségvetés '23. évi hiánycéljának elérése érdekében létszámleépítést tervez végrehajtani, amiből 30 milliárd forint megtakarítást vár - ez szerepel, ezért érdekesek a június 17-ei Kormányinfón elhangzottak -, emellett a törvényjavaslat 10. § (9) bekezdése értelmében a kormány felhatalmazást kap arra, hogy meghatározza a létszámleépítésből eredő megtakarítás érvényesítésének módját.

A részletes indoklásban olvasható magyarázat szerint a létszámcsökkentésből eredő megtakarítások a szervezetek típusától függően többféle módon érhetőek el, és ami a döbbenet, a törvényjavaslat ezek kidolgozására felhatalmazást ad a kormánynak. Ezek a rendelkezések a mi értelmezésünkben azt jelentik, hogy a létszámcsökkentés a költségvetési szerveket nem egyformán érinti majd a jövőben, a mértékét a kormány egyidejűleg fogja meghatározni.

A Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közfoglalkoztatottak Szakszervezetének információi alapján például a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatalnál 10 százalék feletti létszámcsökkentéssel számolnak, míg Budapest Főváros Kormányhivatalához nem nyúlnak. Eszerint a kormány éppen vidéken tervezi a nagyobb létszámcsökkentést, ahol a diplomások körében az adóhivatalok mellett a kormányhivatalok a legnagyobb foglalkoztatók. A kormány létszámcsökkentésre irányuló szándékát támasztja alá az is, illetve a Költségvetési Tanács véleménye, miszerint a közszférában 3,3 százalékos létszámcsökkentés várható.

Mivel 30 milliárd forint költségvetési bevételről van szó, a Mi Hazánk Mozgalom választ vár arra, hogy Gulyás Gergely tévedett-e, vagy a törvényjavaslat tartalmaz valótlanosságot. A kormány tervez-e a központi költségvetési szerveknél létszámcsökkentést végrehajtani, amennyiben igen, arra idén vagy jövőre kerülhet-e sor, és az egyes szerveknél mi alapján fogják meghatározni a létszámcsökkentés mértékét?

Végezetül, bár csak pár másodpercem van, ez a költségvetési tervezet tulajdonképpen engedi az inflációt a magasban tartani vagy engedi emelni, ezért a kérdés csak az, hogy jövőre a kenyér megint 3 lesz-e, csak nem forintban, hanem euróban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Kanász-Nagy Máté úrnak, az LMP képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy a költségvetésnek a jóléti területeit, illetve a zöld-, fenntarthatósági területeit értékeljem röviden! Utóbbi viszonylag nehéz lesz, mert azt nem igazán tartalmazza a költségvetés, ott inkább a hiányokról kell beszámolnom. A jóléti területtel kapcsolatban, ha technikailag akarnám értékelni a költségvetést, akkor viszonylag nehéz dolgom van, ugyanis nagyon nehéz kihámozni, kivenni azt a költségvetésből, hogy pontosan mit tekintenek jóléti kiadásnak, pontosan hol vannak ezek a jóléti kiadások. Azért az elmúlt években, elmúlt évtizedben is ezzel a problémával küszködött a költségvetés, hogy mi az, ami szociális kiadás, mi az, ami jóléti kiadás, társadalompolitikai célú kiadás. Ezt nehezen lehet megtalálni, az indoklások sem feltétlenül tartalmazzák, hogy ezek kicsodák. Korábban, amikor még létezett az Emberi Erőforrások Minisztériuma, akkor sem volt egyszerű a helyzet. Most, hogy nem is létezik ilyen minisztérium, talán ez még nehezebb.

A főbb számokból azonban az mégis kiolvasható, hogy amilyen elvonások érintették a jóléti területet a korábbi években, gyakorlatilag 2010 óta, ezeknek a visszafordítása, korrekciója az idei évben sem történik meg. Ami nagyon-nagyon fontos - többször elhangzott már itt a vita során -, hogy egy rekordinflációs időszakban vagyunk. Ennek a rekordinflációnak a korrigálása akár a szociális normatívák, a szociális dolgozók bérei, a pedagógusbérek terén, a szociális ellátások, pénzbeli ellátások terén szintén nem történik meg.

Nekünk az az álláspontunk, hogy egyébként a jóléti terület a közsférának egy nagyon fontos területe. Ennek kiemelt jelentősége van abból a szempontból, amit mi egyébként a politika fő céljának tekintünk. Ez az emberek, családok, közösségek jóllétének, életminőségének az emelése. Mi ezért szeretnénk sokat és nagyon sokat költeni a közsférára, mert ez hozzájárul az egyének, családok, közösségek, településen élők jóllétéhez, ami jóval több és jóval szélesebb fogalom, mint a jólét, ami egy anyagi, materiális meghatározást jelent.

Szeretnék rátérni a közsférára, a közsféra bérhelyzetére, ami nagyon-nagyon súlyos. Itt az alapvető probléma az, hogy szükség lenne egy inflációkövető, folyamatosan emelkedő, versenyképes közsférára, a közszolgálatban dolgozóknak ilyen versenyképes béreket kellene biztosítani. Ez a korábbi években sem

történt meg, és a jövő évben sem történik meg. Ezeket az érdemi béremeléseket nem tartalmazza a jövő évi költségvetés.

Itt alapvetően arról van szó, hogy ami a közsférával történik, az egy folyamatos kiszervezés. Egyre több és több munkavállalói csoportot vesznek ki, mondjuk, a közalkalmazotti bértáblából, és kerülnek a munka törvénykönyve hatálya alá, ami egy csökkentett védelmet jelent egy korábbi jogi helyzethez képest. De akik maradnak a közalkalmazotti bértáblában, ők sem járnak anyagi szempontból sokkal jobban, sőt a különböző fizetési kategóriák már réges-régen összetorlódtak, és a jövő évben is ez az összetorlás várható.

Nyilván a minimálbér vagy a garantált bérminimum emelkedésének köszönhető ez az összetorlás, ami egy folyamatos igazságtalan állapotot idéz elő, ugyanis a közalkalmazotti bértábla egész egyszerűen nem tud differenciálni a munkában eltöltött évek alapján, végzettség alapján vagy egyéb többletteljesítmények alapján. Ezt az összetorlódást egy teljesen új közalkalmazotti bértáblával lehetne nyilvánvalóan orvosolni, ahol a közalkalmazotti bértábla kezdő fizetési fokozata nyilvánvalóan valahol a garantált bérminimum fölött kellene hogy elkezdődjön. Most a bértábla jelentős részét lefedi a minimálbér, illetve a garantált bérminimum. Ez alapján is mondjuk egyébként, hogy Magyarországon az állam a legrosszabb munkáltató, holott egyébként lehetne a legjobb is, ha megbecsülést és érdemi fizetéseket biztosítana a közsféra alkalmazottainak.

Ha röviden végigmegyünk, mindegyik csoport esetében beszélhetünk komoly hiányosságokról, korábbi ígéretük be nem tartásáról. Rögtön itt vannak a pedagógusok, akiknek még a kezdet kezdetén, az első ciklusban, 2010-ben azt ígérték, 2011-12-ben, hogy az életpályamodell bevezetése azt is jelenti, hogy folyamatosan automatikusan emelkednek a pedagógusbérek, hiszen a pedagógusbéreket hozzákötik a minimálbér folyamatos emelkedéséhez. Ezzel szemben az történt, hogy a pedagógusbérek vetítési alapja befagyott, 2014 óta be van fagyva. Ez 101 500 forint csupán. Ez az akkori minimálbér volt.

Ha a jelen minimálbérrel ezt korrigálni lehetne, akkor igen nagy mértékben emelkednének a pedagógusbérek, de ez az eredeti ígéretnek megfelelően történne, amit - még egyszer - nem tartanak be. Lehet, hogy az elmúlt időszakban voltak béremelések, itt a pótlékre kell gondolni, amit 2020-ban bevezettek, de ennek a pótléknak a bevezetése is csupán azt jelentette, hogy valamiképp esetleg az infláció hatását lehet korrigálni. Ma már ez sem érvényes. Gyakorlatilag az infláció a közalkalmazottaktól, így a pedagógusoktól is egyhavi bért teljes mértékben felemészti, illetve elvesz.

Szeretnék kiemelten beszélni a szociális dolgozókról, minthogy a szociális területről jövök alapvetően, még ott kezdtem a munkaerőpiaci pályafutásomat. Ez az a csoport, akinek a fizetése, a bére jóval elmarad még

egyébként a pedagógusbérekhez képest is, holott azok sem túl magasak. Ami nagy-nagy fájdalom - a Covid-időszak alatt az egészségügyi dolgozók teljesen jogosan, megérdemelten kaptak egy 500 ezer forintos jutalmat, egy 500 ezer forintos egyszeri bértkiegészítést -, nekünk követelésünk volt, hogy a szociális dolgozók esetében is biztosítsák ezt a bértkiegészítést, a Covid-időszakban ők is ugyanúgy teljesítettek a terepen, az idősothonokban, a különböző házi segítségnyújtási szolgáltatásokat figyelembe véve, a családsegítőkből, a gyerekjóléti szolgáltatásokban, s a többi, ők mégsem kapták meg ezt a kiegészítést, és a jövő évi költségvetés sem tartalmazza ezt az 500 ezer forintos jutalmat.

(17.50)

Nyilván, itt is a bérek érdemi emelésére, életpályamodellre és a többire lenne érdemben szükség.

Az egészségügyi dolgozók esetében ami a fő problémát jelenti, az a szakmaterületek közötti bérszakadék - itt az orvosbérekre és az ápolók bérére, a szakszemélyzet bérezésére gondolok. Nagyon helyes, hogy az orvosbéreket megemelték, ugyanolyan mértékben, ütemben, arányban kellett volna az ápolók, a szakmai személyzet bérét is egyébként megemelni mind a kórházakban, mind a szakrendelőkből.

Beszélhetünk a közigazgatási tisztviselőkről vagy az önkormányzati tisztviselőkről. Szintén arról van szó, hogy hosszú ideje nem emelkedtek érdemben a bérek. Ugye, az önkormányzati tisztviselők esetében folyamatosan arra hivatkozik a kormány, hogy az önkormányzatok, a települések megtehetnék a béremeléseket, miért nem emelik a közalkalmazotti béreket. Hát, egész egyszerűen azért nem, mert olyan helyzetben hagyják az önkormányzatokat, amilyen helyzetben vannak, nyilván az elmúlt időszak súlyos elvonásai nehéz helyzetbe hozzák a településeket.

Ha a pénzbeli ellátásokra evezek, a családtámogatások terén elhangzott itt a vita során, amit tudtam követni televízió, illetve interneten, hogy alapvetően az teljesen igaz, hogy Magyarország az Európai Unióban belül is kiemelten költ, most GDP-arányosan, saját GDP-jéhez képest, családtámogatásra - ez igaz. A probléma itt azzal van, hogy hogyan oszlik el ez a támogatás, hogyan biztosítják ezeket a támogatásokat. Hát, egész egyszerűen úgy, hogy az alacsonyabb jövedelemmel, vagyonnal rendelkezőkhöz ezek a támogatások már nem igazán jutnak el, finoman fogalmaztam, itt a különböző adókedvezményeket, otthonteremtési támogatásokat nem tudják kihasználni családok tízezrei és százazrei. Vannak olyan támogatások, amelyek viszont eljutnának hozzájuk is: ezek alapvetően az öregségnyugdíj-minimumhoz kötött támogatások, illetve a családi pótlék, amelynek a szegénységcsökkentő, -enyhítő hatása kiemelt jelentőségű egyébként. Pont ezek azok a támogatások, amelyeket gyakorlatilag 2008 óta egy forinttal nem emelt az Orbán-kormány. Ez hiányosság és probléma, és ez a helyzet jövőre is fenn fog állni.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Szeretnék még egy mondatban foglalkozni a bentlakásos intézményekkel, elsősorban az idősothonokkal, de gondozóházakra, átmeneti szállást nyújtó intézményekre is gondolok. A fő probléma itt a férőhelyhiány: több tízezres várólisták alakulnak ki, családok tízezrei, idős személyek tízezrei várnak az elhelyezésre. Erre pénzt kéne fordítani, normatívát emelni, férőhelyet bővíteni, ez sem történik sajnos meg.

Hadd beszéljek a költségvetés zöld lábáról! Nyilván, itt egy zöldfordulatra lenne szükség. Az első és legfontosabb a szénhidrogénfüggéstől való megszabadulás lenne. Ez egy biztonságpolitikai kérdés, ez egy árkérdés és ez a klímaváltozás elleni küzdelem kérdése. Ez sajnos nem történik meg, valamiért a szénhidrogénekhez ragaszkodnak. Nekem teljesen mindegy, hogy a szénhidrogén, a kőolaj, a földgáz vagy a szén adott esetben keletről jön, az oroszoktól, mindegy, hogy északról, a norvégoktól, nyugatról, az Amerikai Egyesült Államokból vagy délről, az araboktól, egyik sem jó megoldás, mert drága, mert környezet-szennyező, mert a klímaváltozást fokozza.

Kormányzati célkitűzés, hogy 2030-ra csökkentjük az üvegházhatású gázok kibocsátását. A probléma az, hogy a 2013-as szintre érkeznék vissza 2030-ra, tehát úgy megyünk előre az időben, hogy gyakorlatilag a múltba érkezünk meg. Ez nem megoldás, ahogy az sem igazi megoldás, hogy azt mondják, csupán 2050-re tennék karbonsemlegessé a magyar gazdaságot, és ezt nukleáris energiával és napenergiával érnék el. Most nem szeretnék arra kitérni, hogy az atomenergiával szintén milyen súlyos biztonságpolitikai, árjellegű problémák vannak, a Paks II.-beruházás ezer sebből vérzik. Azt gondolom, 2050-ig még 28 évet kell várunk, ez egy óriási idő, nem szeretnénk évtizedeket arra várni, hogy tiszta legyen a levegő, hogy karbonsemleges legyen a magyar gazdaság.

Nekünk három fontos javaslatunk van, amelyek a zöldátállást egyébként nagyban segítenék, ezekről korábban is itt beszélünk ebben a parlamenti ciklusban, javaslatokat nyújtottunk be ezekkel kapcsolatban. A három javaslat közül az első az épületek felújítása. Erre 300 milliárd forintot szánunk - ez költségvetési módosító javaslat formájában is megfogalmazódik -, 300 milliárd forintból 100 ezer háztartásnak, lakásnak, háznak a szigetelését, felújítását lehetne megoldani. Ugye, a legzöldebb energia valóban az az energia, amit nem fogyasztunk el. Ez azt a célt szolgálja, hogy nem kéne orosz gázzal a magyar utcákat fűteni, munkahelyet lehetne teremteni, környezetvédelmi szempontja lenne.

A második javaslatunk a megújuló energiaforrások fejlesztése. Itt teljesen nonszensz az, hogy a szélenergiát, a szélerőművek üzembe helyezését gyakorlatilag betiltották; a tiltást fel kéne oldani, és államilag is támogatni a szélerőművek létesítését.

A harmadik nagyon fontos javaslatunk pedig a klímabérlet bevezetése német mintára. Ez azt jelentené, hogy havi néhány ezer forintból lehetne használni a MÁV, a Volán és a BKV különböző szolgáltatásait. A közösségi közlekedést kell fejleszteni, mindenki számára elérhetővé tenni, és ez családok százezrei számára jelentene egyébként azonnali költségcsökkentést is. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szerezzel köszöntöm képviselőtársaimat. Itt van a harmadik körnek a vége, most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. Tisztelettel kérdzem képviselőtársaimat, kíván-e valaki kettőperces felszólalásra jelentkezni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, akkor áttérünk a következő körre, a negyedik körre.

Elsőnek megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

VARJU LÁSZLÓ (DK): Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Élek azzal a lehetőséggel, hogy most én következem, és így a két percre vonatkozó reflexiómat elmondanám most a normál hozzászólás keretében, amelyet államtitkár úr korábbi megszólalásához szeretnék csatlakoztatni első lépésben.

Kezdődött azzal, hogy a korai költségvetés kiállta az idő próbáját. Államtitkár úrral régóta vitában állunk, véleményem szerint egyáltalán nem állta ki a próbáját. Ez az év pedig kifejezetten azt a bizonytalanságot hordozza magában, ami semmiképpen nem támasztja azt alá, hogy államtitkár úrnak helyes lenne az álláspontja. Különösen akkor nem, ha erről a pulpitusról itt előttünk még miniszter úr szájából is elhangzott az a lehetőség, hogy ez az év recesszióba sülyedhet, és ha a gazdasági kilátásaink ilyenek - itt, ezen a pulpituson -, az hozhatja magával azt, hogy olyan változások történhetnek a gazdaságban és annak hatásaként a költségvetésre vonatkozóan, amelyek mindenképpen egy különösen más helyzetet jelentenek. Éppen ezért indokoltabb lett volna erre vonatkozóan ősszel igenis a 2021. évi nyilvános elszámolás után folytatni a költségvetés 2023. évi megalakításával.

Már csak azért is - ez a második részéhez tartozik -, mert 2021-et, ahogy mondja államtitkár úr, már látja. Igen, láthatjuk ezeket a számokat, de nincs róla parlamenti döntés. Önök azt feltételezik, és ez a vitánk egyik fontos eleme, hogy ezt a parlament majd úgyis biztosan megszavazza. Ez az a hatalmi visszaélés, amivel önök a parlament ellenőrző funkcióját gyakorlatilag figyelmen kívül hagyják, és igenis ez az egyik nagyon fontos probléma, hiszen önöknek nem számít, nem fontos önöknek, hogy akár ellenzéki oldalról vagy akár kormánypárti oldalról érheti önöket olyan kritika, hogy az a költségek, amit önök korábban csináltak, helyes-e, különösen akkor, ha a Magyar Nemzeti Bank jelentésében

azt kell olvasnom - ebben a tanulmányban, amelyet ők közzétettek -, hogy 11 000 milliárd forinttal járultak hozzá a válságkezeléshez. Ugye, itt még akkor vélhetően csak a Covid-válságról beszélünk, ami lényegében azt jelenti, hogy pluszforrásként ennyi pénzt nyomtattak ki ahhoz, hogy egyébként Magyarország a válságot kezelni tudja.

(18.00)

Oké, de akkor ne tessék azt mondani, hogy az az infláció, ami inkább 15 százalék fölött van, mint alatt, mint valóságos infláció, amit akár az újpesti piacon vagy másutt, sőt ennél a nagyobb, szélesebb értelemben vett piacon is érzékeltetni lehet, akkor az nem háborús infláció, amihez önök - egyébként úgy gondolják, hogy a kezelés módjaként - jelentősen hozzájárultak az én számításaim szerint. Hiszen, ahogy képviselőtársam itt említette, korábban kezdett el az infláció emelkedni, sőt egészen visszamehetünk 2019-ig, mert egyébként a Covid előtt elindult az infláció emelkedése, ott is már jelentős részben 4 százalék felett volt. Ennek a következménye az, hogy nincs meg az az alap, ami segített volna abban, hogy most ne legyünk ilyen drámai szituációban, amikor ilyen helyzet áll elő ilyen magas inflációval, és nagyon gyenge forintárfolyammal kell megküzdeni. Arra pedig én nem lennék olyan nagyon büszke, ami arról szól, hogy egy nagyon alacsony léptékhez képest való növekedés ilyen szempontból valóban, mondhatnám azt, hogy kötelező gyakorlat volt.

Kétségtelenül így van, nem mondtam azt, hogy a költségvetés módosítása jogszerűtlen, nem mondtam azt, hogy törvénytelen és ne a kormány hatásköre lenne átcsoportosítani és a maradványokat felhasználni. De azt mondom, azzal, hogy ilyen jogszabályt elfogadtak, hogy a parlament nélkül mindezt meg lehet csinálni léptéktől függetlenül, én nem értek egyet. Ettől persze még jogszerű ez az önök fogalmi szerint.

A nyugdíjasok nem előlegeznek meg, és a reálérték-megőrzést vállalják. - Erre csak annyit szeretnék reagálni, hogy éppen igen. Az a vita tárgya, hogy önök tulajdonképpen megtevesztik az embereket, a reálérték-megőrzés azt jelenti, hogy évről évre szegényebbek lesznek, mert miközben a bérnövekedés jóval magasabb volt, és más okok, a pénzkirámlás miatt egyébként az infláció jóval magasabb, a valóságban a nyugdíjasokat érintő termékeknél különösen, mint amit az inflációban önök elismernek. S itt lehet hivatkozni akár arra, hogy most mennyi az infláció, és akkor majd a prémium is jönni fog. Az, amit a Bajnai-kormány szabályként fogadott el, annak alapján próbálkoznak. De ezzel sem érik utol azt, amit az infláció növekedése okoz. Ilyen szempontból a háborús inflációt, az ön érvelését nem tudom elfogadni. Ez inkább kommunikációs trükk, mintsem a valóság. A mai inflációért jelentős részben az önök gazdálkodása, vagyis önök a felelősök.

A katára vonatkozóan csak annyit szeretnék mondani, hogy óriási a felháborodás. A Demokratikus Koalíció ezzel kapcsolatosan egy petíciót is kezdeményezett, amit már több mint 10 ezren írtak alá. Én egyetérték a felháborodott emberekkel, mert önök voltak azok, akik behúzták ebbe a lehetőségbe őket. Néhány évvel ezelőtt önök kifejezetten itt is propagálták, kifejezetten olyan körülményeket alakítottak ki, amivel ezeket az embereket erre rávették. Akkor hivatkoztak az előző kormány egy hasonló kezdeményezésére, amit átírtak, hogy így lehessen majd könnyebben és egyszerűbben adózni. Sokan egyetértettek ezzel, most pedig azt mondják, hogy tisztességtelen az, amit csinálnak. Szerintem meg nem tisztességtelen. Éltek a lehetőséggel, ráadásul ezt önök kínálták fel. Ez nagyjából ugyanolyan volt, mint évtizedekkel ezelőtt, amikor mindenki megvette az olajkályhát és berendezkedett arra, utána pedig más fűtésre próbálták rábeszélni őket, csak mindezt velük fizettették ki. Hát, most ne tessék övelük kifizettetni, és ne tessék rájuk haragudni! Így működik ez a történet.

Az időre is figyelemmel szeretném elmondani önöknek, alapvetően ahhoz, hogy a választókerületemen belül is azok a hatások, amelyekről az előbb beszéltem - akár mint az újpesti piacként is -, hogy ott megjelenik, éppen ezért szeretném, ha a költségvetés valamilyen módon figyelne azokra a problémákra, miközben elvonja az önkormányzatok forrásait, a kerületek forrásait elvonja, eközben pedig semmilyen módon nem segíti azt, hogy azok a beruházások, amelyekre szükség lenne, ott elvégzettek legyenek. Éppen ezért a többször és sokszor javasolt újpesti kórház mellett szeretném most felhívni a figyelmet arra, hogy szilárd útburkolatot kell csinálni, építeni, például a Székesdűlőt szilárd útburkolattal kell ellátni, vagy szükséges egy komplex járdaprogram útburkolat-felújítása ezen a területen. Ez mind hozzátartozik ahhoz, amit az elvonásokkal tulajdonképpen önök most elvállaltak, magukra vállaltak.

Magukra húzták ezt a problémát. Tessék akkor megoldani! S bocsánat, ne csak a kiválasztottakat honorálják, illetve őket preferálják akkor, amikor a forrásokról döntenek. Én fontosnak tartanám azt, hogy egy olyan lehetőséget meg kell teremteni, mint a Duna-part megnyitása a nagyközönség előtt. Egy víz mellett lévő városrészt ezt a lehetőséget megkaphatná. Erről korábban voltak is egyeztetések, de önök ezt mind figyelmen kívül hagyják.

Végezetül ebben a témakörben az egyik legfontosabb részt szeretném említeni, kapcsolódva Kanász-Nagy Máté képviselőtársamhoz is. Ő most talán nem említette, de a bérlakásprogram egy olyan nehézséget, olyan problémát kezel, ami nem egy városrész, hanem egy ország problémája, az, hogy önök behajszolják az embereket sok tíz millió forintos hitelfelvételbe azért, hogy kiszolgálják az önök építőipari oligarcháit, hogy ők majd építenek drága lakásokat. Eközben pedig az önkormányzatoknál százak állnak sorba azért, hogy lakáshoz jussanak. Önöknek igenis

kötelessége és felelőssége bérlakásprogramot indítani, miközben ennek most már egy évtizede ellenállnak, és egy lépést sem tesznek azért, hogy ebből legyen valami.

Tessék figyelembe venni, hogy nemcsak milliókat kereső dolgozók vannak ebben az országban! Az önálló életkezdéshez igenis szükség van kezdetben is és a későbbiekben is bérlakásokra. Akik alacsonyabb összeggel tudnak csak gazdálkodni családként, azoknak az embereknek, akik egyébként szorgalmas emberek, lehetőséget kell biztosítani, hogy akár támogatott, akár önköltséges, de akár piaci bérleti díj fejében bérlakáshoz lehessen jutni. Kérjük szépen, hogy ezt vegyék figyelembe. Az ehhez szükséges módosító indítványokat benyújtjuk. Kérem, hogy akceptálják ezt. Ez már nem az első alkalom, nem is az első alkalommal hallják ezt. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket, kérem, segítsenek ezekben a problémákban. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Jobbik képviselőcsoportjából Balassa Péter képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BALASSA PÉTER (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Három témában szeretnék a költségvetéshez és annak módosításához hozzászólni. Lehet, hogy a legkisebb költségvetési módosítást én fogom megtenni, az első témában ez 12 millió forint lesz, de egy társadalmi összefogásra ad lehetőséget, amit 2014-ben Szombathelyen sikerült megvalósítani. Miről is van szó? 2014-ben Sárközi Csaba oktatási delegáltunkkal egy kezdeményezést sikerült végrehajtani Szombathelyen, ami pártok felett ívelt, ami azt jelenti, hogy minden párt támogatását élvezte, és 2014. szeptember 24-én, Szent Gellért napján fel is lett avatva.

De miről is beszélök? Tisztelt Országgyűlés! A tudást, a nemzeti hagyományokat átörökítő anyagi és erkölcsi megbecsülésben csak szóban részesülő óvónők, tanítók, tanárok, professzorok nemzetépítő munkája előtti tisztelgés a célja a javaslatomnak, a tanítók fájának az ültetése. Az ültetés történetjék egy olyan közösségi térben, ahol tárgyiasult formája maga a fa, állandóan hív fel a tudás, a helyi és a nemzeti hagyományok tiszteletére. A fa motívum, a magyar tárgyi és szellemi néprajz fontos szakrális alkotóeleme.

(18.10)

A világok közötti kapcsolat, az állandóság, a növekedés jelképe, és összeköti a földi és az égi világot. Az égig érő fa a magyar népi hagyományok legősibb alkotórésze.

A helyi, éghajlati és egyéb természeti adottságoknak megfelelő méltó, nemes fa kiválasztásával adjunk rangot, és tiszteljük meg a tudás őrzőit és átadóit.

A tanító személye legyen a helységben első ismert tanítóé, így kikerülhet az értékrendi válogatás, ráadásul történelmi múltunkra emlékezteti az arra járókat.

A tanító nem pedagógus, sokkal mélyebb és tágabb értelmű. Tanító volt maga Jézus, de Nyíró József vén Üdö Mártona, Zalai Szalay László Öreg Szuhayja is. Az első ismert tanító neve kikereshető a megyei levéltárakban, az egyházi Historia Domusban, helytörténeti gyűjteményekben, sőt akár a népi emlékezet is megőrizhetett egy neves egykori tanítót.

Az ültetés helyét gondosan válasszuk ki. Ha van adatunk, ajánlatos az egykori vagy régi, ma már nem használatos iskola helyén vagy udvarában, vagy a templom, lelkészi hivatal előtt, hiszen a régi iskolák egyháziak voltak. Természetesen a helység bármely jelentős tere vagy parkja is megfelelő helyszín lehet.

Követendő példaként tájékoztatom a tisztelt Országgyűlést az első, hazánkban megvalósult tanítók fájára: Szombathelyen 2014-ben a tanítás védőszenjtje, Szent Gellért napján elsőként elültetett 30 éves libanoni cédrus a város szakrális főterén, az első elemi iskolájának és középiskolájának helyén, Széchenyi líceuma előtt. A főszékesegyházzal szemben, a város első püspökének szobra oldalán áll. Előtte a márványtábla, felirata: „996 - Az első magyar iskola Pannonhalmán/1490 - Az első írásos adat szombathelyi iskola létezéséről/1570 - Pápay György az első ismert szombathelyi tanító/2014 - A libanoni cédrusfa ültetése”

Tisztelt Országgyűlés! Javaslom, hogy szülessen meg a tanítók fája mozgalom, emlékezzünk meg e módon először a fővárosban és a főváros kerületeiben, a megyei jogú városokban a nemzet napszamosairól, a mindenkori tanítókról. Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy az emlékfa állításának költségeit szavazza meg.

A következő témám: mindenkinek jár a túlélés esélye. Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Bő egy hónapja szólaltam fel egy olyan témában, ahol egy helyi lakos keresett meg egy bizonyos helikopterbázis létesítésével kapcsolatosan. Akkor is elmondtam, hogy ez Nyugat-Magyarországon körülbelül 700-800 ezer embert érint. Ha valaki Magyarországon ma a légimentőbázisok elhelyezkedését megnézi, akkor az ország hét területre van osztva, ami azt jelenti, hogy a Nyugat-Dunántúlon 3, azaz három terület van; Szombathelyhez, Győrhöz, Mosonmagyaróvárhoz, Sopronhoz legközelebb Sármellék és Balatonfüred van. Ha valaki megnézi az uniós jogszabályokat és annak a lehetőségeit, hogy mit ír elő, akkor a 15 perces kéréselési időt mondják.

Szakemberekkel beszélve, és közben megkerestem Balatonfüred és Sármellék légimentőbázisának a vezetőjét, innen szeretném megköszönni, hogy válasza méltattak, és nemsokára látogatást fogok tenni mindkét mentőbázis helyszínén.

A korábbi felszólalásomban is elmondtam, hogy minden perc életet jelent. Ha valaki autóbalesetet szenvedett, akkor a kéréselési mentőhelikopter minden

egy perccel 10 százalékkal növeli annak a lehetőségét, hogy valaki a balesetet túlélje.

Azt gondolom, és ebben talán mindenki egyetért, hogy ez nem lehet pénz kérdése. Én a költségvetés módosításában, 2, azaz kétegy milliárd forintos tételben javasoltam a módosítást, ami a központi kommunikáció terhére történne meg. Ma Magyarországon kétegy milliárd forint nem lehet probléma, mert úgy gondolom, hogy a Nyugat-Dunántúl megérdemli azt, hogy abban a vakfoltban, amelyben mi élünk, mondhatom itt Győrt, Sopront, Szombathelyt, Mosonmagyaróvárt és a környező településeket, ahol 2014-ben már Sárváron rendezési tervet módosítottak, valamint Mihályiban is felvetődött annak a lehetősége, hogy légimentőbázis alakuljon ki, nem tudjuk és nem értjük, és nem vagyok tudója annak, hogy ezek miért nem valósultak meg, de tisztelettel kérem az Országgyűlést, a szakminisztereket és minden olyan döntéshozót, hogy egy ilyen fajsúlyos ügyben, ahol egy vakfolt jelentkezik... - és még egyszer mondom, nem a rendszert kritikával illetve, hanem a rendszert segítve szólalok fel. Minden egyes felszólalásomban el fogom mondani - és egy korábbi sajtótájékoztatóm is jeleztem, hogy én akár a négyéves parlamenti munkámat is feláldozom ezért, szívügyemnek tekintem -, hogy korábban, ahol már döntések születtek, tervek készültek arra, hogy egy légimentőbázis készüljön el és valósuljon meg, ez miért nem történt meg.

Úgyhogy tisztelettel kérem a tisztelt Országgyűlést, minden egyes döntéshozót, hogy ezen kezdeményezésemet a lakossági érdekeket figyelembe véve a légimentőbázis kialakítását támogatni szíveskedjenek.

A harmadik téma megint csak egy nagyon-nagyon fontos téma, a Jobbik által, mondhatom, lassan fél évtizede napirenden tartott téma, ez pedig nem más, mint a férfiak 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjba vonulásának lehetősége. Ha már az euró árfolyamáról és a nyugdíjak lehetőségéről beszélünk: én Szombathely mellett élek, Ausztriába elég sokat járunk át, és rengeteg olyan ismerősöm van, aki akár ingázik, vagy Ausztriában él, vagy éppenséggel hazajár, vagy az euró/forint árfolyamát próbálja meg napi szinten felügyelni, de képtelenség. Ha megnézzük, egy magyar férfinember, de legyen az hölgy, aki elmegy most nyugdíjba, körülbelül 300-400 eurós nyugdíjra számíthat. Jelzem önöknek, hogy ez Ausztriában 962 euró, ami a legkisebb összeg.

Önök mindig Ausztriára hivatkoznak, és Ausztria Magyarországnak egy laborja, ezért felhívnám az önök figyelmét, hogy önök 2021-ben, amikor beállították a magyar költségvetést, akkor 350 forint volt az euró, amire elért a 2022-es költségvetés, már 400 forint volt. Én félek attól, hogy a mai napon, amikor felszólalok, önök tervezik a költségvetést egy bizonyos fő számmal, amit láttam, a költségvetés főösszegét, ma 400 vagy 400 fölötti euróval számolunk, attól félek, hogy ez a szám jövőre sokkal-sokkal csúnyább lesz. Ne legyen igazam, de látva azt, hogy az euró/forint árfolyam fél év alatt 50 forintot gyengült, félek, hogy ezzel kapcsolatban még lesznek problémák.

De visszatérek magára a témára és a férfiak 40 évével kapcsolatos programunkra. Ma Magyarországon annak a valószínűsége, hogy egy férfi megéri a 65. életévét, csak 64 százalék. Az érettségi alatti végzettségükénél ez 50 százalék alatt van. Tehát minden második férfi meghal 65 éves kora előtt. Svédországban ez az arány 82 százalék, tehát 10 férfi közül több mint 8 megéri a 65. évét. Magyarországon ennek az egyik oka a fogyasztói társadalom által okozott tartós stressz állapota. Ilyen például a munkahelyi bizonytalanság.

A helyzetet nemcsak egyénileg, de társadalmilag is szintén súlyosbítja az, hogy egyes munkahelyeken 50-55 évesen megválnak a foglalkoztatottaktól. Ezek a férfiak sokkal nehezebben tudnak újra elhelyezkedni. Ez az oka annak, hogy nagyon magas a munkanélküliek vagy az állástalanok aránya ebben az életkorban. Ez már azért is abszurd, mert mélyen sérti a társadalom igazságérzetét.

Ebben most közrehatott a világválság okozta gazdasági válság is. A megváltozott gazdasági helyzet hatására ebből a korosztályból veszítette el a legtöbb ember az állását. Ez a bizonytalan helyzet, a kilátástalanság pedig a fent említett tartós stressz állapotához és a korai elhalálozáshoz vezet.

Ezek az adatok sajnos valóságok és egyáltalán nem kívánatosak nemzetünk számára. Nem jó, nem tisztességes és nem igazságos az, hogy egy férfiember, aki végigdolgozta az életét becsülettel, a nyugdíjasévei előtti években egy esetleges elbocsátás, leépítés miatt, adott esetben megaláztatottan és segélyből tengődve éli le az életét.

A Jobbik következetes évtizedes szakmai álláspontja az, hogy meg kell nyitni a 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulás lehetőségét a férfiak számára is. Véleményünk szerint ez akár a feketegazdaság kifejlesztéséhez is hozzájárulhatna, hiszen a munkavállalóknak alapvető érdeke az, hogy a 40 évben eltöltött munkaviszony bejelentett legyen. Ezenkívül az így nyugdíjba vonuló álláshelyét a piac betölthetné fiatalabb munkavállalókkal, így csökkenne a fiatalok munkanélküliségi mutatója, kivándorlási hajlama is.

Kérem a tisztelt Országgyűlést, a döntéshozókat, hogy a Jobbik módosító javaslatát támogassák, és támogassák a Jobbik kezdeményezését. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjából Hiszékeny Dezső képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője következik. Parancsoljon, jegyző úr, ön a szó.

HISZÉKENY DEZSŐ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Két témával szeretnék foglalkozni, az egyik a lakhatás kérdése, a másik: ha marad időm, akkor az extraprofittal kapcsolatos gondolataimat osztanám meg önökkel.

A lakhatással kapcsolatban: ez egy nagyon súlyos és élő probléma ma Magyarországon, és ennek elégtelen kezelése elég súlyos következményekkel járhat. Ennek már most is érzékelhetjük különböző jeleit. Az egyik ilyen a társadalmi mobilitás hiánya, ami ma egy súlyos gond Magyarországon. A másik a születésszám alakulása. Jól érzékelhető, hogy itt sincs minden rendben. A harmadik pedig a fedél nélküliek száma, velük nap mint nap találkozhatunk, azt hiszem, hogy egyre növekvő számban.

Komoly hatással van a lakások árára is ez, azt hiszem, nem kell hosszan ecsetelni, mindannyian érzékelhetjük, hogy a használt lakások ára gyakorlatilag teljesen elszállt, horrorszinten lehet ma lakásokat vásárolni.

(18.20)

Ugyanez igaz a lakbérekre is: megfizethetlenné váltak a fővárosban és a megyeszékhelyeken az albérletárak.

Az is nagyon jól érzékelhető, és itt az egyik jobbkos képviselőtársam utalt is erre, hogy kilátástalan helyzetben vannak nagyon sokan olyanok, akik vidékről költöznek fel a fővárosba, és mondjuk, a rendőrségnél szeretnének munkát vállalni vagy az egészségügyben szeretnének munkát vállalni. Nekik el kell dönteni, hogy lakbért fizetnek vagy megpróbálnak megélni, mert a fizetésükből a kettő együtt nem megy.

Azt látom, hogy a kormány egyébként érzékeli ezt a problémát, és azt is látom, hogy tenne is. De azt is látom, hogy sajnos csak egy irányba lát, a tulajdonszerzés irányába. Gyakorlatilag az összes intézkedésük arra vonatkozik, aki tulajdont szeretne szerezni, számukra biztosít kedvezményeket. De azt gondolom, hogy végig kéne gondolni. Nemcsak olyan emberek, fiatalok léteznek ma Magyarországon, akiknek lehetőségük van milliókat felvenni kölcsönként, és nem mindenki képes arra, hogy leveleznyelje egy ház megépítését. Tehát én azt gondolom, hogy valamilyen más megoldást is kínálni kellene a Magyarországon lakni szerető embereknek. Ez a megoldás, az én megítélésem szerint, a bérlakásépítés lehet.

Azt gondolom, hogy ezerszámra kellene építeni ilyen lakásokat. Komoly állami szerepvállalásra lenne szükség e tekintetben, és azt gondolom, hogy ez vezethet el oda, hogy az általam az előbb felsorolt problémákra megoldást találhassunk. Ebben az állami szerepvállalás, mint az előbb említettem, nem megkerülhető. Benyújtottam ezzel kapcsolatban módosító javaslatot. Örölnék neki, ha ez bármilyen hatással is lenne önökre, és foglalkoznának ezzel a kérdéskörrel.

Az állami bérlakások megépítése mellett vagy vele együtt egy másik gondolat is van, ami a mai magyar lakásépítés területén nincs jelen, ez pedig a zöldgondolat. Azt érzékelem, hogy nem épülnek ma olyan lakások, amelyek megfelelnek ezeknek a követelményeknek. Az állami bérlakásépítéssel viszont ez megvalósítható lenne. Úgynevezett passzívházakat

lehetne építeni, aminek túl azon, hogy egy környezetbarát építmény, ezenkívül még más jelentősége is lehet. Például az, hogy az abban lakók számára ez biztosítja azt, hogy nagyon olcsó lenne a rezsi. Nem azért, mert támogatja az állam, hanem azért, mert keveset fogyaszt. Ilyen épületek, lakások ma Magyarországon jellemzően nem épülnek. Ugyanakkor, ha ez állami szinten valósulhatna meg, akkor erre külön figyelni lehetne, és akkor ezzel valamilyen új építkezési forma megindulhatna e tekintetben. Tehát olcsó lenne ennek a fenntartása. Azt gondolom, hogy ezzel sokkal inkább célt lehetne érni, mint a különböző CSOK-szerű támogatásokkal, hiszen egy más, egy szegényebb, egy egyszerűbb réteghez lehetne elérni, és ők több ezren vannak, akik igényelnék ezt a fajta segítséget. Az sem elvethető kérdés, hogy a későbbiekben, a megépítésüket követően bevétel keletkezne ebből, amely visszaforgatható lenne a további lakások építésére.

A másik ilyen kérdéskör, amivel foglalkozni szeretnék, az pedig az extraprofitadóval függ össze. Itt már többször szóba került a mai napon. Én vettem a fáradságot, és elkezdtem kigyűjteni nekibuzdulva, hogy végül is, ha ilyen dologról van szó, ezt hogyan lehetne szakmai módon csinálni.

Megnéztem, hogy átlagosan ma Magyarországon a vállalkozásoknak mekkora a profitja. Ez 8,5 százalékot jelent. 581 szakágazat van, ahol ezt lehet vizsgálni, és ez alapján lehet következtetésre jutni. Az 581 szakágazatból 189 szakágazat e felett az általam előbb említett 8,5 százalékos átlag felett tudott teljesíteni. Az, aki viszont a kétszeresét tudta - az olyan 17 százalékos profitot jelent -, összesen 28 ágazat az országban. Azt gondolom, hogy egy ilyen, az átlagot kétszeresen meghaladó profit még nem tekinthető extraprofitnak. Ugyanakkor, ha a háromszorosát meghaladja, akkor azzal már az én megítélésem szerint lehetne számolni.

Megvizsgáltam azt, hogy hány olyan ágazat van, ami tudja ezt a háromszoros profitot, és szerepel az önök listáján. Egy sincs. Valamilyen más kiválasztási szempont szerint döntöttek, ebből itt az államtitkár úr megemlített egyfajta illet, mégpedig azt, ahol nem volt tervezve és mégis nagyobb lett a profit. Csak én azt gondolom, hogy ez adott évre igaz, de hát itt nemcsak egy évre terveznek. Ha ez megmarad nekik a következő évre, óriási gondban lesznek ezek a cégek.

Ugyanakkor azt is megnéztem, hogy mi a csúcs. Azt gondolom, hogy velük kellett volna számolni, azokkal, akik ötszörösét tudják a magyar átlagprofitnak. Nagy meglepetés ért, mert ez a 46,4 százalékot tudó ágazat az út- és vasútépítés. Azért arról mondhatna néhány gondolatot, államtitkár úr, hogy ezek közül hogyhogy nem sikerült bekerülni senkinek.

De mondok egy másikat, ahol több mint háromszoros, az pedig a kavics-, homok és agyagbányászat. Ennek miért nem sikerült bekerülnie ezek közé a megadóztatottak közé? A köznapi ember egyébként rögtön válaszolná, lehet, hogy azért, mert az egyikben a legnagyobb szerepet játszó oligarcha a Mészáros és

érdekeltségi köre, a másik pedig a miniszterelnök edesapjához kötődik. Ebből az szűrhető le, hogy az emberekben ezek elég komoly kérdéseket vetnek fel, és egyszerűen érthetetlen, hogy miért azokat sikerült kiválasztani, akik szakmailag nem indokolhatóak. Utána meg nem szabad csodálkozni azon, ha azok, akik valamilyen módon ebben érintettek, egészen különleges kifejezésekkel illetik a frissen kinevezett miniszter urat. Köszönöm szépen. *(Hiszékeny Dezső ismét elfoglalja jegyzői székét.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Mivel a kör lefutott, most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki két percet. Azt szeretném megkérdezni Sebők Éva képviselő asszonytól, hogy kétpercest szeretne-e. *(Sebők Éva nemet int.)* Jó, csak a kártyáját helyezte vissza. *(Sebők Éva bólint.)* Jó, legyen bent, rendben van, csak most villant fel ebben a percben, és nem tudtam, hogy csak elnyomta a gombját.

Köszönöm szépen. Mivel senki sem jelentkezett, akkor az utolsó kör, az ötödik kör következik az írásban jelentkezettek közül. Elsőnek a DK képviselőcsoportjából Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonnak adok szót. Parancsoljon, képviselő asszony!

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Azt azért itt az elején rögzítsük, hogy nagyon kevesen vagyunk már egy ilyen késői órán a költségvetés vitájánál, de azt gondolom, hogy nagyon fontos, hogy azért elhangozzanak azok a mondatok, amiket az ember szeretne itt elmondani a '23-as költségvetés kapcsán, ami, az én véleményem szerint is egyértelmű, hogy a megszorítások költségvetése, és itt egy Orbán-csomaggal fogunk találkozni mi, akik nem szavazzuk meg, de sajnos azok is, akik majd megszavazzák, és főleg azok, akik ennek az egésznek az ódiúmat majd viselik.

A költségvetés azt bizonyítja, amit a Demokratikus Koalíció már az áprilisi választások előtt tudott és jó előre jelzett: ha Orbán Viktor marad a miniszterelnök, akkor soha nem látott, brutális megszorítások jönnek. Hiába tagadta akkor ezt a Fidesz, sajnos igazunk lett, önök nem védik meg a legelesettebbeket, ezért hagyják cserben a nyugdíjasokat, ezért nem foglalkoznak az oktatás és az egészségügy problémáival. Ez bizony-bizony a megszorítások költségvetése.

Most nézzük akkor konkrétan a szociális ágazatot! A 2023-as költségvetés, a kormány szociális hozzáállása olyan, mint egyébként az Orbán-kormány: arrogáns, érzéketlen és felelőtlen. Az önök büdcséje még csak látszólag sem akar törődni azzal a problémával, hogy Magyarországon a legkisebb a társadalmi mobilitás, és hogy az európai OECD-országok közül ez azt jelenti, hogy egy szegény családnak több mint 200 évig tart kiemelkedni a szegénységből, és közép-osztálybelivé válni.

Az Eurostat az egyes tagállamokban tapasztalható szegénységről és annak mértékéről évente egyszer hivatalos adatot közöl, így a magyarról is.

(18.30)

Ezek a statisztikák összehasonlítóképpen is azt mutatják, hogy mennyire növekedett az egyes csoportokban, például a nyugdíjasok és a romák között a szegénységben élők, a szegénységi küszöb alatt élők száma, másrészt a szegénység mértékére is adnak némi támpontot.

Az adatokból teljesen egyértelműen nyilvánvaló, hogy Magyarországon egyre nagyobb ütemben mélyül a szegénység. Európai összehasonlításban is gyászos kép rajzolódik ki: jelenleg Romániát hagyva is a legutolsó helyen állunk. A legjobb helyeket Finnország, Csehország és Málta foglalja el.

Tudják, egészen lesújtó belegondolni abba, hogy míg az állami propagandagépezet ékkövére, az MTVA Zrt.-re 110 milliárd forintot terveznek elkölteni jövőre, addig semmilyen épkezláb tervük nincs arra, hogy hogyan számolják föl a magyarországi gyermekéhezést. Az UNICEF és az Eurostat adatai alapján tudható, hogy a magyar gyermekek közül mintegy 50 ezren tartósan, 200 ezren pedig időszakosan éheznek, és még ennél is többen alultápláltak, további százazrek asztalára legfeljebb kenyér, tészta és krumpli kerül. Nekik nem segít a családi adókedvezmény, tisztelt államtitkár úr, a CSOK, amiről tudjuk, hogy hitel, nem pedig támogatás. Nekik az segíthetne, ha növekedne a családi pótlék.

Aki az önkormányzatok 12 éves ámokfutását közlő követe, annak a számára nem egészen meglepő, de mindenesetre felháborító és elfogadhatatlan, hogy 2008 óta a családi pótlék összege nem változott. Reálértéken ez hozzávetőlegesen 30 százalékkal ér kevesebbet, mint akkor. De talán közérthetőbb államtitkár úrnak is, ha úgy mondom, hogy egy háromtagú család közös pizzázását sem fedezi a családi pótlék összege.

Itt egyébként újra jól kitapintható a Fidesz családpolitikája: a különböző támogatások és kedvezmények jellemző célcsoportja továbbra is a politikailag preferált úgynevezett középosztály, viszonylag magas jövedelemmel, adókedvezménnyel, CSOK-kal és egyéb dotálásokkal megtámogatva. A kiskeresetűek, a munkájukat elvesztettek továbbra sem kapnak érdemi támogatást, hiszen, ahogy már mondtam, a családi pótlék összege 2008 óta, 14 éve, államtitkár úr, önkormányzatok ez a 13. költségvetése, tehát 14 éve változatlan a családi pótlék.

És ha a rászorulóknak abban reménykednének, hogy majd az önkormányzatok támogatják és segítik őket, hát, nem, ne reménykedjenek! Ezeknek is, mármint az önkormányzatoknak sem lesz forrásuk, hogy a települések lakóinak temetési segélyt, rendkívüli segélyt, fűtési vagy egyéb támogatásokat adnak vagy tudjanak adni.

Önök csökkentik az önkormányzatok támogatását. Itt már beszéltünk ma arról, ugyan államtitkár úr azt állítja, hogy az önkormányzatok támogatása növekedik, no, ez a támogatás úgy növekedik, hogy önkormányzatok ezt egy másik ágon elvonják. 95 milliárddal emelkedik az önkormányzatok támogatása, önkormányzatok pedig 88 milliárdot kapásból elvonnak, és ezt az összeget ugyan a kedvezőtlen gazdasági helyzetben lévő önkormányzatok támogatására akarják fordítani, az elosztás azonban nem átlátható, és jellemzően a kormányhoz hű önkormányzatok büdzsáját javítja majd.

Maga a szolidaritási adó kiesése egyes esetekben akár milliárdos lyukat is üthet az érintett helység költségvetésében. Például Budapesttől 2023-ban 56 milliárd forintot kívánnak elvonni. Ugyan azt mondta államtitkár úr egy előbbi válaszában, hogy viszont az iparüzési adó, mivel a kis- és középvállalkozásoktól elveszik a bizonyos 1 százalékot, tehát újra fizetniük kell, kiegyenlíti majd ezeket az elvonásokat. No, megnéztük a képletet. Államtitkár úr, a képlet alapján Budapesttől pontosan annyit vonnak el, illetve bocsánat, 1 milliárddal többet, és olyan képletet raktak be ebbe a számításba, ami alapján a 18,7 milliárdos '21-es növekményt most 20 milliárddal elvonják a Fővárosi Önkormányzattól.

A Budapesttől összességében 56 milliárddal elvont szolidaritási adóra pedig, ezt pontosan szeretném önnek is elmondani, meg a kedves nézőknek, akik így este még talán követik a Házban a vitát, hogy ez az 56 milliárd forint pontosan annyi, mint amennyi pénzt a miniszterelnök veje, Tiborcz István - remélem, ezt a nevet még ki szabad itt mondani a tisztelt Házban - kapott a Kisfaludy-programból vissza nem térítendő támogatásként szállodafejlesztésre. Én azt gondolom, hogy ez nagyon-nagyon nincs így rendben.

Nehéz helyzetben lesznek tehát az önkormányzatok által fenntartott intézmények, szociális intézmények is. Az állami normatíva itt sem fedezi a száguldó inflációval emelkedő költségeket, márpedig ezeket a szolgáltatásokat a települések lakóinak jó színvonalon kell nyújtani és jó színvonalon kell működtetni. Az óvodás gyerekek, az időotthonokban lakók nem számíthatnak és nem várhatnak arra, hogy majd néhány év múlva jobb körülményeket biztosítsanak nekik.

Érthetetlen például az számomra, hogy az oktatási ágazathoz hasonlóan önkormányzatok a szociális ágazatban is megkülönböztetik az igénybe vevőket a fenntartó alapján. Az egyházi fenntartók a szociális területen is legalább kétszer akkora normatív támogatást kapnak, mint az önkormányzatok.

Kedves Képviselőtársaim! Nem tudom, hogy méltóságosnak kell-e majd itt valakit előbb-utóbb szólítani, de ez nyilván ki fog derülni, amikor elfogadják önkormányzatok ezeket az új törvényeket, de én azt gondolom, hogy ez így nagyon-nagyon nincs rendben. Nem lehet az időotthonban lakókat, az időseket diszkriminálni, egy tisztességes állam által sem lehet ilyet csinálni. Bár néha kétségem van, hogy az önkormányzatok esetében lehet-e és szabad-e még tisztességes államról, tisztességes kormányról beszélni.

Természetesen mindig, minden társadalomban lesznek leszakadó rétegek, de az elvárás és nemcsak a társadalmi elvárás, hanem az Európai Unió egyik rögzített célja is, hogy ezeket a helyzeteket kezelni kell, nem lehet a szociálisan rászorultakat és leszakadókat ott hagyni, ahova önhibájukon kívül kerülhettek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy már említettem, önök a 13. költségvetést készítik, 13. éve fognak kormányozni jövőre ebben az országban. Kósa Lajos nagyon büszke volt itt néhány órával ezelőtt, hogy neki már a 33. költségvetési vitájáról van szó, a 33. alkalommal beszélhet ő itt. No, én azt szeretném önöknek javasolni, hogy kicsit nézzenek körül ebben az országban, ne csak azokat a rétegeket és azokat az embereket, társadalmi csoportokat lássák, akiknek önök tényleg az elmúlt 12 évben nagyon sok mindent adtak, hanem vegyék észre végre azokat az embereket is ebben az országban, akik ez alatt a 12 év alatt hátrányos helyzetbe kerültek, leszakadtak, és esélyük sincs arra, hogy önerőből kikerüljenek ebből a helyzetből.

Én azt javaslom, hogy az ellenzék által benyújtott módosító indítványokat fogadja el majd a tisztelt Ház. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő felszólaló ugyancsak a DK képviselőcsoportjából Varga Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Ha már Kósa Lajos neve szóba jött, akkor maradjunk is Debrecennél, hiszen egy egészen friss információt szeretnék önökkel megosztani. A mai nap volt az a debreceni közgyűlés, ahol a debreceni közgyűlés a polgármester előterjesztésére tárgyalta azokat az előterjesztéseket, amelyek egyrészt gyakorlatilag tételesen igazolják, hogy még a Fidesz vezette önkormányzatok is a csőd szélén állnak, a semmi és a valami határán billegnek, minden ellenkező kormányzati propagandával szemben. Másrészt maga a debreceni példa cáfolja azt a hibbant propagandát, hogy „légy fideszes, élj egy Fidesz vezette városban esetleg, és akkor és ott majd eljön a Kánaán”.

Ma a debreceni polgármester üzeni önöknek a debreceni közgyűlés elé benyújtott kétségbeesett érvelési szándékával, hogy mindez, amit önök állítanak, szemenszedett hazugság. A Fidesz Debrecenben, az önök bezzegvárosában, ahova nem nézve se istent, se embert, éppen most edesget a kormány különben kínai és más ázsiai akkumulátorgyártókat, hadd szenvedjék csak a debreceniek életét, a környezetet, telepítsenek oda egészség- és természetkárosító gyárakat, hiszen az távol van a nagyságos urak felcsúti villájától, a Karmelita kolostortól, ugyanis éppen a mai napon emeli meg vagy emelte meg a fideszes többségű közgyűlés természetesen, ahogy az előbb is mondtam, a polgármester előterjesztésére magasan a becsült infláció felett, jóval 10 százalék felett nemcsak a közösségi

közlekedés díjait, de az iskolai, óvodai, bölcsődei díjakat, az étkezési díjakat, sőt még az eddig is horribilis, a debreceniek nagy része által megfizethetetlen temetési költségeket is. Most nem szeretnék itt számokat mondani; higgyék el, ez így van.

Mindez, ahogy látjuk, év közben történik, egy rég elfogadott éves költségvetés közepén, ami azt mutatja, hogy Debrecen városa minden kormányzati propaganda cáfolataként egyrészt irdatlan nehéz helyzetben van, ezért kénytelen újabb és újabb terhet, fideszes sarcot rakni az ott élő, amúgy is szegény debreceniek vállára. Másrészt az Orbán-kormány ahelyett, hogy segítené Debrecent vagy generálisan az önkormányzatokat, az újabb és újabb elvonásokkal, a szolidaritási hozzájárulás irdatlan megnövelésével, ez Debrecen esetében most 3,2 milliárd forint... - és hogy mégiscsak egy számot mondjak, a tömegközlekedés megemelt díjából az önkormányzat, a polgármester most nagyjából 170 millió forint pluszbevételre számít, tehát tényleg csak egy csepp a tengerben.

(18.40)

Ezzel deklarálják azt, hogy teljesen tönkre akarják tenni, ki akarják véreztetni az önkormányzatiságot, és nem számít már számukra az sem - és itt lásd Debrecen példáját -, hogy kormánypárti vagy ellenzéki vezetésű településről van itt szó.

Attól tartok, hogy a kormány tagjai nemhogy nem értik, hanem egyszerűen nem akarják megérteni, sőt nemhogy megérteni nem akarják, hanem meghaladni sem akarják, hogy ez már rég nem politikai kérdés, amiről most beszélek; hogy nem az, hogy az ország második legnagyobb városában valójában csődben van a közösségi közlekedés, és különben jelen felszólalásomnak nem tiszte vizsgálni azt, hogy tekintetes Kósa Lajosnak ebben elévülhetetlen érdemei vannak; és például az sem, hogy a debreceni szociális intézmények az ötvenes éveket idézik, és méltatlan állapotban vannak, és felújítás nélkül inkább tekinthetők sivar börtönnek, mint egészségügyi és szociális bentlakó intézménynek.

Ezért is nyújtottam be módosító indítványokat a debreceni közösségi közlekedés sokmilliárdos veszteségeinek kompenzációjára és a szociális intézetek teljes körű felújítására. Mert olybá tűnik, hogy ez a Fidesz vezette városnak fontos lenne, a városvezetésnek már kevésbé, Kósa Lajost meg nem is érdekli. Persze, tudjuk nagyon jól, és tudja ezt a kormány képviselője is, aki itt ül, hogy ez csepp a tengerben, hiszen bár Debrecen iskolaváros lenne, a legkevésbé az érzékelhető, hogy akár a város, akár az éppen ispánokat és vármegyéket, meg a jó ég tudja, még mi minden örültséget óhajtó, vizionáló kormány ezt bármilyen módon is respektálná, akár a debrecenieknek is.

Az ugyan kétségtelen, hogy Orbán kifejezett óhajára majdcsak 5 milliárd forint közpénzből - és még egyszer mondom: közpénzből - épült egy minden igényt kielégítő, valódi XXI. századi önkormányzati

oktatási intézmény, és ez nagyon fontos, hogy önkormányzati oktatási intézmény, a Debreceni Nemzetközi Iskola, amit a Debreceni Önkormányzat évente már félmilliárd forinttal, egy picikével már többel is támogat, de ide csak azon debreceni családok gyermekei járhatnak, akik ki tudják fizetni az éves akár 5 millió forintot is elérő tandíjat.

Tehát egy átlagos debreceni tanuló a rácsokkal, kamerákkal és őrkkel védett intézményt legfeljebb kívülről csodálhatja meg, ha odaengedik a zárt parkolóba. És nemcsak a tanuló, hozzá kell hogy tegyem, de a tanár, aki nem olyan szerencsés, vagy nem olyan jó politikai kapcsolatokkal bír, hogy az átlagos tanári fizetés sokszorosát, akár másfél millió forintot is megkapva, ebben az iskolában taníthasson luxuskörülmények között.

Tudjuk nagyon jól, a nem egy fideszes keltető elit iskolában dolgozó pedagógus keresete lassan már az éhenhaláshoz is kevés. Tudom, önök mást mondanak erről, de meg kell hallgatni a pedagógusokat, közte a debreceni pedagógusokat is, hogy mi a véleményük erről, hogy számukra mi a valóság. Merthogy nem az önkormányzati fenntartású Debreceni Nemzetközi Iskola - ahova csakis a fideszes, írhatnám és tőkeerős elit gyermekei járnak - az etalon, ha az oktatásról beszélünk, és hozzá kell hogy tegyem, ez sajnos így van.

Az orbáni világ szörnyű rögválósága, ha már az oktatásnál tartunk, sokkal inkább Vlagyivosztok-alsót idézi, hogy hú legyek a jelenlegi kormány álláspontjához, mert tudják, egészen hihetetlen az, hogy Európa szívében egy kormány folyamatosan többet költ az állami bürokrácia működtetésére, mint például az oktatásra. 2022 orbáni Magyarországon, az ispánok, a vármegyék és sajnos a zsellérek világában most pedig ez a helyzet.

Az, hogy az oktatásra költött állami pénzek GDP-arányosan a jövő évi költségvetésben 3,4 százalékot jelentenek, ez az EU-átlag közelébe sem férközik. Szörnyű még csak belegondolni is, hogy a múlt évben például a 18-24 éves korúak 12,1 százaléka nem rendelkezik középfokú végzettséggel, és nem vett részt képzésben, tehát korai iskolaelhagyónak számít. Tudják, mikor csökkent ez a szám az elmúlt húsz évben egyedül Magyarországon? Tudja a kormány tisztelt képviselője? Hát, elárulom. 2004 és 2009 között, amikor Magyarország miniszterelnökét - milyen meglepő - Gyurcsány Ferencnek hívták.

Szavakat és jelzőket nagyon nehéz találni arra, ahogy az önök kormánya kezeli a pedagógusokat. A jövő évi költségvetés csak alátámasztja azt, amit Pintér Sándor belügyminiszter is büszkén hangoztatott a napokban, hogy nem lesz pedagógusbér-emelés. Hát, ez szörnyű! Lassan alig marad tanár a pályán, ezzel mindenki tisztában van. A Pedagógusok Szakszervezetének számításai szerint 12 ezer főállású pedagógus hiányzik most jelenleg a közoktatásból, és sajnos még nem értünk a gödör aljára. És hogy mennyire lyukas a jövő évi költségvetés a pedagógusok fizetésének vonatkozásában, mi sem mutatja jobban, mint hogy ma

Magyarországon egy kezdő pedagógus bére a pályakezdéstől számítva akár 14 éven keresztül is változatlan maradhat.

Az önök, az Orbán-kurzus költségvetése semmilyen érdemi választ nem ad, nem kezeli azt a szégyent sem, hogy ma egy kezdő pedagógus bérét 16 300 forinttal kellene ahhoz kiegészíteni, hogy elérje a garantált bérminimumot. A magyar pedagógusok az országos átlagbér 66-75 százalékát keresik jobb esetben, ami még régiós összevetésben is rendkívül alacsony. Amíg az EU országaiban a bérek fokozatosan emelkednek a magasabb fokú oktatási szinteken, addig nálunk ez egyáltalán nem így van.

Az ágazat állami támogatásának gyengesége mellett az oktatási struktúra is sajnos a vármegyék időszakát idézi. Így a jelenlegi elavult, mondhatni, retrográd rendszer egyszerűen alkalmatlan korszerű ismeretek átadására. Mint ahogy elborzasztó az is különben, hogy önök az iskolát lassan, látva Pintér miniszter úr megnyilatkozásait, egyfajta rendőrszolgálatnak gondolják, annak minden szabályával és sarkosságával együtt, mint ahogy zsákutca a teljes központosítás is, az oktatási központosítás, az iskolai és az oktatói autonómia csorbítása pedig egyenesen főbenjáró bűn.

Rengeteg mindenről beszélhetnénk még. Ez az önök költségvetése pontosan olyan, amilyenek önök maguk: szörnyű. A kérdés az, hogy önök, az Orbán-rendszer képviselői, vazallusai képesek-e felismerni mindezt, vagy továbbra is egy émelygő, cukormázzal leöntött, álnemzeti, rámás csizmás, bokacsattogtató, pántlikás, hazug világot építgetnek, amíg tudnak, ispánokkal, vármegyékkel, királlyal és sajnos egyre több zsellérral. Az a félelmem, hogy a válaszuk erre és a kormány válasza erre a kategorikus nem. Maguk semmit nem értenek, és semmit nem fognak fel a XXI. századi világból. Ez a maguk világa, Magyarország ebből előbb-utóbb nem fog kérni. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló ugyancsak a DK képviselőcsoportjából Komáromi Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, oné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK): Köszönöm a szót, alelnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A lakosság egészségi állapota hatékonysági, termelékenységi és növekedési tartalékot jelent a gazdaság számára, aminek javításához a megelőzés, az egészségtudatosság erősítése és az intézményrendszer hatékonyra tétele járulhat hozzá. Az egészség a nemzeti vagyon része, az ország legfontosabb erőforrásának, a humán tőkének az alapja. A tartósan fennálló betegségek csökkentik a munkában eltöltött időt, a munkaerő termelékenységét, az idő előtti halálozás pedig jelentős kárt okoz a nemzetgazdaságnak.

Éppen ezért a meglévő egészség megőrzése nemcsak humanitárius, hanem gazdasági szempontokból is előnyös a társadalomnak. Az egészséges életmód

mellett a betegség korai felismerését támogathatják a rendszeres állapotfelmérések, szűrővizsgálatok, valamint a háziorvosi rendszer hibátlan működése. A magyar lakosság egészségi állapota elmarad a hasonló fejlettségű országokétól a régióban, ami a társadalom fokozatos elöregedése miatt egyre nagyobb terhet ró a számos kihívással küzdő egészségügyi ellátórendszerre.

Hazánkban az utóbbi években tovább romlott a magyar emberek egészségi állapota és életkilátásai. Az idő előtti halálozások rátája 506 fő 100 ezer lakosra, ez duplája az uniós átlagnak. A rosszindulatú daganatok halálozási aránya is nálunk a legmagasabb az Európai Unión belül. Eme tényezők miatt is kiemelt fontosságú lenne a hazai egészségügyi rendszer valódi megújítása, mely a mindenkori kormány elvitatathatatlan feladata lenne.

(18.50)

A mindenkori kormány egyrészt a kormányzati szerkezet és a felelős pozícióba helyezett szakemberek által mutatja meg, mennyire vállal felelősséget a lakosság egészségügyi állapotáért, másrészt az általa betervezett költségvetés útján üzen a lakosoknak, mit tart fontosnak és mit nem. Az előttünk fekvő törvénytervezet szövegéből, szellemiségéből és a benne szereplő számokból is kiderül, hogy a kormány azt üzeni a magyar emberek számára, hogy sem az oktatás, sem a szakemberek képzése, sem a megtartásuk, sem pedig a magyar emberek egészségügyi ellátása nem érdekli őket. A kormány által tudatosan 5,2 százalékra saccolt infláció mellett az egészségügyi ágazat költségvetésének mindössze 4 százalékos növelése azt üzeni minden, az ágazatban dolgozó szakembernek, mind a betegeknek, hogy jövőre is folytatódni fog a közfinanszírozott egészségügy eróziója. Az, hogy az egészségügyi ágazat nominális részesedése a költségvetésből még soha nem volt ilyen alacsony, szintén ugyanezt üzeni számunkra.

Úgy gondolom, hogy a kormánypártok továbbra is visszaélnék az ágazatban dolgozó szakemberek hivatás tudatával, eltökéltségével és türelmével. És mi ennek nagyon meg fogjuk inni a levét, nemcsak itt, Budapesten és a megyei városokban, ahol a hagyományosan működő kórházi, rendelőintézeti struktúra még elérhető a betegek számára, hanem vidéken, ahol a legközelebbi kórháztól 40-50 kilométerre fekvő községek nagy részében már háziorvos sincs, ugyanis nem tartom megfelelő háziorvosi ellátásnak, ha egy településen hetente kétszer három órában megjelenik egy háziorvos. A fogorvosi ellátásról nem is akarok beszélni.

Nem véletlen, hogy tavasszal, a kampány során többször is elmondtuk, az egészségügy működésében meghatározó lesz az, hogy a megválasztott kormány első halaszthatatlan lépése az lesz-e, hogy az egészségügyi szakdolgozók és nem egészségügyi szakemberek jelentős mértékű béremelésben részesüljenek.

Ennek itt most nyomát sem látjuk. Nem véletlen, hogy Pintér miniszter úr pesszimistán nyilatkozott erről az utóbbi három-négy hétben.

Nézzük akkor a számokat! Jelenleg a közfinanszírozott egészségügyi intézményekben körülbelül 70-75 ezer szakdolgozót foglalkoztatnak. Óriási problémát jelent az, hogy évek óta körülbelül 25-30 ezer szakdolgozó, és hozzáteszem, körülbelül 8-9 ezer szakorvos hiányzik a jelenlegi intézményrendszer zavartalan és magas színvonalú működtetéséhez. A szakdolgozók korfája arról árulkodik, hogy egy-két éven belül akár 8-10 ezer jól képzett, tapasztalt szakdolgozó mehet nyugdíjba úgy, hogy nyugdíjasként történő továbbfoglalkoztatásuk számos nehézség árán oldható csak meg.

Növeli a bajt az is, hogy nincs utánpótlás. Évente csak 6 ezer szakdolgozó végez a szakközépiskolákban. Ahhoz, hogy az egészségügyi szakmák visszaszerezzék a presztízsüket, biztosan szükség van arra, hogy az előbb emlegetett nagymértékű, egyszerű alapbéremelés belátható időn belül megvalósuljon, mert ennek hiányában - ez tapasztalat - egyre kevesebben jelentkeznek egészségügyi szakközépiskolába. Ráadásul a frissen végzett, nyelvet beszélő szakdolgozókat tárt karokkal várják Ausztriában, Németországban és számos európai országban, ahol sokkal jobb munkakörülmények között, normális munkabeosztásban dolgozhatnak a mai kezdő munkabér sokszorosáért. A diplomás, főiskolát végzett szakembereknél ezek a tényezők és tendenciák még súlyosabban jelentkezhetnek.

Nagyon fontos lenne, hogy a NEAK ki tudja dolgozni egy reménybeli szerkezeti átalakítás lépéseit, amit az egyre fokozódó humán erőforrás-krízis előbbutóbb ki fog kényszeríteni. Ehhez jó szakemberek kellene, akiket viszont meg kell fizetni. A NEAK költségvetési keretei, a személyi juttatások 7 százalékos, a dologi kiadások 4 százalékos emelése erre biztosan nem ad esélyt.

A tervezetből feketén-fehéren kiderül, hogy a gyógyító-megelőző ellátás egyik szereplője sem kap akkora emelést a 2022-es keretekhez képest, ami kompenzálná a jövőre ránk váró inflációt és elősegítené az egészségügyi ellátórendszer biztonságos működését, netán fejlesztését; a fogászati ellátás 6,3 százaléka és a háziorvosi kassza 5,4 százalékos emelése sem, holott ez a két tétel a legnagyobb emelés. Az alapellátás fontosságát persze 30 éve minden szakértő és minden politikus alig győzi hangoztatni. A kassza alulfinanszírozottságát jól jelzi viszont az, hogy a tavalyi orvosi- és asszisztensbér-támogatás 75 százalékkal emelte meg a kasszát.

Viszont ezzel a tényleg ugrásszerű emeléssel párhuzamosan minden fórumon melegen ajánlották a háziorvosok számára praxisközösségek alakítását annak ígéretével, hogy a praxisközösségek által felvállalt és valóban nagyon fontos preventív és gondozási tevékenységek finanszírozása 2023-ban és azután meg fog oldódni. Ráadásul a háziorvosok bértámogatását

is ehhez kötötte a finanszírozó. Kérdezem én, hogy hol található ennek a költségvetési fedezete.

A kormány számtalan alkalommal hivatkozott arra, hogy az elmúlt években milliárdokat költött az üresen álló háziiorvosi, fogorvosi praxisok betöltésére, ez azonban még csak lassítani sem bírta a 10-12 éve felgyorsult folyamatot. A legtragikusabbnak azt tartom, hogy a szakellátás, a mentőszolgálat és az otthoni szakellátás jövőre gyakorlatilag az idei keretekkel megegyező pénzből kénytelen gazdálkodni. A gyógyító-megelőző céltartalék, ami még ezt segíthetné, tovább is csökkent 7,3 milliárd forintra, ami a kassza 0,3 százalékát jelenti. Mire lesz ez elég?

Kérdezem: jövőre csodálkozni fogunk, hogy továbbra is vidékről felrendelt mentődolgozók látják el a budapesti betegszállítási feladatokat a térképet bön-gészve? Csodálkozni fogunk, hogy egy csípőízületi törést elszenvedő idősebb beteg a kórházból hazatérve 6-8 héten belül sem jut hozzá a megfelelő gyógytornához, ami egyébként élete végéig befolyásolni fogja a mozgásképességét? Csodálkozunk majd, hogy a várólisták és a járóbeteg-ellátásban a várakozási idők vállalhatatlanul hosszúra nőnek? Azt hiszem, hogy nem fogunk ezen csodálkozni.

Összefoglalva: a költségvetési törvény tervezete egyértelműen megmutatja, hogy az Orbán-kormány továbbra sem tekinti prioritásnak sem az oktatást, sem az egészségügyet. Az egészségbiztosítási kassza 4 százalékos emelésével, a kormányzati felelősségre fittyet hányva, sem megmenteni, sem fejleszteni nem akarja a száz sebből vérző egészségügyi ellátást. Minimális politikai bátorság híján ebben az ágazatban is kiderül, a kormány a rövid távú túlélésre játszik, vissza akarja venni a választások előtt szétszogatott pénzeket, és ennek következményeit a legrosszabb körülmények között élő, legszegényebb emberek fogják legjobban megérezni. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel az írásban előre bejelentkezett képviselői felszólalásokat befejeztük. Mielőtt a helyszínen nyomógombbal bejelentkezettek felszólalására lehetőséget biztosítanék, kötelességem megkérdezni képviselőtársaimat, hogy kétperces felszólalásra valaki jelentkezik-e. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok.

Akkor most Orosz Anna képviselő asszony következik a Momentum képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő asszony, ön é a szó.

OROSZ ANNA (Momentum): Köszönöm a szót. Tisztelt Házelnök Úr!

ELNÖK: *(Mikrofon nélkül:)* Bocsánat, képviselő asszony, de nem vagyok házelnök.

OROSZ ANNA (Momentum): Bocsánat, elnézést! Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: *(Mikrofon nélkül:)* Ne haragudjon, csak azért, mert nem bátorkodom... *(Derűtség. - Közbeszólás: Míg baj nem lesz belőle.)*

OROSZ ANNA (Momentum): Ami késik, nem múlik. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház, és leginkább tisztelt magyar állampolgárok, akik követik a költségvetés általános vitáját innen a parlamentből. A mai nap folyamán én vagyok az egyik utolsó főszo-laló, ha jól számoltam, a 47. főszo-laló a költségvetés általános vitájában, s ahogy sok magyar állampolgár, én is végighallgattam a legtöbb hozzászólást részben személyesen, részben online, és lesújtónak tartom, hogy az év egyik legmeghatározóbb vitája pontosan nulla hatással lesz a kormány intézkedéseire, amit mi sem tükröz jobban annál, mint hogy jelenleg gyakorlatilag üres a Ház.

(19.00)

Lesújtóak az érveik is, amelyekkel megpróbálják védeni a védhetlent, például hogy növelték az oktatásra fordított kiadásokat, miközben hogyha a kiadási számok mellé teszik a valódi infláció mértékét, akkor rögtön kiderül, hogy 2023-ban gyakorlatilag kevesebb állami forrás fog jutni az iskolákra, mint amennyi idén jutott, pedig a pedagógusok már most is kevesebbet keresnek, mint a pénztárosok vagy a kukások. Vagy hogy az önök egyik kedvenc érvelését idézem, még mindig sokkal jobban teljesítenek, mint a 2010 előtti kormányok, ami egyrészt, ugye, hazugság, mert hogyha megnézzük a 2010 előtti közoktatási mutatókat, akkor azt látjuk, hogy gyakorlatilag minden létező dimenzióban rosszabbul teljesítenek, mint 2010 előtt, másrészt ennyi erővel arra is büszkék lehetnének, hogy jobban teljesítenek, mint Magyarország teljesített, mondjuk, a török hódoltság idején, 350 évvel ezelőtt - és egyébként ez valóban így van, gratulálok a teljesítményükhöz!

Kedves Képviselőtársaim! Ha önök a saját költségvetésük tükrében végre őszintén beszélnének a magyar emberekkel arról, hogy mi vár ránk 2023 folyamán, óriási bajban lennének, túl sokan értenék meg ugyanis azt, hogy kutya világ vár ránk; persze nem a naponta tízmilliókat bezebelező fideszes nagyurakra vagy a dagadó pénztárcájú főispánokra, hanem a jobbágyokra, leánykori nevükön: keményen dolgozó kisemberekre. *(Derűtség a DK soraiban.)*

Sokak élménye volt év elején, hogy végre kaptak egy nagyobb összeget a kormánytól, amelyből félre lehetett tenni olyan kiadásokra, amelyekre korábban nem tellett, egy hűtőszekrény cseréjére, egy egyhetes balatoni nyaralásra, egy sürgősségi egészségügyi ellátásra a magánklinikákon, merthogy az állami ellátásban éveket kellene az ilyesmire várni. Nos, ennek a pénznek egy részét mára elvitte a folyamatosan és tudatosan elgyengített forint, másik részét az infláció - az inflációt pedig hiába fogják a háborúra, a magyar emberek pontosan tudják, hogy az már a háborút

megelőző hónapokban is rekordmértéket öltött -, a tartalékok fennmaradó részéért pedig már meg is érkezett az Orbán-kormány behajtásra. Persze nem úgy, hogy egyszer az életben vállalnák tetteik következményeit, hanem a vállalatok szoknyája mögé bújva kitálták ezt a büntetőadót, holott gazdasági szakértők, elemzőik pontosan megmondták önöknek, hogy amint ezt a különadót kivetik, a vállalatok fogják majd magukat, és azt áthárítják a lakosságra, azaz a magyar emberek fogják megfizetni ennek a különadónak az árát is. Ezért nevezzük a Fidesz 2023-as költségvetését az elszegényedés költségvetésének, az üres pénztárcák költségvetésének.

Az „elszegényedés” mellett nekem a „felelőtlenység” a következő kifejezés, amely eszembe jut a Fidesz 2023-as költségvetési tervezetéről. Van ugyanis egy nagyon lényeges kérdés, amely az áruk és szolgáltatások áraitól kezdve a lakásaink minőségén át a klímahelyzetig bezárólag rengeteg dolgot meghatároz, és amelyre szintén nem ad választ számunkra ez a költségvetés. És ez a kérdés úgy hangzik, hogy mégis hogyan kívánja az Orbán-kormány kezelni, enyhíteni a világban megfigyelhető és Magyarországra már régóta begyűrűző energiaválságot, hogyan kíván erre a kormány tartós választ adni, és hogyan kívánja a Fidesz csökkenteni Magyarország függőségét és kitettségét a háborús bűnös Putyinnak.

Hazánkban a végső energiafogyasztás jelentős részét a háztartások teszik ki. 2020-ban a háztartások részesedése 34 százalék volt, csaknem 6 százalékponttal magasabb, mint ami az Európai Unió átlaga. Az önök elmúlt 12 éves politikájának az eredménye, hogy ma minden ötödik magyar otthon lényegében lakhatatlan, élhetetlen, a XXI. századi európai Magyarországhoz egyszerűen méltatlan. A magyar lakások 20 százalékának ugyanis beázik a teteje, vizesedik a fala, a nyílászárói szétrohadtak. Ezzel az adattal az uniós tagállamok közül a 25.-ek vagyunk, miközben az általunk oly gyakran lesajnált Románia a tizedik. A Fidesznek az elmúlt évtizedben páratlan lehetősége nyílt volna arra, hogy az Európai Unió támogatásával választ adjon ezekre az energiaválság által támasztott történelmi kérdésekre. Ezzel önök nem éltek. Most pedig az uniós helyreállítási alap részben ugyanezt a célt szolgálná, hogy a magyar emberek korszerűsíthessék otthonaikat, de a költségvetés tervezetéből az derül ki, hogy önök jövőre sem kívánnak ezzel a lehetőséggel élni.

Egy újbudai választó mesélte nekem, hogy pár évvel ezelőtt kidobta a konvektorait, kikötötte a gázt a lakásában, hőszivattyút, szigetelt ablakokat, energia-visszanyerő szellőztetést szerelt be a lakásába; úgy, hogy telente 23 fok van a lakásában, a fűtőszámlája havi átlagban kevesebb mint kétezer forintot tesz ki. Sajnos a magyar emberek 99 százalékának nem telne egy ilyen jellegű teljes körű energetikai korszerűsítésre, de ha a kormánynak meglenne a politikai szándéka arra, megtehetné ezt még sok százezer magyar család az EU-s pénzekből, és akkor nem kellene folyamatosan

attól rettegnünk, hogy mikor zárja el a háborús bűnös, véreskező diktátor a gázcsapokat. A Momentumban pontosan ezért sürgetjük legalább évi százezer lakás energetikai korszerűsítését, ami nagyjából 300 milliárd forintból megoldható lenne. Ez volna az igazi rezsisökkentés. A 300 milliárd forint egyébként pedig bőségesen kitelik a felesleges költségekből, elég lenne csak kevesebb pénzt eltapsolniuk állami látványberuházásokra, a propaganda működésére vagy éppen Paks II-re.

Újbuda egyéni képviselőjeként azt is pontosan látom, hogy az elszálló energiaárak milyen súlyos terhet rónak az önkormányzatokra most, hogy nekik is az energia világgpiaci árát kell megfizetniük. Újbudán az áram és a gáz árának a növekedése több száz millió forinttal is sújthatja a jövő évi költségvetést, ráadásul önök a szolidaritási adó mértékét is 70 százalékkal emelik idénhez képest jövőre, 127 milliárd forintról 217 milliárd forintra. A Covid-válságból már pontosan ismerjük a Fidesz módszereit arra, hogy hogyan lehetetlenítse el az ellenzéki vezetésű településeket, és ezzel hogyan büntesse az ellenzéki vezetésű települések lakóit, és hogy közben suttymóban, a háttérben hogyan pótolja ki az elveszett bevételeket a fideszes vezetésű, csókos önkormányzatok számára. A probléma csak az, hogy ezáltal ténylegesen a lakókat büntetik. Az újbudai önkormányzat és az ország számos települése így is sok száz millió forintokat költ arra, hogy az állam által szégyentelenül alacsonyan tartott bölcsődei, óvodai, szociális, egészségügyi dolgozók bérét kiegészítse azért, hogy a kisgyerekek megbecsült emberek kezei között cseperedhessenek fel, és hogy a szociálisan vagy egészségügyileg rászorult emberek hozzáférhessenek a méltó ellátáshoz. De veszítenek az újbudaiak az önök költségvetésével azért is, mert nincsen benne szó például az iskolaépületek felújításáról, bővítéséről, amire óriási szükségük lenne a kerületeknek. Több tíz éves, sokszor százéves iskolaépületekben, rohadó falak között tanítanak a pedagógusok és tanulnak a gyerekek, ami méltatlan egy XXI. századi európai Magyarországhoz. Másrészt pedig önök egyre-másra húznak fel kiemelt kormányzati beruházások keretében lakóparkmonstrumokat, amellyel sok ezren költöznek be a kerületbe, viszont a szükséges infrastrukturális fejlesztésekhez nem biztosítják a kellő forrásokat, azaz nem épülnek új bölcsődék, óvodák, iskolák állami támogatásból, miközben állami támogatásból épülnek meg ezek a lakóparkmonstrumok.

Nincsen szó továbbá a költségvetésben arról az autóforgalomról, ami minden egyes nap a kerületre zúdul, nincsen szó a 4-es metró meghosszabbításáról, vagy nincsen szó a szeretett projektünkről, a hón áhított Duna-parti sétány megvalósításáról a Kopaszgát és Budafok között, ami igazán nem kerülne sokba, viszont nagyon sokat jelentene az újbudaiak számára.

Egy szó, mint száz, ez a költségvetés nem a magyarok és nem az újbudaiak többségének a költségvetése. Ez a költségvetés a Fidesz-közeli vállalkozóknak kedvez, de a többség számára az elszegényedés, az

üres pénztárcák évét jelenti majd jövőre. Nincs kétségem afelől, hogy ennek ellenére és a jogos kritikák és konstruktív javaslatok ellenére ezt a Fidesz érdemi módosítók nélkül meg fogja szavazni. A probléma csupán az, hogy a következményeket és a költségeket a magyar emberek fogják viselni, a magyar emberek fogják jövőre megfizetni. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a DK soraiban.)*

(19.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. *(A telefonját a kezében tartva a széksorok között álló Sebők Éva felé:)* Megkérem Sebők Éva képviselő asszonyt, hogy legyen a helyén, mert ha nem ott tartózkodik, nem tudok szót adni. És ön következik. Következő felszólaló a Momentum képviselőcsoportjából Sebők Éva képviselő asszony. Parancsoljon!

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! A mai nap során nagyon sokan beszéltek az egészségügyről, nagyon sok megközelítésben. Az egészségügy problémája mindannyiunk számára ismert, nagyon sokrétű, orvos- és szakápolóihiány, finanszírozási problémák, várólisták, eszközhiány, brutális adminisztráció, kórházi adósságok, és még sorolhatnám. Mindezekről fontos beszélünk, rendszerszintű átalakításokra van szükség, amely egészen biztosan nem lesz egyszerű. Ma azonban egy ennél gyorsabban orvosolható problémát szeretnék a tisztelt Ház, a kedves képviselőtársak elé hozni.

Orosháziként az egyik leggyakoribb probléma, amellyel hozzám fordulnak a térség lakói, az az orosházi kórház és SZTK, hivatalos nevén Dr. László Elek Kórház és Rendelőintézet helyzete. Az a baj, hogy természetesen újra és újra felmerülnek ugyanazok a problémák, amelyeket már említettem, amelyek országosan jelen vannak: hosszú várakozási idő, orvoshiány. Ezen túl az egyik leggyakrabban említett ilyen probléma, különösen ilyenkor nyáron, az orosházi kórház és SZTK klimatizációja, pontosabban annak hiánya. Kérem, mindenki próbálja meg beleképzelni magát annak a betegnek a helyzetébe, aki egy nagyműtétből próbál lábadozni egy olyan kórházi szobában, amelyet akár szaunaként is lehetne üzemeltetni! Gondoljanak bele abba, hogy mi most ebben a teremben egy klimatizált teremben vagyunk: kinek van nagyobb szüksége a megfelelő hőmérsékletre? Nekünk vagy annak, aki egy nagyműtét után lábadozik? De, kérem, képzeljük bele magunkat annak az anyának a helyzetébe is, akinél egy melegfront idején megindul a szülés, és akár 35-40 fokban kellene akár egy húszórás vajúrást végigcsinálnia, majd utána hasonló körülmények között végigcsinálnia a gyermekágyat! Meggyőződésem, hogy ennél jobbat érdemelnek a magyarok, ennél jobbat érdemelnek az orosházaiak.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Mi, a Momentum frakciójának képviselői módosítót nyújtottunk be a költségvetéshez. Javasoljuk, hogy biztosítsunk keretet az orosházi kórház és rendelőintézet teljes

klimatizációjához. Kérem, hogy támogassák módosító javaslatunkat.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Az elmúlt 15-20 évben milliárdos léptékben érkeztek fejlesztési támogatások Orosháza-Gyopárosfürdőre. Ez így volt a jelenlegi kormánypártok kormányzása és az MSZP idején is. Volt és van és lesz itt minden, építettek konferencia-központot, hogy aztán félig lebontsák, építettek 3D-mozit, hogy aztán félbehagyják, hamarosan talán lesz hajó alakú játszóház meg mesepark, van tanösvény meg beléptetőkapu, napelempart meg ajándékbolt, meditációs park és rendezvénytér. Hogy ezek közül mi volt helyes és mi volt hülyeség, arról ezen a ponton nincs mit vitázni, ami volt, megtörtént. Azt azért, ha személyes véleményemet megengedik, egy-két projekttel kapcsolatban egy jövőbeni ügyészségnek biztos, hogy lesz dolga jó néhány emberrel.

Viszont most nem is ez a lényeg, hanem az, hogy nagyon fennáll a veszélye annak, hogy mindezek a magyar és EU-s adófizetői pénzből épült beruházások mind végképp és teljes mértékben kidobott pénzzé fognak válni. Miért van ez? Azért, mert ameddig jó pénzért körbeépítettük Gyopárosfürdőt okos és kevésbé okos beruházásokkal, addig a politikai elit hagyta lerohadni pont azt a két dolgot, amely köré és amelyre épül a minden más csillárdokért. Mind a fürdő, mind a gyopárosi tavak katasztrofális állapotban vannak. A gyopárosi élményfürdő teteje például beszakadt 2020-ban, az élményfürdő jelentős területe a mai napig nem használható. A városvezetés és a megyei közgyűlés azóta matekol, hogy hogyan és miből lehetne megoldani. A vendégek száma közben jelentősen csökkent, amely további nehézségeket okoz a koronavírus által a szektorban okozott károk után a térségnek. Ha bármi, bármi értelmet akarunk adni mindazoknak a beruházásoknak, amelyek az utóbbi húsz évben adófizetői pénzből létrehozásra kerültek Gyopárosfürdőn, akkor most bele kell tenni a pénzt abba, hogy az alapokat rendbe hozzuk. Mérjük fel a fürdőt, találjanak meg minden gányolást, minden elmulasztott karbantartást, és rakjuk bele a pénzt, hogy a fürdő stabil és teljes üzemképességgel rendelkezzen hosszú távon és megbízhatóan.

A fürdő mellett pedig a tavakat is rendbe kell tenni. Miközben a fenntartó horgászközösségek mindent megpróbálnak megtenni a gyopárosi tavak megmentése érdekében, azok területe folyamatosan nő, a vízmélység folyamatosan csökken, a tavak bolond mértékben iszaposodnak, a nádas kontroll alatt tartása pedig komoly kihívás. Kritikus lenne végre egy rendes kotrás, a mederfalak megerősítése, a nádas rendbetétele és több rendes móló kiépítése annak érdekében, hogy a gyopárosi tavak legyenek és maradjanak, ne pedig pocsolják.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Orosháza-Gyopárosfürdő alaphelyének a rendbetételéért a Momentum-frakció költségvetési módosítót nyújtott be. Arra kérem önöket, hogy támogassák a módosítót, támogassák, hogy beletegyünk most ezt a pénzt annak érdekében, hogy ne veszítsük el azt a pénzt, amit már

eddig beletettünk. Ez kritikus a térség turisztika-ven-déglátás területén lévő munkahelyeinek megőrzésében, további minőségi munkahelyek létrehozásában. Mi a Momentumnál valljuk, hogy erre kell most a magyarok pénzét költeni, kórházra, iskolákra és munkahelyekre. Köszönöm szépen. *(Orosz Anna tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő felszólaló a DK képviselőcsoportjából Gréczy Zsolt képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A költségvetés kapcsán ritkán esik szó a kultúráról, és ha most, de legalább beszéljünk róla. Az ambiciózus növekedési remények, amelyek megjelennek a költségvetésben, a kulturális élet megérdemelt volna ez alapján egy önálló kulturális tárcát, nagyjából 3-3,5 százalékos gazdasági növekedés fölött érdemes, hiszen önállóan láthatóvá válna, de ahogy az egészségügy, a munka világa, a környezetvédelem és az oktatás, úgy ezen a téren a kultúra is elvérzett. Nyilván az is egy furcsa helyzet, hogy a kultúra területei több tárca között oszlanak el. A magyar film például a Rogán Antal vezette minisztériumhoz tartozik, oda, ahova a titkosszolgálatok és a propaganda.

Ami a magyar filmet illeti, azt már megállapíthatjuk, hogy aggasztó, hogy fontos, jelentős alkotók hiába pályáznak. Olyanok is, akik százezreket tudtak bevinni a moziba, népszerű filmeket alkottak, és olyanok is, akik számos nemzetközi sikerrel erősítették a magyar film hírnevét. Szükség lenne arra, hogy ezek az emberek is végre támogatáshoz jussanak.

A kormány négy év alatt több mint 50 milliárd forint közpénzt juttatott a Demeter Szilárdhoz köthető Magyar Kultúraért Alapítványnak. Ez a fajta intézményi és ideológiai koncentráció a Demokratikus Koalíció szerint elfogadhatatlan. Múzeumok, alkotóházak, kastélyok tartoznak ide, de az onnan irányított kultúrharc nem tesz jót a magyar kultúra egészének. Nagyon fontos lenne, hogy ne csak a Fidesz ideológiája és értékrendje jelenjen meg a magyar alkotásokban, és ezek is a megfelelő módon legyenek terjesztve a média mindenféle felületein. Ráadásul Demeter Szilárd közölte, hogy ő csak Orbán Viktorhoz tartozik elszámolással, ami azért nyilván egy furcsa helyzet, hogy a fideszes képviselőknek semmilyen ráhatása nincs az ő tevékenységére.

Megoldatlannak látjuk az akadémiai kutatóintézetek sorsát is, a Várból kiköltöztetés megtörtént, az épületek egy része pedig magára hagyatva áll jelenleg, miközben más látványberuházásokra pedig nagyon sok pénzt költ a kormány. Nagyon sajnálatos a DK szerint, hogy figyelmen kívül hagyták azokat a panaszokat és aggodalmakat, hogy az Országos Széchényi Könyvtárban nagyon sok könyv, ritkaságok is veszélyben vannak, illetve a porban várnak a pusztulásra. A nemzeti könyvtár rég kinőtte a Várban neki jutó területet, megoldatlan a raktározás. Egy új, a XXI. század követelményeinek megfelelő új intézményre, egy új könyvtárra

lenne szükség, erről pedig nincsen szó a költségvetésben. Látható, hogy a kormány ide-oda rakosgatja a Balassi Intézetet, most a külügytől visszakerült az innovációs tárcához, végre talán azzal a céllal, hogy erősítse a magyar kulturális diplomáciát.

(19.20)

Korábban a Gyurcsány-kormány ezt eszerint működtette, és nagyon jó lett volna látni a költségvetésben, hogy lesznek magyar kulturális hetek a világ fontosabb fővárosaiban is, de ez egyelőre nem valósult meg.

A városligeti projekt, illetve az ott tervezett további beruházások ügyében azt javasoljuk, hogy a fővárossal mindenképpen egyeztessen a kormány. Ott van egy Biodóm nevű épület is, amelyik jelenleg pusztul. Ez egy alaposan túlméretezett beruházás, és naponta több millió vagy talán több tíz millió forint veszteséget termel az, hogy ott áll ez az épület és nem törődik vele senki. Végig kellene gondolni, hogy mit lehet vele csinálni.

Részben tartozik a kulturális költségvetéshez az állami média ügye. Döbbenetes, de nem meglepő, hogy ismét több mint százmilliárd forint lesz az állami média költségvetése, ahol gyakorlatilag csak kormánypárti hírek jelennek meg. Ha ellenzéki politikusok megjelennek mégis, akkor csak a lejáratás a cél.

A kereskedelmi rádiókra ugyanez a szabály vonatkozik, ott sem jelennek meg az ellenzéki hírek. Ez manipuláció, félrevezetés és a sajtószabadság elárulása a Demokratikus Koalíció álláspontja szerint. Időnként előkerülnek zokogó, meghasonlott műsorvezetők, akik elmondják, hogy ők milyen fenyegető körülmények között olvasták be a Fidesz által generált híreket, de aztán ez is elcsendesül, majd utána folytatódik ugyanez, mintha mi sem történt volna.

Összegezve, a 2023-as költségvetés szanaszét aprózott; a kultúrára vonatkozó számaiból és tendenciáiból inkább az ideológiai háború, a kultúrharc további folytatása olvasható ki, valamint az is, hogy több tárca is megszerzett magának részterületeket, ahelyett, hogy egységes, önálló kulturális tárca felügyelné a magyar kulturális életet. Látva a költségvetés ingoványos talajra meghatározott számait, az sem biztos, hogy ezek a számok egy fél év múlva már aktuálisak lesznek.

A DK aggódik, hogy az általános infláció, a rezsimelemelkedés, az emberek elszegényedése kihat majd a kulturális fogyasztási szokásokra is. Ha nincs pénz ruházkodni, enni, még kevesebbet tudnak majd az emberek költeni mozira, színházra, könyvre, koncertre, mert ezek ára is folyamatosan emelkedik.

Az Orbán-kormány által létrehozott megelőzési válság ma még ismeretlen mértékű veszélyeket rejteget a kultúrát szerető magyarok számára, ezen is mindenképpen érdemes lenne változtatni. A Demokratikus Koalíció számára pedig nagyon fontos a

nemzeti kultúra. Köszönöm a figyelmet. (*Taps a DK padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Párbeszéd képviselőcsoportjából Jámbor András Imre képviselő úr jelentkezett felszólalásra. Parancsoljon, öné a szó.

JÁMBOR ANDRÁS IMRE (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Ennek a költségvetésnek a története legalább 30 évre nyúlik vissza, ugyanis ez a költségvetés az elmúlt 30 év és ebből is az elmúlt 10 év elhibázott magyar gazdaságpolitikájának a folytatása. Ez a költségvetés büzlik attól a gazdaságpolitikától, amelynek az eredménye, hogy a rendszerváltás vesztesei egyre lejjebb kerülnek, a nyertesei pedig egyre jobb módban élnek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engem anyukám egyedül nevelt fel, szociális munkásként a gyerekvédelemben dolgozva. Én tudom, milyen hó végén zsíroskenyeret enni, ha nem jut másra. Az én családom a rendszerváltás veszteséinek családja volt, és azt, hogy most itt vagyok, nem a magyar normális, nem az önök politikai elitjének köszönhetem, hanem a munka mellett leginkább a szerencsének.

Miközben önök nemzetállamot kiáltanak, szuverenitásért harcolnak névleg és a külföldi tőkét ostromozzák, aközben ebből a költségvetésből is pontosan látszik, hogy a nemzetállamot csak politikai érdekeik, a saját elitjük érdekei szerint, és nem a nemzet egészéért használják; hogy a szuverenitás önöknek nem a nép, hanem a saját hatalmuk szuverenitását jelenti, és a nagytőkével is csak akkor harcolnak, ha az hatalmi érdekük, nem akkor, amikor a nép érdeke.

Önök nem a népet akarják előrejuttatni, hanem új főispánokat, oligarchákat akarnak kitermelni. Önök semmiben se tanultak a 2010 előtti magyar gazdaság hibáiból, és semmilyen koncepciójuk sincsen arra, hogy hogyan húzzák ki a válságok sorából az országot. Önök az elmúlt 10 év globális gazdasági növekedésének szerencselovagjai, és ismerjük el, a hatalommágia legügyesebb használói.

Ha megnézzük a jövő évi költségvetést, azt láthatjuk, hogy folytatják a sort: fizessenek a dolgozók! Mi viszont azt mondjuk ehelyett: fizessenek a gazdagok! Nekünk elfogadhatatlan, hogy önök az áfából, az szja-ból, a jövedéki adóból akarják betömni a költségvetés lyukait, amit igen, a háború mellett, de mégis a hatalmuk érdekében folytatott korrump kormányzásuk és a hatalmuk megszerzéséért folytatott, gazdaságpolitikailag teljesen irracionális osztogatásuk okozott.

Önök egy olyan adópolitikát folytatnak, amely kiszolgálja az önök ki nem mondott varázsszava, a „fizessenek a dolgozók” igényeit. Önök a nagy cégek társasági adóját 9 százalékra csökkentették, és hagyják, hogy a legnagyobb cégek még ennél is kevesebb adót fizessenek a trükközéssel. Az Audinak az elmúlt

5 évben körülbelül 60 milliárd adót kellett volna fizetnie, ehelyett 3,9 milliárd társasági adót fizetett. És mi a jussuk? Még egy kis támogatás, 8,5 milliárd, ami a kétszerese az elmúlt öt éves adófizetésüknek, hogy létrehozzanak 500 olyan munkahelyet, amelyet majd a nemsokára bezárandó munkahelyek munkásai fognak megtölteni. Önök 17 millió forintot adnak egy új munkahelyre az Audinak, és 3 évre előre kifizetik a bérköltségeket. Nyilván az Audi még így is hoz az országnak valamennyit. De mennyit visz ki? Mennyit hagynak, hogy kivigyenek? Mennyit hagynak önök a gazdagoknál, miközben elvesznek a néptől?

Önök a világbajnok 27 százalékos áfa és az infláció pörgetésével, a gyenge forinttal próbálják betömni a költségvetés lyukait. Miközben ezzel 2000 milliárdot gombolnak le a dolgozókról ebből és az szjaból pluszban befolyó bevételekből, aközben 650 milliárdot szednek be csupán a különadókból, amelynek nagy része olyan fogyasztási típusú adó, amiről pontosan tudják, hogy tovább fogják háritani a cégek a népre. Akkor önök kinek az oldalán állnak? Ki fogja megfizetni?

Önök elinflálják a fizetéseket, és miközben Orbán Viktor fizetését, a miniszterek fizetését megemelik, abban reménykednek, hogy majd a multik a gyenge forint miatt emelnek a náluk dolgozók fizetésén. Ezzel nőhet majd az átlagbér és az önök ehhez kötött fizetése, de közben a rendőrök, a pedagógusok, az ápolók, a tűzoltók, a szociális dolgozók, a kulturális dolgozók fizetésének a reálértéke csökkenni fog.

Mindeközben pedig növelik az idénymunkát, kiterjesztik a leginkább a szegényebbeket érintő úgynevezett chipsadót, és várhatóan növelik a most katások nagy részének adóterheit. Önök azt a politikát folytatják, amely növeli a különbségeket ebben az országban - hogy önök is megértsék - a főispán és a nemzet napszamosai között.

Miközben önök közös teherviselésről hazudoznak, aközben nem kapnak adót a kaszinók, és nem kapnak adót Mészáros, Garancsi és Tiborc cégéi, aközben nincs megoldás a lakhatási válságra, nincs megoldás az egyre felfelé száguldó élelmiszerárakra, nincs megoldás a kibontakozó szociális válságra. Önök még mindig egy olyan perverz újraelosztást folytatnak, amelyben a gazdagabbaknak kétszer annyi támogatás jut az államtól, mint a bajbajutottaknak. Ez nem egy közösség, ez nem egy nemzet, hanem a saját hatalmuk táplálásának a költségvetése.

Ez a költségvetés annak a rendszerváltás utáni gazdaságpolitikának a folytatása, amit a német iparkamara májusi jelentése ír le a legjobban. A német cégek szerint alacsonyak az adók, a fizetések, és gyenge a munkajog Magyarországon. Bár a szakképzettség javult, de nem a magyar oktatási rendszer miatt javult meg, hanem az önök által elképesztő ütemben behozott külföldi munkavállalók miatt. Ellenben hátráltatja a versenyképességet a jogállami biztonság hiánya és a korrupció. Ez az önök Magyarország!

5 éve még csak 8 milliót, ma ott tartunk, hogy 17 millió forintot fizetnek egy munkahely teremtésére a multiknak; 3 évre előre kifizetik a dolgozók bérét a nagy cégeknek. Ebből a magyar cégek is tudnának sikeresek lenni. Az pénz pedig, amit odaadnak direkt támogatásban, odaadnak adókedvezményben, odaadnak be nem fizetett adóban a multiknak, hiányzik a magyar középvállalkozásokból, hiányzik az oktatásból, hiányzik az egészségügyből, hiányzik ebből a költségvetésből. Az a pénz, amiből a saját hatalmukat, oligarcháikat fizetik, hiányzik a tanárok, a tűzoltók a szociális munkások, a rendőrök a kultúrában dolgozók fizetéséből.

Önök válságról válságra egyre durvábban építik le az államot; egyre több pénzt folytatnak ki az országból; egyre több pénzt folytatnak ki az államtól a saját zsebükbe, és egyre kevesebbet hagynak a magyar népnél, a magyar gazdaság fejlődésére.

Márpedig a válságok egyre gyorsabban jönnek. A kapitalizmus egyként használja fel az emberi és természeti erőforrásokat, egyre újabb és újabb területeket hódít meg. Látjuk, hogy a szíriai természeti viszonyok átalakulása hogyan járult hozzá a polgárháborúhoz és ezzel a menekültválsághoz. Látjuk, hogyan fog ehhez az elsvatagosodás még inkább hozzájárulni világszerte. Látjuk azt, hogy a nagy járványok a természet erőforrásai kiaknázásának a következményei, és sejtethetően lesz még a Covidhoz hasonló járvány.

Láthatjuk, hogy miként megy a harc a vízért, a termőföldért, az élelmiszerért, a ritka fémekért, hogyan követel újraelosztást az akkumulátorgyártás, az elektromos autók piaca. Ebben a helyzetben, amik önök csinálnak, hogy válságról válságra egy bukducsló modellre építik Magyarországot, hogy törekedni se törekednek egy erős államra, egy erős államigazgatásra, erős hatóságokra, a népbe, a tudásba, az egészségügybe, a környezetünk megvédésébe rakott forrásokra, egy ilyen válságról válságra tartó időszakban zsákutcás politizálás. Egy olyan erős magyar államra kéne törekedni, ami nem a hatalmasokat, nem a főispánokat, nem az oligarchákat, hanem a népet védi meg. Ez a szuverenitás kérdése valójában, a népszuverenitásé.

Ez a költségvetés az orbáni megszorítások költségvetése, a kamumodernizációra épülő neoliberális, államellenes, a szükségleteket semmibe se vevő költségvetés. Még van visszaút. Még megadóztatják a kaszniókat, Mészárosot; még hozhatnak egy tisztességes vagyonadót; még kezelhetik a megélhetési, a lakhatási, az élelmiszerválság problémáit.

(19.30)

Még önök is lecserélhetik a drapériát a „fizessenek a dolgozók”-ról „fizessenek a gazdagok”-ra. Még elkezdhetnek egy új gazdasági modellt építeni, ami tudásra és a tehetségre, esélyteremtésre és a boldogulásra, a munka helyett a megélhetésre, az emberi erőforrás helyett az emberi boldogságra épül. De ennek

az az alapja, hogy ne a dolgozók, hanem a gazdagok fizessenek. Még nyithatnak egy új lapot a magyar gazdaság történetében, amely a tőkét a teljes társadalom hasznára használja, amely a középvállalkozásokat erősíti, amely olyan vállalkozásokat erősít, amelyek nem viszik ki vagy nem herdálják el a tőkét, amely világszínvonalú, de legalább Európában releváns vállalkozásokat, cégeket tud létrehozni, amely irányt mutathat akár 20-30 évre a magyar gazdaságnak. De ilyet nem látunk, az orbáni megszorításokat látjuk. Azt látjuk, hogy önök főispánokat neveznek ki, és a napszamosok adóját emelik ugyanabban a törvényjavaslatban. Ez szerintem mindent elmond.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mi pontosan ezért csak a károkat tudjuk enyhíteni, amit önök okoznak, önök okoznak például Budapestnek, Ferencvárosnak és Józsefvárosnak. Azokat az elvonásokat és ígéreteket tudjuk csupán rendezni, amikkel önök tartoznak Budapestnek, Józsefvárosnak és Ferencvárosnak. Kérem, ahogy mindenhol a világon van, támogassák a budapesti közösségi közlekedést annyival, amennyit a főváros is belerak, hiszen a közösségi közlekedést nem csupán a budapestiek, hanem minden magyar állampolgár használja. A számítások szerint a budapesti és a nem budapesti használók aránya egyébként is nagyjából hasonló. Kérjük, hogy a helyi közutak fenntartását végző települési önkormányzatok részesülhessenek a gépjárművek tulajdonosai által fizetett közterhekből, biztosítva ezzel a gépjármű-tulajdonosok számára nyújtandó jó minőségű közszolgáltatások forrását. Kérjük, hogy a helyi önkormányzatok szolidaritási hozzájárulása a 2019. évi szinten maradjon, amelynek érdekében a módosító javaslatot beadom. Kérjük, adják oda a Lánchídra megítélt 6 milliárd forintot!

Nincs joguk Budapest kisémmizéséhez, és nem is érdekük, hiszen Budapest nélkül nincs Magyarország, ahogy Magyarország nélkül sincs Budapest. Támogassák, hogy a főváros által kialakított szolidaritási alap állami forrásból plusz 300 millió forintot kapjon. A megélhetési válság, amit önök tovább fognak erősíteni, óriási problémákat okoz. A fővárosi szolidaritási alap ezeket a problémákat próbálja orvosolni, a szegényeknek okozott és a szegénység okozta problémákat. Az én választókerületemben, ahol az ország legtöbb szociális ellátó intézménye van, az önök által a hiányzó szociális munkát jelentő, pénztől kivérezte-tett jelenlegi hajléktalanellátó rendszer egyként okoz nehézséget a hajléktalan embereknek és a helyi lakosoknak. Kérem, támogassák azt, és kiemelten kérem Kocsis Mátét, ő is támogassa azt, hogy több pénz jusson a hajléktalan emberek és a józsefvárosiak közös problémáinak megoldására.

Kérem, támogassák azt is, hogy legalább 300 millió forint érkezzen Józsefvárosba energetikai beruházásokra. Nyilván itt egy országos programra lenne szükség a társasházak és a panelházak felújítására, ami csökkentené a rezsit, az energiafüggőségünket és a bolygónak is jó lenne, de mivel ilyet nem látunk, kérem, legalább ebben a kerületben segítsenek ezzel a

minimális pénzzel. A lakhatási válság óriási probléma, és semmilyen támogatást nem kapnak erre az önkormányzatok. Kérem, segítsenek abban, hogy 800 használhatóvá tehető, üresen álló józsefvárosi lakás felújítható legyen, és a most rossz lakhatási körülmények között élő dolgozók és családok birtokba vehessék azokat. Erre az önkormányzatoknak az önök elvonásai miatt nincs pénzük. Cselekedjenek hát! Illetve azt kérjük mi, józsefvárosiak, tartsák meg azokat az ígéreteket, amelyeket a Fidesz nyolcadik kerületi politikusai, Kocsis Máté frakcióvezető úr és Sára Botond jövőendő főispán úr állami költségvetési pénzből ígértek.

Kérem, támogassák 500 millió forinttal a helyi rendőrség megerősítését, hiszen az önök által felügyelt helyi rendőrségnek már alig van járőre a leszerelések miatt. Kérem, támogassák a Horváth Mihály tér, a Népszínház utca, az Orczy tér, a Harminckettesek tere felújítását, ahogy ezt a kampányban is ígérték, támogassák a kerületi játszóterek felújítását, társasházak felújítását, továbbá a nyilvános vécék és a kerületi zöldterületek felújítását. Ezt is megígérték a kampányban. Azt kérjük továbbá, hogy a József Attila lakótelepen támogassák végre a Dési Huber Művelődési Ház felújítását, hogy színvonalasabb körülmények között tudjanak megvalósulni végre a nyugdíjas- és gyerekprogramok.

Nem látjuk a költségvetésben a Diákváros első ütemét, pedig ezt nem csupán a fővárossal kötött szerződésben ígérték meg, hanem az atlétikai stadion kapcsán Baranyi Krisztinával kötött szerződésben is. Legalább a 4000 kollégiumi férőhely épüljön meg a gyerekeinknek, és ne valami magánfejlesztő kezébe kerüljön ez, hanem jusson a nehezebb helyzetből érkező pesti és vidéki fiataloknak is!

Végezetül azt kérjük a ferencvárosiak nevében, hogy támogassák a városrehabilitációt. Ha nem is úgy, mint korábban, de két ház felújítását legalább segítsék Ferencvárosban, az egyiket pedig úgy, hogy nem csupán a lakhatási válságot enyhítse, hanem akadálymentes építéssel a rokkant emberek életkörülményeinek javításában is érdemi eredményt érjünk el.

Nem sok, amit kérünk. Egy oligarchájuk egy hónapban többet kap ennél. Mi alázatosan a főispán uraktól csupán ennyit kérünk a népnek: egy élhetőbb Budapestet és a Budapesttől elvett források visszaadását. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdésem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Kérdezem államtitkár urat, hogy kíván-e most válaszolni. *(Banai Péter Benő: Igen.)* Igen, köszönöm szépen. Banai Péter Benő államtitkár úré a szó. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt hozzászólásokban véleményem szerint igen erős szavak, igen erős állítások hangzottak el. A hozzászóló képviselők zsellérek világaról beszéltek, jobbágyokról, napszámosokról. Elhangzott

egy olyan mondat, hogy az Orbán-kormány által létrehozott megélhetési válsággal nézünk szembe, és elhangzott Jámbor András képviselő úrtól egy olyan mondat, hogy semmit sem tanultak a 2010 előtti gazdaságpolitika hibáiból. Na, ez utóbbi mondat egyik félével egyetértek, a 2010 előtti gazdaságpolitika hibáival egyetértek. Hogy tanult-e a kormányzat azokból a hibákból, amelyek sajnos jellemezték Magyarországot, azzal kapcsolatban engedjék meg, hogy néhány dátumot, néhány adatot mondjak.

Azért mondom ezeket, mert szerintem az az alapvető filozófiai különbség látszódik az elmúlt hozzászólásokban és a kormányzat gazdaságpolitikájában, ami 2010 óta újból és újból előkerül. Van egy olyan elképzelés, gazdaságpolitikai vonal, amely alapvetően a segélyekre helyezi a hangsúlyt, egy másik vonal pedig, amit 2010 óta a polgári kormányzat követ, az pedig a munkára helyezi a hangsúlyt. Tehát ha valakit fel akarunk emelni, és önök azt szeretnék, hogy minél jobban éljenek az emberek, legyen lehetőség a legszegényebeknek is a középosztályba való felemelkedésre, ahhoz meggyőződésem szerint a munka az elsődleges út.

Nézzük akkor, hogy 2010-ben hogy nézett ki a foglalkoztatási adat. Az Eurostat-adatok alapján a 15-64 éves népesség foglalkoztatottsági szintjét tekintve Európában az utolsó helyen voltunk. Az utolsó helyen! 2021-re a 9. helyre léptünk előre. A munkanélküliséget tekintve a 19. helyről az 5. helyre léptünk előre a '21. évvel bezáró adatok alapján. Tehát ismétlem: szerintem, ha valaki dolgozik, nagyobb jövedelme van, komolyabb esélye van a felzárkózásra, mint ha segélyből él. Ez az egyénnek is tartást ad, mély meggyőződésem, hogy a munka tartást ad a segéllyel szemben, és nemzetgazdasági szinten is eredményeket mutat. Nem véletlen, hogy csatlakozásunk után az úgynevezett vásárlóerő-paritáson számolt GDP hullámozott, de azért 2010 után és főleg a '13. évi növekedési fordulat után egy érdemi felzárkózást láthatunk. A legutóbbi adatok alapján 76 százaléka a magyar vásárlóerő-paritáson számolt GDP az uniós átlagnak. Több olyan országot is megelőztünk már, amely korábban csatlakozott, illetve amely a csatlakozás után megelőzött minket, és most visszaelőztük, lásd Szlovákia.

Tehát az első fontos állításom az, hogy ha önök fontosnak tartják a felzárkózást, akkor a munkát érdemes támogatni. Ha valaki dolgozik, pénzt keres segéllyel szemben, és ha az elmúlt éveket megnézzük, a legalacsonyabb jövedelműek reáljövedelme is növekedett. Önök leszakadásról beszéltek. Nem akarok mindig a múltba visszamutatni, mégis a hitelesség érdekében hadd mondjam el, hogy 2010 és 2022 között a minimálbéren foglalkoztatott személyek közül azok, akik három gyermeket neveltek, a reáljövedelmüket illetően 158,4 százalékos növekedést könyvelhettek el. Ismétlem: 158,4 százalékos növekedést. Ez a reáljövedelmeknek a két és félszereződése. Viszonyításként megemlíteném, hogy 2002 és 2010 között ugyanez a minimálbéren kereső foglalkoztatott a reálkeresetét illetően 7,6 százalékos veszteséget szenvedett el.

(19.40)

Mit jelent ez? Azok a családok, ahol a szülők minimálbéren dolgoztak és mondjuk, három gyermekük volt, korábban leszakadtak, tehát a gyermek vállalása elszegényedést jelentett, míg 2010 után a minimálbéren foglalkoztatottak esetén is a gyermekek vállalása és a minimálbér növekedése a jövedelmek jelentős növekedését eredményezte.

Elhangzott egy olyan állítás, hogy a családtámogatások csak a középosztálynak, a gazdagabbaknak érhetőek el. Hadd mondjam el, hogy egy háromgyermekes család, ahol mind a ketten minimálbéren foglalkoztatottak, teljes egészében igénybe tudja venni a családi kedvezményt. A minimálbér 200 ezer forint. Ha egy családban a bruttó együttes jövedelem 309 375 forint, akkor három gyermek esetén a családi adókedvezményt százszázalékos mértékben igénybe tudják venni. Miért? Azért, mert a személyi jövedelemadóból és a járulékokból is érvényesíthető ez a kedvezmény. Ha nézem az otthonteremtési vagy az otthonfelújítási támogatást, ezek olyan támogatások - de az összes támogatás is -, ami jövedelemhatártól függetlenül elérhető. Tehát nem tudok egyetérteni azokkal a megállapításokkal, melyek szerint a családtámogatások csak a közép- vagy felsőbb osztályt preferálják.

Ezzel át is tértem a gyermekek helyzetére. Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony a szegénység növekedéséről és gyermekéhezésről beszélt. Nézzük meg, hogy a gyermekétkeztetésnél mi a helyzet! 2015-től a gyermekétkeztetés ingyenes, térítésszint-mentes a három vagy több gyermeket nevelő családok gyerekeinél, a tartósan beteg és fogyatékos gyerekeknél és egészséges testvéreiknél, valamint azon egy vagy két gyermeket nevelő szülők gyermekeinél is, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező minimálbér 130 százalékát. Ismétlem: ahol a minimálbér 130 százaléka alatt van a kereset, ott ingyen étkeznek a gyerekek, ahol egy vagy két gyerek van a családban, három vagy több gyerek esetén pedig mindenkinek ingyenes az étkeztetés, és a beteg gyermekek esetében is ingyenes az étkeztetés.

Ez önmagában a minimálbér emelkedésével azt jelentette, hogy egy komoly segítséget tudott biztosítani a kormányzat az érintett családoknak, és egyébként a gyermekétkeztetés kibővítésével, ideértve a szünidei étkeztetést is, a gyerekétkeztetés támogatási összege jelentősen növekedett. 2010-ben ez 32,12 milliárd forint volt, az önkormányzatoktól jövő évi költségvetésjavaslatban pedig 98,5 milliárd forint szerepel. Tehát amennyiben elfogadják a kormányzat javaslatát, ez az összeg fog gyermekétkeztetésre rendelkezésre állni.

Egészségügy, többen említették az egészségügy helyzetét. Itt is elmondom, hogy minden területen természetesen van feladatunk, de senki ne gondolja azt, hogy minden egyes évben minden egyes támogatási összeget lehet növelni, mert az épp az önkormányzat által kiemelt felelős gazdálkodással lenne ellentét. Mégis

azt tudom elmondani, hogy az elmúlt évek gazdasági növekedésének köszönhetően a kumulált infláció fölött növekedett az oktatásra szánt források összege és az egészségügyre szánt források összege is. Az egészségügyi kassza összkiadását tekintve a 2010-es 1198 milliárd forinthez képest a jövő évi tervezetben 2670 milliárd forint körüli, ez 123 százalékos növekedés. Abszolút összegben tehát az 1197,7 milliárd forintról a növekedés usque 1471 milliárd forint. Ezen a növekedésen belül az orvosok, ápolók bére is növekedett.

Komáromi Zoltán képviselő úr mint orvos talán meg tudja erősíteni, hogy az orvosok bére és a háziorvosok juttatása is érdemben növekedett. Az összes bértömeg 2010-hez képest 303 százalékkal növekszik, ha a 2023-as javaslatot az Országgyűlés elfogadja. Hadd mondjam meg az abszolút számokat: 2010-ben az egészségügyi célokra kifizetett bérjellegű kiadás nem egész 270 milliárd forint volt, a jövő évi tervezetben ez az 1086 milliárd forintot meghaladja; ismétlem, az 1086 milliárd forintot meghaladja. Ebben szerepel az orvosok jövő évi béremelése is.

Az ápolók nagyon fontos feladatot látnak el. Hadd mondjam el, hogy az idei évben is az ápolók esetében megvalósult egy béremelés, ez a 2019. július 1-jétől indított akkori 72 százalékos béremelésnek az utolsó eleme, ami az idei évben megvalósul. Tehát itt is voltak előrelépések. Ismétlem, nem lehetséges a felelős gazdálkodás mellett minden területen mindenkinek a bérét növelni, de pont az egészségügy egy olyan terület a közsféra foglalkoztatottjai közül, ahol az elmúlt években, az elmúlt évtizedben azért érdemi béremelés valósult meg.

Azt gondolom, ennek is köszönhető, hogy ma az összes orvosi, ápolói ellátottság tekintetében jobbak a statisztikák, mint jó pár évvel ezelőtt voltak. OECD-adatok vannak előttem, sajnos 2018-as az utolsó év. Az ezer lakosra jutó orvosok száma 2010-ben Magyarországon 2,9, 2018-ban 3,4. Az ápolók száma 6,2 ezer lakosra jutóan, 2018-ban 6,6. Van magyar adatunk 2021 végéből. A dolgozó orvosok és fogorvosok száma 2010-ben nem egész 34 ezer, 2021-ben 38 920. A növekedés majdnem 5 ezer fő. Ezek az adatok. *(Gréczy Zsolt közbeszólására:)* Hallom, amit mondanak a képviselő urak, pont ezért emlitem a hitelességet. Egyszerűen nem értem! Nézzék meg az OECD-adatokat: az egy lakosra jutó egészségügyi kiadások száma 2010 előtt csökkent, azután pedig növekszik. Ezek OECD-adatok. Tehát miről beszélünk? Miről beszélünk?

Önök számonkérnek elég sok mindent. Én arról tudok önöknek beszámolni, hogy a jövő évi költségvetésjavaslatban is a korábbi megállapodás szerint az orvosok bére nő. Azon dolgozunk, hogy az a gazdasági fölzárkózás, ami az elmúlt években jellemezte Magyarországot, a következő években is velünk legyen, függetlenül attól, hogy ilyen problémák vannak, függetlenül attól, hogy a háború milyen kihívásokat jelent. S ha ezt a célunkat el tudjuk érni és megőrizzük a magas foglalkoztatottságot, akkor bízom benne, hogy tovább fogjuk növelni felelősen a béreket is.

S végül azért az egészségügy területén belül azt hadd említsem meg - Komáromi Zoltán képviselő úr, doktor úr ebben talán meg tud erősíteni -, hogy az egészségügyi állapot csak részben függ az egészségügyi intézményrendszer állapotától. Számomra orvosok, professzorok úgy becslik, úgy számítják, hogy körülbelül 10-15 százalékot jelent. *(Dr. Komáromi Zoltán: Ez tévedés.)* Ez tévedés, akkor lehet, hogy magasabb. De a doktor úr abban talán nem vitatkozik velem, hogy például a cukorbetegség, ami, mondhatni, hogy Magyarországon népbetegség, döntően az életmódból fakad, és az életmódban szerintem nagyon jelentős változásokat hozhat, ha minél többen mozognak, a mindennapos testnevelést a gyermekek később a felnőttkorban is követik és egészségesen étkeznek. Ilyen szempontból például a szóvá tett népegészségügyi termékadó egy olyan intézkedés, amelyet a WHO kifejezetten üdvözölt és pozitív példaként állított más országok elé. Ismétlem, van még teendők, de azt gondolom, hogy egy költségvetési vitában a számok mellett azért ne menjünk el, és ezek a számok nemcsak a költségvetési kiadásokról szólnak, hanem a béremelések mértékéről és a magyar egészségügyben dolgozó orvosok és ápolók számának a változásáról is.

Ami az energiaügyeket illeti, ezt Orosz Anna képviselő asszony hozta szóba: tesz-e a kormány az energiaváltságra valamilyen intézkedést, ad-e válaszokat? A háború miatti energiaár-növekedés okán a Rezsivédelmi Alap fontosságáról sokszor szóltunk. De azért az energiaváltságra adott válaszként ne menjünk el az otthonfelújítási program vagy a napelemes támogatási pályázatok mellett sem. Képviselő asszony azt mondta, hogy nincsenek megfelelő válaszok. Ismétlem, az otthonfelújítási program az idei évben is szerepelt a költségvetésben, s ezzel számolunk a 2023-as költségvetésben is. 3 millió forint vissza nem térítendő támogatás vehető igénybe például energetikai felújításra. Számos család élt ezzel a lehetőséggel, és ugyan még az úgynevezett uniós helyreállítási alpból sajnos még egy fillért sem kaptunk, de az ennek keretében finanszírozandó napelemes támogatási pályázatokat a kormányzat már előfinanszírozta.

(19.50)

Nagyon jelentős energiahatékonysági forrásokat szeretnénk az európai uniós keretektől a jövőben is energiahatékonyság javítására fordítani.

Végül oktatás. Megint hadd mondjam el ténytészerűen, hogy ezen a területen is nőnek a kiadások, nem egyenlő mértékben. Közoktatásra is van többletforrás. Ennél jelentősebb a felsőoktatás többlete. A felsőoktatás többlete pedig, abban bízom, hogy segít a jövő évek gazdasági növekedésének fenntartásában, hiszen a nagyobb hozzáadott értékkel, nagyobb hozzáadott értékű tudás támogatásával, bízom abban, hogy nemcsak jövőre, hanem talán évtizedes távlatban is fenn tudjuk tartani a magyar gazdaság bővülését. Ebbe az irányba, ebbe a távlatos irányba mutat a

2023-as költségvetés is a számtalan előttünk lévő jövőbeni feladat mellett. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a fennmaradt időkeretek terhére kíván-e még valaki felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát elnapolom. Folytatására holnap reggel 8 órától kerül sor. Mai napirendi pontunk tárgyalásának végére értünk.

Most a **napirend utáni felszólalás** következik. Varju László képviselő úr jelentkezett, a DK képviselőcsoportjából: „Mi történik Újpesten?” címmel. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

VARJU LÁSZLÓ (DK): Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Köszönöm a figyelmet. A köztisztaság és közbiztonság összefüggését annak a keretébe szeretném helyezni, hogy Újpestről, Budapest 11. számú választókerületéről rendszeresen beszámolok, arról, hogy mi történik, és esetleg milyen jó példákkal tudunk szolgálni. A Budapesti Közlekedési Központ elkötelezett amellett, hogy partnereivel szoros együttműködésben élhetőbbé tegye a főváros forgalmas köztereit. A „Tiszta és biztonságos Budapestért” kampány résztvevői kéthetente újabb és újabb helyszínen dolgoznak, és ezúttal Újpest-Városkapura esett a választás. Kedvező fogadtatása van annak a 2021 eleje óta tartó köztisztasági és közrendvédelmi akciónak, amelyet a BKK kezdeményezett, hogy a fővárosban közlekedők tisztább környezetben utazhassanak, nagyobb biztonságban érezzék magukat.

A hagyományá váló összehangolt akció újabb helyszíne volt az Újpest-Városkapu rész. A Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. keretein belül önállóan működik egyébként az a köztisztasági vállalat, illetve a FŐKERT Kertészeti Divízió, a BKV, a MÁV munkatársai a már bevált gyakorlatnak megfelelően dolgoztak együtt ezen a területen itt nálunk, ahol egyébként a metróállomás, a MÁV-állomás és a környező utcák megtisztítására került sor. Kézi és gépi erővel takarították a buszmegállót, a metróaluljárót, valamint a vasútállomást is, fontos szerepet játszott ebben az is, hogy egyébként a Volánbusz-pályaudvar területét is, amelynek munkatársai is támogatták a rendvédelmi szervezetek munkáját.

Ilyen módon hozzátehetjük, hogy fontos szerep jutott a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak is, a munkatársai fokozott jelenlétének, emellett az ellenőrzést is biztosították az akció idején, így összehangolt munkában részt vett a rendészeti tevékenységet végző Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóság, és bekapcsolódtak egyébként a IV. és a XIII. kerületi közterület-felügyelők és egyébként a Menhely Alapítvány munkatársai. De a köztisztaság fenntartása kölcsönösen segítheti, mint ahogy az akcióból is egyébként tapasztalatként leszárhettük, a biztonságérzetünket és a közbiztonságot is.

Az eddigi 62 újpesti térfigyelő kamera mellett mostantól 92 kamera szolgálja a lakosság biztonságát Újpesten. Egy éven belül 30 új berendezést szereltek fel a közterületre az új térfigyelő kamerarendszer fejlesztési program révén előzetesen megtervezett szakmai egyeztetést követően a rendőrség és az önkormányzat között. 2021-ben tehát, illetve azt követően harmadával nőtt a térfigyelő kamerák száma. Új rendszerű, kifejezetten éles képfelbontású, full HD-s rendszerű kamerákat kapott az elmúlt évben Újpest. Ilyen berendezéseket szereltek fel egyebek mellett egyébként a Káposztásmegyer II. részén, ahol azóta látványosan csökkent a bűncselekmények száma a tapasztalatok alapján. Korábban sem a Farkaserdő utcánál, sem a Farkaserdő-Óceánárok utca kereszteződésénél nem rendelkezünk ilyen térfigyelő kamerákkal, de most vannak.

A térfigyelő kamerás rendszer központját, diszpécser-szobáját egyébként úgy kell elképzelnünk, mint ahogy a filmekben már számos alkalommal láttuk: nagy teremben rengeteg kamera, illetve rengeteg olyan képernyő van, amelyeken a kamerák képei megjelennek. Így a Király utcában látható mindaz, hogy mi történik a városban. A térfigyelő központban a nap 24 órájában szolgálatot látnak el rendőrök, magyarán folyamatosan figyelik a kameraképeket, és az itt dolgozók

kapcsolatot tartanak a szolgálatot ellátókkal. Amennyiben bármifajta szabálysértést észlelnek közterületen avagy más területen, így ilyen módon be tudnak avatkozni. De egyébként ilyen szempontból már kedvező tapasztalataink is vannak, hiszen nyugodtan mondhatjuk, hogy az a bűnöző, aki az aranyláncot próbálta letépní egy idős asszony nyakából, ő sem menekülhetett, mert egyébként elfogták a rendőrök.

Éppen ezért azt gondolom, hogy ezt a munkát mindenkinek köszönjük, aki egyébként a köztereinket tisztábbá és biztonságosabbá tette. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a DK sorai-
ból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A napirend utáni felszólalásokat befejeztük. Megköszönöm képviselőtársaimnak, államtitkár úrnak az egész napi munkáját, köszönöm a jegyzőkönyvvezetést, köszönöm az Országgyűlés Hivatala munkatársainak segítségét.

Az Országgyűlés holnap reggel 8 órakor folytatja munkáját. Mindenkinek szép, jó éjszakát, biztos hazatérést kívánok! Az **ülénapot bezárom**.

(Az ülésnap 19 óra 57 perckor ért véget.)

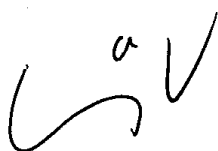
Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Szabó Sándor s. k.
jegyző

Dr. Vinnai Győző s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)